ویژه‌ی سال
اتحاد ملی
و انسجام اسلامی
۸

اکسیر اعظم (۲)

رهیافتی به منظومه فکری رهبر معظم انقلاب درباره انسجام اسلامی

بسم الله الرحمن الرحیم

اکسیر اعظم (۲): رهیافتی به منظومه فکری رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) درباره انسجام اسلامی

نویسنده:

اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه

ناشر چاپی:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

اکسیر اعظم (۲): رهیافتی به منظومه فکری رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) درباره انسجام اسلامی

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : اکسیر اعظم (۲): رهیافتی به منظومه فکری رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) درباره انسجام اسلامی/تهیه کننده: مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما،با همکاری دفتر فرهنگی فخرالائمه (علیهم السلام).

مشخصات نشر : قم: دفتر عقل، -۱۳

مشخصات ظاهری : ج.

فروست : مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما؛ ۱۲۵۹.

ویژه اتحاد ملی و انسجام اسلامی؛ ۸.

شابک : ۳۰۰۰۰ ریال:۹۷۸-۹۶۴-۲۷۶۱-۱۷-۳

یادداشت : فهرستنویسی بر اساس جلد دوم.

یادداشت : ج.۲(چاپ اول:۱۳۸۶).

یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس

موضوع : خامنه ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره وحدت اسلامی

موضوع : Khamenei، Ali Leader of IRI -- Views on Islamic unity

شناسه افزوده : صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهشهای اسلامی

شناسه افزوده : دفتر فرهنگی فخرالائمه (علیهم السلام)

رده بندی کنگره : DSR۱۶۹۲/و۳ الف۷ ۱۳۰۰ی

رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۴

شماره کتابشناسی ملی : ۱۲۵۸۷۰۳

ص: ۱

اشاره

دیباچه

رهبر معظم انقلاب با تیزبینی ویژه خویش، امسال را سال اتحاد ملی و انسجام اسلامی نام نهاد، ایشان از دیرباز در اندیشه اتحاد میان مسلمانان بوده اند و این مهم در موضع گیری ها و اندیشه های ایشان به چشم می خورد و نام گذاری امسال نیز به منظور بیداری و بسیج امت اسلامی در تحقق اتحاد ملی و انسجام اسلامی است.

اساساً انقلاب عظیم اسلامی، تحقق وحدت اسلامی را جزو اهداف محوری خود قرار داده و با تمام توان برای تحقق آن، گام برمی دارد و موانع و دشواری ها را از میان برمی دارد. رهبران انقلاب اسلامی، پیگیر این خط پرشکوه وحدت طلبانه شده و با تمام توش و توان خود و در دیدارها، سخنان، نوشته ها، مقالات و موضع گیری هایی که در محافل فقهی و سیاسی به عمل می آورند و کنفرانس ها و نشست های بین المللی که برگزار می کنند نیز نهادهای تخصصی که پایه گذاری می کنند، بر این امر تأکید می ورزند، تأسیس مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی از سوی مقام معظم رهبری، نیز گامی در همین راستا است.

ص: ۳

رهبر انقلاب با توجه به تشدید حملات دشمنان در سال های اخیر برای ایجاد شکاف در صفوف متحد مردم ایران از سویی و حمله های ویرانگر به وحدت برادران اسلامی در سرتاسر جهان، در پی بیداری و هشیاری جهان اسلام در برابر این توطئه ها هستند، ایشان رمز موفقیت و پیروزی را اتحاد و هم دلی تمام نهادها و دستگاه های داخلی می دانند و تمام جناح هایی را که در اصول و مبانی اختلاف ندارند را به نزدیکی و هم دلی فرامی خوانند و هرگونه اختلاف و تشنج آفرینی را عامل نابودی امکانات کشور می شمارند. ایشان از مسئولان قوای سه گانه می خواهد تا با هم و در کنار هم باشند و هرگز به تضعیف یکدیگر نپردازند. همچنین در بینش ایشان همه مردم باید برای اتحاد تشیع و تسنن تلاش گسترده ای انجام دهند. از سوی دیگر معظم له معتقدند که سیاست مداران استعمار، هویت یک پارچه جهان اسلام را نشانه رفته اند، از این رو همگان را متوجه این توطئه می نمایند. علت اصلی هجمه دشمنان اسلام را نیز وجود ذخایر غنی در کشورهای اسلامی می دانند، آنان با ایجاد شکاف بین صفوف مسلمانان، گاهی با هجوم به کشورهای اسلامی و تاراج ذخایر غنی آنان می پردازند و امروزه تجربه تلخ افغانستان را با نقشه ای دیگر در عراق به کار می گیرند در حالی که اگر مسلمانان هشیار باشند و در محور حبل الله قرار گیرند و بی جهت به اختلاف جزئی خود دامن نزنند، دشمنان هیچ گاه توفیقی به دست نخواهند آورد. امروزه جهان اسلام بیش از هر زمان دیگری به وحدت و هم بستگی نیاز دارد. ایشان می فرمایند تمام مشکلات جهان اسلام را

می توان برطرف کرد، اگر مسلمانان با اتکا به پروردگار، وحدت و تکیه بر نیروی امت بزرگ اسلامی، گام بردارند.

در راستای به تصویر کشیدن بیانات و موضع گیری های رهبر فرزانه انقلاب پژوهشگران دفتر فرهنگی فخرالائمه(ع) پیش گام شده اند. ضمن سپاس از تلاش های ارزشمند این عزیزان، امید که مورد استفاده برنامه ریزان و برنامه سازان ارجمند صداو سیما قرار گیرد.

انه ولی التوفیق

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

ص: ۵

مقدمه

در بیان نورانی نبی اعظم صلی الله علیه و آله و ائمه هدی(ع) در طول تاریخ سراسر مبارزه و مجاهده خویش امر وحدت و انسجام آحاد امت اسلامی در راه نیل به اهداف عالیه نظام اسلامی مورد تأکید فراوان قرارگرفته است.

صرف نظر از جایگاه اساسی این مهم _ که شاخصه امت واحده اسلامی بر مبنای آیه «إِنَّ هـذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً واحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ»(۱) می باشد _ به راستی کدامین اصل از اصول شرعی، عقلی، منطقی و اجتماعی یک حاکمیت مقتدر و رو به تعالی همچون «اتحاد ملی و انسجام اسلامی» نیاز به تبیین و تعمیق بیشتر دارد؟ آن هم در عصر «جاهلیت مدرن» که یک بار دیگر تمامی حق در برابر تمامی باطل قرار گرفته و در نبردی نابرابر و ظالمانه مجبور به پایداری و جهاد است.

در جریان هدایت الهی جامعه بشری، انبیا و اولیا عهده دار این رسالت عظیم اند و یافتن صراط مستقیم و پیمودن آن، فقط در پیروی از ایشان متحقق خواهد شد، که «إِنْ تُطیعُوهُ تَهْتَدُوا»(۲) که ثمره شیرین آن، وحدت خدایی و دوری جستن از راه های غیر خدایی دیگر است؛ «وَ أَنَّ هَـٰذَا صِراطِی مُسْتَقِیمًا فَاتَّبِعُوهُ وَ لَا تَتَّبِعُواْ السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِکُمْ عَن سَبِیلِهِ ذَالِکُمْ وَصَّاکُم بِهِ لَعَلَّکُمْ تَتَّقُونَ»؛(۳) لذا هیچ نگاهی بصیرت و ژرف اندیشی مقتدای جامعه

ص: ۶

۱- «این (پیامبران بزرگ و پیروانشان) همه امت واحدی بودند (و پیرو یک هدف) و من پروردگار شما هستم پس مرا پرستش کنید!». (انبیاء: ۹۲)

۲- «اگر از او اطاعت کنید، هدایت خواهید شد». (نور: ۵۴)

۳- «این راه مستقیم من است، از آن پیروی کنید! و از راه های پراکنده (و انحرافی) پیروی نکنید، که شما را از طریق حق، دور می سازد! این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می کند، شاید پرهیزکاری پیشه کنید!». (انعام: ۱۵۳)

دینی را نـدارد و اعتمـاد نمودن به رهنمود و نظری غیر از «راهـبرد هـای ولاـیت» نـاصواب و خطاپـذیر است، از این روست که چنگ زدن به این ریسمان الهی جامعه را از تفرقه هلاک کننده می رهاند؛ «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا».(۱)

در عصـر ظهور نیز بنـا بر رهنمود پیامبر گونه امام خمینی رحمه الله ـ بنیان گـذار حاکمیت اسـلام ناب در این عصـر ـ ولایت فقیه همان ولایت رسول الله صلی الله علیه و آله است و نائب عام امام عصر عج الله تعالی فرجه الشریف عهده دار و ادامه دهنده همان هدایت های الهی است.

در این زمـان که جبهه کفر و الحـاد «ناتوی فرهنگی» را برای انسـجام نیرو های شـیطانی خویش تشـکیل داده و آن را سـرلوحه برنـامه هـای اسـلام ستیزی خود قرار داده است، فرمانـدهی جبهه حق برای ایجاد قلعه ای نفوذ ناپـذیر در جهت حفظ دسـتاورد های این آیین الهی و نظام پایـدار اسـلامی می کوشـد؛ لذا برای دفاع جانانه و تهاجمی همه جانبه به تمامی حیثیت جبهه باطل، نیاز اولیه و حیاتی ما به «دکترین» اتحاد و انسجام آن هم از منظر مقتدای نهضت غیر قابل اغماض است.

نام گـذاری سال جاری به «اتحاد ملی و انسـجام اسـلامی» از سوی مقام معظم رهبری(دام الله ظله) اساسـی ترین نیاز امروز امت اسلامی است که بی شک تمامی هدایت ها و رهنمود های معظم له درجهت ایجاد چنین حِصنی حصین و دژی مستحکم برای حفظ نیرو های اسلام و قوای حق و پیکار با استکبار جهانی به شمار می رود.

۱- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هرگونه وسیله وحدت]، چنگ زنید و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)

از این رو برای یک پارچگی در تبیین و تفسیر اتحاد و انسجام، جهت روشنگری افکار عمومی و برای اینکه بهترین راه کار وحدت نیز برای خواص موثر جامعه دینی مان ترسیم گردد «اتحاد ملی و انسجام اسلامی» را در رهنمود های رهبر معظم انقلاب جویا شدیم تا تفسیر ایشان از وحدت، انسجام بخش نظرات گردد.

در این مختصر به عناوین و موضوعاتی که به طور خاص به اصل انسجام اسلامی پرداخته شده است به صورت اجمال و کلیدی اشاره می شود که البته هر فصل و بابی در این مکتب سیاسی خود فتح بابی برای اهل نظر در تمامی زمینه ها خواهد بود.

سال پر برکت اتحاد ملی و انسجام اسلامی بهانه ای شایسته و بایسته به دستمان داد تا در این زمینه توفیقی چنین یابیم، لیکن تردیدی نیست که پرداختن به این اصل در همه سال ها و با همه اقتضائات زمانی از اولین و اصلی ترین اقدام نخبگان و فرهیختگان جبهه حق است.

امید آن است که تلاش پژوهشگران این دفتر در تدوین این مجموعه توانسته باشد گامی در تحقق آنچه مرضی ولی الله الاعظم، امام زمان عج الله تعالی فرجه الشریف و ولی امر مسلمین جهان است بردارد و صد البته، اصلاح و تکمیل چنین مجموعه هایی نیازمند نظرات ارزشمند خوانندگان محترم خواهد بود. والحمدالله رب العالمین.

دفترفرهنگی فخرالأئمه(ع)

فصل اول: انسجام اسلامی

اشاره

(امسال، سالِ «اتحاد ملی و انسجام اسلامی» است؛ یعنی در درون ملت ما اتحاد کلمه همه آحاد ملت و قومیت های گوناگون و مذاهب گوناگون و اصناف گوناگون ملی؛ و در سطح بین المللی، انسجام میان همه مسلمانان و روابط برادرانه میان آحاد امت اسلامی از مذاهب گوناگون و وحدت کلمه آنها.(۱)

۱. تعریف انسجام اسلامی

۱-۱. مفهوم وحدت و انسجام اسلامی

اشاره

(مراد ما از وحدت هم یک امر ساده و روشن است و آن عبارت است از همکاری فِرَق مسلمین با همدیگر و عدم معارضه و مضادّه (۲) آنها با هم. مقصود ما از اتحاد بین مسلمین این است که همدیگر را نفی نکنند، دشمن را بر یکدیگر مسلط نکنند و بعضی بر بعضی، به ستم غلبه نکنند.(۳)

۱-۱-۱. تعریف امت اسلامی

(این مجموعه که نامش امت اسلامی است دارای فرهنگی غنی با میراثی زخّار(۴) و همراه با شکوفایی و درخشندگی استثنایی است و در

۱- پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت حلول سال ۱۳۸۶.

۲- برخورد همراه با ضدیت.

۳- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس وحدت اسلامی»، ۰۴/۰۶/۱۳۷۳.

۴- بسیار عظیم و وافر.

عین تنوع و گوناگونی گسترده، از وحدت و هم آهنگی شگفت آوری بهره مند است که از احاطه و نفوذ اسلام و توحید خاص و خالص آن در همه اجزاء و ارکان و زوایایش، پدید آمده است.(۱)

(این ملت های برادر و هم دل که از نژاد های سیاه و سفید و زرد تشکیل شده و به ده ها زبان سخن می گویند، همه خود را اجزاء برابر امت بزرگ اسلامی می دانند و به آن افتخار می کنند و همه روزه به یک مرکز رو کرده و با یک زبان خدا را نیایش کرده، از یک کتاب آسمانی درس و الهام می گیرند.(۲)

(بزرگ ترین پشتوانه جهان اسلام، امت بزرگ اسلامی است؛ یعنی ملت های مسلمان که وحدت و اتفاق و تفاهم آنها و غریو رعد آسای اعتراض آنها و قدرت اندیشه و بازوی کار و ثروت طبیعی و خداداده آنها، می تواند دل هر دولت مستکبر را آب و گوش او را کر و پشت او را خم کند.(۳)

۲-۱-۱. تبیین معنای وحدت فِرَق اسلامی

اشاره

(وحدت امر پیچیده ای است؛ ایجاد اتحاد یک کار پیچیده است. اتحاد بین ملت های اسلامی، با اختلاف مذاهب می سازد، با اختلاف شیوه های زندگی و آداب زندگی می سازد، با اختلاف فقه ها می سازد. معنای اتحاد بین ملت های اسلامی، این است که در مسائل مربوط به

۱- پیام به مناسبت برگزاری کنگره عظیم عبادی سیاسی حج، ۰۴/۰۲/۱۳۷۵ .

۲- همان.

۳- پیام به مناسبت برگزاری مراسم حج، ۲۱/۰۱/۱۳۷۶.

جهان اسلام، هم سو حرکت کنند، به یکدیگر کمک نمایند و در داخل این ملت ها، سرمایه های خودشان را علیه یکدیگر به کار نبرند.(۱)

۱-۲-۱-۱. وحدت به معنی تفاهم؛ و نه به مفهوم دست کشیدن از اصول و فروع اعتقادی

(ما در مسئله وحدت، جدی هستیم. ما اتحاد مسلمین را هم معنا کرده ایم. اتحاد مسلمین، به معنای انصراف مسلمین و فِرَق گوناگون از عقاید خاص کلامی و فقهی خودشان نیست؛ بلکه اتحاد مسلمین به دو معنای دیگر است که هر دوی آن باید تأمین بشود: اول اینکه فِرَق گوناگون اسلامی (فِرَق سنی و فِرَق شیعه) ـ که هر کدام فرق مختلف کلامی و فقهی دارند ـ حقیقتاً در مقابله با دشمنان اسلام، هم دلی و هم دستی و همکاری و هم فکری کنند. دوم اینکه فِرَق گوناگون مسلمین سعی کنند خودشان را به یکدیگر نزدیک کنند و تفاهم ایجاد نمایند و مذاهب فقهی را با هم مقایسه و منطبق کنند. بسیاری از فتاوای فقها و علما هست که اگر مورد بحث فقهی عالمانه قرار بگیرد، ممکن است با مختصر تغییری، فتاوای دو مذهب به هم نزدیک شود.(۲)

(توصیه امروز و دیروز و فردای من به علمای سنی و شیعه، طلاب و جوانان اهل علم و معرفت طلب سنی و شیعه این است که سعی کنید رفاقت و محبت و تفاهم روز به روز در بین شما عمیق تر شود. مانعی

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۲۴/۵/۱۳۷۴.

۲- سخنرانی در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی، روحانیون و مسئولان و ائمه جمعه و برادران اهل تسنن و تشیع استان های کردستان و کرمانشاه و جمعی از اقشار مختلف مردم قزوین، مبارکه، سرخه و خواف، ۲۴/۰۷/۱۳۶۸.

نـدارد که در مراکز علمی با همـدیگر بحث علمی کنید و عقاید همدیگر را به چالش بکشـید، مثل دو طلبه که با هم بحث می کنند. اما زورآزمایی نکنید.(۱)

(ما نمی گوییم که سنی های عالم بیایند شیعه بشوند، یا شیعه های عالم دست از عقیده شان بردارند. البته، اگر یک سنی یا هر کسـی تحقیق و تفحص کرد، عقیده اش هر چه شد، باید بر طبق عقیده و تحقیق خودش عمل کند. تکلیف او با خدایش است. حرف ما در هفته وحـدت و به عنوان پیام وحدت این است که مسـلمانان بیایند با هم متحد بشوند و با یکدیگر دشـمنی نکنند. محور هم کتاب خدا و سـنت نبی اکرم صـلی الله علیه و آله و شـریعت اسلامی باشد. این حرف، حرف بدی نیست. این حرف، حرفی است که هر عاقل بی غرض و منصفی، آن را قبول خواهد کرد.(۲)

(وحدت اسـلامی هم معنایش معلوم است. مقصود این نیست که مذاهب، در یک مذهب حل شوند. بعضـی کسان برای اینکه اتحاد مسـلمین را تحصـیل نمایند، مذاهب را نفی می کنند. نفی مذاهب، مشکلی را حل نمی کند؛ اثبات مذاهب، مشکلات را حل می کند. همین مذاهبی که هستند، هر کدام در منطقه کار خودشان، امور معمولی خودشان را انجام دهند؛ اما روابطشان را با یکدیگر حسنه کنند.(۳)

۱- بیانات در دیدار علما و فضلای شیعه و سنی، ۰۴/۱۲/۱۳۸۱.
۲- سـخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۰۹/۰۷/۱۳۶۸.
۳- بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسـلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

(یکی از اولین پیام های این انقلاب و امام بزرگوار این انقلاب، وحدت بین مسلمین بود؛ آن هم وحدت عاطفی، نه وحدت دینی. یکی شیعه است، یکی سنی است و یکی شش امامی است. هر کس مذهب خودش را داشته باشد. در بین شیعه، فِرَق مختلفی وجود دارد. همان گونه که در بین اهل سنت، فِرَق مختلفی دیده می شود. مسئله ای نیست. اما از لحاظ سیاسی و عاطفی، همه با هم، در مقابل دشمن، متفق و یک دل باشند.(۱)

(دنیای اسلام، امروز احتیاج به وحدت دارد. ترویج اسلام هم احتیاج به وحدت کلمه دارد. باید هرکس که با این معنا معارضه می کند، ما با او معارضه کنیم. هر کس فقه خودش را داشته باشد. هرکس عقاید خودش را داشته باشد. ما در داخل شیعه، فِرَق و مذاهبی داریم که اختلافشان با همدیگر، کمتر از اختلاف شیعه و سنی نیست. بین اهل تسنن هم، مذاهبی وجود دارد که اختلافاتشان با هم، کمتر از اختلاف سنی و شیعه نیست. چه داعیه بر این معنا هست که این اختلافات، ما را جدا کند؟ما یک زمین وسیع و بزرگ داریم که می توانیم از نعمت خدا در آن، استفاده کنیم. دشمن می آید می گوید: «این میدان بزرگ را تبدیل به خانه های کوچک و کوچک و کوچک تر کنید!» در حالی که این خانه های کوچک، نه نور خورشید می گیرد، نه هوای آزاد می گیرد، نه فضای باز دارد. دیوار ها را که خراب کنیم، همه در این فضای بزرگ می توانیم زندگی کنیم. چرا تنگ نظری کنیم؟(۲)

۱- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.

۲- بیانات در دیدار چند تن از علمای اهل سنت پاکستان، به اتفاق مولوی «اسحاق مدنی»، ۲۷/۱۰/۱۳۷۲.

۲-۲-۱-۱. تأکید بر مشترکات در عین وجود اختلافات

(شیعه و سنی با هم اختلافات عقیدتی دارند؛ اما اختلاف عقیدتی به معنای دشمنی نیست. آن مقدار که با هم در آن موافقند، بیشتر از آن چیز هایی است که در آن با هم مخالف هستند. دشمن می خواهد آن موارد مشترک را که بیشتر است، ندیده بگیریم و آن موارد اختلاف را که کمتر است، عمده کنیم. این کار دشمن، متأسفانه هم در بین کسانی از شیعه و هم در بین کسانی از اهل سنت اثر کرده است. باید با این مبارزه کرد.(۱)

فکر وحدت اسلامی یک فکر زودگذر تازه پا نیست، بلکه از اعماق دل ما می جوشد. سنی برای خود سنی است، شیعه هم برای خود شیعه است، هرکدام عقاید و مناسکی دارند و هیچ کدام دیگری را مجبور نمی کند که مثل من وضو بگیر یا اعمال دیگر را مثل من انجام بده. حقیقت این است که هر دو به خدای واحد، قبله واحد، پیامبر واحد، اهداف و ارزش های واحد و به اسلام واحد معتقدند. چرا اینها را فراموش کنیم.(۲)

۲-۱. ویژگی های وحدت و انسجام اسلامی

۱-۲-۱. الهی بودن وحدت

(وحدت بایستی بر اساس اسلام و اعتصام به حبل اللّٰه باشد، نه براساس موهومات و قومیت های پوچ و بی محتوا. قوام امت اسلامی به همین است.(۳)

۱- همان.

۲- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت میلاد با سعادت علی بن ابی طالب(ع)، ۱۷/۰۵/۱۳۸۵.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان نظام و میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی، ۴/۰۶/۱۳۷۳.

۲-۲-۱. عقلانی بودن وحدت

(اینکه امام این قدر روی مسئله «وحدت» تکیه می کردند، برای این است که این، یک مسئله احساساتی نیست. این یک مسئله عقلانی است. هر کس به مقدسات آن فرقه دیگر اهانت کند، اگر با خشونت و اهانت با فرقه دیگر برخورد کند، به هر اندازه که بُردِ کارِ او باشد، به این وحدت ضربه زده است؛ هر که می خواهد باشد.(۱)

۳-۲-۱. وحدت فقط درجهت حاکمیت اسلام

(... وحدت باید در خدمت و در جهت حاکمیت اسلام باشد؛ والا پوچ و بی معنی خواهد بود. اگر علمای اسلام قبول می کنند که قرآن فرموده است: «وَ ما أَرْسَلْنا مِنْ رَسُولٍ إِلّاَ لِيُطاعَ بِإِذْنِ اللَّه.»(۲) پیامبر نیامده نصیحتی بکند، حرفی بزند، مردم هم کار خودشان را بکنند و به او هم احترامی بگذارند؛ آمد تا مورد اطاعت قرار بگیرد، جامعه و زندگی را هدایت کند، نظام را تشکیل بدهد و انسان ها را به سمت اهداف زندگی درست پیش ببرد. اگر علمای اسلام قبول دارند که قرآن کریم می فرماید: «لَقَدْ أَرْسَلْنا رُسُلَنا بِالْبَيِّناتِ وَ أَنْزَلْنا مَعَهُمُ الْكِتابَ وَ الْميزانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»،(۳) اقامه قسط و عدل و رفع ظلم و ایجاد زندگی صحیح برای بشر، هدف ادیان است، پس باید حرکت به سمت حاکمیت اسلام باشد و حاکمیت اسلام در کشور ها و جوامع اسلامی، امری ممکن است.(۴)

۱- بیانات در دیدار مردم قم، به مناسبت نوزدهم دی ماه، سالروز «قیام مردم قم»، ۱۹/۱۰/۱۳۷۲.

۲- «ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر برای این که به فرمان خدا، از وی اطاعت شود». (نساء:۶۴)

۳- «ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آنها کتاب (آسمانی) و میزان (شناسایی حقّ از باطل و قوانین عادلانه) نازل کردیم تا مردم قیام به عدالت کنند». (حدید: ۲۵)

۴- سخنرانی در دیدار با مسئولان کشوری و لشکری و میهمانان شرکت کننده در کنفرانس وحدت اسلامی، ۱۶/۰۷/۱۳۶۹.

(اگر در جوامع و کشور های اسلامی، علما و روشن فکران و متفکران و بزرگان و پیشگامان وحدت، جهت حرکتشان به سمت حاکمیت اسلام باشد، این حرکت، حرکت موفقی است؛ والا اگر این طور نباشد و درمقابل حاکمیت طواغیت و کفار و حکومت های سرسپرده و بی عرضه، تابع و تسلیم باشند، معلوم است که وحدت تضمینی نخواهد داشت. شما از این طرف، شعار وحدت بدهید، جوش بزنید، غصه بخورید؛ از آن طرف، پول های به ناحق بذل و خرج شده و یک عده آدم سست عنصر قلم به مزد نوکرصفت هم پیدا می شوند و اندوخته های شما را به باد خواهند داد و رشته ها را پنبه خواهند کرد.(۱)

۴-۲-۱. وحدت؛ اصل اساسی دین

(در دین مقدس اسلام، وحدت یک اصل اساسی است. از ذات مقدس باری تعالی ــ که اصل و مظهر وحدت و یکتایی است ــ بگیرید، تا آثار این وحدت که توجه همه عالم وجود، به سمت آن مرکز عظیم و عالی است ــ «کُلٌّ إِلَیْنا راجِعُونَ»(۲) ــ و همه به سمت ذات مقدس پروردگار حرکت می کنند: «وَ إِلَی اللَّهِ الْمَصیرُ»(۳).(۴)

۱- سخنرانی در دیدار با مسئولان کشوری و لشکری و میهمانان شرکت کننده در کنفرانس وحدت اسلامی، ۱۶/۰۷/۱۳۶۹.

۲- «وَ تَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَیْنَهُمْ کُلٌّ إِلَیْنا راجِعُونَ»؛ (گروهی از پیروان ناآگاه آنها) کار خود را به تفرقه در میان خود کشاندند (ولی سرانجام) همگی به سوی ما بازمی گردند!» (انبیاء:۹۳)

۳- «بازگشت (تمامی موجودات) بسوی اوست!» (نور:۴۲)

۴- بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از سراسر کشور، ۱۸/۰۷/۱۳۷۵

(مسئله اول مـا در دنیای اسـلام، «وحـدت امت اسـلامی» است. اگر ما بتوانیم بر کیـد دشـمن فائق بیاییم و نقشه او را در ایجاد اختلاف خنثی کنیم، بسیاری از مشکلات ما برطرف خواهد شد.(۱)

۵-۲-۱. اولویت داشتن نسبت به دیگر اصول

(حفظ وحـدت را اصل قرار بدهیم و اگر تکلیف شـرعی ای هم احساس کردیم، ولی دیدیم عمل به این تکلیف ممکن اسـت مقداری تشنج به وجود آورد و وحدت را از بین ببرد، قطعاً انجام آنچه که تصور می کردیم تکلیف شرعی است، حرام است و حفظ وحدت واجب خواهد بود.(۲)

(امروز امت اسـلام برای حیـات، سـربلندی و نجات خود و برای برافراشـتن پرچم اسـلام، به وحـدت احتیاج دارد. کـدام منطق است که در مقابل این مسائل بتواند مقاومت کند، تا اختلاف ایجاد شود؟ وحدت بر همه ضرورت ها و اولویت ها ترجیح دارد و از آنها اولی تر و مقدم تر است. چرا ضرورت اتحاد بین مسلمانان را نمی فهمیم؟(۳)

(یـک عـد ه ای چرا نمی فهمنـد؟ امام بزرگوار ما که منادی اتحاد بین مسـلمین بود، از همه اینهایی که مـدعی انـد، ولایتش و اعتقـادش و ارادتش و عشـقش به ائمه(ع) بیشتر بود. او بهتر می فهمیـد ولایت را یا فلان آدم عامی که حالا به اسم ولایت کار های خلاف می کند، حرف های بی ربط می زند در مجالس عام و خاص؟ وحدت را حفظ کنیداگر

۱- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۲- سخنرانی در مراسم بیعت ائمه جمعه سراسر کشور به اتفاق رئیس مجلس خبرگان، ۱۲/۴/۱۳۶۸.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۰۲/۱۳۸۳

دیدید در جامعه بین شما کسانی هستند که عکس این رفتار می کنند، آنها را طردشان کنید؛ مخالفت خودتان را به آنها ابراز و اعلام کنید؛ اینها ضرر می زنند؛ ضربه می زنند. ضربه ای به اسلام می زنند، ضربه ای به تشیع می زنند، ضربه ای به جامعه اسلامی می زنند. این از جمله مسائل بسیار مهم است.(۱)

۶-۲-۱. اختصاص نداشتن وحدت به مصلحت یا مقطعی خاص

(مسئله ای که لازم است در آستانه هفته وحدت به همه ملت ایران و همچنین به مسلمانان عالم عرض کنم، اهمیت وحدت بین مسلمین و ارتباط برادرانه میان برادران مسلمان در همه جا و در همه شرایط است.(۲)

(اینکه ما گفته ایم فِرَق اسلامی باید با هم برادر باشند؛ اینکه شعار داده ایم شیعه و سنی با هم برادرند، یک شعار تاکتیکی نیست. یک شعار مصلحتی زودگذر نیست. این، یک فکر است. این، یک مشی عملی است. این، عمل به تعالیم قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) است. در سایه این وحدت است که پیروان اهل بیت می توانند مذهب اهل بیت را برای کسانی از مسلمین که با آن مذهب آشنا نیستند، روشن کنند.(۳)

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی(مدظله العالی) در دیدار مداحان و ذاکران اهل بیت(ع) به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (س)، ۱۴/۴/۱۳۸۶.
۲- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۱۹/۰۷/۱۳۶۸.
۳- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)» در روز «نیمه شعبان»، ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

۷-۲-۱. هماهنگی در عین مرزبندی جغرافیایی

(ما این دعوت عامِ امام بزرگوار را فراموش نمی کنیم که دائماً مسلمان ها را به اتحاد و یگانگی فرا می خوانند. منظور ما از اتحاد، آن چیزی که بعضی از کشور ها دنبال می کنند و هرگز هم به نتیجه نمی رسند، نیست. ما نمی گوییم «بیایید اتحاد سیاسی به وجود بیاوریم؛ اتحاد مالی به وجود بیاوریم؛ دو کشور را یک کشور کنیم؛ دو دولت را یک دولت کنیم.» اینها حرف هایی است که همیشه گفته اند و هرگز هم نشده است. منظور ما از اتحاد، تفاهم است؛ تفاهم بین دولت ها؛ تفاهم بین کشورها؛ همکاری بین اعضای امت اسلامی و دولت های اسلامی؛ هم دلی آنها با یکدیگر و تحت تأثیر اغراض دشمنان قرار نگرفتن.(۱)

(ما مخالفتی نداریم که هر قومی، خصوصیات و اختصاصات کشور و ملت خود را، تحت عنوان ملیت برای خودش حفظ کند. اما تا حدی که یک پارچگی امت اسلامی خدشه دار نشود. این مقدم است؛ این مهم است.(۲)

۳-۱. حدود وحدت و انسجام اسلامی

۱-۳-۱. پایبندی به اصول و مشترکات دینی

(می بینید دشمنی دشمنان را! می بینید تلاش آنها را برای نابود کردن هویت اسلامی و ایجاد اختلاف بین امت اسلامی! بنشینید علاج کنید؛ اصول را بر فروع ترجیح بدهید. در فروع ممکن است افراد یک مذهب هم با همدیگر اتحاد نظر نداشته باشند؛ مانعی ندارد. مشترکات بزرگی

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام در روز عید فطر،۲۲/۱۲/۱۳۷۲.

وجود دارد؛ گرد این محور _ محور مشترکات _ همه مجتمع شوند. مواظب توطئه دشمن باشند؛ مواظب بازی دشمن باشند.(۱)

(ملت ایران رابطه خود را با ملت های اسلامی محکم تر کند. ما اگر بخواهیم اتحاد ملی و انسجام اسلامی تحقق پیدا کند، باید بر اصولی که بین ما مشترک است، تکیه کنیم. نباید خودمان را سرگرم فروعی بکنیم که مورد اختلاف است.(۲)

۲-۳-۱. مطلق نبودن وحدت

(نباید هم خودمان برای این وحدت، این قدر شرط و شروط قائل بشویم که تحقق پیدا نکند. وحدت، وحدت است دیگر. همکاری، یعنی همکاری؛ والاـ اگر همین موضوعی که حسنش این است که متفق علیه همه است، برایش شرط و شروط و موانع قائل شدیم و هر کسی از یک طرف سر درآورد و گفت نه، فلان جهت را هم باید رعایت کنید؛ آن یکی هم گفت، فلان جهت [هم] هست؛ اینکه دیگر وحدت نشد! باید بر مباحثات فایق بیایید.(۳)

(یکی از راه کار های استفاده از ظرفیت بالای جهان اسلام، این است که ما دنیای اسلام را به اتحاد ممکن اسلامی - همان مقدار که ممکن است- دعوت کنیم.(۴)

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی ، ۱/۱/۱۳۸۶.

۳- بیانات در دیدار با اعضای حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۲۲/۰۱/۱۳۶۹.

۴- بیانات در دیدار مسئولان وزارت خارجه، سفرا و کارداران جمهوری اسلامی ایران، ۲۷/۰۵/۱۳۸۱.

۳-۳-۱. استثنای وحدت

(اتحاد و برادری، فقط یک استثنا دارد. آن استثنا این است که با کسانی که در این حرکت صحیح، اخلال می کنند، بایستی با شدت برخورد کرد: «أشدّاء علی الکفّار.»(۱) این شدت، متعلق به آن جاست؛ اما در دایره ملت ایران، همه قشر های اجتماعی باید با این چشم، به یکدیگر و به هدف های این نظام مقدس و این کشور اسلامی و این نقطه مورد امید مسلمانان دنیا، نگاه کنند. یعنی همه با هم، برادر و دوست و مهربان و دارای حقوقی در مقابل اراده و قانون الهی - که بر این کشور حاکم است - باشند.(۲)

(مرز شما و کفار باید معلوم باشد؛ مرز شما و فساق باید معلوم باشد؛... یک کشور اگر مرزش مشخص نباشد، هویت جمعی و وحدت جمعی ندارد. بگذارید مرز ها مشخص باشد؛ معلوم باشد شما کجایید، آنها کجا هستند.«وَ مَنْ شَنِئَ الْفَاسِقِینَ غَضِبَ لِلَّهِ وَ مَنْ غَضِبَ لِلَّهِ غَضِبَ اللَّهُ لَه؛ شما به خاطر خدا خشم بگیرید، خدا هم به خاطرشما خشم می گیرد.»(۳) «وأَرْضَاهُ یَوْمَ الْقِیَامَهِ»(۴).(۵)

ص: ۲۱

۱- «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذینَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَی الْکُفَّارِ رُحَماءُ بَیْنَهُم ...؛ محمد پیامبر خدا، و کسانی که با او هستند بر کافران سختگیرند و با یکدیگر مهربان ...». (فتح: ۲۹)

۲- بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از سراسر کشور، ۱۸/۰۷/۱۳۷۵.

۳- اصول کافی، ج۲، باب صفه الإیمان، ص۵۰.

۴- «عَنْ أَبِی عَبْدِ اللَّهِ(ع) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله مَنْ تَرَکَ مَعْصِیَهً لِلَّهِ مَخَافَهَ اللَّهِ تَبَارَکَ وَ تَعَالَی أَرْضَاهُ یَوْمَ الْقِیَامَهِ» وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۵۳. باب وجوب اجتناب المحارم.

۵- بیانات در دیدار اعضای هیئت دولت، ۲۰/۰۸/۱۳۸۳ .

۴-۱. موضوع وحدت

۱-۴-۱. دین

(هر کسی به این کتاب و به این قرآن و به این دین و به این قبله اعتقاد دارد، مؤمن است؛ اینها با هم برادرند؛ اسلام این را به ما گفته است.(۱)

(ما ملت زند ه ای داریم؛ ما خدا را سپاس گزاریم. ادعا نمی کنیم که ما به اسلام خیلی نزدیک شدیم یا بر طبق اسلام به طور کامل عمل می کنیم؛ نه، این ادعای بزرگی است؛ اما همین یک قدمی که به سمت اسلام رفتیم، اسلام به مدد ما آمد؛ اسلام به ما شجاعت داد؛ اسلام به ما وحدت داد؛ اسلام به ما قدرت داد؛ اسلام دل ملت ما را گرم کرد؛ دل های اینها را به هم نزدیک کرد و قدرت و ایستادگی را در اینها به وجود آورد.(۲)

(امروز مسلمانان وظیفه دارند به موارد اتحاد و وحدت خودشان بپردازند. توحید، یکی؛ خدا، یکی؛ نبوت، یکی؛ معاد، یکی؛ قرآن، یکی؛ بیشترین احکام شریعت اسلامی، یکی؛ همه مشترک.(۳)

۲-۴-۱. در مقابله با دشمن مشترک

۲-۴-۱. در مقابله با دشمن مشترک

(وقت آن رسیده است که دنیای اسلام، اتحاد خود را حفظ کند و در مقابل دشمن مشترکی که همه گروه های اسلامی، آسیب آن دشمن را دیده اند یعنی استکبار و صهیونیسم _ به طور متحد بایستد.(۴)

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۲/۱۳۸۳.

۲- بیانات در دیدار مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی،۲۴/۸/۱۳۸۳.

۳- بیانات در مراسم شانزدهمین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۴/۳/۱۳۸۴.

۴- بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

۳-۴-۱. دیگر اشتراکات

۱-۳-۴-۱. ویژگی های منطقه ای

(این منطقه حساس خلیج فارس؛ منطقه حساس خاورمیانه؛ کل منطقه اسلامی که منطقه بسیار حساسی در جغرافیای عالم و جغرافیای سیاسی عالم است باید با یکدیگر تفاهم کنند؛ با هم باشند و هم دل باشند.(۱)

۲-۳-۴-۱. زبان

(کشور شما [تاجیکستان] از لحاظ فرهنگی، بیش از همه کشور های دیگر به ما نزدیک است. زبان ما یکی است و بی مترجم با هم حرف می زنیم. این بسیار مهم است. شما می بینید که امروز کشور های عربی با هم هزاران اختلاف دارند، اما روی همزبانی تکیه کرده اند و از آن به عنوان یک قدرت، استفاده می کنند. امروز کشور های همسایه شما مثل ترکمن ها و ازبک ها که ترک زبانند ـ اما ترک نیستند ـ می گردند به زور یک ریشه ترکی برای خودشان پیدا کنند. ازبک ها در واقع فارسند. آن منطقه، منطقه ای است که اگر بخواهیم حقانی نگاه کنیم، بسیاری از ویژگی هایش مالِ شماست. ریشه، ریشه شماست. تاریخ، تاریخِ شماست. تمدن، تمدنِ شماست. افتخاراتی هم که آنها از آنِ خود می دانند، مال شما و فارسی زبان هاست؛ ولی بالاخره در دست آنها قرار گرفته است. آنها از آن طرف دریا دست به این طرف می اندازند تا هم پیمان هایی به صرفِ همزبانی پیدا کنند. این قدر زبان برای مجموعه ها مهم است. چرا ما از این مسئله گنج استفاده نکنیم؟ زبان فارسی به منزله گنجی است که در اختیار ما و شماست. لذا ما روی این، تکیه اساسی داریم. ما هم مایلیم که روی قضیه هم پیمانی، نه در

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲ .

چارچوب های دیپلماتیک، بلکه در چارچوب یک احساس برادری که این برادری را اسلام به وجود آورده و امتیازی استثنایی نسبت به بقیه کشور های اسلامی است - که این امتیاز را هم هم زبانی به وجود آورده - کار شود.(۱)

۵-۱. ابعاد وحدت

(وحدت فقط یک امر سیاسی نیست؛ بلکه یک امر اجتماعی و علمی هم هست و کار روی قرآن و حدیث و تفسیر هم لازم دارد. یعنی تلاش های مشترک علمی اسلامی روی معارف اسلامی هم لازم دارد.(۲)

(اگر با این دید به جامعه اسلامی نگاه کنید، ابعاد این وحدت اجتماعی و وحدت سیاسی و وحدت معنوی و روحی و وحدت عملی، ابعاد عجیبی می یابد که بسیاری از معارف اسلامی را برای ما معنی می کند. به سمت مرکز عالم وجود حرکت کردن انسان، در جهت ولایت اللّه حرکت کردن است. همه ذرّات عالم، خواه و ناخواه در چنبر ولایت الهی، در دایره ولایت اللّه قرار دارند و انسان های آگاه، مختار، تصمیم گیرنده و دارای حُسن انتخاب، عملاً هم ولایت الهی را برمی گزینند و در آن راه حرکت می کنند؛ محبت الهی را کسب می کنند و خود از محبت پروردگار، پر می شوند.(۳)

ص: ۲۴

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور تاجیکستان و هیئت همراه، ۱۹/۰۹/۱۳۷۶.

۲- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس وحدت اسلامی»، ۰۴/۰۶/۱۳۷۳.

۳- بیانات در دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام به مناسبت عید سعید غدیر، ۲۷/۰۱/۱۳۷۷.

۲. خاستگاه های وحدت

۱-۲. وجدان

(این مطلب را عرض کردم که آن عاملی که، آن عنصر نیرومندی که عظیم ترین مظهر هم بستگی این امت اسلامی را در این اجتماعات، در هماهنگی استان ها و شهر ها و شهرستان های کوچک و حتی قصبه ها و روستا ها نشان می دهد، آن عاملی که همه ملت ایران را در صفوف متحد و یک پارچه خود با شعار های واحدی قرار داده است، آن عامل عبارت است از احساس عمیقی که از وجدان این ملت و از قلب یکایک انسان ها و زن و مرد این مردم برمی خیزد و می جوشد.(۱)

(در بعضی از روایات است که راوی از امام(ع)، مثلاً حکم مسئله یا پدیده ای را سؤال می کند و امام(ع) هم مسئله را در حقیقت به فطرت او ارجاع می دهند و می پرسند: «أ رَأیتَ»؟ اگر روز قیامت شود و حساب و کتاب الهی برقرار گردد؛ آن وقت که خدای متعال حق و باطل را جدا می کند، امری که تو راجع به آن از من سؤال می کنی، در گروه حق قرار می گیرد یا در گروه باطل؟ راوی فکر می کند و مثلاً- می گوید در گروه باطل. امام می گویند خوب؛ معلوم شد؛ جواب سؤالت را گرفتی. مقصود این است که انسان با مراجعه به فطرت خود می تواند بفهمد که حکم بعضی مسائل پیش خدا چیست. حال من به شما عرض می کنم: اگر روز قیامت شود، خدای متعال معاشر مردم را جمع کند و حق و باطل را جدا سازد، این وحدت کلمه و هماهنگی و کار برای مردم با تمسک به حبل الله و اجتماع، مورد رضای خداست یا مورد سخط او؟ در طرف حق قرار می گیرد یا در طرف باطل؟ امر واضحی

۱- سخنرانی حضرت آیت الله خامنه ای، ۱۹/۱۰/۱۳۵۷.

است و کسی شک نمی کند که خدای متعال از آن راضی است. عرض من این است که در این قضیه، برای تأمین و استمرار رضای الهی پافشاری کنید.(۱)

۲-۲. عقل

(امروز روز وحدت و اتفاق و هم بستگی است. امروز روزی است که اختلاف نظر ها و اختلاف سلیقه ها به کناری گذاشته بشود. امروز روزی است که آیه قرآن که می گوید «و اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا»(۲) آیه قرآن که ما را دستور می دهد که همه با هم به ریسمان خدایی که ما را از لغزش نگاه خواهد داشت چنگ بزنیم، روزی است که به این فرمان قرآن و به این فرمان عقل آگاهانه انسان گوش فرا بدهیم، وحدت را در صفوف خود حفظ کنیم.(۳)

۳-۲. قرآن

(قرآن ما را به وحدت توصیه کرده است. قرآن ما را تهدید کرده است که اگر اتحاد و هم بستگی خودتان را از دست بدهید، آبرو و هویت و قدرت شما نابود خواهد شد. امروز متأسفانه در دنیای اسلام این نابسامانی ها مشاهده می شود. امروز توطئه علیه دنیای اسلام، توطئه بسیار سنگینی است. اگر در این دوران علیه اسلام توطئه های سازمان یافته با شدت بیشتری کار می کند، بیداری امت اسلامی است که دشمنان را به هراس انداخته است. استکبار جهانی، طمع کاران در

۱- بیانات در دیدار امام جمعه شیراز و جمعی از مسئولان استان فارس، ۱۰/۰۵/۱۳۷۳ .
۲- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)
۳- سخنرانی حضرت آیت الله خامنه ای با عنوان انقلاب اسلامی یا جنبش ضد امپریالیسم و استثمار، ۱۱/۰۲/۱۳۵۸.

کشور های اسلامی، و مداخله جویان در میان دولت ها و کشور های اسلامی از وحدت امت اسلامی در هراسند.(۱)

باید به قرآن بر گردیم

(توصیه دیگر قرآن به مسلمان ها، اتحاد کلمه آنهاست. اگر ما نهی قرآن را – که می گوید «وَ لا تَفَرَّقُوا» – مورد توجه قرار ندهیم و به بهانه های مختلف بین خود اختلاف و تفرقه ایجاد کنیم و امت اسلامی را قطعه قطعه و جدا جدا کنیم، نتیجه همین وضعی می شود که ملاحظه می کنید: دشمن به قطعه ای از پیکر اسلامی حمله می کند، دیگر قطعه ها انگار نه انگار! در حالِ خواب خوش هستند! این جدایی است. باید به قرآن برگردیم.(۲)

خطاب قرآن؛

نه شیعه، نه سنی؛ مسلمان!

(ما به فضل الهی در احکام نورانی اسلام توصیه هایی داریم که می تواند ریشه این گونه چیز ها را به کلی خشک کند. در اسلام، خطاب به «یا ایّها الّذین امنوا»است، نه خطاب به «یا ایّها الّذین تشیّعوا» یا «یا ایّها الّذین تسنّنوا»! خطاب به مؤمنین است. مؤمنینِ به چه؟ مؤمنینِ به قرآن، مؤمنینِ به اسلام، مؤمنینِ به پیغمبر. هر کسی هم برای خودش عقاید جداگان های دارد که با دیگری تفاوت دارد. وقتی می گوید: «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا(۳)»، خطاب به مؤمنین است؛ خطاب به

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۲- بیانات در مراسم اختتامیه هجدهمین دوره مسابقات حفظ، قرائت و تفسیر قرآن کریم، ۲۶/۰۷/۱۳۸۰.

۳- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)

دسته خاصی از مؤمنین نیست. وقتی می گوید: «وَ إِنْ طائِفَتانِ مِنَ الْمُؤْمِنینَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَیْنَهُما(۱)»، خطاب به همه مؤمنین است؛ خطاب به گروه خاصی نیست. اسلام با این پایه ها می تواند زمینه ها و ریشه های درگیری های تعصب آمیز مذهبی را که همه بشریت گرفتارش هستند، خشک کند. ما واقعاً در دینمان این چیز ها را داریم؛ نشانه اش این است که توانسته ایم این کار را بکنیم.(۲)

۲-۴. سنت و سیره معصومین(ع)

(این بزرگواران [معصومین (ع)]، از تفرقه و تشتت و جدایی و بغضا متنفر بودند؛ اهل وحدت و عامل جمع و شمع انجمن بودند. امروز هم پیروان و علاقه مندان آنها، باید این را تأمین کنند.(۳)

۳. اهمیت و ضرورت وحدت و انسجام در بین مسلمین

۱-۳. از منظر آیات

(قرآن می فرماید: «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا».(۴) اعتصام به حبل اللّه برای هر مسلمان یک وظیفه است؛ اما قرآن اکتفا نمی کند به این که ما را به اعتصام به حبل اللّه امر کند، بلکه به ما می گوید که اعتصام به حبل اللّه را در هیئت اجتماع انجام بدهید؛ «جمیعاً»؛ همه با هم اعتصام کنید. و این اجتماع و این اتحاد، یک واجب دیگر است. بنابراین، علاوه بر اینکه مسلمان باید معتصم به حبل اللّه باشد، باید این اعتصام را به همراه دیگرِ مسلمان ها و هم دست با آنها انجام دهد. ما این

۱- «هرگاه دو گروه از مؤمنان با هم به نزاع و جنگ پردازند، آنها را آشتی دهید». (حجرات: ۹)

۲- بیانات در دیدار آقای حسین مولوی و مسئولان استان سیستان و بلوچستان، ۱۶/۰۸/۱۳۷۹.

۳- سخنرانی در دیدار با میهمانان و شرکت کنندگان کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۰۴/۰۳/۱۳۶۹.

۴- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)

اعتصام را درست بشناسیم و آن را انجام دهیم. آیه شریفه قرآن می فرماید: «فَمَنْ یَکْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ یُؤْمِنْ بِاللَّهِ فقد استَمْسَکَ بِالْعُرْوَهِ الْوُثْقی».(۱) این، اعتصام به حبل اللّه را برای ما معنا می کند. تمسک به حبل اللّه چگونه است؟ با ایمان باللّه و کفر به طاغوت.(۲)

(چه قدر خوب است که برخی از آیات کریمه قرآن که مناسب حال امروز مسلمین است، در تلاوت های شما کثیرالتردّد باشد. البته همه آیات قرآن را مردم محتاجند؛ لیکن بعضی از اینها امروز واقعاً بایستی مورد توجه شدید و دایمی مردم باشد: توکل به خدا، نترسیدن از دشمنان خدا، مجاهدت در راه او و امید به فضل و کمک و اعانت الهی و به خصوص وحدت مسلمین.(۳)

(امروز مسلمانان به اخوت و برادری احتیاج دارند. امروز شعار «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَهٌ فَأَصْلِحُوا بَیْنَ أَخَوَیْکُم »(۴) از همیشه جدی تر است. امروز این ضعف و ذلتی که مسلمانان کشور هایی در دنیا دچار آن شده اند، ناشی از همین تفرق و اختلاف است. اگر مسلمانان متحد بودند، فلسطین این طور نمی شد. بوسنی آن طور نمی شد. کشمیر آن طور نمی شد. تاجیکستان این طور نمی شد. مسلمانان اروپا، آن طور در محنت زندگی

۱- «کسی که به طاغوت [شیطان، و هر موجود طغیانگر] کافر شود و به خدا ایمان آورد، به دستگیره محکمی چنگ زده است» . (بقره: ۲۵۶)

۲- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۳- بیانات در جلسه تودیع با شیخ راغب مصطفی غلوش و شیخ محمد بسیونی، ۱۱/۱۲/۱۳۶۸.

۴- «مؤمنان برادر یکدیگرند پس دو برادر خود را صلح و آشتی دهید». (حجرات: ۱۰)

نمی کردند. مسلمانان در امریکا، آن طور مورد زورگویی قرار نمی گرفتند. علت این است که ما با هم اختلاف داریم.(۱)

۲-۳. از منظر روایات

(سومین اصلی که [امیرالمؤمنین(ع)] در بخش دوم وصیت می فرماید، «صلاح ذات بین» است. یعنی با هم خوب باشید. دل ها با هم صاف باشد. اتفاق کلمه داشته باشید و اختلاف و جدایی میانتان نباشد. این جمله را که بیان می فرماید، یک شاهد نیز از کلام پیغمبر می آورد. پیداست که روی آن خیلی تکیه دارد و از آن می ترسد. نه اینکه صلاح ذات بین، اهمیتش بیشتر از نظم امر است؛ از باب اینکه صلاح ذات بین، آسیب پذیرتر است. لذاست که این عبارت را از پیغمبر نقل می کند: «فَإِنِّی سَمِعْتُ جَدَّکُمَا صلی اللّٰه علیه وآله وسلم» یقول: از جدتان شنیدم که فرمود: «صَلَاحُ ذَاتِ الْبَیْنِ أَفْضَلُ مِنْ عَامَّهِ الصَّلَاهِ وَ الصِّیَام».(۲) صلاح ذات بین و صفای میان مردم از هر نماز و روزه ای بهتر است. نمی گوید «از همه نماز ها و روزه ای بهتر است.» می فرماید: «از هر نماز و روز های بهتر است.» شما می خواهید، دنبال نماز و روزه خود بروید. اما کاری هست که از هر دوی اینها، فضیلتش بیشتر است. آن چیست؟ آن، «صلاح ذات البین» است. اگر دیدید جایی، در بین امت اسلامی، اختلاف و شکافی وجود دارد، بروید آن شکاف را پرکنید. این، از نماز و روزه، فضیلتش بیشتر است.(۳)

ص: ۳۰

۱- بیانات در دیدار مردم قم، به مناسبت نوزدهم دی ماه، سالروز «قیام مردم قم»، ۱۹/۱۰/۱۳۷۲.

۲- کافی، ج ۷، ص ۵۱ (باب صدقات النبی صلی الله علیه و آله).

۳- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران ۲۱ رمضان ۱۴۱۴ه_ . ق، ۱۳/۱۲/۱۳۷۲.

(پیام اسلام، پیام وحدت و امنیت و برادری است. امیرالمؤمنین(ع)، یک جمله ابدی دارد که درباره همه انسان هاست. ایشان می فرماید: این انسانی که در مقابل توست، یا برادر دینی توست، یا شریک خلقتی توست و به هرحال، یک انسان است. همه انسان ها، باید با هم متحد و مهربان باشند؛ مخصوص یک دسته و یک گروه هم نیست. لذا در اسلام، به مسلمانان دستور داده شده است که حتی کسانی که از لحاظ دین و عقیده، بر خلاف شما هستند، با آنها هم خوبی کنید. «لا یَنْهاکُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذینَ لَمْ یُقاتِلُوکُمْ فِی الدِّینِ وَ لَمْ یُخْرِجُوکُمْ مِنْ دِیارِکُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ تُقْسِطُوا إِلَیْهِمْ إِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ الْمُقْسِطینَ.»(۱) این، منطق اسلام است. یعنی کسی هم که از لحاظ فکری با شما یکی نیست و عقیده دیگری دارد، مظهر سزا گرفتن به خاطر عقیده، این جا نیست و شما مرجعش نیستید. «وَ الْحَکَمُ اللَّهُ، وَ الْمَعْوَدُ إِلَیْهِ الْقِیَامَه.»(۲) این هم کلام امیرالمؤمنین(ع) است. شما با انسانی روبه رو هستید که یا با شما هم عقیده است و برادر شماست، یا هم عقیده نیست و در خلقت با شما شریک است.(۳)

۳-۳. از منظر ضروریات اجتماعی

اشاره

(امروز، روز اخوت عملی در همه عرصه ها و در برابر همه فتنه ها است. روز فراهم ساختن زمینه برای حکومت حضرت مهدی عج الله تعالی فرجه الشریف است. روز اجابت دعوت الهی در همه زمینه ها است. روزی است که باید آیه «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَه»(۴)... را بار دیگر بر دل های خود تلاوت کنیم،

۱- کافی، ج ۷، ص ۵۱ (باب صدقات النبی صلی الله علیه و آله).

۲- «خدا حکم کننده است و وعده گاه او قیامت.»، بحارالأنوار، ج ۲۹، ص ۴۸۵.

۳- بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از سراسر کشور، ۱۸/۰۷/۱۳۷۵.

۴- «خدا حکم کننده است و وعده گاه او قیامت.»، بحارالأنوار، ج ۲۹، ص ۴۸۵.

بایـد چه در هنگام بمباران نجف و فلوجه و موصل، چه هنگام زلزله دریایی در اقیانوس هنـد که ده ها هزار خانواده را داغ دار کرد، چه در هنگـام اشـغال عراق و افغانسـتان، و چه در حـوادث خون بـار هر روزه فلسـطین، تکلیف الهی را بر دوش خویش، احساس کنیم.(۱)

(آنها [دشـمنان] با اصل اسـلام دشـمنند. شـما ببینید امروز در بوسـنی هرزگوین با مسلمانان، چه می کنند! شما ببینید امروز در کشـمیر، هندو ها با مسـلمانان چه کار می کنند! یک نفر در دنیا به نفع مسـلمانانِ کشـمیر حرف نمی زند! آن وقت هلی کوپتر می فرسـتند در بیابان ها، که ببینند سـگی که گم شده است، از تشـنگی نمیرد! این قدر اینها با مسـلمین و با اسـلام بدند. هم با سنی بدنـد، هم بـا شـیعه. در مقابل این دشـمنی که با اصل قرآن و اسـلام و اسم مقـدس پیغمبر صـلی الله علیه و آله ، دشـمن و مخالف است، آیا عقل و شرع حکم نمی کنند که باید سنّی و شیعه دست به دست هم بدهند؟(۲)

۱-۳-۳. امکان وحدت مسلمین

(... اتحاد را تبلیغ کنیـد. البته نمی گوییم الان اتحاد تحقق پیـدا کند. طبیعی است که از حرف و عقیده و اعتقاد تا عمل فاصـله ژرفی است؛ لیکن امروز اعتقاداً ترویـج تفرق و تشـتت می شود که نمونه هایش را می بینید. بایستی با این مبارزه و مقابله کرد. بایستی تفهیم کرد که وحدت بین مسـلمین، به صد دلیل واجب، و به صد دلیل ممکن است. بایستی دنبال کرد که این نکته در تبلیغات زباندان ها و مبلغان و

۱- پیام به کنگره عظیم حج، ۲۹/۱۰/۱۳۸۳.

۲- بیانات در دیدار چند تن از علمای اهل سنت پاکستان، به اتفاق مولوی «اسحاق مدنی»، ۲۷/۱۰/۱۳۷۲.

گویندگان و حتی حجّاج معمولی که ممکن است رفیقی از یک کشور پیدا کنند و با او دو کلمه حرف بزنند، رعایت شود.(۱)

(مسلمانان آنچنان که ما همیشه گفته ایم و امروز هم همان را می گوییم باید به نیروی ذاتی خودشان ایمان پیدا کنند. به ملت های مسلمان دیگر اطمینان کنند. به احکام اسلامی و ارزش های اسلامی اهمیت دهند. اتحاد کلمه پیدا کنند و از های و هوی استکبار هم نترسند. این در درجه اول است.(۲)

۲-۳-۳. وجوب وحدت مسلمین

(در مقابل چنین دشمنی، اتحاد اسلامی، امری واجب، اصلی و ضروری است. اختلاف مذاهب و فِرَق اسلامی با یکدیگر، ضربه زدن به اسلام است. نباید بگذارید این ضربه، بر اسلام وارد شود.(۳)

(امروز شما نگاه کنید: سیاست استکبار ایجاد جنگ بین فلسطینی و فلسطینی است؛ بین عراقی و عراقی است؛ بین مسلمانِ شیعه و مسلمانِ سنی است؛ بین جامعه عربی و غیر عربی است. این، سیاست های آشناست. این را اول باید همه علاج کنند. ما به سهم خود، وحدت را بین امت اسلامی یک ضرورت می دانیم.(۴)

(مسئله وحدت اسلامی هم خیلی مهم است. این قضیه مجمع التقریبی برای ما مهم است. ما به موضوع اتحاد و وحدت

۱- بیانات در دیدار با حجت الاسلام والمسلمین محمدی ری شهری و دست اندرکاران امور حج، ۱۳/۱۲/۱۳۷۶.

۲- بیانات در مصاحبه ای در پایان سفر به تبریز، ۰۸/۰۵/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار میهمانان خارجی شرکت کننده در «کنفرانس وحدت اسلامی»، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

۴- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

اسلامی، به صورت یک امر تشریفاتی نگاه نمی کنیم. این امر، یک امر لازم و حقیقی است که امروز ما به آن احتیاج داریم.(1)

۳-۳-۳. حیاتی بودن وحدت برای دنیای اسلام

(این مسئله وحدت که در این دیدار صمیمی و دوستانه می خواهم بیشتر از همه روی آن تأکید کنم، یک مسئله حیاتی است. نه اینکه بگوییم برای جمهوری اسلامی حیاتی است ــ البته اهمیتش برای جمهوری اسلامی جای شک نیست ــ اما حقیقتاً برای اسلام و دنیای اسلام حیاتی است. شما ملاحظه کنید، امروز دنیا به سمت بلوک بندی می رود؛ یعنی هر چند کشور در گوشه، به هر مناسبتی با هم اتحاد و اتفاق پیدا می کنند. مثلاً کشور های عضو پیمان آ.سه.آن در شرق آسیا، جامعه مشترک اروپا، اتحاد ورشو (تا وقتی که اروپای شرقی قبل از حوادث اخیر هویتی داشت)، اتحاد کشور های حول و حوش خلیج مکزیک، سازمان ملل، غیرمتعهد ها و تمام این واحد های پراکنده در همه دنیا، به واحد های پیوسته تبدیل می شوند. علت هم این است که در این دنیا می فهمند که هر واحدی، به تن هایی قادر بر تأمین نیاز های خودش - از جمله نیاز دفاع از خود - نیست و باید با هم دست به یکی کنند.(2)

(پیوند برادری میان ملت لازم است، اما کافی نیست؛ پیوند برادری علاوه بر درون ملت، باید میان امت اسلامی با کشور ها و ملت های دیگر برقرار باشد. جنگ شیعه و سنی از جمله توطئه های بزرگ دشمنان است. یک گروه متعصبِ متحجرِ بی خبر از حقایق عالَم و

۱- بیانات در دیدار میهمانان خارجی شرکت کننده در «کنفرانس وحدت اسلامی»، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶ .
۲- سخنرانی در دیدار با گروهی از روحانیون، ائمه جمعه و اساتید حوزه های علمیه اهل سنت استان های سیستان و بلوچستان، خراسان و مازندران، ۰۵/۱۰/۱۳۶۸.

بی خبر از معنویت را در مقابله با فِرق اسلامی به راه می اندازند ــ در عراق یک جور، در لبنان یک جور، در مناطق دیگر یک جور ــ برای اینکه اختلاف ایجاد کنند.(۱)

(مسئله این نیست که مذاهب یا فِرَق اسلامی و طوایف گوناگون سیاسی و اعتقادی و مسلکی و غیره، چه تعداد جمعیت یا چه قدر قدرت سیاسی و اجتماعی دارند یا ندارند؛ مسئله این است که اگر ما برای مشکلات جهان اسلام، به دنبال چاره هستیم، یا به تعبیر درست تر، اگر ما برای سربلندی و عظمت و عزت اسلام و قرآن مجاهده می کنیم، این با اختلاف و درگیری بین مسلمین سازگار نیست.(۲)

(حمله به اسلام در سرتاسر عالم، که این هشیاری، وحدت، اتحاد و اتفاق امت اسلامی و از بین بردن اختلافات میان اعضای امت اسلامی را می طلبد. قومیت ها و مذاهب را بر اسلام و قرآن ترجیح ندادن؛ «فَمَنْ یَکْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ یُؤْمِنْ بِاللَّهِ فقد استَمْسَکَ بِالْعُرْوَهِ الْوُثْقی»؛(۳) این عروه وثقی را محکم چسبیدن و کفر به طاغوت و ایمان به الله داشتن.(۴)

(دنیای اسلام امروز احتیاج به وحدت دارد. ما همه چیز را، در واقع، بین خودمان داریم. منت ها ربط منطقی بین اینها را نداریم، که آن هم با همین هماهنگی ها، ایجاد خواهد شد.(۵)

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در مراسم هیجدهمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی رحمه الله ، ۱۴/۳/۱۳۸۶.

۲- سخنرانی در دیدار با میهمانان خارجی مراسم اولین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ۱۶/۰۳/۱۳۶۹ .

۳- «کسی که به طاغوت [شیطان، و هر موجود طغیانگر] کافر شود و به خدا ایمان آورد، به دستگیره محکمی چنگ زده است ». (بقره: ۲۵۶)

۴- بیانات در دیدار اعضای سمینار «ائمه جمعه»، ۳۱/۰۶/۱۳۷۱ .

۵- بیانات در دیدار ولیعهد وقت «اردن»، ۲۰/۰۹/۱۳۷۶ .

(توصیه من به عنوان یک خدمت گزار؛ به عنوان آدمی که توطئه دشمن را می بیند و حس می کند، به برادران مسلمان این است که امروز اتحاد بین مسلمین، برای مسلمین یک ضرورت حیاتی است. شوخی و شعار نیست؛ جداً باید جوامع اسلامی با یکدیگر اتحاد کلمه پیدا کنند و هم سو حرکت نمایند.(۱)

۴-۳-۳. نیاز به وحدت

(امروز یک زمینه مشترک وجود دارد و آن، وحدت مورد نیاز کشور های ماست. کشور های ما - هم کشور های ما و هم کشور های اسلامی دیگر - احتیاج دارند که به هویت اسلامی و به توانایی های خود تکیه کنند و اینها را مهم و دارای اثر بشمارند. دستگاه هایی که دیروز در کشور های اسلامی با استعمار بودند، امروز با تبلیغات در صددند که هویت ملت های مسلمان را به دست فراموشی بسپارند و چنین وانمود می شود که «یا باید غربی و مستغرب شد و یا اینکه وجودت در دنیا فایده ای ندارد!» امروز تبلیغات جهانی از همه جای دنیای غرب ــ اروپا و امریکا ــ بر این معنا متمرکز است و همه روش های سیاسی و اقتصادی و تعامل بین المللی، در این جهت حرکت می کند؛ در حالی که چنین نیست. کشور ها و ملت های ما دارای استعداد های فراوانی هستند و بدون تکیه به روش ها و باور های غربی می توانند خود را احیا کنند. بحمدالله در برخی از نقاط دنیای اسلام، این معنا تجربه شده است.(۲)

ص: ۳۶

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۲۴/۰۵/۱۳۷۴.

۲- بیانات در دیدار نخست وزیر «مغرب»، ۲۹/۱۰/۱۳۷۹.

(امروز وظایف مربوط به جامعه و امت اسلامی، به یکایک مسلمانان جهان متوجه است. امروز دنیای اسلام بیشتر از همیشه به همگرایی و نزدیکی، احساس نیاز می کند. علت این است که دشمن اسلام و نظام اسلامی و امت اسلامی چنگ و دندان نشان داده است؛ نه فقط به یک کشور و یک جامعه و جمعی از مسلمانان، بلکه به امت اسلامی.(۱)

(امروزه دنیای اسلام که از جهت ذخایر مادی و انسانی و فکری و تاریخی، یکی از بزرگترین مجموعه های جهان است، بیش از همیشه نیازمند وحدت و تقریب است. اگر متمرکز، و هم جهت ساختنِ تلاش ها و توان ها، و به جریان انداختنِ آن در سمت و سوی نجات امت اسلامی، هدف و آرزوی هر مسلمانِ خیرخواه و دل سوز است، باید دانست که این هدف جز در سایه نزدیک کردن دل ها و فکرها، و ایمان ها، دست یافتنی نیست.(۲)

(برادران و خواهران حج گزار! ملت ها و دولت های مسلمان! امروز دنیای اسلام بیش از همیشه، به اتحاد و یک دلی و تمسک به قرآن نیازمند است. از سویی، ظرفیتی های جهان اسلام برای توسعه و عزت و اقتدار، امروز بیش از گذشته آشکار شده و بازیابی مجد و عظمت امت اسلامی، امروز در سراسر جهان اسلام، انگیزه و خواست جوانان و

۱- بیانات در خطبه های نماز عید فطر، ۱۵/۰۹/۱۳۸۱.

۲- پیام به کنگره بزرگداشت حضرت آیت الله العظمی بروجردی و علامه شیخ محمود شلتوت، ۱۸/۱۰/۱۳۷۹.

فرزانگان شـده است. شـعار های منافقانه مسـتکبران، رنگ باخته و نیات پلیـد آنان برای امت اسـلامی، به تدریج، آشـکار شده است.(۱)

(امروز دنیای اسـلام به اتحاد احتیاج دارد. باید همه دنیای اسـلام دست اتحاد به هم بدهند. این اتحاد، علیه کسـی نیست؛ برای حفـظ منـافع امت اسـلامی است. امروز جمهوری اسـلامی رئیس سازمـان کنفرانس اسـلامی است. مـا منهای این مسـئولیت هم همیشه وظیفه خود می دانیم که دنیای اسلام را به اتحاد دعوت کنیم.(۲)

(امروز مسـئله وحـدت برای مسـلمین یـک نیاز قطعی است. امروز دشـمن اسـلام و مسـلمین، دو خصوصـیت دارد که در طول تاریـخ این دو خصوصـیت را نداشـته است. یکی اینکه به شـدت به مـال، به سـیاست، به تبلیغات، به انواع و اقسام ابزار های اثر گذاری و نفوذ و ضربه زدن، مجهز است. دشمن اسلام کیست؟ جبهه استکبار، از صهیونیسم تا امریکا، تا کمپانی های نفتی، تا قلم به مزدان و روشن فکرانی که برای آنها کار می کنند، در سرتاسـر جهان مجهزند. هیچ وقت جبهه مقابل اسـلام، این قدر به همـه ابزار هـا مجهز نبـوده است. خصوصـیت دیگر این است که همین جبهه مجهز، امروز نسـبت به خطری که اسـلام برای آن دارد و بیـداری اسـلامی برای آن بـه وجـود می آورد، بـه شـدت حسـاس است و این حساسـیت ناشـی از این است که می بیند اسلام، می تواند از مرز

ص: ۳۸

۱- پیام به کنگره عظیم حج، ۲۹/۱۰/۱۳۸۳.

۲- بیانات در دیدار رئیس جمهور زنگبار، ۱۳/۰۷/۱۳۷۸.

یک توصیه اخلاقی فراتر برود و در موضع فکری که نظام به وجود می آورد، ظاهر شود.(۱)

(امروز کشورهای اسلامی به وحدت کلمه بسیار احتیاج دارند. جدایی برادران از هم، به حد غیر قابل قبولی رسیده و جای آن است کسانی که می توانند و در وسعشان هست، بکوشند تا این نیرو ها را قدری به هم نزدیک کنند. قطعاً در این نزدیکی خیر و برکت برای اسلام و مسلمین خواهد بود؛ کما اینکه در این جدایی و این تفرقه، خیر برای دشمنان اسلام و مسلمین است.(۲)

۵-۳-۳. پیش نیاز وحدت مسلمین در بی نیازی از غیر

(اگر امت اسلامی وحدت خود را به دست بیاورد، اگر قدرت اسلامی به معنای حقیقی کلمه خود را نشان بدهد، اگر استقلال اسلامی، استقلال حقیقی، در این مناطق به معنای واقعی کلمه تحقق پیدا کند، تسلط و سیطره اقتصادی و سیاسی و فرهنگی دشمن قطع خواهد شد. اینها به این راضی نیستند و با همه وجود تلاش می کنند این اتفاق نیفتد. راهی که آنها پیدا کردند، ایجاد اختلاف است و این بیماری متأسفانه در جسم دنیای اسلام نفوذ کرده. من از شما درخواست می کنم به این مسئله به طور جدّ بیندیشید.(۳)

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۲۴/۰۵/۱۳۷۴.

۲- بیانات در دیدار امیر عبدالله ولیعهد عربستان سعودی، ۱۸/۰۹/۱۳۷۶ .

۳- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

(همه دولت های اسلامی ــ به خصوص دولت های عربی خاورمیانه- این مطلب را باید درک کنند که در آینده های نه چندان دور، تقابل قدرت های دنیا مثل امریکا، با یکایک آنها امکانپذیر است. بنابراین باید از هم اکنون برای خودشان ایجاد قدرت و مصونیت کنند. ایجاد قدرت و مصونیت هم جز در سایه تقویت هم بستگی امکان پذیر نیست.(۱)

۶-۳-۳. توصیه به حفظ وحدت

(نبایستی مسئله وحدت اسلامی که این همه روی آن سرمایه گذاری کرده ایم و واقعاً هم امر بسیار مهمی است و در درجه اول اهمیت قرار دارد، نقض بشود.(۲)

(برادران عزیز! رمز قوت، در اتحاد و اتفاق است. هر جا هستید، به خدا توکل کنید و پیوندهایتان را با برادران مسلمان، مستحکم نمایید.(۳)

ان شاءالله مسلمانان در همه کشور های اسلامی و از هر فرقه از فِرَق اسلامی که هستند، سعی کنند دل هایشان را به هم نزدیک کنند و اتحاد و وحدت فیما بین را حفظ نمایند. که این، خود، سلاح بزرگی در مقابل دشمنان اسلام است.(۴)

(آنچه من امروز در مقابل چشم خود مشاهده می کنم و مناسب است امت مصطفوی، نسبت به پیشوای عظیم الشأن و پیامبر برگزیده خدا، به عنوان یک هدیه عید تقدیم کند، حضور یک پارچه جمعیتی از امت مسلمان است که برای نماز عید آمده اند. جا دارد که امروز، امت سعی

۱- پیام به مردم رنج کشیده عراق، ۲۴/۰۱/۱۳۸۲.
۲- بیانات در دیدار با اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۲۶/۰۱/۱۳۶۹.
۳- بیانات در دیدار رؤسای مجالس کشورهای اسلامی، ۲۶/۰۳/۱۳۷۸.
۴- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید غدیر خم، ۳۰/۰۳/۱۳۷۱.

کنـد یک پارچگی، التیام، وحدت و هماهنگی و هم دلی در میان خود را ــ همچنان که نام یک امت از این همه خبر می دهد ــ برای خود حفظ کند.(۱)

(در هر نقطه که هستید، سعیتان این باشد که آن حالت وحدت و یک پارچگی اسلامی را، به هر شکلی ممکن است حفظ کنید؛ یعنی جوری برخورد کنید که تصور نشود شیعه نمی تواند با بقیه برادران مسلمان زندگی کند؛ نه، همه با هم باشند.(۲)

(در درجه اول، مسئله وحدت و اتحاد مسلمین است. این قضیه اتحاد مسلمین را همه فِرَق اسلامی – چه شیعه و چه سنّی، چه مذاهب مختلف اهل سنّت و چه مذاهب شیعه – باید جدی بگیرند. امروز مسلمانان وحدت اسلامی را جدی بگیرند.(۳)

۴. محور های وحدت و انسجام اسلامی

۱–۴. دین اسلام

(اسلام موجب می شود امت اسلامی احساس ارتباط و وحدت کند و این خیل عظیم یک میلیارد و چند صد میلیونی مسلمان، در مسائل گوناگون دنیای اسلام، حضور داشته باشند. بی شک اگر حمایت های دنیای اسلام از مسلمانان بوسنی وجود نداشت، امروز از مسلمانان بوسنی در اروپا هیچ خبری نبود و آنها را از بین می بردند. اگرچه همه

۱– بیانات در خطبه های نماز عید سعید فطر، ۱۱/۱۲/۱۳۷۳.
۲– بیانات در دیدار دسته جمعی، ۰۷/۰۸/۱۳۷۵.
۳– بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

کشور هـای اسـلامی به طور کامـل حمایت نکردنـد، اما همین که احساس شـد اغلب دولت های اسـلامی به این مسئله اهتمام دارند، به آنها کمک کرد. عین این قضـیه، در همه جای دنیای اسـلام عملی است. کشور ها از کمک یکدیگر و از وزنه عظیم احساسات امت اسلامی، بی نیاز نیستند.(۱)

(برای مـا موضوع اسـلام مطرح است. من شـیعه ام، عقایـد خود را دارم، عقایـد خود را هم قبول دارم؛ امـا اعتقاد دارم که اگر پرچم اسـلام برافراشـته شود، ملت اسـلام بیـدار خواهـد شد. ما نمی خواستیم پرچم شـیعه را با این انقلاب بلند کنیم تا اختلاف ایجاد شود؛ قصد ما این بوده است که پرچم اسلام را بلند کنیم. اسلام، همه چیز است؛ اسلام شامل قرآن، نماز، جهاد و سیستم اقتصادی می شود؛ این اعتقاد ماست.(۲)

(برادران مسـلمان چه در ایران، چه در عراق، چه در پاکسـتان، چه در لبنـان، چه در فلسـطین، چه در دیگر منـاطق عـالَم، از هر مـذهبی که هسـتند، این را می دانند که نظر ما این است و نظر علمای حقیقی اسـلام این است که: «آلودن دست به خون برادر مسـلمان، جزو گناهان غیرقابل بخشـش است». کسانی دست خود را به خون برادران مسـلمانشان می آلاینـد به عنوان پیروی از اسـلام؟ به نـام پایبنـدی به اسـلام؟ این خروج از اسـلام است. همه بداننـد: برادری ملت ایران با ملت های مسـلمان دیگر، یک برادری واقعی است؛ اختلاف مذهبی در جای خود هست شـیعه، شـیعه است؛ سـنی، سـنی است - در میان اهل تسنن و در میان شیعه، اختلاف های فکری و مذهبی باز هم وجود دارد؛ اما همه اینها

ص: ۴۲

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۲۱/۱۱/۱۳۷۵.

۲- بیانات در دیدار روحانیون اهل تسنن استان سیستان و بلوچستان، ۰۶/۱۲/۱۳۸۱.

زیر پرچم «لا اله الا اللّه و محمد رسول اللّه» باید برادر باشند و در مقابله با دشمنان اسلام و دشمنان امت اسلامی بتوانند ایستادگی کنند.(۱)

(بزرگ ترین پیام سیاسی اسلام وحدت است؛ وحدت مسلمین، ایستادگی امت اسلامی در مقابل دشمنان اسلام، برائت از کفار و مشرکین.(۲)

(تمسک به اسلام، ما را به برادری و وحدت دعوت می کند.(۳)

(اتحاد دنیای اسلام و توجه به محور وحدت بخش اسلام، به سود همه دنیای اسلام است. به سود دیگران، بیشتر هم هست. قرآن کریم می فرماید: «وَ اِعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا»(۴) یعنی حتی اعتصام به حبل الله و چنگ زدن به مستمسک و ریسمان الهی را که رابط های بین بنده و خداست و به نظر می رسد که باید یک رابطه فردی باشد، «جمیعاً» می فرماید کاری را همه با هم انجام دهید و با هم اعتصام به خدا کنید. اجتماع و وحدت بین امت اسلامی، از نظر اسلام این قدر حائز اهمیت است.(۵)

(پیام اسلام، پیام وحدت و امنیت و برادری است... در اسلام، به مسلمانان دستور داده شده است که حتی کسانی که از لحاظ دین و عقیده، بر خلاف شما هستند، با آنها هم خوبی کنید. «لا یَنْهاکُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذینَ لَمْ یُقاتِلُوکُمْ فِی الدِّینِ وَ لَمْ یُخْرِجُوکُمْ مِنْ دِیارِکُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ تُقْسِطُوا إِلَیْهِمْ إِنَّ

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در مراسم هجدهمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی رحمه الله ، ۱۴/۳/۱۳۸۶.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۲۸/۱۱/۱۳۷۷.

۳- بیانات در دیدار اعضای مجلس کویت، ۲۷/۰۶/۱۳۷۴.

۴- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)

۵- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۲۱/۱۱/۱۳۷۵.

اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ».(۱) این، منطق اسلام است. یعنی کسی هم که از لحاظ فکری با شما یکی نیست و عقیده دیگری دارد، مظهر سزا گرفتن به خاطر عقیده، این جا نیست و شما مرجعش نیستید. «وَ الْحَکَمُ اللَّهُ، وَ الْمَعْوَدُ إِلَیْهِ الْقِیَامَه(۲)».(۳)

۲-۴. قرآن

(شاید یکی از زنده ترین و برجسته ترین کلمات الهی، همین آیه شریفه است: «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا»؛ همه با هم به ریسمان الهی چنگ بزنید و متفرق نشوید. وحدت در سایه پیروزی از احکام الله، وحدت در زیر سایه قرآن، وحدت در راه هدف های الهی، وحدت در راه ایجاد جامعه نمونه اسلامی. ما در راه آن به حرکت در آمده ایم؛ اما هنوز تا سرمنزل، فاصله زیادی داریم. باید برویم تا به جامعه نمونه اسلامی برسیم.(۴)

۳-۴. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

(مسلمانان دنیا، زیر نام نبی اکرم صلی الله علیه و آله ، راحت تر و سهل تر از همه چیز، می توانند متحد شوند. این، خصوصیت آن بزرگوار است. من بار ها عرض کرده ام: «آن بزرگوار، مجمع و ملتقای عواطف مسلمانان است. مسلمان، به پیغمبر خود عشق می ورزد.» خدایا! تو شاهدی

۱- «خدا شما را از نیکی کردن و رعایت عدالت نسبت به کسانی که در راه دین با شما پیکار نکردند و از خانه و دیارتان بیرون نراندند نهی نمی کند چرا که خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد». (ممتحنه: ۸)

۲- بحارالأنوار، ج ۲۹، ص ۴۸۵.

۳- بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از سراسر کشور، ۱۸/۰۷/۱۳۷۵.

۴- بیانات در اجتماع بزرگ مردم بندرعباس، ۲۸/۱۱/۱۳۷۶.

که دل های ما مالامال از محبت پیغمبر است. از این محبت، باید استفاده کرد. این محبت، راه گشاست.(۱)

(وجود مقدس نبی مکرم و رسول اعظم اسلام صلی الله علیه و آله ، مهم ترین نقطه ایجاد وحدت است. قبلاً هم این را عرض کردیم که دنیای اسلامی می تواند در این نقطه به هم پیوند بخورد؛ اینجا، جایی است که عواطف همه مسلمان ها در آنجا متمرکز می شود؛ این، کانون عشق و محبت و دنیای اسلام است. حالا شما ببینید قلم های پول گرفته از صهیونیست ها، همین کانون را مورد توجه قرار می دهند و به آن اهانت می کنند؛ برای اینکه اهمیت اهانت به امت اسلامی و تحقیر دنیای اسلام، کم کم از بین برود. این، نقطه اصلی است؛ سیاست مداران، نخبگان علمی و فرهنگی، نویسندگان، شعرا و هنرمندان ما روی این نقطه تکیه کنند و همه مسلمان ها با این شعار به هم نزدیک شوند. موارد مورد اختلاف را در نظر نگیرند، یکدیگر را متهم نکنند، یکدیگر را تکفیر نکنند و یکدیگر را از حوزه دین خارج نکنند. دل ها در سراسر امت اسلامی، به یاد پیامبر و به عشق پیغمبر طراوت پیدا می کند؛ همه ما دلباخته و عاشق آن بزرگواریم.(۲)

(امروز در دنیای اسلام یکی از درد های بزرگ، درد تفرقه و جدایی است. محور وحدت عالم اسلام، می تواند وجود مقدس پیغمبر ـ نقطه اعتقاد همه؛ نقطه تمرکز عواطف همه انسان ها ـ باشد. ما مسلمان ها هیچ نقطه ای را به این روشنی و به این جامعیت ـ مثل وجود مقدّس پیغمبر

۱- بیانات در دیدار مسئولان و قشرهای مختلف مردم در روز ولادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام صادق(ع)، ۱۴/۰۶/۱۳۷۲.

۲- بیانات در سالروز میلاد پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۲۷/۰۱/۱۳۸۵.

ــ نداریم؛ که هم مسلمان ها به او معتقدند، هم علاوه بر اعتقاد، یک پیوند عاطفی و معنوی، دل ها و احساسات مسلمانان را به آن وجود مقدس، متصل کرده است. این بهترین مرکز وحدت است.(۱)

(اما آنچه که همه مسلمان ها از لحاظ فکر و اعتقاد و ــ مهم تر از عاطفه و احساس ــ وحدت و تفاهم، روی او اشتراک دارند، وجود مقدس پیامبر خاتم و نبی اکرم حضرت محمدبن عبدالله صلی الله علیه و آله است. این نقطه را باید بزرگ شمرد. این محبت را باید روزبه روز بیشتر کرد و این گرایش معنوی و روحی به آن وجود مقدس را باید در ذهن مسلمین و در دل آحاد مردم تشدید کرد.(۲)

(یکی از صدقات جاریه انقلاب که به برکت ذهن بیدار امام راحل رحمه الله تحقق پیدا کرد، این بود که ایام ولادت نبی اکرم صلی الله علیه و آله ، به عنوان ایام وحدت معرفی شد. از این جهت این مسئله جالب است که وحدت اسلامی یک آرزوست. بعضی واقعاً این آرزو را دارند، بعضی هم یک حرفی می زنند؛ لقلقه لسانی است. به هر صورت این آرزو، [وحدت اسلامی] یک راه عملی لازم دارد. هیچ آرزویی بدون مجاهدت و تلاش تحقق پیدا نمی کند و وقتی که ما به راه های عملی برای این مقصود و این آرزو فکر می کنیم، یکی از بهترین ها و بزرگ ترین ها، همین شخصیت عظیم الشأن عالم خلقت، یعنی وجود مبارک پیامبر گرامی و مرکزیت این بزرگوار برای عواطف و عقاید عامه مسلمین است. در بین حقایق و معارف اسلامی، چیزی که به این صورت مورد توافق آراء و

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام به مناسبت هفدهم ربیع الاول، ۳۱/۰۳/۱۳۷۹

۲- سخنرانی در دیدار با قاریان چهل کشور جهان و جمعی از روشن ضمیران، در سالروز بعثت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ، ۰۴/۱۲/۱۳۶۸

عقایـد و نیز عواطف همه مسـلمین باشد، شاید نداشـته باشـیم یا خیلی نادر باشد؛ چون عواطف هم نقش زیادی دارد. به غیر از بعضـی اقلیت ها و جمعیت های جـدا شده از عامه مسـلمین که به عواطف چندان اهمیت نمی دهند و کاری به محبت، توجه و توسل ندارند، عامه مسـلمین، با عواطف نسـبت به نبی اکرم صلی الله علیه و آله سروکار دارند. بنابراین، وجود این بزرگوار می تواند محوری برای وحدت باشد.(۱)

(یکی از عواملی که می تواند در این زمینه مرکز باشد، عبارت است از وجود مقدس نبی اکرم صلی الله علیه و آله . مسلمین و روشن فکران اسـلامی بایـد بر روی شخصـیت و تعالیم این بزرگوار و محبت به این بزرگوار، با دیـد همه گیر نسـبت به اسـلام سرمایه گذاری کنند.(۲)

(در بین فِرَق اسـلامی -که امروز مسـلمین خیلی گرفتاری و نابسامانی دارنـد و با آن دست به گریباننـد و باید از هر وسـیله ای برای نجاتِ خود از این گرفتاری ها اسـتفاده کننـد.- یک نقطه وجود دارد که در آن نقطه، هیچ اختلاف بین آنها نیست. حتی در عقیده توحید هم که متفق علیه است، ممکن است کسانی تفسـیر و حرفی داشته باشند که آن دیگری قبول نداشته باشد؛ اما در این نقطه هیچ اختلافی وجود ندارد و آن، محبت و ارادت به نبی مکرم اسـلام حضرت محمدبن عبداللّٰه صلی الله علیه و آله است. این، یک نقطه اجتماع و اتحاد است و روی آن بایستی تلاش شود. ما قبلاً هم این را گفته ایم، بعضـی از اصـحاب همت هم تلاش

۱- بیانات در دیـدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شـرکت کننـده در کنفرانس بین المللی وحدت اسـلامی، ۲۴/۰۵/۱۳۷۴.

۲- همان.

کرده اند که بر این اساس، اجتماعی بین فِرَق مسلمین به وجود آید. امروز هم کسانی که اهل همتند، باید بر این اساس بنشینند و مسلمین را به این نقطه وحدت، متوجه و متنبه کنند.(۱)

(اگر امروز بشریت متوجه این رحمت شود - رحمت وجود اسلام، رحمت تعالیم نبوی، این سرچشمه جوشان وحدت - و آن را بیابد و خود را از آن سیراب کند، بزرگترین مشکل بشر برطرف خواهد شد.(۲)

۴-۴. اولوالأمر

۱-۴-۴. اهل بیت(ع)

اشاره

(از جمله عواملی که می تواند محور این وحدت قرار گیرد و همه مسلمین می توانند بر آن اتفاق نظر کنند، تبعیت از اهل بیت پیغمبر است. اهل بیت پیغمبر را همه مسلمین قبول دارند. البته شیعه اعتقاد به امامت آنان دارد؛ غیر شیعه، آنان را به معنای امامت در اصطلاح شیعی، امام نمی داند، لکن از بزرگان اسلام که می داند، خانواده پیغمبر که می داند، مطلع از معارف و احکام اسلامی که می داند. مسلمین باید در عمل به کلمات ائمه(ع) و اهل بیت پیغمبر، اتفاق کلمه کنند. این یکی از وسایل وحدت است.(۳)

(دنیای اسلام می تواند بر محور دو نقطه مربوط به اهل بیت، اتفاق و اتحاد داشته باشد: یکی محبت است که یک امر عاطفی و عقیدتی است

۱- بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

۲- بیانات در دیدار رؤسای سه قوه، کارگزاران نظام اسلامی و شخصیت های خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۱۳/۰۵/۱۳۷۵.

۳- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۲۴/۰۵/۱۳۷۴.

و مسلمین به محبت اهل بیت(ع) امر شده اند و همه آن را قبول کرده اند. این نقطه می تواند نقطه تمرکز عواطف و احساسات همه مسلمین باشد. نقطه دوم، آموزش دین و تعلم معارف و احکام الهی به مثابه عدل قرآن و به موجب حدیث ثقلین است، که باز این حدیث را شیعه و سنی و فِرَق مختلف اسلامی روایت کرده اند.(۱)

۱-۱-۴-۴. دیدگاه اهل سنت درباره اهل بیت (ع)

(اوایل انقلاب، در ایران هم بعضی آدم های کج سلیقه یا واقعاً سوء نیت دار بودند که از این حرف ها می زدند. حالا هم در دنیا، بعضی آدم هایی که اصلاً چیزی از اسلام سرشان نمی شود، از این حرف ها می زنند. ما آن مطالب را نمی گوییم؛ ما می گوییم بالاخره این دو جریان عمده ــ یعنی تسنن و تشیع ــ وجود دارد که جریان عمل به فقه اسلام از طریق اهل بیت، تشیع است و جریان عمل به شریعت اسلام از غیر طریق اهل بیت، برادران اهل تسنن پیرو آن هستند. البته، آنها هم اهل بیت را قبول دارند، منتها مثل ما انتهای سلسله را اهل بیت نمی دانند؛ بلکه آنها را به عنوان راوی ای که ممکن است سخنی را از پیامبر نقل بکند، ملاک قرار می دهند. ما این طور معتقد نیستیم. ما هر چه را که اهل بیت رسول اکرم فرمودند، آن را حکم خدا و مثل بیان پیامبر صلی الله علیه و آله می دانیم. ما آنها را معصوم می دانیم. حالا هر کسی مبنایی دارد. ما می گوییم این دو جریان که از اوایل اسلام و بعد از رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله

۱- سخنرانی در دیدار با میهمانان و شرکت کنندگان کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)،۴/۳/۱۳۶۹.

بودند و تا حالا هم هستند، هر کدام زندگی خود را بکنند و با هم دشمنی نکنند.(۱)

۲-۱-۴-۴. امیر المؤمنین(ع)

(محبت به امیرالمؤمنین(ع) و ارادت به این مرد بزرگ تاریخ بشریت و تاریخ اسلام، نه مخصوص شیعیان است، نه حتی مخصوص به قاطبه مسلمانان؛ بلکه این چیزی است که آزادگان عالم در آن با مسلمانان شریکند. شما می بینید که شخصیت هایی که مسلمان هم نیستند، درباره این چهره درخشان و خورشید تابناک اظهار ارادت می کنند، کتاب می نویسند، شعر می گویند. خیلی خطاست اگر امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب(ع) در بین مسلمانان یک وسیله اختلاف قرار بگیرد. آن بزرگوار شخصیتی است که همه مسلمانان و همه فِرَق اسلامی نسبت به او با همه وجود و با دل و جان، ارادت و محبت می ورزند. این علاقه و محبت از برجستگی ها و صفات و خصالی ناشی می شود که هر انسان منصفی در مقابل این خصال، خاضع است؛ قدر جامع و قدر مشترک، این است.(۲)

۳-۱-۴-۴. حضرت زهرا(س)

(ستارگان درخشان عالم بشریت غالباً در زمان حیاتشان به وسیله هم عصرانشان شناخته نشده اند؛ مگر عده کمی از برجستگان که انبیا و اولیا باشند؛ آن هم به وسیله عده معدودی. اما فاطمه زهرا(س) چنانند

۱- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تهران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان،۱۹/۷/۱۳۶۸.

۲- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت میلاد با سعادت علی بن ابی طالب(ع)، ۱۷/۰۵/۱۳۸۵.

که در زمان خودشان، نه فقط پدر و همسر و فرزندان و شیعیان خاصشان، بلکه حتی کسانی که شاید رابطه صمیمانه و گرمی هم با ایشان نداشتند، زبان به مدح آن بزرگوار گشودند. اگر به کتاب هایی که درباره فاطمه زهرا(س) به وسیله محدثین اهل سنت نوشته شده است، نگاه کنید، روایات بسیاری را می بینید که از زبان پیغمبر در ستایش صدیقه طاهره(س) صادر شده است و یا رفتار پیغمبر با آن بزرگوار را نقل می کنند.(۱)

۴-۱-۴-۴. سیدالشهدا(ع)

(حسین بن علی (ع)، نام عجیبی است. وقتی از لحاظ عاطفی نگاه می کنید، می بینید خصوصیت اسم آن امام در بین مسلمینِ با معرفت، این است که دل ها را مثل مغناطیس و کهربا به خود جذب می کند. البته در بین مسلمین کسانی هستند که این حالت را ندارند و در حقیقت، از معرفت به امام حسین(ع) بی بهره اند. از طرفی کسانی هم هستند که جزو شیعیانِ این خانواده محسوب نمی شوند؛ اما در میان آنها بسیاری هستند که اسم حسین(ع)، اشک شان را جاری می سازد و دلشان را منقلب می کند. خدای متعال، در نام امام حسین اثری قرار داده است که وقتی اسم او آورده شود، بر دل و جان ما ملت ایران و دیگر ملت های شیعه، یک حالت معنوی حاکم می شود. این، آن معنای عاطفی آن ذات و وجود مقدس است.(۲)

۱- بیانات در دیدار مداحان به مناسبت ولادت حضرت زهرا(س)، ۰۳/۰۹/۱۳۷۳.
۲- بیانات در جمع فرماندهان، مسئولان و پرسنل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی انتظامی و جمعی از جانبازان انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار،۵/۱۰/۱۳۷۴.

۵-۴. جمهوری اسلامی ایران

(انقلاب اسلامی آمد و پرچمی بلند کرد که مسلمانان از هر مذهب و هر کشوری، وقتی به خود مراجعه کردند، دیدند این پرچم را دوست می دارند و احساس کردند این پرچم، پرچم اسلام و پرچم نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله است. لذا بسیاری از نقشه های دشمنان، نقش بر آب شد. استکبار ساکت نمی نشیند. دشمنان خونخوار اسلام و مسلمین، آرام نمی گیرند. تا دیدند که انقلاب و جمهوری اسلامی، در داخل و خارج از کشور، بین شیعه و سنی وحدت ایجاد کرد، اینها را به هم نزدیک نمود و عصبیت هایشان را نسبت به یکدیگر کم کرد، از بیرون شروع به سم پاشی کردند.(۱)

(دشمن، با همه راه های مختلفی که برای ایجاد شکاف در جامعه اسلامی آزموده است، امروز با پدیده بدون سابقه که مرکز وحدت همه مسلمین شده است، روبه روست و آن «جمهوری اسلامی» است. این پرچم بلند و صدای رسا، پدیده نوظهور است که قانون اساسی و شعار و عمل آن، مطابق اسلام است و به طور طبیعی دل های مسلمانان در اقطار عالم، برای آن می تپد. امروز، جای دیگری با این قاطعیت و جدیت، دنبال احکام اسلامی نیست. منظور، ملت ها نیستند؛ چرا که ملت های مسلمان، همه جا عاشق اسلام و آماده برای عمل به اسلامند. منظور، سیاست ها و نظام ها و دولت هاست که اگر به نام اسلام هم

۱- سخنرانی در دیدار با گروه کثیری از آزادگان و اقشار مختلف مردم، در اولین روز از هفته وحدت، ۱۱/۰۷/۱۳۶۹.

شروع کردند، وقتی با امواج شدید تهاجم های جهانی مواجه شدند، عقب نشستند.(۱)

(منادی وحدت، جمهوری اسلامی بود؛ همه قدرت های استکباری ریختند سرِ جمهوری اسلامی! البته جمهوری اسلامی، یک تنه از پسِ همه آنها برآمد. چرا؟ چون منادی وحدت بود و آنها با وحدت دشمنند. وحدت مسلمین، به ضرر آنهاست؛ لذا سعی می کنند وحدت را بشکنند.(۲)

(این نظام در حکم پرچم برافراشت های است که می تواند امت اسلامی را به دور خود جمع کند؛ این کاری است که امروز تحقق پیدا کرده و انجام می گیرد. استکبار از این کار در رنج است و دشمنی با نظام اسلامی به خاطر این است.(۳)

(همه خیال می کردند که هر چه از مبدأ دور شویم ــ به خصوص بعد از رحلت امام بزرگوار رحمه الله ــ دیگر شور و شوق ملت های مسلمان نسبت به ایران و انقلاب اسلامی، تمام می شود. اما می بینید که این شور و شوق، روزبه روز بیشتر و به موازات آن، روزبه روز برای استکبار جهانی، مشکل جدی تر شده است. این کارِ خداست کارِ ما نیست. این اراده الهی است. منتها ملت ایران، به کمک خدا و توفیقات الهی، زمینه این

۱- سخنرانی در دیدار با جمعی از بسیجیان و روحانیون تهران، مدرسان و طلاب اهل سنت استان خراسان، اقشار مختلف مردم اردستان و مسئولان و کارکنان گمرک کشور و گروهی از اعضای حزب الله لبنان، ۰۵/۰۷/۱۳۶۸.
۲- بیانات در دیدار مردم قم، به مناسبت نوزدهم دی ماه، سالروز قیام مردم قم، ۱۹/۱۰/۱۳۷۲.
۳- بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۵/۰۷/۱۳۸۱.

تفضل الهی را با گذشت خود، با فداکاری خود، با تلاش خود، با خون دادنِ خود، با ابراز عقیده خود و با حفظ وحدت خود فراهم کرد.(۱)

(ارتباط خود با خدا؛ تلاش در مسائل دنیایی ــ اعم از فراگیری علم و دانش و کوشش در راه سازندگی ــ آگاه بودن از مسائل سیاسی و اقتصادی و مهم تر از همه، حفظ آن امید، عوامل و ویژگی هایی است که ان شاءاللّه در آینده ــ آیند ه ای نه چندان دور ــ همه روی زمین را به نور جمهوری اسلامی منور خواهد کرد و بشریت را از برکات اسلام برخوردار خواهد ساخت و ملت ایران را ــ همچنان که خدای متعال به مسلمانان وعده فرموده است ــ شاهد یک پارچگی و وحدت بشریت در روی زمین قرار خواهد داد.(۲)

(آن چیز هایی که شما را در چشم ملت ها بزرگ کرد، عبارت]است[از: اولاً، وحدت شما بود. این وحدت را حفظ کنید این، عنصر بسیار با ارزشی است. یک ملت یک پارچه، برای ملت های دیگر اسوه است.(۳)

(برای ما محسوس و ملموس است که علت فشار، اسلام است. مسلمان های عالم این نکته را می فهمند و احساس می کنند که این جا ام القرای اسلام و وطن اصلی و مرکز حقیقی اسلام است. لذاست که دل هاشان برای ایران و نظام جمهوری اسلامی می تپد و به این عامل وحدت شوق پیدا می کنند. امروز، استعمار با توجه به وجود عامل وحدت، سعی می کند شکاف ها و اختلاف ها را از طرق مختلف قومی و

۱- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.
۲- بیانات در دیدار قشرهای مختلف مردم قم، ۱۹/۱۰/۱۳۷۱.
۳- سخنرانی در دیدار با ائمه جمعه، علما، مسئولان و اقشار مختلف مردم نیشابور، قصرشیرین، سرپل ذهاب، گیلان غرب، نفت شهر، سومار، رشت، خدابنده و قیدار و جمعی از روشندلان و گروهی از زایران پاکستانی، ۰۳/۰۸/۱۳۶۸.

مذهبی، میان شیعه و سنی به وجود آورد. در بین اهل تسنن، به نام مکتب فلان مدرسه، اهل حدیث و...؛ و در بین شیعه، به نام های دیگر.(۱)

(جمهوری اسلامی از اول ورودش، اتحاد و همکاری با دولت های اسلامی را همه جا بیان کرده است. ما بر این اساس حرکت کردیم و بحمدالله از این ناحیه توفیقات زیادی هم در دنیای اسلام نصیب ما شد. البته از اول هم می دانستیم که خیلی ها در دنیا هستند که از اتحاد برادران مسلمان راضی نیستند. اغلب یا همه شایعاتی که در این زمینه ها در اخبار پخش می شود، مربوط به آنهاست.(۲)

(ما همیشه فریاد وحدت اسلامی بلند کرده ایم. ما معتقدیم که جوامع اسلامی و کشور های مسلمان، با اینکه ممکن است از لحاظ قومیت یا فرهنگ یا خصوصیات دیگر، کاملاً یکسان نباشند، اما از لحاظ ایمان اسلامی، شبیه و برادر یکدیگرند. می توانند در کنار یکدیگر باشند و در مقابل توطئه دشمنان، از نیرو های یکدیگر استفاده و از حیثیت خودشان دفاع کنند.(۳)

(حال در این شرایط، وحدتِ یک میلیارد و صد میلیون - یا بیشتر - مسلمان، یک ضرورت هست یا نه؟ ما این را می گوییم و معتقدیم که شرط وحدت هم این است که دولتِ اسلام در جمهوری اسلامی ایران مورد تکریم مسلمین قرار گیرد. برای اینکه این دولت اسلامی است و سنگر بزرگی است که به خاطر اسلام در مقابل بیشترین فشار ها از

۱- سخنرانی در دیدار با جمعی از بسیجیان و روحانیون تهران، مدرسان و طلاب اهل سنت استان خراسان، اقشار مختلف مردم اردستان و مسئولان و کارکنان گمرک کشور و گروهی از اعضای حزب الله لبنان، ۰۵/۰۷/۱۳۶۸.
۲- بیانات در دیدار وزیر دفاع عربستان سعودی، ۱۴/۰۲/۱۳۷۸.
۳- بیانات در «مسجد جامع» خرمشهر، ۱۹/۱۲/۱۳۷۵.

طرف استکبار جهانی ایستادگی کرده است و ما پانزده سال است که این امتحان را می دهیم. لذا نمی شود قبول کرد که یک نفر ادعا کند که طرفدار اسلام زنده است، بعد در یک گوشه دنیا شروع کند به حرف زدن و لجن پراکنی کردن علیه جمهوری اسلامی.(۱)

۵. حوزه های گسترش وحدت و انسجام اسلامی

۱-۵. وحدت در کشور های اسلامی

(ما عقیده داریم که ملت های مسلمان و کشور های اسلامی، می توانند همکاری های خوبی با هم داشته باشند و به برکت این اتحاد، خودشان را قوی و از دیگران بی نیاز کنند.(۲)

(ما آرزو داریم که این یک میلیارد مسلمان، حقیقتاً یک واحد باشند؛ نه اینکه دولت ها و کشور ها وجود نداشته باشند. چنین چیزی، علی الظاهر، تا قبل از ظهور ولی عصر ارواحنافداه، نخواهد شد. اما می گوییم در یک جهت حرکت کنند. با یک روحیه حرکت کنند. ملت ها و دولت های مسلمان، با یک دل حرکت کنند. و این، عزت و قدرت آنهاست. عزت و قدرت، در سایه اسلام است. عزت و قدرت، در سایه هم بستگی و هم دلی اسلامی شما ملت ایران است.(۳)

۱- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس وحدت اسلامی»، ۰۴/۰۶/۱۳۷۳.

۲- بیانات در دیدار آقای «سلیمان دمیرل»، ۰۴/۰۵/۱۳۷۳.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

(ما دست برادری به سوی همه امت های اسلامی، به سوی همه رهبران فکری و رهبران سیاسی دنیای اسلام دراز می کنیم و از آنها می خواهیم که این پیوند برادری را بیش از بیش مستحکم کنند.(۱)

(در نظام جمهوری اسلامی یکی از چیز هایی که امریکا و هر مستکبر دیگری را خشمگین می سازد ...تلاش برای اتحاد امت اسلامی و همکاری سیاسی و اقتصادی دولت ها و کشور های اسلامی و حرکت در جهت تثبیت اقتدار ملت های مسلمان در قالب «امت بزرگ اسلامی» [است] .(۲)

(خیلی خوش حالم از اینکه شما برادران [رؤسای قبایل و عشایر سوریه] را می بینم. شما در خانه خودتان و بین اهل و برادران خودتان هستید. اینکه شما گفتید «مسائل ما، اهتمام های شماست»، ما این را با همه دلمان از شما قبول می کنیم و شما را برادران و اهل خودمان می دانیم؛ ولو اینکه در محدوده مرز های ما نیستید. مرز ما، اسلام است.(۳)

(اعتقاد من این است که مسائل داخل لبنان حتی روی سوریه هم اثر می گذارد. الان اگر سوریه موضع و حرفی دارد و می تواند اقدامی بکند، به پشت گرمی حوادث شجاعانه و قهرمانانه ای است که در داخل لبنان جریان دارد. ما معتقدیم ارتباط و پیوستگی سوریه و لبنان هم باید حفظ شود و می توانند یکدیگر را تقویت کنند.(۴)

۱- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۲- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار رؤسای قبایل و عشایر «سوریه»، ۲۸/۰۴/۱۳۷۸.

۴- ۶.بیانات در دیدار رئیس مجلس لبنان، ۲۹/۰۳/۱۳۷۸.

۲-۵. وحدت بین فِرَق اسلامی

اشاره

(چون بسیاری از آراء شافعیه، به آراء مذهب اهل بیت(ع) نزدیک است. اینها می توانند بیشتر با هم کار و تفاهم کنند؛ جلسات علمی مشترک تشکیل دهند و ذهن ها را بیشتر به هم نزدیک کنند. البته همه باید مراقب باشند که حساسیت های یکدیگر را تحریک نکنند. بر روی نقاط حساس یکدیگر انگشت نگذارند (نه علمای اهل سنت، نسبت به شیعه، نه علمای شیعه، نسبت به اهل سنت)(۱)

(چه دلیلی دارد که این مذاهب با هم خصومت کنند؟ در یک مذهب واحد هم ممکن است سلایق، مکاتب و گرایش های مختلف وجود داشته باشد؛ چه موجبی برای دشمنی هست؟ وقتی که برای اتحاد و برای عمل مشترک، این همه موضوعات فراوان وجود دارد و وقتی که دشمن در مقابل ماست، چرا باید جنگید؟(۲)

(شما نگاه کنید، در کجای جهان اسلام است که دست های خائن درصدد ایجاد تفرقه و اختلاف نباشد؟ و در کجاست که مغز های پلید طراحان استکباری، ساده دلان و ضعیفانی را پیدا نکرده باشند که در خدمت هدف هایشان قرار بگیرند؟ هدف نزدیک و گام بزرگ ما، عبارت از ایجاد وحدت بین طوایف و مذاهب اسلامی و گروه های مسلمان است. عده برای ضربه زدن به حرکت عزت آفرین اسلامی، رسالتشان ایجاد تفرقه است؛ آنها را شناسایی کنید و هوشمندانه با آنها مقابله نمایید. اگر مسلمانان هوشیار باشند و خود را به عزت اسلام،

۱- بیانات در دیدار روحانیون در محل مصلای ارومیه، ۲۷/۰۶/۱۳۷۵.

۲- بیانات در دیدار دسته جمعی روزهای دوشنبه، ۰۷/۰۸/۱۳۷۵.

عزیز بشمارند و به قوت اسلام، قوی بپندارند، بی گمان این حرکت خواهد توانست به اهداف خود برسد.(۱)

۱-۲-۵. وحدت شیعی

(ما اگر می خواهیم شیعه مجتمع باشد، بدین معنا نیست که بین شیعه و سنی اختلافی به وجود آید. به عکس؛ ما می خواهیم این وحدت و هماهنگی در بین پیروان مذهب اهل بیت(ع)، مقدمه ای برای وحدت کل جهان اسلام و ایجاد تفاهم بین همه ابنای اسلام و پیروان قرآن باشد.(۲)

(اجتماع پیروان اهل بیت(ع)، یک حرکت فرقه گرایانه نیست؛ یک حرکت طایفه ای نیست. یک حرکت اسلامی است. حرکتی در راه وحدت پیروان قرآن است.(۳)

(مسئله وحدت شیعه مهم است. اختلافات سیاسی و اینها چندان اهمیتی ندارد، بالاخره سلایق گوناگونی هست؛ لیکن خدای نکرده اگر واقعاً انشقاقی بین شیعه به وجود آید و بعضی، بعضی دیگر را قبول نداشته باشند ـ نفی و رد کنند ـ اینها مسائل خطرناکی خواهد شد. اگر الان هم خطر بالفعلی نباشد، در آینده خطر خواهد بود.(۴)

(شیعه با هیچ انسانی خصومت و دشمنی ندارد؛ مگر آن انسانی که در جهت کفر و ناحق، تلاش و کوشش می کند. با او، البته مقابله

۱- سخنرانی در دیدار با دومین گروه از میهمانان خارجی مراسم دومین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۵/۰۳/۱۳۷۰.

۲- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)» در روز نیمه شعبان، ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)» در روز نیمه شعبان، ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

۴- بیانات در دیدار «شیخ محمدمهدی شمس الدین» رئیس مجلس اعلای شیعیان لبنان، ۲۸/۰۴/۱۳۷۷.

می کنـد. رحمت و محبت به انسـان هـا و تعطف بـا آحـاد بشـر، به خصوص بـا مسـلمین آحـاد مسـلمین؛ هرجا هسـتند یکی از خصوصـیات شـیعه است. بایـد این، در رفتـار و تعـالیم ما و همه جوامع شـیعی، محسوس باشـد. همراهی و هماهنگی شـیعیان با یکدیگر. این هم از خصوصـیات شـیعه است. فرمود: «آیا به آن حد رسـیده اید که در جیب برادرتان دست کنید؟» گفت: «نه.» فرمود: «پس هنوز به آن حد از برادری نرسیده اید.» آحاد شیعه باید با هم تعامل، تعاطف و همکاری داشته باشند.(۱)

(الان در هند و پاکسـتان و کشور های عربی، میلیون ها شـیعه وجود دارد و غالباً اقلیت هایی هسـتند که به آنان فشار می آید؛ چه آن جا هایی که مسـلمین در فشارند، چه آن جا هایی که حتی مسـلمین در فشار نیستند، اما آنان در فشارند. بنابراین، جایی لازم است که از آنها حمایت بکنـد و آن، این جاست[مرکز جهانی اهل بیت]. ما اگر بخواهیم این مرکزیت را تثبیت و تحکیم بکنیم، باید با شیعه دنیا تعارف داشته باشیم، آنان را بشناسیم، بیایند، بروند و بدانند که با جایی ارتباط دارند.(۲)

(مـا هـدف جمع و اجتماع و جـذب داریم؛ اما هـدف دفع و پراکنـدنِ بیش از آنچه که هست، نـداریم. هر برنامه که انجام می گیرد، بایستی به طور کامل، یا نزدیک به کامل و به شـکل متکامل، این اهداف را تضـمین کند. یعنی اگر ما اجتماعی درسـت می کنیم، بـایستی این اجتمـاع مـوجب بشـود که جـذب گردنـد؛ نه اینکه گروه هـایی از شـیعه دفع بشونـد، تبعیضـی بشود، بی اعتنایی و تحقیری صورت گیرد و خدای نکرده تفکر

۱- بیانات در دیدار میهمانان کنفرانس جهانی اهل بیت(ع) در روز نیمه شعبان، ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار با اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۲۶/۰۱/۱۳۶۹.

و حرف ضعیفی مطرح بشود و احساس کنند که در اینجا عمق نیست؛ درحالی که عمیق ترین معارف اسلامی ــ نه فقط معارف شیعی ــ در ایران است.(۱)

(ما وظیفه داریم در کنار آن شعار و عمل به وحدت ــ که یک برنامه و یک عمل قطعی است ــ شیعه را در همه جای عالم، به عنوان یک مجموعه متصل و ملحق به جمهوری اسلامی جمع کنیم. وقتی که ما شعار وحدت اسلامی می دهیم، چرا شعار وحدت شیعی ندهیم و در داخل شیعه، به فکر ایجاد یک وحدت نباشیم؟(۲)

(مسئله وحدت بین شما برادران شیعه، یک امر ضروری است؛ همچنان که بین همه مسلمین و بین همه مجاهدان در افغانستان ضروری است؛ منتها «ما لا یُدرَک کُلُّه لایُترَک کُلُّه».(۳) اگر در راه یک هماهنگی کاملاً مخلصانه بین همه نیرو های جهادی در افغانستان، موانعی وجود دارد، لااقل بین شما برادران شیعه بایستی موانع برداشته بشود و این، قدمی برای همکاری در چارچوب وسیع تری باشد. لذا وحدت چیز ضروری ای است؛ نمی شود گفت چیز مستحسنی است؛ فوق مستحسن است.(۴)

۱- بیانات در دیدار با اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۲۶/۰۱/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار با اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۲۶/۰۱/۱۳۶۹.

۳- آنچه که به صورت کامل قابل دستیابی نیست همه آن را هم نباید ر ها کرد. (یکی از قواعد اصولی) معادل این ضرب المثل فارسی «آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید».

۴- بیانات در دیدار با اعضای حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۲۲/۰۱/۱۳۶۹.

(الان در افغانستان بیش از هر چیز، شیعه به هشیاری و توجه و وحدت کلمه احتیاج دارد؛ وإلّا نابود خواهد شد و بین دو سنگ آسیاب از بین خواهد رفت.(۱)

(اگر ما با هم متحد باشیم، دو اثر بزرگ و فوری خواهد داشت: اول اینکه عزت و قدرت امت اسلامی زیاد خواهد شد؛ ثانیاً تا حدودی جلو مقاصد شومی که مراکز اقتدار جهانی نسبت به بخش های جهان دارند، گرفته خواهد شد.(۲)

(اهداف خوب، گفته شده است. پس، این اهداف را تدوین کنیم. هدف، تجمع شیعه، ایجاد رابطه بین خانواده شیعی، را قی کردن فکر اینها، رونق دادن به حوزه های علمیه اینها، حل کردن مشکلات اینها با بقیه گروه های مسلمان در افق جهان اسلام ــ که همان وحدت و تقریب هم به اینجا ربط پیدا می کند ــ و استفاده از امکانات اینهاست. بعضی تاجر بزرگ، بعضی سیاست مدار بزرگ، بعضی آدم مؤلف خوب و عالم بزرگ و از این قبیل هستند. از اینها و امکاناتشان استفاده بشود.(۳)

۶. ثمرات و برکات انسجام اسلامی

۱-۶. برکات وحدت در میان مسلمین

اشاره

(از دورترین نقاط غرب دنیای اسلام در وضع کنونی ــ یعنی از غرب افریقا ــ تا اقصای شرق عالم ــ یعنی تا شرق آسیا ــ عالم اسلام و منطقه مسلمان نشین است. حساس ترین مناطق عالم، در اختیار مسلمانان است.

۱- بیانات در دیدار دسته جمعی روزهای دوشنبه،۲۱/۱۲/۱۳۷۴.

۲- بیانات در دیدار رئیس مجلس اندونزی، ۲۳/۰۶/۱۳۷۹.

۳- بیانات در دیدار با اعضای دبیرخانه مجمع جهانی اهل بیت(ع)، ۲۹/۰۷/۱۳۶۹.

یک قسمتش همین خلیج فارسی است که همه دنیا در صفند، برای اینکه بتوانند کوله بار خودشان را از ذخایر این منطقه پُر کنند و برگردند و بروند. همه دنیا، محتاج نفت این منطقه اند. اگر مسلمین با هم متحد باشند، دنیای اسلام خیلی سود خواهد برد.(۱)

۱-۱-۶. عامل قدرت مسلمین

(ملت های مسلمان باید قدرت خود را _ که همان قدرت ایمان و هم بستگی بین کشور های اسلامی است _ بشناسند و به آن تکیه کنند.(۲)

(این کشور ها اگر با یکدیگر هم دست باشند، مشتی خواهند شد و آن وقت دشمن جرئت نمی کند در مقابل آنها بایستد و به این کشور ها زور بگوید. می خواهند این هم دستی از بین برود و این مشت باز شود. چرا؟ چه کسانی هستند؟ معلوم است که دست قدرت های بیگانه است. ما تصورمان این است.(۳)

۲-۱-۶. باعث امید مسلمانان

(کوشش کنید که این جامعه و این نظام اسلامی و این کشور اسلامی را با وحدت کلمه، یک پارچگی، مدیریت توأم با محبت و عواطف و همراهی مردم، آنچنان بسازید و پیش ببرید که امید ملت ها، با دیدن شما روزافزون بشود. این، آن چیزی است که اسلام از ما می خواهد.(۴)

ص: ۶۳

۱- سخنرانی در دیدار با گروه کثیری از آزادگان و اقشار مختلف مردم، در اولین روز از هفته وحدت، ۱۱/۰۷/۱۳۶۹.

۲- بیانات در اجتماع با شکوه مردم استان زنجان، ۲۱/۰۷/۱۳۸۲.

۳- بیانات در دیدار با جزیره نشینان هرمزگان، ۰۲/۱۲/۱۳۷۶.

۴- سخنرانی در دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران، به مناسبت عید سعید غدیر، ۲۰/۰۴/۱۳۶۹.

۳-۱-۶. عامل پیروزی و سعادت مسلمین

(دنیای اسلام اگر بخواهد حرکت عمیقِ امت اسلامی را در جهت پیروزی، به درستی پیش ببرد، الزاماتی را باید قبول کند، که اولینِ این الزامات، «اتحاد» است؛ اتحاد اسلامی، انسجام اسلامی.(۱)

(همان طور که بعضی از بزرگان فرموده اند که برای سعادت امت اسلامی «کلمه توحید» و «توحید کلمه» دو اصل قطعی است.(۲)

(هرجا ملت ها دست به دست هم بدهند، حضور داشته باشند، این حضور را ادامه بدهند و با سختی هایش بسازند، ممکن نیست قدرت های بین المللی _ امریکا و امثال امریکا _ بتوانند آن کاری را که می خواهند، در مقابل اینها انجام بدهند. ملت ها پیروزند. این، یک واقعیت است. ایستادگی، مقاومت، حضور و وحدت، از شرایطش است.(۳)

۴-۱-۶. عامل عزت و عظمت مسلمین

(شما برادران و همه برادران و خواهران مسلمان در سراسر عالم باید بدانید که راز عظمت مسلمانان، پیوند و اتحاد آنان با یکدیگر است.(۴)

(اگر مسلمین دست در دست هم بگذارند و با هم صمیمی باشند، ولو عقایدشان مخالف با یکدیگر باشد، اما آلت دست دشمن نشوند،

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام، ۱۷/۱/۱۳۸۶.

۲- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۵/۰۹/۱۳۸۲.

۳- سخنرانی در دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۷/۰۲/۱۳۶۹.

۴- سخنرانی در مراسم بیعت امام جمعه و اقشار مختلف مردم قزوین، خواهران حوزه علمیه اصفهان، راهپیمایان رامین، جمعی از رزمندگان نوشهر و دانشجویان سازمان جوانان امامیه پاکستان، ۳۱/۰۳/۱۳۶۸.

دنیای اسلام سربلند خواهد شد. آن وقت، مگر امریکا و غیرامریکا جرئت می کنند که به دنیای اسلام بیایند و یک جا را پایگاه قرار بدهند و منافع کشور های اسلامی و ملت های مسلمان را تهدید کنند؟(۱)

(ما توصیه مان به دولت های خلیج فارس و همسایه ها این است که دشمن را ببینند؛ دشمن را بشناسند؛ کید دشمن را بشناسند؛ دست دشمن را بشناسند و بدانند کیست که می خواهد در این منطقه اختلاف بیندازد؟ این اختلاف، بیشتر به ضرر خود آنهاست. حوادث دو، سه سال پیش منطقه را دیدید؟ دیدید نتیجه کمک به عراق چه شد؟ نتیجه حضور قدرتمندانه امریکا و انگلیس و دیگران را در این منطقه دیدید؟ چه قدر منطقه و دولت های جنوب خلیج فارس تحقیر شدند و هنوز هم می شوند! ملت ها چه قدر تحقیر شدند! علاج همه اینها، اتحاد کلمه است. والا دولت ایران که از چیزی نمی ترسد. ملت ایران هم از چیزی نمی ترسد. ما در انقلاب متولد شدیم، با انقلاب پیش رفتیم و در مقابل دشمنی ها رشد کردیم. بیشتر از آنچه که دنیا تا امروز با ما دشمنی کرده است، ممکن نیست با کسی دشمنی کرد. با کدام ملت این قدر دشمنی کرده اند؟ با این وجود، ملت ایران مانده است؛ انقلاب مانده است؛ جمهوری اسلامی مانده است و همیشه به فضل الهی خواهد ماند. این، آن پیام وحدت اسلامی است که برای همه، مایه عزت، مایه کرامت و مایه آرامش است. این، آن آرزوی ماست.(۲)

۱- سخنرانی در دیدار با مسئولان کشوری و لشکری و میهمانان شرکت کننده در کنفرانس وحدت اسلامی، ۱۶/۰۷/۱۳۶۹.
۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

(بعد از وحدت مسلمین، عظمت آنها در عالم است و ما در جمهوری اسلامی، مقابله با قدرت ها را امتحان کرده ایم. ما بر قدرت های بزرگ غالب شدیم؛ با اینکه آنها بیش از ما مسلح بودند و بیش از ما پول داشتند. این، به برکت ایمان به خدا بود. ایمان به خدا، به یک انسان و یک ملت قوت می بخشد و همه مشکلات را در مقابل آنها آسان می کند.(۱)

۵-۱-۶. استحکام جبهه حق و ایمان

(آنچه که امروز می تواند جبهه ایمان و جبهه حق را مستحکم کند عبارت است از تمسک به وحدت کلمه در زیر سایه اسلام، در زیر سایه حسین بن علی، در زیر سایه معارف عالیه اسلام.(۲)

۶-۱-۶. زنده کردن دوباره اسلام

(اگر قرار باشد ارزش های اسلامی به صورت ارزش های قطعی در دنیا مطرح شود و دل انسان ها را جذب کند و بر مبنای آن در زندگی مسلمان ها تغییری به وجود آید، باید وحدت بین آنها حفظ شود. با شعبه شعبه شدن و دشمنی کردن و جنگ فرقه راه انداختن، امکان ندارد که مسلمین به وحدت دست یابند.(۳)

۷-۱-۶. غلبه بر مشکلات

(نه التماس، نه تسلیم، نه مذاکره و نه هیچ یک از راه هایی که بعضی ساده لوحانه آن را به مسلمانان پیشنهاد می کنند، گره گشا و مایه نجات

۱- بیانات در دیدار با جمعی از ائمه جمعه کشورهای نامیبیا، موزامبیک، افریقای جنوبی و لسوتو، ۰۳/۱۲/۱۳۶۸.
۲- بیانات در دیدار کارگران و معلمان در آستانه روز کارگر و روز معلم، ۰۹/۰۲/۱۳۷۷.
۳- سخنرانی در مراسم بیعت گروه کثیری از ائمه جمعه و روحانیون استان مازندران و اصفهان و علما و طلاب کشورهای اسلامی مقیم ایران، ۰۴/۰۴/۱۳۶۸.

مسلمین نیست. تنها یک چیز علاج است و بس، و آن اتحاد مسلمانان، پافشاری بر اسلام و ارزش ها و اصول آن، مقاومت در برابر فشار ها و تنگ کردن عرصه، در بلند مدت بر دشمن است.(۱)

(اگر مسلمان ها متحد شوند، اگر بیدار شوند، اگر متوجه قدرت خود شوند، اگر باور کنند که وضعیت فعلی قابل تغییر است و می شود بر سرنوشت خود مسلط شد و اگر ببینند که چگونه بعضی از ملت ها مثل ملت بزرگ ایران توانستند بر سرنوشت خودشان مسلط شوند و تحت تأثیر قدرت ها قرار نگیرند، مطمئناً مصائب دنیای اسلام هم تمام خواهد شد. امروز، اساس قضیه این است.(۲)

(مردم مسلمان عالم به برکت اتحاد، به برکت وحدت کلمه توحیدی، به برکت بیداری و هشیاری ای که حرکت عظیم ملت ایران به آنها بخشیده و راه روشن امام بزرگوار ما در پیش پای همه نهاده است، ان شاءالله بر این مشکلات فائق خواهند آمد.(۳)

(امروز علاج دنیای اسلام در برگشت به اسلام و معنویت و احکام اسلام و دوم اتحاد بین مسلمین که این اتحاد هم از احکام و دستورات اسلام است. تأکیدی که اسلام روی وحدت مسلمانان و نبودن بغض و کینه و کدورت میان آنها کرده است.(۴)

۱- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

۳- خطبه های نماز عید سعید فطر، ۲۸/۱۰/۱۳۷۷.

۴- بیانات در دیدار مسئولان نظام در روز عید سعید فطر، ۱۸/۱۰/۱۳۷۸.

(مسئله اول مـا در دنیای اسـلام، «وحـدت امت اسـلامی» است. اگر ما بتوانیم بر کیـد دشـمن فائق بیاییم و نقشه او را در ایجاد اختلاف خنثی کنیم، بسیاری از مشـکلات ما برطرف خواهد شد. مشـکل اقلیت های اسـلامی هم از جمله این مشکلاتی است که برطرف خواهد شد.(۱)

۸-۱-۶. حفظ منافع امت اسلامی

(امروز دنیای اسـلام به اتحاد احتیاج دارد. باید همه دنیای اسـلام دست اتحاد به هم بدهند. این اتحاد، علیه کسـی نیست؛ برای حفظ منافع امت اسلامی است.(۲)

(ما کشور های اسـلامی، با هم اصـطکاک منافع نداریم. یک مجموعه اسلامی، یک بلوک اسلامی، برای همه خوب است، نه برای یک جمع خاص. کشور های بزرگ اسلامی هم از یک مجموعه اسلامی سود می برند؛ کشور های ضعیف و کوچک و فقیر هم سود می برند. این، به نفع همه است. به نفع همه اطراف قضـیه است. پس به ضرر کیست؟ چه کسی از اجتماع مسلمین متضـرر است؟ آن قدرت هایی که می خواهند اغراض فاسد خودشان را روی ملت های مسلمان اعمال کنند؛ یعنی قدرت های بزرگ، امریکـا، سیاست هـای استعماری. ما از اول انقلاب تا امروز، کشور های مسـلمان را به وحـدت دعوت کردیم؛ کشور هـای منطقه اسـلامی و مجموعه های کوچکتر را به وحـدت دعوت کردیم. ما نگفتیم بیاییـد وحـدت کنیم تا ما از این وحـدت استفاده کنیم. ما اگر همواره سعی کرده ایم برادری و رفاقتمان را با دولت های اسلامی حفظ کنیم، نه

۱- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۲- بیانات در دیدار رئیس جمهور زنگبار، ۱۳/۰۷/۱۳۷۸.

برای ایـن اسـت که دولت یـا ملت ایران، احتیـاج ویژه ای به این همراهی دارد؛ نه، برای این است که همه دنیـای اسـلام از این رابطه سود ببرد.(۱)

۹-۱-۶. تقویت اقتصاد و قدرت سیاسی کشور های اسلامی

(اگر مسـلمان ها با همدیگر هم دست بشوند، این جمعیت عظیم مسلمان ـ این هفتصد، هشتصد میلیون جمعیت مسلمان(۲) ـ اگر با هم هم دست بشونـد، قـدرت عظیمی را به وجود خواهند آورد از نظر اقتصادی، از نظر سیاسـی و از نظر نظامی، که هیچ یک از سلطه های جهانی در مقابل این معضل تاب مقاومت نخواهند داشت؛ لذاست که خیلی طبیعی است که سعی کنند میان این ملت یک پارچه، این امت عظیم تفرقه ایجاد بکنند. انگیزه قدرت ها برای ایجاد تفرقه همینی است که گفته شد.(۳)

۲-۶. برکات وحدت در مقابله با دشمنان

اشاره

(نزدیـک به یـک ونیم میلیـارد نفر از جمعیت دنیا مسـلمانند و مسـکن آنها یکی از مهم ترین و ارزنـده ترین قطعات این زمین اسـت. ایـن همـه منـابع طـبیعی، ایـن میراث عظیـم فرهنگی، ایـن نیروی انسـانی کارآمــد و بااســتعداد، ایـن بـازار بزرگ برای محصولات غربی، این نفت و گاز ارزشـمندی که در این کشور ها هست؛ اینها وسوسه کننده قدرت های استکباری است؛ می خواهند بر اینها تسلط کامل داشته باشند؛ اما بیداری امت اسلامی مانع این است. وحدت امت اسلامی بزرگ ترین سد در

۱- بیانـات در دیـدار کـارگزاران نظـام، به مناسـبت سـالروز ولاـدت رسـول اکرم صـلی الله علیه و آله و امـام جعفرصـادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

۲- اشاره به جمعیت مسلمین در زمان ایراد بیانات، ۱۵/۱۰/۱۳۶۰.

۳- مصاحبه دفتر مرکزی خبر با حضرت آیت الله خامنه ای، ۱۵/۱۰/۱۳۶۰.

مقابل این دشمنان است؛ لذا در شکستن این سد، همه تلاش خود را به کار می برند.(۱)

(امروز دنیای اسلام حقیقتاً به یک ارتباط مستحکم احتیاج دارد. من این طور می فهمم که خطر اسرائیل روزبه روز بیشتر می شود. الآن شما ببینید در گرماگرم مذاکرات به اصطلاح صلح، با لبنان چه می کنند! در حالی که دم از آشتی زده می شود، این طور به یک کشور مسلمان و عرب ظلم می شود. خطر، فقط اسرائیل نیست؛ خطر های شاید بزرگتر از اسرائیل هم امروز دنیای اسلام را تهدید می کند. بدون هم بستگی دنیای اسلام، این خطر ها بلاشک به ضرر همه تمام خواهد شد.(۲)

(وقتِ آن رسیده است که دنیای اسلام به خود آید و اسلام را به عنوان صراط المستقیم الهی و راه نجات انتخاب کند و در آن، با استحکام قدم بردارد. وقت آن رسیده است که دنیای اسلام، اتحاد خود را حفظ کند و در مقابل دشمن مشترکی که همه گروه های اسلامی، آسیب آن دشمن را دیده اند - یعنی استکبار و صهیونیسم - به طور متحد بایستد، شعار های واحدی بدهد، تبلیغ واحدی بکند و راه واحدی را بپیماید.(۳)

۱-۲-۶. ضعف کید شیطان

(قرآن می گوید: «ای افراد مسلمان بیداردل؛ این دشمن را هرگز فراموش نکنید. یادتان نرود که دشمن دارید؛ یادتان نرود که دشمن در

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۲- بیانات در دیدار فرستاده ویژه پادشاه عربستان، ۳۰/۱۱/۱۳۷۸.

۳- بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

کمین است؛ یادتان نرود که اگر کوتاه بیایید، اگر سستی کنید، دشمن ضربه خواهد زد.» دشمن می خواهد از همه راه ها برای ضربه زدن وارد شود: از راه اقتصاد، از راه فرهنگ، از راه سیاست و از راه های امنیتی. ملت مسلمان باید بیدار باشد: «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يا بَنِي آدَمَ أَنْ لا تَعْبُدُوا الشَّيْطانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ!»(۱) تسلیم دشمن نشوید؛ دشمن را فراموش نکنید؛ به یاد داشته باشید که دشمن هست. اما راجع به همین شیطان، با این همه تأکید، خدای متعال می فرماید: «إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطانِ كانَ ضَعِيفاً»؛(۲) همین شیطانی که باید مواظبش باشید و اگر مواظب نباشید، از او ضربه خواهید خورد اگر شما بیدار باشید، هشیار باشید، متحد باشید، متوجه باشید و به وظیفه تان عمل کنید، کید و مکرش بسیار ضعیف است و نمی تواند کاری انجام دهد. «إِنَّما سُلْطانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ»؛(۳) قدرت شیطان در مورد کسانی است که از او می ترسند، از او حساب می برند و برای او حساب باز می کنند. کسی که به خدا متکی و بنده خداست، شیطان باید از او بترسد.(۴)

۲-۲-۶. عجز و ناتوانی و شکست توطئه های دشمن

(اگر ما متحد و برادر باشیم و بر اختلافات خویش فایق بیاییم، حربه دشمن کُند و از ضربه پذیری دنیای اسلام کاسته خواهد شد.(۵)

ص: ۷۱

۱- «آیا با شما عهد نکردم ای فرزندان آدم که شیطان را نپرستید، که او برای شما دشمن آشکاری است؟». (یس: ۶۰)

۲- «نقشه شیطان، (همانند قدرتش) ضعیف است». (نساء: ۷۶)

۳- «تسلط او تنها بر کسانی است که او را به سرپرستی خود برگزیده اند». (نحل: ۱۰۰)

۴- بیانات در «صحن امام» آستان قدس رضوی، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

۵- سخنرانی در دیدار با جمعی از بسیجیان و روحانیون تهران، مدرسان و طلاب اهل سنت استان خراسان، اقشار مختلف مردم اردستان و مسئولان و کارکنان گمرک کشور و گروهی از اعضای حزب الله لبنان، ۰۵/۰۷/۱۳۶۸.

(امریکایی ها هر جا وارد شدند، اختلال ایجاد کردند. الآن سال هاست که سعی می کنند همسایه های جنوبی ما را در خلیج فارس، از ایران بترسانند، که این امر موهومی است. الآن دولت ـ هم دولت قبل، هم به خصوص دولت فعلی ـ ارتباط دوستان های با اینها برقرار کرده است. اما امریکایی ها هم دائم در حال تلاشند. چرا؟ چون از نزدیکی و اتحاد این کشورها، متضرّر می شوند.(۱)

(استکبار، در انقلاب عظیم اسلامی ملت ما، از اسلام سیلی خورده است. لذاست که مستکبرین می خواهند امت را با یکدیگر دشمن کنند. من به ملت عزیز خودمان و به دیگر ملت های مسلمان در همه جای عالم و در همه اقطاری که مسلمانی در آن جا ها زندگی می کند و کلاً به همه مسلمین عرض می کنم: بیایید به این توصیه الهی گوش فرا دهید که قرآن فریاد می زند: «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا»(۲) امریکا می خواهد امت اسلامی با هم دشمن باشند. شما بیایید با ایجاد وحدت، بینی مستکبر تفرقه طلب را به خاک بمالید و نگذارید دشمن خشنود شود.(۳)

(آنچه می تواند در مقابل این حرکت ضد مردمی بایستد و آن را متوقف کند، اراده جدی ملت هاست، و ملت ایران با اتحاد، وحدت کلمه و ایمان خود، به فضل پروردگار خواهد توانست در مقابل دشمن بایستد و با اراده خود دشمن را به زانو درآورد.(۴)

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور یمن، ۳۰/۰۱/۱۳۷۹.
۲- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)
۳- بیانات در خطبه های نماز عید سعید فطر، ۱۱/۱۲/۱۳۷۳.
۴- بیانات در دیدار مردم زابل، ۱۱/۱۲/۱۳۸۱.

(هر نظام سیاسی که توانسته باشد به ملت خود تکیه کند و سرچشمه ایمان و اعتماد به نفس و وحدت ملی را میان آنان جوشان سازد، خواهد توانست در برابر چنین ستیزه گری ها و زورگویی ها مقاومت کند و لبه تیغ زورگویی را با صخره مستحکم خود کند سازد.(۱)

۳-۲-۶. توانمندی در مقابله با دشمن

(هم بستگی اسلامی، برای دشمنان جهان اسلام و دشمنان ملت های این منطقه و غارتگران بین المللی، کار را مشکل می کند و اجازه نمی دهد آنها طبق میل خود، هرطور خواستند و انتخاب کردند و مصلحت دیدند، به یک کشور و ملت اسلامی تعرض کنند. پس حمایت عمومی دنیای اسلام از ملت فلسطین، در حقیقت حمایت دنیای اسلام از یک یک کشور های مسلمان است؛ این ضامن و حامل منفعت همه آنهاست؛ این چیز کمی نیست.(۲)

۳-۶. ثمرات وحدت در آینده اسلام

۱-۳-۶. بیداری اسلامی برای تشکیل امت واحده

(امروز بحمدالله جوامع اسلامی به اهمیت نظام اسلامی واقف شده اند. در طول سال های متمادی، نویسندگان و گویندگان بزرگ و دل های فراوانی به این سمت متوجه شده اند. بیداری اسلامی شروع شده است؛ جوامع اسلامی به اهمیت این ذخیر های که در اختیار آنهاست، واقف شده اند؛ البته به همین نسبت هم دشمنی های دشمنان اسلام زیاد شده است. مرتب مشغول تفرقه افکنی و اختلاف اندازی بین ملت های مسلمانند تا با تحریک قومیت ها و ملیت ها و عرق ها و

۱- پیام به مناسبت نشست سالیانه اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان در اروپا، ۲۱/۰۶/۱۳۸۱.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران حج و مسئولان برگزارکننده مراسم دهه فجر، ۰۳/۱۱/۱۳۸۰.

تعصب ها، هر گروهی را به سمتی بکشند. این نشان دهنده آن است که دشمن فهمیده است آگاهی اسلامی و بیداری اسلامی در محیط مسلمان نشین عالم، کار خود را می کند. حقیقت هم همین است. یقیناً همین احساس، ملت های اسلامی را به سمت نظام اسلامی و به سمت تشکیل امت واحده اسلامی خواهد کشاند؛ این یک آینده حتمی است. این دشمنی ها هم اثری ندارد. نیروی اسلام بالاتر از این حرف هاست؛ کما این که در ایران اسلامی، نقطه ای که هیچ کس تصور آن را نمی کرد، همین بود که نیروی عظیم اسلامی توانست مردم را متحد کند؛ دل ها را به هم نزدیک نماید؛ ایمان اسلامی را پشتوانه این حرکت قرار دهد و یک نظام اسلامی را در این جا به وجود آورد. این امری است که اتفاق افتاده است.(۱)

(وحدت اسلامی را در بین خودتان، با کمال قوت حفظ کنید. نگذارید همین دشمنان خبیثی که از آنها اسم آوردیم، بتوانند یا طمع کنند که بین شما ملت اختلاف ایجاد کنند. امید است به فضل الهی، وحدت و یک پارچگی و ایمان و اقتدار شما، دنیای اسلام را هم بیدار کند.(۲)

۲-۳-۶. استحکام پایه های تمدن اسلامی

(وحدت کلمه را حفظ کنید... اگر این شد، به فضل پروردگار در طول سال های آینده و ده ها سال آینده، چنان بنای تمدن رفیعی در این جا و بسی جا های دیگر، شالوده ریزی خواهد شد و چنان عظمتی از

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی به مناسبت میلاد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۱۰/۰۴/۱۳۷۸.

۲- سخنرانی در اجتماع بزرگ مردم بوشهر، ۱۱/۱۰/۱۳۷۰.

اسلام و مسلمین آشکار خواهد شد که دیگر حقیقت و واقعیتی برای استکبار جهانی باقی نخواهد ماند و دیگر استکباری وجود نخواهد داشت.(۱)

۳-۳-۶. حاکمیت و سیادت بر جهان

(شک نداریم وعده الهی که فرمود: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذینَ آمَنُوا مِنْکُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحاتِ لَیَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِی الْأَرْضِ کَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذینَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَیُمَکِّنَنَّ لَهُمْ دینَهُمُ الَّذِی ارْتَضی لَهُم»(۲) وعده عملی است و تحقق پیدا خواهد کرد. شرط آن، ایستادگی، استقامت، راه را گم نکردن، هدف را گم نکردن، وحدت را حفظ کردن و به خدای متعال توکل کردن است.(۳)

(امروز ملت ما باید به دو نکته توجه کنند: یکی وحدت کلمه و دیگری تلاش برای ساختن کشور. این دو را فراموش نکنید. اگر خدای نکرده این دو از شما گرفته شد، آقایی و سیادت و قدرت هم گرفته خواهد شد. باید وحدت را حفظ کنید.(۴)

(در زمان حال، برای اینکه مسلمین با هم متحد و متفق نباشند و علیه هم کار کنند، تلاش های مضاعفی انجام می گیرد. این تلاش ها به خصوص در وقتی تشدید پیدا کرده، که نیاز مسلمین به وحدت، بیش از همیشه است. به تصور خیلی نزدیک به واقعیت، انگیزه تلاش های

۱- بیانات در آستانه سالروز تسخیر لانه جاسوسی امریکا و روز ملی مبارزه با استکبار، ۱۱/۰۸/۱۳۷۳.
۲- «خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کار های شایسته انجام داده اند وعده می دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد، همان گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید و دین و آیینی را که برای آنان پسندیده، پابرجا و ریشه دار خواهد ساخت» . (نور:۵۵)
۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.
۴- سخنرانی در دیدار با روحانیون، مسئولان و گروهی از اقشار مختلف مردم شهرهای دامغان، رفسنجان، بندرگز، شهریار و زاهدان، مسئولان و کارکنان هواپیمایی جمهوری اسلامی، مسئولان و کارکنان سازمان حفاظت اطلاعات ارتش و مسئولان و مربیان نهضت سوادآموزی، ۶/۱۰/۱۳۶۸.

دشـمنان این است که از تحقق آرزوی سـیادت و حـاکمیت اسـلام - که امروز به مراحـل عملی نزدیـک می شود - جلوگیری کنند. طبیعی است که اگر اسـلام بخواهد حاکمیت پیدا کند و مسـلمین در دنیای اسـلام بخواهند به اسلام تمسک کنند، با این اختلافات امکان پـذیر نیست. فاجعه آمیزترین مانع در راه حاکمیت و سیادت اسـلام این است که مسـلمین را در درون جوامع اسلامی ــ چه در یک کشور، چه در کشور های متعدد اسلامی؛ فرقی نمی کند ــ به جان هم بیندازند.(۱)

(اگر امروز مطبوعات یک کشور شـروع به حمله به یک مذهب از مذاهب اسلامی کنند و مطبوعات کشور دیگر نیز متقابلاً به مذهب آنها حمله نمایند ــ یعنی همین دعوا های سیاسی را در قلمرو فکر مذهبی و دینی وارد کردن و با پشتوانه فکر و تعصب دینی، گروه ها را به جان هم انداختن - این بزرگترین مانع است برای اینکه مسـلمین، به فکر سیادت اسلام جامه عمل بپوشانند و بتوانند آن را تحقق ببخشند.(۲)

۴-۶. ثمرات و برکات معنوی وحدت

۱-۴-۶. شامل شدن لطف الهی

(آنچه که من همیشه در جلسات متعدد روی آن تأکید کرده ام و الان هم تأکید می کنم، اصل قضیه ــ یعنی وحدت ــ است. اگر بخواهید جهاد کنید، وحدت می خواهید. منظور ما از وحدت، هماهنگی و یک نوایی و هم صدایی است، تا برادران دیگر در مقابل هم قرار نگیرند و لوله های

۱- بیانات در دیدار با اعضای شـرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۱/۷/۱۳۷۰.

۲- بیانات در دیدار با اعضای شـرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۱/۷/۱۳۷۰.

تفنگ، از دشـمن به دوست منصرف نشود. اگر ان شاءالله این هماهنگی باشد، خدا هم کمک خواهد کرد ـ «من کان لِله کان الله له.»(۱) این را صادق مصـدق گفته است و ما نمی توانیم در آن شـکی داشـته باشـیم. برای خـدا باشـیم، تا خـدا هم برای ما باشد. «وَ الَّذینَ جاهَدُوا فینا لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنا.»(۲) این حرف هـا، معلوم و واضـح است و مطالبی بوده که همیشه ما ها می گفتیم؛ حالا در عمل باید تجربه بکنیم و به آن عمل نماییم. گفتن، دیگر کافی است... بدون جهاد، هیچ دشمنی از صحنه عقب نشینی نخواهد کرد، و جهاد هم جز با اتحاد و وحدت و هماهنگی، امکان پذیر نیست.(۳)

۲-۴-۶. زمینه سازی برای همه کار های نیک

۲-۴-۶. زمینه سازی برای همه کار های نیک

(آن چیزی که زمینه سـاز همه کار های نیک است، وحـدت و اتحاد مردم است. دل ها بایـد با هم باشـد و دست ها با هم کار کند.(۴)

۷. عوامل ایجاد وحدت

۱-۷. توحید

(بنای توحید ـ که مبنای فکری و اعتقادی و اجتماعی و عملی ماست ـ در وحدت است.(۵)

ص: ۷۷

۱- «هر که برای خدا باشد خدا با اوست»، مالک الفهام، ج ۱، ص ۱۳۲.

۲- «آنهـا که در راه مـا (بـا خلوص نیت) جهـاد کننـد، قطعاً به راه هـای خود، هـدایتشان خواهیم کرد و خداونـد با نیکوکاران است». (عنکبوت: ۶۹)

۳- بیانات در دیدار با اعضای حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۲۲/۰۱/۱۳۶۹.

۴- بیانات در دیدار آقای حسین مولوی و مسئولان استان سیستان و بلوچستان، ۱۶/۰۸/۱۳۷۹.

۵- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از دانشگاهیان و طلاب حوزه های علمیه، ۲۹/۰۹/۱۳۶۸.

(... در جامعه توحیدی، که وقتی مبدأ و صاحب هستی و سلطان عالم وجود و حی و قیومی و قاهری که همه حرکات و پدیده های عالم، مرهون اراده و قدرت او می باشد، یکی است، انسان ها _ چه سیاه و چه سفید و چه دارای خون های مختلف و نژاد های گوناگون و وضعیت اجتماعی مختلف _ با یکدیگر خویشاوندند؛ چون به آن خدا وصلند، به یک جا متصلند و از یک جا مدد و کمک می گیرند. این، نتیجه قهری اعتقاد به توحید است. در این دیدگاه، نه فقط انسان ها به یکدیگر مرتبطند، بلکه با نگاه و نگرش توحیدی، اشیا و اجزای عالم و حیوانات و جمادات و آسمان و زمین و همه چیز، به یکدیگر متصل و مرتبطند و همه با انسان خویشاوندند. بنابراین، همه آنچه که انسان می بیند و احساس و درک می کند، یک افق و یک عالم و یک مجموعه است که در یک دنیای سالم و یک محیط امن قرار می گیرد.(۱)

(بزرگی در چند ده سال قبل فرموده بود: «بنی الاسلام علی دعانتین: کلمهالتوحید و التوحید الکلمه.» این دو پایه اساسی اسلام است: اول کلمه توحید، بعد وحدت کلمه؛ که این دومی هم به اولی برمی گردد؛ یعنی وحدت کلمه بر محور توحید. امروز ما به این شعار از همیشه بیشتر احتیاج داریم؛ برگشت به کلمه توحید و به توحید کلمه.(۲)

ص: ۷۸

۱- همان.

۲- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی، ۲۱/۰۴/۱۳۷۷.

۲-۷. ایمان

(ما همیشه فریاد وحدت اسلامی بلند کرده ایم. ما معتقدیم که جوامع اسلامی و کشور های مسلمان، با اینکه ممکن است از لحاظ قومیت یا فرهنگ یا خصوصیات دیگر، کاملاً یک سان نباشند، اما از لحاظ ایمان اسلامی، شبیه و برادر یکدیگرند. می توانند در کنار یکدیگر باشند و در مقابل توطئه دشمنان، از نیرو های یکدیگر استفاده و از حیثیت خودشان دفاع کنند.(۱)

(در گذشته، ایمان های عمیق، بسیار داشتیم؛ اما ایمانی که ملت ها را به عمل و تلاش و جد و جهد وادارد؛ به آنها خط سیاسی بدهد و آنها را در راه یک حرکت عظیم ملی دستگیری کند، نداشتیم. این پدیده و رخدادی جدید است... پدیده مذکور در دنیای اسلام، پدیده مبارکی است. به هر دلیلی نگاه کنید، این پدیده مبارك است. برای ملیت ها خوب است. برای دولت های مسلمان ـ اگر درست دقت کنند ـ خوب است. برای اقتدار کشورها خوب است. برای تضعیف دشمنان جهانی خوب است. برای ایجاد وحدت بین ملت های اسلامی خوب است. اینکه ملتی، سربلند کند و بگوید می خواهیم قوانین اسلامی بر ما حکومت کند، بسیار خوب است. جا دارد که دولت ها، سیاسیون، روشن فکران و فعالین هر ملت، از این پدیده استقبال کنند که بسیار مغتنم است.(۲)

۱- بیانات در «مسجد جامع» خرمشهر، ۱۹/۱۲/۱۳۷۵.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان نظام در روز عید سعید فطر، ۱۱/۱۲/۱۳۷۳.

۳-۷. تشیع

اشاره

(امروز دنیای اسلام متوجه توحید، عدل، وحدت اسلامی و اهمیت این موضوع هاست و شیعیان و پیروان اهل بیت(ع) بیشترین نقش را در این زمینه داشتند و دارند.(۱)

(ما به عنوان عایله تشیع، باید با همه وجود احساس و اعلام کنیم که معتقد به وحدت جهان اسلام و وحدت پیروان «لااله الاالله و محمد رسول الله» هستیم. ما امروز در دنیا باید مایه وحدت بشویم؛ همچنان که همه ائمه بزرگوار ما (ع) همیشه عامل جمع و وحدت بوده اند.(۲)

(به این معنا توجه بکنید که در سمینار [کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)]، در مباحث، در شعارها، در سخنرانی هایی که انجام خواهد گرفت و در قطعنامه سمینار، مرتب باید بر روی وحدت اسلامی تکیه بشود. شاید بتوان این را یکی از اهداف سمینار قرار داد و در جمع اعلامش کرد. ما باید بگوییم که می خواهیم در این تجمع، شیعه را که یکی از اطراف قضیه وحدت است، برای وحدت آماده تر کنیم. ما در خانواده اسلامی، یک عضو حجیم هستیم. تأثیر ما شیعیان در ایجاد وحدت، تأثیر زیادی است. ما می توانیم تأثیر زیادی در همه جای دنیا بگذاریم.(۳)

(این نکته باید مورد توجّه باشد که شیعه اگر در سرتاسر دنیا افراد خود را شناسایی می کند و افراد شیعه به یکدیگر دست آشنایی می دهند، این، به معنای رد و نفی فرقه های اسلامی نیست. این، به

۱- بیانات در دیدار اعضای مجمع جهانی اهل بیت(ع)، ۱۷/۰۷/۱۳۸۲.

۲- سخنرانی در دیدار با میهمانان و شرکت کنندگان کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۰۴/۰۳/۱۳۶۹.

۳- بیانات در دیدار با اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۲۶/۰۱/۱۳۶۹.

هیچ وجه منافاتی با وحدت بین فِرَق مسلمین ندارد. این، کمک به آن وحدت و در جهت آن وحدت است.(۱)

(امروز بیش از همیشه به اجتماع و هم دلی و هم فکری پیروان اهل بیت(ع) در سراسر عالم احساس احتیاج می شود و این کنگره [مجمع جهانی اهل بیت(ع)] یک گام مؤثر در راه وحدت اسلامی خواهد بود.(۲)

(اجتماع پیروان اهل بیت (ع) و هم بستگی آنها به هیچ وجه نباید به معنای ایجاد شکاف میان شیعیان و بقیه برادران مسلمان تلقی شود. ما منادی وحدت امت اسلامی هستیم؛ ما بزرگترین یا یکی از بزرگترین بیماری ها و درد های امت اسلامی را تفرق و اختلاف میان این امت می شماریم؛ ما معتقدیم که آحاد امت اسلامی در همه ابعاض و بخش های آن می توانند گرد محور های مشترک و متحدی جمع شوند، که برای آن هم به تلاش و مجاهدت می پردازیم.(۳)

۱-۳-۷. پژوهش در عقاید شیعه

کمک به برادری مسلمین

(متأسفانه امروز انگیزه سیاسی و استعماری در این حرکت گمراه کننده [دروغ پراکنی در باب شیعه]، از هر زمان دیگر آشکارتر است، حتی از آن زمان که خلفای بنی امیه و بنی عباس دروغ پراکنی در باب شیعه را همچون جزیی از مبارزه همه جانبه خود با پیروان اهل بیت(ع) لازم و مقدمه حتمی سرکوبگری آنان می شمردند. با این

۱- بیانات در دیدار میهمانان کنفرانس جهانی اهل بیت(ع) در روز نیمه شعبان، ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار اعضای مجمع جهانی اهل بیت(ع)، ۱۷/۰۷/۱۳۸۲.

۳- همان.

نگرش، هر پژوهشی در معرفی عقاید و معارف شیعه، کمکی به استقرار وحدت و برادری میان مسلمین نیز هست، چرا که دشمنان اسلام، برای تفرقه افکنی میان مسلمانان، همواره به بد نمایاندن معارف اعتقادی و فقهی مذاهب آنان برای یکدیگر، دست زده اند.(۱)

۴-۷. هویت اسلامی

... استکبار را می ترساند!

(آنچه سردمداران استکبار را می ترساند، هویت اسلامی و احساس مسلمان بودن است. این است که به مسلمانان وحدت و هم بستگی می بخشد.(۲)

۵-۷. هشیاری

...از اعتقاد و ایمان سر چشمه می گیرد

(مواظب باشید و این هشیاری را حفظ کنید. این هشیاری که از اعتقاد و ایمان دینی سرچشمه می گیرد، ما را به نکاتی از جمله «وحدت کلمه» توجه می دهد. این هشیاری را باید با همه وجود و با همه قدرت حفظ کنید.(۳)

مقابله هوشمندانه با خائنین

(عده ای برای ضربه زدن به حرکت عزت آفرین اسلامی، رسالتشان ایجاد تفرقه است؛ آنها را شناسایی کنید و هوشمندانه با آنها مقابله نمایید. اگر مسلمانان هشیار باشند و خود را به عزت اسلام، عزیز بشمارند و به قوت

۱- پیام به کنگره جهانی هزاره شیخ مفید، ۲۸/۰۱/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران، ۱۵/۰۹/۱۳۸۱.

۳- بیانات در دیدار میهمانان خارجی دهه فجر و قشرهای مختلف مردم در روز نیمه شعبان، ۱۸/۱۱/۱۳۷۱.

اسلام، قوی بپندارند، بی گمان این حرکت خواهد توانست به اهداف خود برسد.(۱)

۶-۷. انقلاب اسلامی ایران

اشاره

(وحـدت بین مسـلمین یکی از پیـام هـای بزرگ انقلاب بود که انصافاً بسـیار موفق شـد. امام بزرگوار در این میـدان، یکی از درخشان ترین موفقیت ها را به دست آورد.(۲)

پایان جنگی دشمن ساخته!

(جنگ دشـمن ساخته شیعه و سنی، به برکت انقلاب اسلامی بحمدالله رو به خمود و خاموشی رفت و برادران شیعه و سنی در میدان های مختلف در کنار هم قرار گرفتند و به یکدیگر کمک کردند و برادروار با هم حرکت کردند.(۳)

وحشتِ دشمنان و نزدیکی مسلمانان؛ به برکت انقلاب

(اسـلام به برکت انقلاب، به صورت یک ارزش درآمد و مسلمان ها با احساس اسلام، به هم نزدیک شدند؛ و از سوی دیگر، دشـمنان جهانی اسـلام - یعنی اسـتکبار جهانی و شـرق و غرب متجاوز و امریکای تجاوزکار و غارتگر - که از اعماق وجود با اسلام مخالفند، از وحدت اسلامی و آشنایی ملت های مسلمان با یکدیگر، دچار وحشت شده اند.(۴)

۱- سخنرانی در دیدار با دومین گروه از میهمانان خارجی مراسم دومین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۵/۰۳/۱۳۷۰.
۲- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.
۳- سـخنرانی در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسـلامی، روحانیون و مسـئولان و ائمه جمعه و برادران اهل تسـنن و تشیع استان های کردستان و کرمانشاه و جمعی از اقشار مختلف مردم قزوین، مبارکه، سرخه و خواف، ۲۴/۰۷/۱۳۶۸.
۴- سخنرانی در مراسم بیعت اقشار مختلف مردم استان های ایلام و فارس و گروهی از طلاب پاکستانی، ۱۲/۰۴/۱۳۶۸.

چشم ها،به سمتِ ایران...

(امروز دنیای اسلام احساس می کند به یک پارچگی احتیاج دارد. سران اسلامی باید همّت کنند. ما در جمهوری اسلامی وظیفه سنگینی بر دوش داریم. امروز چشم دنیای اسلام به ملت ایران است. هر حادثه ای که در ایران به وجود آید ــ اعم از حوادث مثبت یا منفی ــ ملت های مسلمان به سوی آن گردن می کشند و با دقت آن را مورد مطالعه قرار می دهند؛ از آنچه نشانه پیروزی و موفقیت ملت ایران است، عمیقاً شادمان و از آنچه از آن احساس خطر شود، به شدت نگران می شوند.(۱)

(ما در میان خودمان و در جوامع دیگر، به خصوص بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، مکرر این را دیده ایم که برادران شیعه و سنی کنار هم می نشینند و در مسائل عملی و سیاسی و مسائل مربوط به سرنوشت اسلام، طوری با هم تبادل نظر می کنند که اصلاً به یادشان نیست که این مذهبش چیست و آن مذهبش چیست. ما همواره این احساس را در خودمان مشاهده کرده ایم و در بسیاری از معاشرانمان از اصحاب مذاهب مختلف، این را دیده ایم.(۲)

(ملت ایران به عنوان ملتی که قدرت و عزت و عظمت و توانایی های گوناگون خود را در این پانزده - شانزده سال به اثبات رساننده و صاحب این کشور است، و ما به عنوان مسئولین این کشور،

ص: ۸۴

۱- بیانات در خطبه های نماز عید فطر، ۱۵/۰۹/۱۳۸۱.

۲- بیانات در دیدار با اعضای شرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

دست دوستی به همه امت های اسلامی داده ایم. این دست دوستی، بعد از این هم به سوی آنان دراز است. البته نه به سبب احتیاج به کسی و نه به علت ضعف؛ بلکه به خاطر وحدت و یک پارچگی دنیای اسلام؛ به خاطر مصلحت مسلمین و امت اسلامی.(۱)

(چگونگی برخورد شیخ مفید با خصم مذهبی زمانش بی گمان متأثر از حوادث تلخ اجتماع و مصائبی است که شیعه مظلوم آن روز با آن مواجه بوده و آتش تعصب های کور آن را بر می انگیخته است. آن گونه رفتار نمی تواند امروزه الگویی برای برخورد فِرَق اسلامی با یکدیگر حتی در صحنه های کلامی باشد. امروز همه فِرَق اسلامی باید با مشاهده آن صحنه های دردناک تاریخ [اختلاف شیعه و سنی در صدر اسلام]، تجربه مسالمت و مهربانی بیاموزند و در زمانی که اصول اسلام که «مفید» ها در هر مذهبی برای احیا آن، چنان رنج هایی را متحمل شده اند[و] از سوی دشمنان جهانی در معرض خطر است، به وحدت و اقتراب و همکاری همه فرقه ها و همه متفکران آنها بیندیشند، و این درس بزرگ انقلاب ما و رهنمود همیشگی امام راحل ما رحمه الله است.(۲)

(این فرهنگ دینی برخاسته از نظام اسلامی که خود منشا نظام اسلامی هم بوده است و حرکت به سمت وحدت اسلامی ـ که در همین تفکر، یکی از چیز هایی که وجود دارد، وحدت امت اسلامی است؛ یعنی نگاه اسلام به امت به عنوان یک مجموعه واحد ـ و

ص: ۸۵

۱- بیانات در خطبه های نماز عید سعید فطر، ۱۱/۱۲/۱۳۷۳.

۲- پیام به کنگره جهانی هزاره شیخ مفید، ۲۸/۰۱/۱۳۷۲.

همچنین پرهیز از اختلافات قومی و طایفه ای در دنیای اسلام و در جوامع اسلامی، چیزی است که پیام آور آن، انقلاب اسلامی بود.(۱)

۷-۷. مسئله فلسطین

(امروز محور اصلی این جنبش و حرکت، مسئله فلسطین است. انتفاضه اقصی توانست حتی در خارج از مرز های جغرافیایی فلسطین و برون از ملت فلسطین، عموم ملت های مسلمان و عرب را به صحنه بکشاند. تظاهرات میلیونی ملت های مسلمان _ از غرب تا شرق جهان اسلام _ نشان داد که مردم فلسطین می توانند بر روی حمایت های آنان حساب کنند و در عین حال نقش قابل توجهی در ایجاد وحدت مسلمانان ایفا نمایند.(۲)

(امروز جوانان فلسطین، در میدانند و نسل های نو فهمیده اند که راه عزت و سعادت و مسلمانی چیست. البته در سرتاسر دنیای اسلام هم، دلِ مخلصان به یاد آنها می تپد. این هم دلی، مخصوص ایران نیست؛ در مصر هم بروید، همین است؛ در افریقا هم بروید، همین است؛ به آسیا هم بیایید، همین است؛ در خاورمیانه هم بروید، همین است. شما به هر کشور اسلامی که بروید، با هر مذهبی از مذاهب اسلامی که باشند، اگر به سراغ انسان های آگاه و مخلص بروید، خواهید دید دلشان به یاد فلسطین و مردم آن می تپد.(۳)

ص: ۸۶

۱- بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان، ۱۹/۰۶/۱۳۸۲.

۲- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، ۰۴/۰۲/۱۳۸۰.

۳- بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از سراسر کشور، ۱۸/۰۷/۱۳۷۵.

۸. راه کار های ایجاد و تقویت انسجام در بین مسلمانان

اشاره

(وحدت دو مرحله دارد: یک مرحله، مرحله لفظ و بیان است. این مرحله سهل است چندان مشکل نیست. اگر چه بعضی حاضر نیستند همین کار سهل را هم انجام دهند؛ و کسانی هستند که فِرَق مسلمین را علناً تکفیر می کنند و کسانی هستند که حاضر نیستند حتی یک کلمه در باب وحدت مسلمین و اتحاد فِرَق اسلامی حرف بزنند. علی ای حال، اگرچه مرحله حرف، چندان عمومیت ندارد، ولی مرحله دشواری نیست. مرحله دوم، مرحله عمل است که حقیقتاً احتیاج به مجاهدت دارد. کار سختی است؛ اما واجب است. عوامل بسیاری هستند که عمداً می خواهند وحدت را خدشه دار کنند و باید با کمال تأسف گفت که در این راه پول های گزافی هم آنها را تقویت می کند و دلار های نفتی زیادی هم این امر را ترویج می نماید. علی ای حال، چون واجب و لازم و ضرورتِ حتمی این زمان است، باید سختی های آن را تحمل کنیم.(۱)

۱-۸. راه کار های علمی

۱-۱-۸. ترسیم ابعاد شخصیت نبی اعظم صلی الله علیه و آله

(علمای اسلام، روشن فکران مسلمان، نویسندگان، شعرا و هنرمندان در دنیای اسلام، امروز وظیفه دارند تا آن جایی که توان آنها اجازه می دهد، شخصیت نبی اکرم صلی الله علیه و آله و ابعاد عظمت این وجود بزرگ را برای مسلمانان و غیرمسلمانان ترسیم کنند. این امر به اتحاد امت اسلامی و به خیزشی که امروز در نسل های جوان امت اسلام به سوی اسلام مشاهده می شود، کمک خواهد کرد.(۲)

۱- بیانات در دیدار میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی، ۰۴/۰۶/۱۳۷۳.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام به مناسبت هفدهم ربیع الاول، ۳۱/۰۳/۱۳۷۹.

۲-۱-۸. ترسیم نمایی از امت واحده

(شناخت نمونه و نمایی از آن امت واحده، به معنی گامی عملی در راه تحقق آن آرزوی بزرگ - یعنی اتحاد اسلامی - و در نهایت سر برکشیدن قدرت واحده اسلامی در میدان سیاست جهانی است.(۱)

۳-۱-۸. آگاهی ملت های مسلمان (روشنگری)

(امروز همه فِرَق اسلامی باید با مشاهده آن صحنه های دردناک [اختلافات مذهبی] تاریخ، تجربه مسالمت و مهربانی بیاموزند و در زمانی که اصول اسلام که[شیخ] « مفیدها» در هر مذهبی برای احیا آن، چنان رنج هایی را متحمل شده اند، از سوی دشمنان جهانی در معرض خطر است، به وحدت و اقتراب و همکاری همه فرقه ها و همه متفکران آنها بیندیشند.(۲)

(جمهوری اسلامی ایران آماده است که با همه کشور های مسلمان، دست دوستی و برادری بدهد و در راه حل مسائل دنیای اسلام با آنها تفاهم کند. باید همه، مسائل جهان اسلام را بفهمند و همه بدانند که استکبار و مستکبرین، به فکر مردم مسلمان نخواهند افتاد.(۳)

۴-۱-۸. تلاش برای تقریب بین مذاهب و گفت وگو بین فِرَق اسلامی

دشمنان نمی خواهند؛ اما خدا می خواهد

این «مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه» که ما این جا درصدد هستیم و برادران ما همت کردند ــ و من از کسانی که همکاری کردند و خواهند کرد، صمیمانه متشکرم ــ باید زمینه های تقریب را در جنبه های اعتقادی، کلامی، فکری، فقهی، اصولی و علمی فراهم بکند؛ لیکن آن

۱- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۱۲/۰۱/۱۳۷۷.

۲- پیام به کنگره جهانی هزاره شیخ مفید، ۲۸/۰۱/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

هـدف اساسـی باید به یاد متفکران اسـلام باشد. دشـمنان اسـلام، این را نمی خواهند؛ اما آنچه که خدا می خواهد، آن خواهد شد. «وَ اللَّهُ غالِبٌ عَلی أَمْرِهِ»(۱).(۲)

(بعضـی کسان برای اینکه خودشان را از مسائل اختلافات مذاهب خالی کنند، می گویند: «نه این مذهب، نه آن مذهب.» این، به نظر ما درست نیست. این، ابداع مذهب ثالث است! بعضـی می گویند: «ما نه شـیعه هستیم، نه سنّی.» خوب؛ این یک مذهب ثالثی شد! این، اختلاف را بیشتر می کند. باید شیعه، شیعه باشد و سنّی، سنّی. فِرَق سنی هر کدام فقه و عقاید خودشان را داشته باشـند؛ شـیعه ها هم همین طور. اما با هم نزاع نکننـد و با یکدیگر درگیر نشوند؛ بلکه با هم تشـریک مساعی کنند. این، چیزی است که امروز وظیفه است. لـذا، موضوع تقریب و این مؤسـسه مجمع التقریب که آقایان آن را اداره می کننـد، به نظر ما امری جدی و لازم است و باید همه، ان شاءاللّه همکاری کنند و به نتایج آن دست پیدا یابند.(۳)

(من به این کـار، [تشـکیل شـورای عـالی بین المللی مجمع التقریب بین المـذاهب الاسـلامیه] به چشم دروازه به عـالم و مرحله جدیدی نگاه می کنم. حقاً وضع مسلمین از لحاظ تضاد ها و اختلافات مذهبی،

۱- «وَ قالَ الَّذِی اشْتَراهُ مِنْ مِصْـِرَ لِامْرَأَتِهِ أَکْرِمی مَثْواهُ عَسـی أَنْ یَنْفَعَنا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَداً وَ کَذلِکَ مَکَّنّا لِیُوسُفَ فِی الْأَرْضِ وَ لِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِیلِ الْأَحادیثِ وَ اللَّهُ غالِبٌ عَلی أَمْرِهِ وَ لکِنَّ أَکْثَرَ النَّاسِ لا یَعْلَمُونَ؛ کسی از مردم مصر که او را خریده بود به زنش گفت: تا در اینجاست گرامیش بـدار، شایـد به ما سودی برسانـد، یا او را به فرزنـدی بپذیریم. و بدین سان یوسف را در زمین مکانت دادیم تا به او تعبیر خواب آموزیم. و خدا بر کار خویش غالب است، ولی بیشتر مردم نمی دانند». (یوسف: ۲۱)
۲- سخنرانی در دیدار با مسئولان کشوری و لشکری و میهمانان شرکت کننده در کنفرانس وحدت اسلامی، ۱۶/۰۷/۱۳۶۹.
۳- بیانات در دیدار میهمانان خارجی شرکت کننده در «کنفرانس وحدت اسلامی»، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

تـأسف انگیز است. بسـیاری از توانـایی های باارزش علمی و فکری مسـلمین در طول تاریـخ، صـرف تعارض با یکـدیگر شـده است.(۱)

(امروز «تقریب» یک هـدف فوری، یک غرض الهی و یک فکر حیاتی است و باید دنبال بشود. این خلأ زمان است - بیش از همه زمـان هـای دیگر - ما بایـد آن را پُر کنیم... امروز دنیای اسـلام نیازمنـد این تقریب است. در این تقریب ــ همان طور که مکرر گفته شـده ــ غرض این است که فرقه هـای اسـلامی، در مقام فکر و اعتقاد به یکـدیگر نزدیک بشونـد. ای بسا برخی از تصورات فِرق نسـبت به یکـدیگر، بـا مباحثه و مـذاکره، به اسـتنتاج خوبی منتهی بشود. شایـد بعضـی از سوءتفاهم ها برطرف و بعضـی از عقایـد تعدیل و بعضـی از افکار به طور واقعی به هم نزدیک بشود. البته اگر این بشود، بسـیار بهتر از هر شـکل دیگر است؛ حـداقل این است که بر روی مشترکات تأکیـد بشود. این گفت وگوها و مـذاکرات، کمترین فایـده اش این خواهد بود. بنابراین، باید از طرح مسائل تفرقه انگیز خودداری بشود.(۲)

(شایـد مهم تر از همه نتایج تقریب [مذاهب اسـلامی]، تقریب عملی است؛ یعنی همکاری مسـلمین با یکدیگر، منهای احساس جدایی عقیدتی فرقه. اگر دشمنان بگذارند، و اگر ما عاقل باشیم، این امر بسیار ممکن و سهل التناولی است.(۳)

۱- بیانات در دیدار با اعضای شـرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

۲- بیانات در دیدار با اعضای شـرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

۳- همان.

۵-۱-۸. هم اندیشی علمای فِرَق مختلف

(... در مرحله فقهی نیز تبادل نظر بین مذاهب مختلف، در بسیاری از ابواب فقهی، به نزدیک، بلکه واحدی منتهی خواهد شد. بعضی از فِرق اسلامی، در برخی از ابواب فقهی، تحقیقات و پیشرفت های قابل ملاحظه دارند؛ دیگران می توانند از آنها استفاده کنند. گاهی ممکن است در برخی از احکام و استنباطات اسلامی از کتاب و سنت، نوآوری هایی در اختیار بعضی از فِرق اسلامی باشد؛ دیگران از آن استفاده خواهند کرد و به فتاوی نزدیک به هم یا مشترکی خواهند رسید. ما می بینیم گاهی فتوایی را از مذهبی نقل می کنند، در حالی که آن فتوا، فتوایی غریب در آن مذهب است. ممکن است اهل آن مذهب، از آن فتوا تحاشی بکنند، یا اصراری به آن نداشته باشند. چرا ما نگردیم تا فتاوی مشترک را پیدا کنیم؟(۱)

۶-۱-۸. فراموش کردن اختلافات پیشین

(اگر کسی مخلصاًلله احساس می کند که باید امروز بین برادران، برادری واقعی و عملی باشد، باید کوشش کند که گذشته را به یادها نیاورد؛ والاـ او می رود کتاب «احقاق الحق» را می آورد و به رخ این می کشد و این هم می رود کتاب «تحفه اثنی عشریه» را می آورد و به رخ آن می کشد! هر دو هم به قدر کافی کتاب پر از طعن و دفع علیه همدیگر نوشته اند! اگر ما بخواهیم گذشته را مطرح کنیم، نمی شود به وحدت رسید. باید نگاه کنیم، بگوییم: گذشته، گذشته است. «رحم الله معشرالماضی».(۲) ما کاری به کار آنها نداریم. اگر آنها هر کاری کرده اند، ما امروز می خواهیم تکلیف خودمان را ــ بیننا و بین الله ــ نگاه کنیم. بیننا و

۱- همان.

۲- «خداوند رحمت کند گذشتگان را».

بین الله، امروز ما باید با همدیگر توحید کلمه و رفاقت و برادری داشته باشیم. اگر بخواهیم این را عمل بکنیم، باید از گذشته صرف نظر کنیم.(۱)

۷-۱-۸. تدوین منشور وحدت توسط متفکران جهان اسلام

(بیایید وحدت اسلامی را عملی کنید و منشوری را که همه علمای اسلام، همه روشن فکران دنیای اسلام، همه برجستگان سیاسی با اخلاص دنیای اسلام آن را تأیید و تصدیق کنند و برای عملی کردن آن تلاش کنند، تهیه کنید، تا دیگر مسلمانی جرئت نکند متکلم به کلمه توحید را که در یک مذهب یا در یک جناح دیگر است، تکفیر کند؛ تا برادران با هم باشند.(۲)

۸-۱-۸. پذیرش اختلاف و تحمل دیگر عقاید

(هر دوگانگی و اختلافی، به معنای دعوا نیست. یکی از یک فقه و دیگری از فقه دیگر، یکی از یک مذاق کلامی و دیگری از یک مذاق دیگر تبعیت می کند. امروز که دیگر روزی نیست که مذاق های کلامی، مثل جنگ های اشاعره و معتزله در دوران خلافت بنی عباس یا بقیه جنگ های فرقه و مسلکی در اسلام، یا شیعه و سنی و یا مذاق های کلامی گوناگون، باز به جان هم بیفتند. باید هم در محدوده های بزرگ و هم در محدوده های کوچکتر ـ داخل کشور، داخل استان ها، داخل شهر ها ـ با هم یکی باشند.(۳)

(شعار اسلام ناب و اسلامی که نظام اسلامی بر پایه آن به وجود آمد، این است که مسلمانان با وجود اختلافشان در عقاید و در مبانی مذهبی

ص: ۹۲

۱- سخنرانی در دیدار با گروهی از روحانیون، ائمه جمعه و اساتید حوزه های علمیه اهل سنت استانهای سیستان و بلوچستان، خراسان و مازندران، ۰۵/۱۰/۱۳۶۸.

۲- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۳- سخنرانی در دیدار با روحانیون و ائمه جمعه و جماعات استان مازندران، ۲۲/۰۲/۱۳۶۹.

خود، باید اتحاد کلمه داشته باشند؛ روی موارد اتفاقی تکیه کنند و از جریحه دار کردن احساسات یکدیگر خودداری نمایند. این فرهنگ دینی با این معنا و با این نگاه که در آن، آزادی و عدالت و مردم سالاری و بسط وحدت در دنیای اسلام و میان امت اسلامی وجود دارد، یکی از میدان های مجاهدت ماست که باید در آن تلاش کنیم.(۱)

(ما به همه می گوییم که احترام یکدیگر را حفظ بکنند و به عقاید و مقدسات هم اهانت نکنند. اگر کسی به بهانه عقیده بخواهد به مقدسات دیگران اهانت بکند، از نظر ما به هیچ وجه قابل دفاع نیست.(۲)

۲-۸. راه‌کار های عملی

۱-۲-۸. راه کار های فرهنگی

۱-۱-۲-۸. تمسک به اسلام

(ملت ها و دولت های مسلمان جز با تمسک به اسلام، وحدت کلمه، احساس عزت اسلامی و شجاعت لازم نمی توانند این خطر های بزرگ [حضور قدرت های فراملیتی و متجاوزان بین المللی در منطقه] را از خود دفع کنند.(۳)

۲-۱-۲-۸. کفر به طاغوت

(در بسیاری از بخش های امت اسلامی ایمان بالله هست؛ اما کفر به طاغوت نیست. کفر به طاغوت لازم است. بدون کفر به طاغوت، تمسک به عروه وثقای الهی امکان پذیر نیست. ما کشور ها و دولت ها و

۱- بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان، ۱۹/۰۶/۱۳۸۲.
۲- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۱۹/۰۷/۱۳۶۸.
۳- بیانات در جمع مردم زاهدان در استادیوم آزادی، ۰۴/۱۲/۱۳۸۱.

ملت ها را به اینکه به جنگ با امریکا بشتابند، دعوت نمی کنیم؛ ما دعوت می کنیم که تسلیم امریکا نشوند. ما دعوت می کنیم که با دشمن اسلام و مسلمین همکاری نکنند. یکی از اقسام همکاری نکردن همین است که به وسوسه های آنها در زمینه وحدت امت اسلامی اعتنا نکنند و امت اسلامی را با اتحاد خودش حفظ کنند.(۱)

۳-۱-۲-۸. گذشت از اختلافات و تکیه بر نقاط مشترک

(امروز دنیای اسلام باید به طور جدی نسبت به سرنوشت خود فکر کند. اختلافات را کنار بگذارند؛ روی نقاط وحدت _ که همان عظمت امت اسلامی است و همه این را می خواهند _ برنامه ریزی و تفاهم و تلاش مشترک کنند.(۲)

(مسلمانان عالم هرچه به اسلام نزدیکتر شوند، آن طعم عزت را بهتر خواهند چشید؛ و هرچه با یکدیگر متحدتر باشند، امکان استفاده از اسلام را بیشتر به دست خواهند آورد. امروز مسلمانان باید از اختلافات جزئی، اختلافات طایفه ای، اختلافات تاریخی و اختلافات مذهبی عبور کنند و دست وحدت و اتحاد به یکدیگر بدهند.(۳)

۴-۱-۲-۸. تظاهر به وحدت

(برادران شیعه و سنی در بسیاری از مسائل دینی مشترک هستند. موارد اختلاف را برای خودشان بگذارند؛ نه در مجمع جهانی و نه در منظر عمومی به اختلاف تظاهر نکنند. به وحدت تظاهر کنند و وحدت امت اسلامی را نشان دهند. کسانی هم که تبلیغ می کنند، تبلیغشان حتماً باید

۱- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۲- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی به مناسبت عید سعید مبعث، ۲۳/۰۷/۱۳۸۰.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران به مناسبت عید مبعث، ۲۶/۰۸/۱۳۷۷.

به نحو احسن و با زبان منطقی قوی علمی صورت گیرد تا بتواند دل ها را به حق و حقیقت متوجه کند.(۱)

۵-۱-۲-۸. ترویج روحیه اخوت در بین مسلمین

اشاره

(یکی از اصول اسلام، وحدت مسلمین و اخوت اسلامی است. «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ».(۲) نقاط مشترک را هم باید چسبید.(۳)

برای خودتان روشن است؛ به مردم هم تلقین کنید!

(اگر چنانچه علما در این زمینه وظیفه خودشان را احساس کنند و اکتفا نکنند به اینکه حقیقت برای خودشان روشن باشد و اکتفا نکنند به اینکه خودشان با علمای اهل تشیع، ارتباطات برادرانه داشته باشند، بلکه به مردم هم این اخوت و برادری اسلامی را تلقین کنند و توطئه های دشمن را به آنها بگویند، اگر این کار انجام بگیرد دیگر زمینه برای توطئه دشمنان در میان توده مردم و عوام مردم هم از بین خواهد رفت.(۴)

۶-۱-۲-۸. دخالت ندادن اختلافات عقیدتی در میدان سیاست

(توصیه و مطالبه جدی ما از دولت ها و ملت های اسلامی این است که روی این مطلب فکر و کار کنیم، که زحمت و مقدماتی دارد؛ باید مقدماتش تأمین شود. البته دشمن هم بی کار نمی ماند و از ابزار های قدیمی تفرقه انگیز استفاده می کند؛ از قومیت ها، مذهب و طایفه گری استفاده می کند و موضوعاتی را که اسلام تأکید کرده که عمده نشوند،

۱- بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۰۶/۱۰/۱۳۸۲.

۲- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳).

۳- بیانات در دیدار با رهبران گروه های جهادی افغانستان، به همراه صبغهالله مجددی (رئیس جمهور موقت افغانستان) و حجت الاسلام و المسلمین ابراهیمی (نماینده رهبری در امور افغانستان) و جمعی از مسئولان وزارت امور خارجه، ۲۹/۸/۱۳۶۹.

۴- دیدار با گروهی از علمای مذهبی بنگلادش، ۱۶/۰۶/۱۳۶۱.

آنها را عمده می کند. اسلام تأکید کرده است که قومیت ها، ملاک تشخص و هویت نیستند؛ «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقاكُم.»(۱) اسلام تأکید کرده است که برادران مسلمان باید با هم برادرانه رفتار کنند؛ نگفته است برادرانی که سنی اند یا شیعه اند یا فلان مذهب دیگر را دارند، بلکه گفته است که مسلمانان «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ»(۲) هستند. هر کسی به این کتاب و به این قرآن و به این دین و به این قبله اعتقاد دارد، مؤمن است؛ اینها با هم برادرند؛ اسلام این را به ما گفته است. اما ما خنجر ها را پشت سر مخفی می کنیم برای زدن به سینه برادران! در همه بخش ها هم مقصرینی هستند. جلوی اینها را باید گرفت و با اینها باید مقابله کرد.(۳)

(مراد ما از وحدت اسلامی، یکی شدن عقاید و مذاهب اسلامی نیست. میدان برخورد مذاهب و عقاید اسلامی و عقاید کلامی و عقاید فقهی - هر فرق های عقاید خودش را دارد و خواهد داشت - میدان علمی است؛ میدان بحث فقهی است؛ میدان بحث کلامی است و اختلاف عقاید فقهی و کلامی می تواند هیچ تأثیری در میدان واقعیت زندگی و در میدان سیاست نداشته باشد. مراد ما از وحدت دنیای اسلام، عدم تنازع است: «وَ لا تَنازَعُوا فَتَفْشَلُوا».(۴) تنازع نباشد، اختلاف نباشد.(۵)

ص: ۹۶

۱- «گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست ». (حجرات: ۱۳)

۲- «مؤمنان برادر یکدیگرند». (حجرات: ۱۰).

۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۰۲/۱۳۸۳.

۴- «نزاع (و کشمکش) نکنید، تا سست نشوید». (انفال: ۴۶)

۵- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۲-۲-۸. راه کار های سیاسی

۱-۲-۲-۸. برگزاری اجلاس سران کشور های اسلامی

(این اجلاس [سران کشور های اسلامی]، نشان دهنده وحدت، یک پارچگی، مدیریت قوی، همکاری صمیمانه بین مسئولان کشور و مسئولان و مردم است و[سران امریکا] قدرت و توانایی انجام کار های بزرگ و پیچیده و مرکب را دیدند.(۱)

۲-۲-۲-۸. اتحاد در مقابل دشمن مشترک

اشاره

(«وحدت امت اسلامی»، یک آرزوی بزرگ و مقدس است و یقیناً، دل ها در همه جای دنیای اسلام، برای این هدف می تپد. لیکن این هدف، مقدماتی دارد؛ چون کاری سنگین و قله ای بلند است و علاوه بر اینها، موانع راه، زیاد است. همین امروز و در همین ایام، دستگاه هایی در دنیا هستند که دائم برای جدا کردن مسلمانان از هم، تلاش می کنند. اگر بتوانند، بین دو کشور اسلامی جنگ به راه می اندازند و اگر نتوانستند، جنگ سیاسی یا جنگ اعتقادی و مذهبی و یا کینه های طایفی به وجود می آورند. البته کسانی هم که این کار را می کنند، مردم عادی و معمولی کوچه و خیابان نیستند، بل مراکز قدرتند که پول و سیاست و امنیت بین المللی در اختیار آنهاست. از این رو، تلاش برای وحدت مسلمین، به یقین از تلاش برای مقابله با این امواج، قابل انفکاک نیست.(۲)

گاهی دشمن برای ایجاد اختلاف - هم در بین شیعه، هم در بین سنّی ـ از آدم هایی که غرض و مرضی ندارند، استفاده می کند. در جامعه

ص: ۹۷

۱- بیانات در دیدار با علما و روحانیون در آستانه ماه مبارک رمضان، ۰۳/۱۰/۱۳۷۶.

۲- بیانات در دیدار مفتی مسلمانان مصر، ۲۰/۱۰/۱۳۷۹.

شیعه حرکتی انجام می گیرد که برای برادر مسلمانِ غیر شیعه تحریک کننده و حساسیت برانگیز است. عین همین عمل، در بین جامعه سنّی انجام می گیرد، نسبت به کاری که برای شیعه حسّاسیت برانگیز و نفرت برانگیز است. چه کسی این کار ها را می کند؟ امروز دشمن واحدی درمقابل ماست؛ علاوه بر اینکه کتابِ واحد، سنتِ واحد، پیغمبر واحد، قبله واحد، کعبه واحد، حجِّ واحد، عباداتِ واحد، اصولِ اعتقادی واحد در جامعه اسلامی است. البته اختلافاتی هم وجود دارد. اختلافات علمی ممکن است بین هر دو نفر عالِم باشد. علاوه بر اینها، دشمن واحد درمقابل دنیای اسلام است. مسئله اتحاد بین مسلمین یک امر جدّی است. با این مسئله، باید این طور برخورد شود. هر روزی که این قضیه دیر شود، دنیای اسلام یک روز خسارت کرده و این روزها، روزهایی است که بعضی آ ن چنان حساس است که در یک عمر اثر می گذارد. نباید بگذارید دیر شود.(۱)

۱-۲-۲-۲-۸. اتحاد در برابراستکبار جهانی

شعار «مرگ بر امریکا» و «مرگ بر اسرائیل» و شعار وحدت مسلمین ــ که یکی از خصوصیات همین دوران جدیدی است که امام رحمه الله آغاز کردند ــ برای استکبار و سلطه های جهانی شکننده است و برایشان قابل تحمل نیست.(۲)

ص: ۹۸

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۲۴/۰۵/۱۳۷۴.

۲- سخنرانی در مراسم اولین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی رحمه الله ، ۱۴/۰۳/۱۳۶۹.

امروز امریکا در رأس دشمنان ماست و بنا دارند بر اینکه به اسلام و قرآن ضربه بزنند. همه کسانی که به اسلام و به قرآن عقیده دارند، باید با هم متحد و متفق شوند.(۱)

اسلام و بیداری اسلامی خطر است؛ اما برای استکبار. و آنها این خطر را در هرجا ببینند، آن را هدف قرار می دهند؛ آماج حملات خودشان قرار می دهند؛ چه سنی باشد، چه شیعه باشد. استکبار به حماس در فلسطین همان نگاه و رفتاری را می کند، که با حزب اللّه در لبنان. آن سنی است، این شیعه است. نگاه استکبار به مسلمان های متعبد و پایبند در هر نقطه از دنیا یکسان است؛ چه شیعه و چه سنی. آیا عاقلانه است که ما بین خودمان نگاهمان را نگاه طایفه ای بکنیم؟ نگاه قومی بکنیم؟ نگاه مذهبی بکنیم؟ بین خودمان با هم دست به یقه بشویم؟ با هم گلاویز بشویم و فراموش کنیم که دشمن مشترک، هدفش این است که ما را از بین ببرد؛ و نیرویمان را این جور هدر بدهیم؟(۲)

۲-۲-۲-۲-۸. اتحاد در برابر اسرائیل

(مسئله اسراییل و این دشمنی که در دل جامعه اسلامی و امت اسلامی جا گرفته است ...، چیزی نیست که نسبت و رابطه آن با قضیه «وحدت» یک نسبت خنثی باشد. کدام انسان مؤمن و دین و دل سوزی است که نسبت به وجود اسراییل ناراحت نباشد؟(۳)

ص: ۹۹

۱- بیانات در دیدار چند تن از علمای اهل سنت پاکستان، به اتفاق مولوی «اسحاق مدنی»، ۲۷/۱۰/۱۳۷۲.

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

۳- بیانات در دیدار مفتی مسلمانان مصر، ۲۰/۱۰/۱۳۷۹.

(یکی از چیز هایی که می توانـد وحدت عملی - و نه وحدت در مقام حرف ایجاد کند، این است که صف واحدی در مقابله با اسـراییل به وجود آید. یعنی نامشروع شمردن حکومت غاصب و لزوم مبارزه با آن، مورد اتفاق قطعی همه قرار گیرد. البته با قدم های عملی می شود به وحدت رسید و با حرف زدن و صحبت کردن، کار زیادی پیش نخواهد رفت.(۱)

۳-۲-۸. راه کار های اقتصادی

۱-۳-۲-۸. ایجاد بازار مشترک اسلامی

(اگر کشورهـای اسـلامی حقیقتاً همراه یکـدیگر باشـند؛ نمی گویم بین آنهـا اتحاد به معنای سیاسـی حاکم باشـد، بلکه با هم روابـط دوسـتانه داشـته باشـند؛ مثلاًـ به طور جـدی برای بـازار مشترکی که محل بحث است اقـدام کننـد و تصـمیم بگیرنـد که مشـکلاتشان را بـا هم مطرح کرده و برای حلش بکوشـند، بسـیاری از غصه های بزرگ دنیای اسـلام کم خواهـد شـد. به تعبیر دیگر، بسـیاری از مشـکلات، تیزی و گزنـدگی خود را نخواهد داشت. امروز حتی در قدم های اولیه مشـکل وجود دارد. یعنی تفاهم، هم دلی و صـمیمیتی که بین ما و شـماست [ماهاتیر محمد، نخست وزیر مالزی]، بین بسیاری از کشور های دنیای اسلام وجود ندارد. ما دنیای اسلام را فعلاً به این مرحله از تفاهم دعوت می کنیم.(۲)

۲-۳-۲-۸. ایجاد و گسترش بانک توسعه اسلامی

(درصـراطِ تشـکلِ امـت اسـلام هر کـاری امروز انجـام بگیرد که در جهت گردآوری نیرو هـای اسـلامی باشـد و امت بزرگ اسلامی را در

۱- بیانات در دیدار مفتی مسلمانان مصر، ۲۰/۱۰/۱۳۷۹.

۲- بیانات در دیدار نخست وزیر مالزی، ۱۹/۰۹/۱۳۷۶.

جهت گیری های گوناگون زندگی متشکل کند، خدمت به اسلام، کشور های اسلامی و بشریت است. کار بانکی شما [رؤسای بانک های مرکزی کشور های اسلامی] و بانک توسعه اسلامی و هیئت خدمات مالی، همه از این قبیل و در این صراط است.(۱)

(شکی نیست که امروز دنیای اسلام پراکنده است؛ اما می توان دنیای اسلام را مجتمع کرد؛ یک تجربه کوچک آن، تأسیس بانک توسعه اسلامی است. شما [رؤسای بانک های مرکزی کشور های اسلامی] توانستید گوشه ای از مدنیت دنیای اسلام را ــ که مسائل مالی و پولی است ــ در بخشی از آن متمرکز کنید.(۲)

کاری که شما [رؤسای بانک های مرکزی کشور های اسلامی] در قضیه مسائل بانکی و پولی دارید می کنید، بسیار باارزش است؛ این را دنبال کنید. همین هیئت خدمات مالی اسلامی که شما تشکیل دادید، به وحدت رویه در بانکداری اسلامی کشور های اسلامی و نظارت درست بر حرکت بانک ها کمک بسیار بزرگی خواهد کرد؛ منتها هر چه می توانید، بانک توسعه اسلامی را فعال کنید.(۳)

۹. وظایف مسلمین در ایجاد وحدت و تقویت انسجام

اشاره

(انسجام اسلامی در یک وجه، خود ناظر به همه دنیای اسلامی است؛ باید با هم منسجم باشند؛ باید به یکدیگر کمک کنند؛ هم دولت های اسلامی، هم ملت های اسلامی. و دولت های اسلامی در استفاده از ظرفیت

۱- بیانات در دیدار رؤسای بانکهای مرکزی کشورهای اسلامی، ۱۷/۰۱/۱۳۸۴.

۲- بیانات در دیدار رؤسای بانکهای مرکزی کشورهای اسلامی، ۱۷/۰۱/۱۳۸۴.

۳- بیانات در دیدار رؤسای بانک های مرکزی کشورهای اسلامی، ۱۷/۰۱/۱۳۸۴.

ملت های اسلامی برای ایجاد این وحدت بزرگ، می توانند سهم و نقش داشته باشند.(۱)

(باید هشیار باشیم. ملت ها، دولت ها، همه مسلمانان، جریان های سیاسی، روشن فکران و برجستگان باید در مقابل این نقشه دشمن [اختلاف بین شیعه و سنّی] هشیار باشند و نگذارند دشمن به بهانه های مختلف در ایجاد اختلاف موفق شود.(۲)

۱-۹. وظایف عمومی

اشاره

(رسالت و پیام و وظیفه الهی ما این است که در مقابل آنچه استعمار انجام داد، حرکت کنیم؛ یعنی دل های مسلمین را در سطح جهان به هم نزدیک کنیم و آنها را زیر پرچم توحید و اسلام گرد آوریم.(۳)

(... اول، وحدت است. هرجا هستید، اگر دیدید که گوینده، سخنرانی، روزنامه و مقاله نویسی، با حرف های خود، با گوشه و کنایه های خود و با تصریحات خود، می خواهد مردم را نگران کند و وحدت مردم را به هم بزند، بدانید که اشتباه می کند و خطا می رود. همین قدر بدانید، کافی است؛ لازم نیست کاری انجام بدهید. بدانید کسانی که آن طور عمل می کنند، اشتباه می کنند و راه خطا می روند.(۴)

(امروز دنیای اسلامی باید برای عزت خود تلاش کند؛ برای استقلال خود تلاش کند؛ برای پیشرفت علمی و قدرت معنوی خود، یعنی تمسک به دین و توکل به خدا و یقین به کمک خدا تلاش کند. و

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

۲- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۵/۰۹/۱۳۸۲.

۳- سخنرانی در مراسم بیعت هزاران نفر از نمایندگان کارگران سراسر کشور، ۰۵/۰۴/۱۳۶۸.

۴- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از علما، روحانیون، مسئولان و اقشار مختلف مردم استان خراسان، در سالروز ولادت امام رضا(ع)، ۱۵/۰۳/۱۳۶۹.

«عِدَاتِکَ لِعِبَادِکَ مُنْجَزَه»(۱) این وعـده الهی است؛ وعـده منجز الهی است که «وَ لَیَنْصُـرَنَّ اللَّهُ مَنْ یَنْصُـرُه».(۲) بـا اعتماد به این وعده، وارد میدان تحرک و عمل بشوند. این عمل، فقط تفنگ دست گرفتن نیست؛ این عمل، عمل فکری است، عمل عقلانی است، عمل علمی است، عمل اجتماعی است، عمل سیاسـی است؛ همه برای خـدا و همه در راه اتحاد دنیای اسـلام. از این، هم ملت ها منتفع می شوند، هم دولت های اسلامی.(۳)

(نگذاریـد این وحدت خدشه دار بشود. سایر ملت های مسـلمان در کشور های دیگر نگذارند که نویسـندگان و قلم به دسـت های مزدور، علیه ملت ایران و انقلاب اسـلامی و جمهوری اسـلامی مطلب بنویسـند و تهمت و افترا پخش کنند؛ آنها دارند این کار را می کنند. نویسـندگان خود ما هشیاری به خرج دهند و نگذارند دشمن بهانه به دست بیاورد، تا این شکاف وسیع بشود. صـدا و سـیما، رسـانه هـا، روزنامه ها، کتاب نویس ها، همه و همه مواظب باشـند بهانه به دست دشـمن ندهنـد، تا اختلاف بین مسـلمین ایجاد کند. ما گفتیم که برادران مسلمان در هرجا هستند و مذهبشان هرچه هست، باشند؛ اما همه برادر باشند و در راه اسلام و توحید و قرآن، با استکبار ــ که ضد اسلام و ضد توحید و ضد قرآن است ــ مبارزه کنند.(۴)

۱- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۳۹۵، ۳۰. باب استحباب زیاره أمیر المؤمنین .

۲- «خداوند کسانی را که یاری او کنند (و از آیینش دفاع نمایند) یاری می کند». (حج: ۴۰)

۳- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

۴- خطبه های نماز جمعه تهران، ۰۵/۰۷/۱۳۷۰.

(برادران مسلمان و ملت های مسلمان هم، در کشور های مختلف، باید به اتحاد و نزدیکی بیشتری برسند. هر چه این ارتباط ها بیشتر باشد، بهتر است.(۱)

(از وحدت، زیاد سخن گفته ایم. اگر به برخی از آنچه گفته ایم، عمل می کردیم، امروز سرنوشت مسلمانان از آنچه هست، بهتر بود.(۲)

۱-۱-۹. وظیفه امت اسلام

(امروز وظیفه این امت بزرگ، در مقابل پیامبر، نجات دهنده، پیشوا، معلم، امانت الهی در میان خود و محبوب ترین چهره در میان امت؛ یعنی وجود مقدس نبی اکرم صلی الله علیه و آله این است که عزت و شوکت امت اسلامی را با حفظ وحدت پاس بدارد. این وظیفه امروز امت است. امت از پیامبر خود عیدی می خواهد؛ اما امت، در مقابل پیامبر موظف است وظیفه عیدی خود را هم انجام دهد. عیدی امت این است که حفظ وحدت کند و آبروی پیغمبر را محفوظ بدارد.(۳)

(اگر احتیاج به وحدت داریم، اگر احتیاج به علم داریم، اگر احتیاج به همکاری داریم، اگر احتیاج به تلاش اقتصادی یا سیاسی داریم، اگر احتیاج به روح شهادت طلبی و سلحشوری داریم و اگر احتیاج به خیلی چیز ها داریم، باید هر کس به قدر خودش اینها را در جامعه به وجود بیاورد.(۴)

(اگر دنیای اسلام متحد باشد، نباید امروز فلسطین تنها بماند؛ نباید امروز دولت برخاسته از رأی ملت فلسطین زیر فشار قرار بگیرد و به قطع کمک ها، در صورتی که از اصول خود منصرف نشود، تهدید بشود. دنیای اسلام بایستی با صدای واحد و با کلمه واحده، حمایت خودش

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور گامبیا، ۱۴/۰۵/۱۳۷۱.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۳- بیانات در خطبه های نماز عید سعید فطر، ۱۱/۱۲/۱۳۷۳.

۴- بیانات در دیدار مداحان به مناسبت میلاد حضرت فاطمه(س)، ۱۷/۵/۱۳۸۳.

را از ملت فلسطین و مسئولان فلسطینی اعلام کند و از پافشاری آنها بر اصولشان پشتیبانی کند. اگر این بشود، آن کسانی که خودشان بانی بدبختی ملت و کشور فلسطین هستند، دیگر نمی توانند این طور در میدان طلبکارانه حرف بزنند. این همه فاجعه علیه ملت فلسطین انجام می گیرد.(۱)

(کمک به ملت مظلوم فلسطین، حمایت از ملت بیدار عراق، حراست از ثبات و استقلال لبنان و سوریه و دیگر کشور های منطقه، وظیفه ای همگانی است.(۲)

(باید مسلمانان با هم مهربان باشند. در مجالس خصوصی بنشینند با هم بحث کنند. بحث مذهبی کنند. در جلسه های علمی با هم بنشینند و سر و کله هم بزنند. اما در مقابل دشمن چرا با هم مخالفت کنند؟(۳)

۲-۱-۹. التزام به وحدت

(همه سعی کنند وحدت و اتحاد نیرو ها و در یک جبهه قرار گرفتن نیرو های مسلمین را - که رمز سعادت و مایه سربلندی مسلمین و بزرگترین حربه ملت ها در مقابل استکبار جهانی است - مغتنم بشمارند و قدر بدانند.(۴)

(باید به خودمان ایمان بیاوریم؛ یعنی قدرت خود و عظمت دنیای اسلام را باور کنیم. امروز دنیای اسلام مجموعه عظیمی است. این همه کشور های بزرگ، دارای ثروت های طبیعی و نیروی بشری عظیم ـ یک

۱- بیانات در سالروز میلاد پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۲۷/۰۱/۱۳۸۵.
۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۹/۱۰/۱۳۸۴.
۳- بیانات در دیدار چند تن از علمای اهل سنت پاکستان، به اتفاق مولوی «اسحاق مدنی»، ۲۷/۱۰/۱۳۷۲.
۴- بیانات در دیدار رؤسای سه قوه، کارگزاران نظام اسلامی و شخصیت های خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۱۳/۰۵/۱۳۷۵.

میلیارد و چند صد میلیون نفر مسلمان ــ برای هر ملتی از ملت های اسلامی، یک پشتوانه عظیم است. ممکن است ما ملتی کوچک با چند میلیون نفر جمعیت باشیم؛ اما اگر متحد و متفق باشیم، پشت سر ما یک میلیارد انسان وجود خواهد داشت. ما باید اعتصام به حبل الله ــ یعنی چنگ زدن به ریسمان الهی ــ را با حالت اجتماع تمرین کنیم و آن را فرا بگیریم.(۱)

(من این سفارش را به همه می کنم. همه برادران و خواهرانی که اینجا هستند، وحدت و یک پارچگی را بسیار جدی بگیرند. بسیار غلط است که کسانی با حرفی، با منشی و با موضع گیری ای این یک پارچگی را از بین ببرند.(۲)

۳-۱-۹. ملاک صحیح بودن دیگر تلاش ها؛ منافات نداشتن با وحدت

حفظ وحدت را اصل قرار بدهیم و اگر تکلیف شرعی ای هم احساس کردیم، ولی دیدیم عمل به این تکلیف ممکن است مقداری تشنج به وجود آورد و وحدت را از بین ببرد، قطعاً انجام آنچه که تصور می کردیم تکلیف شرعی است، حرام است و حفظ وحدت واجب خواهد بود.(۳)

۲-۹. وظایف اختصاصی

اشاره

(امروز دولت ها، نخبگان، زبدگان، رجال فرهنگی و دینی مسئولند؛ همه ما در مقابل وحدت دنیای اسلام مسئولیم.(۴)

ص: ۱۰۶

۱- بیانات در دیدار رؤسای مجالس کشورهای اسلامی، ۲۶/۰۳/۱۳۷۸.

۲- بیانات در دیدار نخبگان و مسئولان استان زنجان، ۲۳/۰۷/۱۳۸۲.

۳- سخنرانی در مراسم بیعت ائمه جمعه سراسر کشور به اتفاق رئیس مجلس خبرگان، ۱۲/۰۴/۱۳۶۸.

۴- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۰۲/۱۳۸۳.

ملت و دولت ایران، ملت های برادر را به اتحاد فرامی خوانند و دست برادری به سوی آنان دراز می کنند؛ علما و روشن فکران و سیاست مداران و دنیای اسلام درس وحدت و استقامت و معرفت را برای ملت های خود تکرار کنند و جوانان بالنده این نسل را برای رویارویی با حوادث بزرگ و به دوش گرفتن بار امانتی سنگین و شالوده ریزی امت متحد و یک پارچه اسلام آماده سازند.(۱)

(علمای دین در برابر اختلاف افکنی مذهبی ساکت ننشینند؛ روشن فکران در دمیدن روح امید در جوانان کوتاهی نکنند؛ سیاست مداران و زمامداران، مردم خود را در صحنه نگهدارند و به آنان تکیه کنند؛ دولت های اسلامی هم بستگی میان خود را تقویت کنند و از این قدرت حقیقی در برابر تهدید سلطه گران بهره مند شوند.(۲)

(مسئولان سیاسی، وظیفه شان سنگین است؛ مسئولان فرهنگی، نویسندگان و علما، باید از طرح مسائل اختلاف آفرین و تفرقه افکن بپرهیزند؛ هم سنّی و هم شیعه، همه، باید روی این نقطه اتحاد تکیه کنند. و توقع از علما و زبدگان و نخبگان سیاسی است که خطورت زمان را بفهمند، اهمیت اتحاد مسلمانان را بفهمند و توطئه دشمنان را برای شکستن این اتحاد و هم دلی بفهمند.(۳)

۱-۲-۹. رهبران اسلامی

(اینکه امام بزرگوار توانست اسلام را عزیز کند، به برکت ایجاد احساس وحدت در بین مسلمین بود. مسلمان در اقصی نقاط عالم، به

۱- پیام به حجاج بیت الحرام، ۰۱/۱۲/۱۳۸۰.

۲- پیام به مناسبت کنگره عظیم حج، ۰۳/۱۰/۱۳۸۵.

۳- بیانات در سالروز میلاد پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۲۷/۰۱/۱۳۸۵.

نام امام حرکت می کرد. فکر نمی کرد که «مذهب من چیست؟» «من سنی ام، او شیعه است.» «او سنی است، من شیعه ام».(۱)

(بنده [رهبر معظم انقلاب(دام الله ظله)] آرزویم این است که حیاتم در راه وحدت مسلمین باشد؛ مماتم هم در راه وحدت مسلمین باشد.(۲)

۲-۲-۹. علمای جهان اسلام

(لازم است که حوزه های علمیه، طلاب و علما و جوانان غیور مسلمان با شناخت دقیق از توطئه ها و شگرد های پیچیده استکبار جهانی در محو فرهنگ و آرمان های اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و وحدت صفوف مسلمین، با تلاش مجدانه کمر همت ببندند و با فعالیت مستمر خود در جهت رشد و توسعه اندیشه، فرهنگ و معارف اسلامی به پاخیزند و از هجوم فرهنگ مبتذل غرب در بین توده های مسلمان جلوگیری به عمل آورند.(۳)

توصیه مؤکد من به علما و اندیشمندان حاضر در این اجتماع فرهنگی است که با همه توان بکوشند این لقا علمی را وسیله نزدیکی فکری و اتحاد عملی میان مذاهب اسلامی قرار دهند. چگونگی برخورد شیخ مفید با خصم مذهبی زمانش بی گمان متأثر از حوادث تلخ اجتماع و مصائبی است که شیعه مظلوم آن روز با آن مواجه بوده و آتش تعصب های کور آن را بر می انگیخته است. آن گونه رفتار نمی تواند

۱- بیانات در دیدار مسئولان و قشرهای مختلف مردم در روز ولادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام صادق(ع)، ۱۴/۰۶/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار چند تن از علمای اهل سنت پاکستان، به اتفاق مولوی اسحاق مدنی، ۲۷/۱۰/۱۳۷۲.

۳- پاسخ به نامه تسلیت حاج سید ساحد علی نقوی به مناسبت درگذشت حاج سید صفدر علی نقوی، ۰۲/۱۰/۱۳۶۸.

امروزه الگویی برای برخورد فِرَق اسلامی با یکدیگر حتی در صحنه های کلامی باشد.(۱)

(چه قدر جای دریغ و افسوس است که ذهن متفکر اسلامی که برای عزت مسلمین و برافراشتن پرچم اسلام باید قلم بزند و تلاش کند، به دنبال مسائل اختلافی، ایجاد اختلاف، ایجاد دعوا و خلأ بین مسلمین برود، قلم بزند و کار کند؛ یکی را متهم و یکی را از دین خارج نماید! علما در این زمینه، برای انجام وحدت و فراهم کردن مقدمات وحدت وظیفه بزرگی دارند؛ نه فقط علمای یک طرف، بلکه علمای هر دو طرف [شیعه و سنی].(۲)

۳-۲-۹. متفکرین و نخبگان

وظیفه نخبگان سیاسی و دینی و فرهنگی و رجال ملی و جوانان و دانشگاهیان، سنگین تر از دیگران است. وحدت و هم دلی میان پیروان مذاهب اسلامی و پرهیز از اختلافات فرقه ای و قومی باید از برجسته ترین شعار های این نخبگان باشد. نشاط علمی، نشاط سیاسی، تلاش فرهنگی و بسیج کردن همه نیرو ها در این صفوف اصلی، باید سرلوحه دعوت آنان قرار گیرد.(۳)

خواص، بین خودشان بحث های مذهبی را بکنند، اما به مردم نکشانند؛ دل ها را نسبت به یکدیگر چرکین نکنند؛ دشمنی ها را زیاد نکنند؛ چه بین

۱- پیام به کنگره جهانی هزاره شیخ مفید، ۲۸/۰۱/۱۳۷۲ .

۲- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام و میهمانان خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۲۴/۰۵/۱۳۷۴.

۳- پیام به حجاج بیت الله الحرام،۱۹/۱۰/۱۳۸۴.

فرقه های اسلامی، چه بین ملت های اسلامی، چه بین گروه های اسلامی در یک ملت.(۱)

۴-۲-۹. مسئولان کشور های اسلامی

اشاره

(دولت های اسلامی اگر متصل به دریای بیکران امت اسلامی باشند، قوی تر خواهند شد، تا متکی باشند به سفیر امریکا و فلان سیاست مدار امریکایی؛ این، برای آنها قدرت نمی آورد. اما اگر دولت های اسلامی به دنیای اسلام، به امت اسلامی و به این دریای عظیم و خروشان متصل شوند؛ به هم نزدیک شوند، چرا استکبار بتواند یک دولت اسلامی را هدف قرار بدهد و او را از دیگران جدا کند؛ به حساب او برسد، بعد برود سراغ یک دولتِ دیگر؟ همه باید به این مسئله توجه کنند. دولت های اسلامی، متحد و منسجم باشند و بدانند که می توانند.(۲)

(شما، رهبران و بزرگان و مرشدان مردم هستید. باید روی این مسئله [بهانه هایی که موجب اختلاف در افغانستان می شود] کار کنید و علاوه بر ایجاد وحدت در میان مردم گوناگون از اقوام و تیره های مختلف افغانی با مذاهب مختلف و دادن پیام آرام بخش وحدت به آنها، تلاش کنید که پیام آرام بخش وحدت در خود دستگاه سیاسی و میان تلاش گران سیاسی به وجود آید. اگر یک طرف هم احساس کرد که حق او تضییع می شود، اغماض و تسامح و علاقه به وحدت را بر آنچه که او حق خودش می داند، غلبه دهد.(۳)

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام، ۱۷/۱/۱۳۸۶.

۳- بیانات در دیدار با رئیس جمهور موقت افغانستان و رهبران مجاهدان افغانی، ۱۱/۰۷/۱۳۶۸.

(بحمداللَه ملت ها در سال های اخیر به مسئله کلیت اسلام و امت اسلامی توجه پیدا کرده اند. نمی گوییم آحاد ملت ها، لکن در همه ملت ها در بین مسلمین یگانگی و وحدت و جماعت، محسوس است و نغمه آن شنیده می شود. این امید و آرزو در دل آحاد مسلمین در اقصی نقاط عالم به وجود آمده است. مهم این است که حکومت ها و دولت ها هم به آن توجه کنند. این مسئله ای است که هر حکومت اسلامی؛ یعنی هر حکومتِ حاکم بر سرزمینی که در آن مسلمان ها هستند، از آن سود می برد.(۱)

(امروز آن چیزی که دنیای اسلام به آن احتیاج مبرم دارد، عبارت است از وحدت کلمه؛ ملت های مسلمان دلشان پر است از ظلم دشمنان اسلام و استکبار. ملت های مسلمان از مشاهده آنچه در عراق و در فلسطین و در افغانستان می گذرد، دلشان پر از غم و عقده و گلویشان پر از فریاد است؛ دولت های اسلامی باید از این نیروی متراکم استفاده کنند.(۲)

۱-۴-۲-۹. مجالس کشور های اسلامی

اینها [فاجعه بوسنی و کوزوو، اشغال فلسطین، تهاجم فرهنگی غرب و...] نمونه هایی از ابتلائات و نیاز های مسلمانان در عصر حاضر است که شما نمایندگان محترم مجالس کشورهای اسلامی برای حل و رفع آنها باید چاره جویی نمایید. مناسب است که اصل رایزنی، هماهنگی و همکاری بین المللی اسلامی نهادینه شود. معضلات بین المللی ما جز در سایه تعاون بین کشور های مسلمان حل شدنی نیست. امید است روزی

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام در روز عید فطر،۲۲/۱۲/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام به مناسبت مبعث فرخنده پیامبر مکرم اسلام، ۲۳/۰۶/۱۳۸۳.

جهان اسلام شاهد برپایی مجلس مشترک نمایندگان امت باشد تا در چنان جمعی، ظرفیت های عظیم مسلمانان برای تصمیم گیری های کلان در جهت منافع و حل مشکلات آنها مورد بهره برداری شایسته قرار گیرد.(۱)

۲-۴-۲-۹. سران کشور های اسلامی

(اگر سران کشورها، در همه کشور های اسلامی به ملت ها برای ابراز احساساتشان نسبت به مسائل بین المللی اسلامی میدان و راه بدهند و آنها را هدایت کنند و آنها همان وضعی را پیدا کنند که ملت ایران دارد، ببینید چه حادثه ای در دنیا اتفاق می افتد! فکر می کنید اگر چنین وحدت و هم دلی و هم دستی ای بین ملت های مسلمان باشد، دیگر دشمن جرئت می کند یک ملت مسلمان را مثل همین ملت بیچاره و مظلوم بوسنی هرزگوین، آن گونه در حلقه محاصره قرار دهد؟ آیا دیگر مجامع بین المللی جرئت می کنند مسئله را با حرف و زبان، از سر، باز کنند؟(۲)

(وظیفه رؤسای کشورهای اسلامی را در قبال امت اسلامی و ایجاد وحدت مسلمین و دوری از قدرت های استکباری و گرایش و تکیه به ملت های خود و ایجاد حسن رابطه میان مردم و حکام، را به عنوان «النَّصِیحَهُ لِأَئِمَّهِ الْمُسْلِمِین»(۳) به آنان یادآور شوید [توصیه به حجّاج ایرانی] و اصلاح این امر را از خداوند متعال بخواهید.(۴)

ص: ۱۱۲

۱- پیام به کنفرانس بین المجالس اسلامی ۲۵/۳/۱۳۷۸.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

۳- اصول کافی، ج۱، ص ۴۰۳، باب ما أمر النبی صلی الله علیه و آله بالنصیحه.

۴- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۵/۰۲/۱۳۷۳.

۱۰. مظاهر وحدت و انسجام اسلامی

۱۰–۱. اجتماع حج

اشاره

(حج، صحنه حضور مسلمین عالم و مرکز استفاده و انتفاع امت اسلامی است. برای نشان دادن قدرت و اتحاد مسلمین، کجا بهتر از حج است؟(۱)

(ایران اسلامی خواسته است اگر نه بیشتر، کمترین کاری را که با مضمون حج مناسب است انجام دهد و آن دعوت مسلمین به اتحاد و کسب خبر های راست ملت ها از یکدیگر، و ابراز نفرت و بیزاری از سردمداران شرک و فساد است.(۲)

(حج، آن درس همیشه زنده عملی و سازنده است که اگر به هوش باشیم راه و رسم زندگی ما را در صحنه عملی و روشن ترسیم می کند. میعادی همگانی، هر سال تشکیل می شود تا مسلمان، در آن محیط وحدت و تفاهم و در پرتو ذکر الهی، راه و جهت زندگی را بیاموزد.(۳)

(حج از یک طرف مظهر معنویت است – ارتباط با خدا، آشنا شدن دل با آیات الهی و نزدیک شدن هرچه بیشتر انسان به خدا ـ از یک طرف مظهر وحدت است ـ یک پارچگی امت اسلام، برداشتن دیوار ها و حجاب ها و پر کردن دره ها و شکاف هایی که یا به دست دشمن، یا به وسیله تعصبات و اوهام به وجود آمده است، و نیز ایجاد قدمی به سوی امت واحده اسلامی است – و از طرف دیگر مظهر برائت از دشمنان خدا، برائت از مشرکین و ایادی شرک و کفر است.(۴)

۱– بیانات در دیدار زائران ایرانی و خارجی مرقد مطهر امام خمینی رحمه الله ، ۱۲/۰۳/۱۳۷۳.

۲– پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۵/۰۲/۱۳۷۳.

۳– پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۴– بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۲۶/۱۱/۱۳۷۸.

۱–۱–۱۰. فلسفه حج

(حج در عین حال، یک حرکت دسته جمعی است. دعوت الهی به حج برای آن است که مؤمنان خود را در کنار یکدیگر ببینند و نمادی از وحدت پیکره مسلمین را به چشم خود بنگرند. حج برای تقرب دسته جمعی به خدا و برائت دسته جمعی از شیاطین انس و جن است. تمرین اتحاد و پیوستگی امت اسلامی است و امت اسلامی هرگز مانند امروز به این برادری با یکدیگر و برائت علنی از مشرکین و مستکبرین، نیاز نداشته است.(۱)

(در بُعد سیاسی، محور اصلی در حج، نمایش هویت متحد امت اسلامی است. دوری برادران از یکدیگر، عرصه را برای بدخواهان می گشاید و تخم تفرقه میان مسلمانان را بارور می کند.(۲)

(بدیهی است تجمعی با این کیفیت، به خاطر آن است که آحاد مردم مسلمان، خود را در کنار یکدیگر بیابند. یعنی احساس وحدت و جماعت کنند و در بعدی وسیع تر، احساس عظمت ناشی از اجتماع ملت ها و شعوب، بر همه حاکم گردد. اگر این احساس مورد توجه نبود، لزومی نداشت که ایام معلومات و معدودات در حج مقرر شود.(۳)

(اگرچه در اسلام عبادات اجتماعی، مثل نماز جماعت و نماز جمعه و نماز عید وجود دارد؛ اما این اجتماع عظیم [حج] و این مرکزیت دادن به ذکر و توحید و کشاندن همه مسلمانان از آفاق عالم اسلامی به یک

۱- پیام به کنگره عظیم حج، ۲۹/۱۰/۱۳۸۳.

۲- پیام به مناسبت کنگره عظیم حج، ۰۳/۱۰/۱۳۸۵.

۳- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.

نقطه واحـد، خیلی معنـا دارد. اینکه همه ملت مسـلمان و امت اسـلامی بـا وجود اختلاف لهجه ها و نژاد ها و عادات و سـنن و سلایق و اختلاف مذاهب موظّفند در یک نقطه جمع شوند و اعمال ویژ ه ای را با هم انجام دهند و این اعمال هم صرفاً عبادت و تضـرع و ذکر و توجه است، خیلی پُرمعناست. معلوم می شود بنا بر نظر اسـلام و دید اسـلامی، اتحاد دل ها و جان ها فقط در میدان سیاست و در جهاد نیست؛ حتی رفتن به درِ خانه خدا و کنار هم قرار گرفتن دل ها و با هم بودن تنها و جان ها نیز دارای اهمیت است. لذا ملاحظه بفرمایید در قرآن کریم می فرماید: «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً».(۱) اعتصام به حبل اللّه، تنها فاید ه ای نـدارد؛ «جمیعاً» مهم است. با هم اعتصام به حبل اللّه کنید؛ با هم به نقطه اطمینان بخش تعلیم و تربیت و هدایت الهی چنگ بزنیـد. بـا هم بودن مهم است؛ دل هـا بـا هم، جان ها با هم، فکر ها با هم، تنها در کنار هم. طوافی که می کنیـد ــ این حرکت دایره وار بر گرد یک مرکز ــ نماد حرکت مسـلمانان بر گرد محور توحید است. همه کار ها و اقدامات و همت های ما باید بر گردِ محور وحدانیت الهی و توجه به ذات اقدس ربوبی باشد. این درس، مربوط به همه زندگی است.(۲)

(چیزی که فضـلاً از شـخص واحـد به همه ملت هـا ارتباط پیـدا می کنـد، نه به یک ملت واحـد، چیست؟ آن، عبارت است از چیزی که بین ملت هـاست؛ که همـان اسـلام است. بین ملت های صاحب نژاد های مختلف، که همه مسـلمانند، آنچه مشترک است، چیست؟ آن، آرمان ها، آرزوها، اهداف و عشق های اسلامی است، که اسلام برای آنها معین

۱- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!» (آل عمران: ۱۰۳)
۲- بیانات در دیدار کارگزاران مراسم حج، ۲۵/۱۰/۱۳۸۱.

کرده است. پس، حج می خواهد این را تأمین کند. چرا عده ای این نکته واضح را نمی فهمند و باید برایشان تشریح کرد؟ بعضی با وجود تشریح کردن هم نمی فهمند و شقاوت را به حد اعلی رسانده، با این امر واضح و حقِ صریح، مبارزه هم می کنند!(۱)

(خدای متعال، از همه ملل مسلمان، جماعتی را دعوت می کند و به آنها می گوید: بیایید در این ایام معلوم، دور هم و با هم باشید. «ثُمَّ أَفیضُوا مِنْ حَیْثُ أَفاضَ النَّاس »(۲) همه با هم حرکت کنید. همه با هم افاضه کنید، و همه با هم به طواف بپردازید. این اجتماع همگانی برای چیست؟ مسلمان نقاط مختلف دنیا، در یک نقطه گرد هم بیایند که چه کنند؟ دور هم جمع شوند و در سکوت، به صورت همدیگر نگاه کنند و بعد از چند روز هم به اوطان خود برگردند؟ چرا دور هم جمع می شوند؟ جمع شوند تا اختلافات خود را با هم مطرح کنند؟ این جمع شدن به چه معنی است؟ جواب این است که جمع شدن افرادی از همه ملت ها در یک نقطه، آن هم یک نقطه مقدّس، فقط می تواند یک فایده و یک معنا داشته باشد. آن فایده و معنا این است که دور هم جمع شوند تا درباره سرنوشت امت اسلامی تصمیم گیری کنند و در این مجمع، به حیث امت، یک قدم خوب برداشته شود و کاری سازنده و مثبت صورت گیرد.(۳)

(اگر چه راز ها و رمز های حج بیش از آن است که در گفتاری بتوان آن را گزارش کرد ولی در آن میان، هر چشم رازشناسی، سه ویژگی

۱- بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۱۶/۰۱/۱۳۷۴.

۲- «سپس از همان جا که مردم کوچ می کنند، (به سوی سرزمین منا) کوچ کنید!». (بقره: ۱۹۹)

۳- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.

برجسته را در نگاه اول، در آن باز می شناسد: نخست آنکه حج، یگانه فریضه است که خداوند برای ادای آن همه آحاد مسلمین هر آن کس از آنان را، که دارای استطاعت باشد از سراسر عالم و از خلوت خانه ها و عبادتگاه ها، به یک نقطه فرامی خواند و در ایام معلومات، در گونه گون تلاش و حرکت و سکون و قیام و قعود، آنان را به یکدیگر پیوند می زند: «ثُمَّ أَفیضُوا مِنْ حَیْثُ أَفاضَ النَّاسُ وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحیمٌ»(۱).(۲)

(حج، آن درس همیشه زنده عملی و سازنده است که اگر به هوش باشیم راه و رسم زندگی ما را در صحنه عملی و روشن ترسیم می کند. میعادی همگانی، هر سال تشکیل می شود تا مسلمان، در آن محیط وحدت و تفاهم، و در پرتو ذکر الهی، راه و جهت زندگی را بیاموزد.(۳)

خداوند حکیم عزیز را حمد و سپاس که بر بندگان منت نهاد و آنان را به گردآمدن در خانه خود فراخواند و پیامبر بزرگ خود را به سردادن بانگ اذان حج بر گلدسته تاریخ مأمور ساخت؛ ساحت خانه را امن و امان کرد و از بت های جاهلیت پیراست و مطاف مؤمنان و میعاد دورافتادگان و مظهر جماعت و جلوه گاه شوکت و مجمع امت قرار داد؛ بیت الله را که سدنه کعبه و خدمه مطاف و مسعی در عهد جاهلیت اولی، بازار تجارت و دکان ریاست و سیادت خود کرده بودند، از آن مردم و منبع بهره و سود آنان دانست و به رغم انحصارطلبان، از راه رسیدگان را با ساکنان دارای حقی برابر ساخت؛ حج را رمز وحدت

۱- «سپس از همان جا که مردم کوچ می کنند، (به سوی سرزمین منا) کوچ کنید! و از خداوند، آمرزش بطلبید، که خدا آمرزنده مهربان است!». (بقره: ۱۹۹)

۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۳- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

و عظمت مسلمین و هماهنگی و پیوند میان آنان قرار داد و باطل السحر بسیاری از ابتلائاتی که افراد و جوامع مسلمین بر اثر جداماندگی از اصل و ریشه خود به آن دچار می شوند؛ مانند: بیگانه گرایی و خودفراموشی و ترفندپذیری و غفلت از خدا و اسارت در دست اهل دنیا و بدبینی به برادران و شنودن سخن دشمن درباره آنان و عدم حساسیت به سرنوشت امت اسلامی، بلکه نشناختن کلیتی به نام امت اسلامی و بی خبری از حوادث دیگر بلاد اسلامی و ناهشیاری در برابر نقشه های دشمنان دوباره اسلام و مسلمین و بسی بیماری های مهلک دیگر که در طول تاریخ اسلام بر اثر تسلط نااهلان و از خدا بی خبران بر زندگی سیاسی و سرنوشت مسلمین، همواره مسلمانان را تهدید کرده و در قرن های اخیر، با حضور قدرت های استعماری بیگانه در منطقه یا دست نشاندگان فاسد و دنیاپرستشان، شکلی بحرانی و ویرانگر به خود گرفته است.(۱)

حکمت بدیع اسلام، این آزمایش شگفت آور و پر از رمز و راز را چنان ترتیب داده است که همین یک واجب [حج] بتواند در همه قرون و اعصار و با هر اندازه گسترشی که دامنه اسلام در شرق و غرب گیتی به دست آورده است، یک پارچگی و اتصال اجزاء این پیکر عظیم را تأمین کند... همه در یک جا و همیشه در یک فصل،... چه آن هنگام که سفر کعبه مشتاقان بیت از برخی نقاط عالم یکسال به طول می انجامید و چه امروز که دشمنان امت اسلامی برای پوشش تبلیغات زهرآگین خود به سراسر کره زمین به بیش از یک ساعت نیاز ندارند، همیشه اجزاء این

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۶/۰۳/۱۳۷۰.

پیکر عظیم و پراکنده، به این مرکز وحدت و قدرت که برای آنان کانون صفا و برادری و معنویت و توحید و معرفت و اطلاع است نیاز داشته اند. و اسلام اگر از حج خالی می بود رکنی اصلی و جزیی جوهری را فاقد بود.(۱)

۲-۱-۱۰. وظایف حجّاج

(حجّاج بیت الله الحرام و برادران و خواهرانی که امسال از سراسر عالم درخانه خدا گرد می آیند، بکوشند تا با طرح مصایب و مشکلات مسلمین و تلاش برای ایجاد وحدت و هم دلی مسلمانان _ که شرط اصلی نجات مسلمین از چنگال امپراتوری زر و زور و سلطه جهانی است _ و نشر معارف اساسی اسلام و تبادل نظر در وظایف بزرگ مسلمین در دوران معاصر، حج را ابراهیمی و محمدی صلی الله علیه و آله سازند.(۲)

(ادب حج، برادری و ایجاد محبت و وحدت است. فرصت ایجاد وحدت بین ملت های اسلامی و شعوب اسلامی، فقط در حج فراهم می شود. این همه انسان از اقصا نقاط عالم، همه به عشق کعبه، به عشق مرقد پیغمبر، به عشق ذکر الهی، به عشق طواف و سعی، خود را به آنجا رسانده اند؛ این فرصتِ برادری مغتنم است.(۳)

(در چنین حالتی که دشمن، با اسلام به مخالفت پرداخته و به خصوص روی تفرقه بین مسلمین سرمایه گذاری می کند، مسئولیت حج چیست؟ ببینید حج در چنین شرایطی چه قدر می تواند معنی دار، رسا، پرسود، دست رد کوبنده به تمام ترفند های دشمن و خنثی کننده

۱- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۱۴/۰۲/۱۳۷۴.

۲- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۰۷/۰۴/۱۳۶۹.

۳- بیانات در دیدار دست اندرکاران مراسم حج، ۳۰/۰۹/۱۳۸۳.

نقشه های استکبار و صهیونیسم باشد! حج، این گونه است. چرا بعضی نمی خواهند از این نعمت الهی، آن چنان که خدا اراده کرده است، استفاده شود؟ چرا نمی خواهند دل ها به هم نزدیک شود، ذهن ها روشن گردد، دشمنان اسلام معرفی شوند و مسلمین نسبت به دشمنان اسلام ابراز نفرت و انزجار کنند و از آنها بیزاری و برائت جویند؟ چرا؟ حج فرصت عظیم و ذی قیمتی است که استفاده از آن، صرفاً به نفع یک گروه مسلمان یا یک ملت خاص هم نیست. فایده اش برای همه مسلمانان است و به همه برمی گردد و همه از آن سود می برند. دشمن وقتی می خواهد علیه ما فعالیت کند، مگر ملاحظه ما را می کند که بدمان نیاید؟(۱)

امروز استکبار جهانی با پرچمداری امریکا و با طراحی صهیونیسم به مبارزه آشکار با اسلام و مسلمین سرگرم اند. این البته خصومت های دیرین دشمنان اسلام است، لیکن با شیوه های تازه و انگیزه های تازه و ابزار های تازه. و امت اسلامی از چنین کانون مقاومت و نیرو و وحدتی برخوردار است. آیا سزاوار است که مسلمین از حج برای مقابله با دشمن ستیزه جو و تفرقه ساز و توطئه گر بهره نگیرند و خود را بی دفاع در برابر دشمن قرار دهند؟(۲)

(من به برادران عزیز ــ چه شما مسئولین محترم و چه آحاد حجّاج ایرانی ــ توصیه می کنم: سعی کنند این پیام را، که پیام عبودیت خدا و کفر به طاغوت است، قولاً ـ و عملاً ـ نشان دهند. رفتار منظم، رفتار صحیح، رفتار مسلمانانه، رفتار حاکی از عبودیت خدا و رفتار همراه با

۱- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.

۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۴/۰۲/۱۳۷۴.

نظم. این طور نباشد که در اعمال حج، بر اثر یک اختلاف فتوای کوچک و کم اهمیت، برادران از هم جدا شوند و هر کس به گونه ای عمل کند. اینجا باید همه چیز حاکی از وحدت و اتحاد باشد.(۱)

حجّاج عزیز ایرانی را به کوشش هر چه بیشتر برای کسب فیض معنوی و حفظ متانت و وحدت و شرکت در جماعات و کسب ذخیره روحی و اخلاقی فرا می خوانم.(۲)

(چه قدر باید به ما بگویند تا باور کنیم که امروز بیش از گذشته اختلافات شیعه و سنی یکی از محور های اساسی است که دشمنان اسلام دارند رویش سرمایه گذاری می کنند. حاضرند پول های کلان خرج کنند که شیعه را علیه سنی و سنی را علیه شیعه تحریک کنند. یک عده بی عقل هایی هم هستند که بدون اینکه از این پول های کلان هم بگیرند، برای استکبار همین هدف را مفت و مجانی تأمین می کنند. خوب چرا؟ این خطایی است که معلوم نیست خدای متعال از آن بگذرد. خدای متعال همه مسلمان ها را در یک مرکز واحدی جمع کند که واضح ترین منافع آن، احساس اجتماع، احساس اتحاد و احساس یگانگی است؛ آن وقت در این مجمعی که برای احساس بیگانگی به وجود آمده، ما بنا کنیم در این گوشه و آن گوشه، به سر و کله هم زدن و اختلاف را تشدید کردن! این لج کردن با خدا نیست؟ ما ـ نه فقط تحلیلاً، از روی اطلاع عرض می کنم ـ می دانیم که در خود آن مراکز، دست های استعمار کسانی را گماشته اند تا اینکه این اختلافات را تشدید کنند؛ یعنی آنجا افراد مأموری هستند که اصلاً مأموریتشان همین

۱- بیانات در دیدار اعضای برگزار کننده «کنگره حج»، ۱۶/۰۲/۱۳۷۱ .
۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۳/۱۲/۱۳۷۸.

است که یک بهانه کوچکی از یک شیعه ای پیدا کنند، جنجال راه بیندازند، تکثیر کنند، فحش بدهند، اهانت کنند و دعوا راه بیندازند. اگر هم خبر نداشتیم، تحلیل هم این را نشان می داد؛ دلیلی نداشت که دشمنان وحدت اسلامی از این فرصت و امکان عظیم حج برای این مقصود استفاده نکنند؛ خبر هم داریم که چرا، افرادی را هم برای این کار اجیر می کنند. مراقب باشید در این دام نیفتید. ایرانی چه شیعه اش و چه سنی اش، مراقب باشد در این دام نیفتد.(۱)

(شما باید هشیار باشید؛ مردم هشیار باشند؛ روحانیون محترم کاروان ها باید با احساس مسئولیتِ تمام نسبت به این قضیه، متوجه باشند؛ بدانند دشمن چه می خواهد. غفلت بزرگی است که انسان به خیال اینکه از حقیقت دفاع می کند، از نقشه دشمن دفاع کند و برای دشمن کار کند. دیگران پول می گیرند، مزدور می شوند و این کار را می کنند؛ عده عوامِ سطحی متعصب را هم ممکن است علیه شما، علیه عقایدتان و علیه مقدساتتان تحریک کنند. اگر با عمل متقابلی مواجه شوند، بی شک به هدف خودشان رسیده اند؛ آنها همین را می خواهند؛ می خواهند ما را با هم گلاویز کنند تا خیال خودشان را راحت کنند.(۲)

۳-۱-۱۰. ویژگی حج

(به طور خلاصه، حج، فریضه امت، فریضه وحدت، فریضه اقتدار مسلمین، فریضه اصلاح فرد و جمع و در یک کلمه: فریضه دنیا و آخرت است.(۳)

۱- بیانات در دیدار کارگزاران سازمان حج و زیارت، ۰۱/۰۹/۱۳۸۵.

۲- بیانات در دیدار دست اندرکاران مراسم حج، ۳۰/۰۹/۱۳۸۳.

۳- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۲۵/۰۲/۱۳۷۳.

(همین اجتماع میلیونی مسلمانان از هر گوشه جهان، در یک نقطه، در یک زمان، خود دارای بزرگترین مضمون سیاسی است. این نمایش امت اسلامی است که در آن اختلافات نژادی و زبانی و جغرافیایی و تاریخی همه رنگ باخته و از همه، یک «کلّ» پدید آمده است.(۱)

(حج ابراهیمی، آن است که در آن مسلمین، از تفرقه به جمعیت حرکت کنند و کعبه را که بنای یاد بود توحید و رمز برائت و نفرت از شرک و بت پرستی است با معرفت به معنای رمزی آن طواف کنند و از ظاهر و پیکره مناسک به باطن و روح آن برسند ... و از آن برای زندگی خود و زندگی امت اسلام، توشه برگیرند.(۲)

(حج جای تزاور است: تشاور، تزاور، تعاهد. مسلمانان باید یکدیگر را باز بیابند. نه فقط اجسام یکدیگر را، بلکه دل ها و فکر های یکدیگر را. ملت های گوناگون باید شکل امت اسلامی را در آنجا پیدا کنند؛ احساس وحدت کنند؛ مشکلات بین خودشان را برطرف سازند؛ از مشکلات هم مطلع شوند و مسائل اساسی امت اسلامی را جست وجو کنند. این، آن هدف بسیار مهم حج است.(۳)

(حج ابراهیمی همان حج محمدی است که در آن، حرکت به سمت توحید و اتحاد، روح و سرلوحه همه مراسم و شعائر است. حجی مایه برکت و هدایت و ستون اصلی در حیات و قیام امت واحده، حجی سرشار از منافع و پربار از ذکر خدا، حجی که در آن ملت های مسلمان، وجود امت فراگیر محمدی صلی الله علیه و آله و حضور خود در آن را لمس می کنند

۱- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۲۵/۰۲/۱۳۷۳.

۲- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار اعضای برگزار کننده «کنگره حج»، ۱۶/۰۲/۱۳۷۱.

و با احساس برادری و نزدیکی ملت ها، از احساس ضعف و عجز و خودباختگی ر ها می شوند. حج ابراهیمی، آن است که در آن مسلمین، از تفرقه به جمعیت حرکت کنند.(۱)

(گستردگی و تنوع مصالح و منافعی که دست علم و حکمت الهی در فریضه حج گنجانده، به قدری است که در هیچ فریضه دیگر اسلامی شبیه آن دیده نمی شود، از ذکر و حضور معنوی و خویشتن یابی انسان مسلمان در خلوت خود با خدا و شست وشوی دل از زنگار های گناه و غفلت، تا احساس حضور فرد در جمع و احساس وحدت هر مسلمان با همه امت اسلامی و احساس اقتدار ناشی از عظمت جماعت مسلمین.(۲)

(در حج، هم دنیا برای مسلمانان هست و هم آخرت. هم تربیت فردی و تهذیب نفسانی است و هم تربیت اجتماعی و سیاسی. علاوه بر این، احساس اخوت هست، احساس وحدت و یگانگی هست، نظم و ترتیب هست؛ نشان دادن عظمت اسلام به غیر مسلمین و تقویت روحیه مسلمین به خاطر مشاهده عظمت اسلامی هم هست. نهایتاً اینکه، حج، مجمعی برای متحد کردن آرا و دل ها، در زمینه های گوناگون است.(۳)

(در جنبه اجتماعی، حج در میان همه فرایض اسلامی بی همتا است؛ زیرا مظهری از قدرت و عزت و اتحاد امت اسلامی است. هیچ فریضه دیگری بدین سان به آحاد مسلمان، درباره مسائل امت اسلامی و جهان اسلام، درس و عبرت نمی آموزد و آنان را در روحیه و واقعیت، به

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۵/۰۲/۱۳۷۳.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.

قـدرت و عزت و وحـدت نزدیک نمی کنـد. تعطیل این بخش از حج، بسـتن سرچشـمه از خیرات به روی مسـلمین است که از هیچ ره گذر دیگری نمی توانند بدان دست یابند.(۱)

(... مطلب بعدی در باب اتحاد و یگانگی مسلمین است که مضمون برجسته دیگری از مناسک حج است.(۲)

۴-۱-۱۰. کارکرد حج

(کسـی که بـا اسـلام و آیات حـج در قرآن آشـناست و هم از این طریق به اهمیت وحـدت پی برده است، چطور ممکن اسـت نفهمد این اجتماع عظیم، برای مقاصد و مفاهیم عالی سیاسـی و الهی ـ سیاسی است که مربوط به همه مسلمین و برای وحدت و برای حل مشکلات دنیای اسلام و برای اجتماعِ دل ها و نزدیک شدن آنها به یکدیگر است؟(۳)

(ما معتقدیم که اسـلام، وحدت مسـلمین و اتحاد نیرو های مؤمن به خدا و موحد را یکی از فرایض قرار داده است. ما معتقدیم که یکی از بزرگترین اهـداف حج خانه خدا این است که مسـلمانان را به هم نزدیک کند. اینکه خدا فرموده است: «وَ أَذِّنْ فِی النَّاسِ بِالْحَجِّ یَأْتُوکَ رِجالاً وَ عَلی کُلِّ ضامِرٍ یَأْتینَ مِنْ کُلِّ فَجٍّ عَمیقٍ.»(۴) و همه مردم مسـلمان عالم را در روز های معین و در عرصه های محدودی مانند عرفات و مشـعر و منا و مسـجدالحرام جمع می کند؛ چرا اینها این قدر از آشـنایی مسلمین با هم می ترسند؟! مسئله این است که وحدت اسلامی و وحدت بینش و نظر

۱- پیام به مناسبت برگزاری مراسم حج، ۲۱/۰۱/۱۳۷۶.

۲- پیام به حجاج بیت الله الحرام ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.

۴- «مردم را دعوت عمومی به حج کن تا پیاده و سواره بر مرکب های لاغر از هر راه دوری بسوی تو بیایند». (حج: ۲۷)

و سخن مسلمین، برای استکبار و در رأس آن، امریکای غدار و ابزار های او در دستگاه حاکمیت سلطه در عالم، خطرناک است. این، حقیقتی است که امام بزرگوار ما بار ها آن را بیان کرد.(۱)

(موسم حج بار دیگر نمایشگاه عظیم خود را در پایگاه وحی و نبوت بر سر پا کرده و صحنه شگفت آور و شورانگیزی پدید آورده است. رود های خروشان ملت های مسلمان از همه سوی جهان در این اقیانوس فرو می ریزند و هم زیستی امت واحده را در زیر لوای توحید مجسم می کنند. احساسات در هم تنیده این مجموعه بشری، نمایشگر آرزو ها و نیاز ها و درد ها و توانایی های امت عظیم اسلامی است.(۲)

(حج برای همین نزدیکی و صدا به صدا رساندن مسلمانان سراسر جهان است. رشته ای که این همه دل را به هم پیوند می دهد همان پیامی است که نخستین بار از این سرزمین، صلا زده شد و طول و عرض جهان و تاریخ را در نوردید. پیام توحید و وحدت؛ توحید خدا و وحدت امت. توحید، نفی خداوندگاری طواغیت و مستکبران و زر و زورسالاران است، و وحدت، مظهر عزت و اقتدار مسلمانان. حج، فراتر از هر نوشته و گفتاری، این پیام ماندگار را هر ساله در قالب اجتماع عظیم خود، بازپردازی می کند و به سراسر جهان اسلام می فرستد. هر مسلمانی در هر بخشی از عالم اسلام، در موسم حج، یک بار دیگر باید این حقیقت را بشناسد که شکوفایی و سربلندی و کامیابی همه جانبه کشور های اسلامی تنها در سایه این دو به دست خواهد آمد.

۱- سخنرانی در دیدار با میهمانان خارجی مراسم اولین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۶/۰۳/۱۳۶۹.

۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۲/۱۲/۱۳۷۹.

توحید با همه ابعاد فردی و اجتماعی و سیاسی آن، وحدت با مفهوم درست و قابل تحقق آن در دنیای امروز.(۱)

(امروز سرویس های جاسوسی امریکا و انگلیس در عراق، در لبنان، در کشور هایی از شمال افریقا و در هر جای دیگری که بتوانند با همه قوا در حال پراکندن ویروس اختلاف مذهبی اند. اجتماع حج باید ما را در برابر این بیماری مهلک مصون سازی کند و آیه شریفه : «وَ أَطیعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لا تَنازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ ریحُکُمْ وَ اصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرینَ»(۲) را پیوسته در برابر چشم ما قرار دهد.(۳)

(اگر حج نبود، یک فرد مسلمان ممکن بود تا آخر عمر، بسیاری از این ملیت ها را نه تنها نبیند، بلکه اسم آنها را هم نشنود. حج، ملت ها، رسوم، زبان های مختلف و افراد ناآشنا را که اگر دو نفرشان، روز های متمادی در نقطه ای با هم باشند، معلوم نیست یک ذره با یکدیگر اُنس پیدا کنند، در یک نقطه جمع می کند و به همه آنها عمل، ذکر، عشق و هدف واحد می بخشد.(۴)

(این واجب بزرگ که ذکر خدا و انابه و استغفار در آن، با برائت و بیزاری از مشرکین و نمایش عظمت و وحدت مسلمین توأم و همراه است، امسال در شرایطی انجام می گیرد که مع الأسف بخشی از سرزمین های اسلامی عربستان و عراق، به حضور و تصرف ایادی شرک و کفر و استکبار آلوده شده و با سوءتدبیر و خباثت بعضی از حکام

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۲/۱۲/۱۳۷۹.

۲- «از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و با یکدیگر به نزاع برمخیزید که ناتوان شوید و مهابت و قوت شما برود. صبر پیشه گیرید که خدا همراه صابران است». (انفال: ۴۶)

۳- پیام به مناسبت کنگره عظیم حج،۰۳/۱۰/۱۳۸۵.

۴- بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۱۶/۰۱/۱۳۷۴.

ممالـک اسـلامی، اختلافـات تازه و برادرکشـی های بی سابقه در میان مسـلمین پدیـد آمـده است. این چیزی است که قلب هر مسلمان غیور و معتقد به عزت اسلام و وحدت مسلمین را جریحه دار می سازد.(۱)

(تقویت این احساس در فرد، که وی عضوی از پیکر بزرگ امت است و هـدایت درست آن، باید بتواند بر همه آن ترفند های تفرقه ساز، غلبه کنـد؛ و ضـمن اینکه هویت ملی و فرقه را در بخش های گوناگون امت اسـلامی پاس می دارد، از فوایـدی که در یـک د لی و اتحاد است، همه این مجموعه بزرگ را بهره منـد سازد و عزت و اقتـدار و خیر کثیری را که در یک پارچگی امت اسلامی نهفته است، شامل همه اجزا و اعضای آن کند.(۲)

(اعمال حج عبارتند از: قضـیه برائت، موضوع وحدت اسلامی، موضوع اشاعه افکار عالی اسلامی و تبلیغ و توجیه آن، موضوع زهد و ریاضت.(۳)

(حج همچنین مظهر وحدت و اتحاد مسـلمانان است. اینکه خداوند متعال همه مسلمانان و هرکه از ایشان را که بتواند، به نقطه خـاص و در زمانی خاص فرا می خوانـد و در اعمال و حرکاتی که مظهر هم زیستی و نظم و هماهنگی است، آنان را روز ها و شب هایی در کنار یکـدیگر مجتمع می سازد، نخستین اثر نمایانش، تزریق احساس وحدت و جماعت در یکایک آنان و نشان دادن شکوه و شوکت اجتماع مسلمین

ص: ۱۲۸

۱- حکم انتصاب حج_ت الاسـلام و المسلمین حاج سید احمد خمینی به سمت نمایندگی ولی فقیه و سرپرست حجّاج ایرانی، ۱۷/۱/۱۳۷۰.

۲- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۱۲/۰۱/۱۳۷۷.

۳- بیانات در دیدار آقای ری شهری و اعضای «بعثه حج»، ۳۰/۰۲/۱۳۷۴.

به آنـان و سیراب کردن ذهن هر یـک تن آنـان از احساس عظمت است. با احساس این عظمت است که مسـلمان اگر تنها در شکاف کوهی هم زندگی کند، خود را تنها حس نمی کند. با احساس این حقیقت است که مسـلمین در هریک از کشور های اسـلامی، شـجاعت برخورد با اردوگاه ضدیت با اسـلام، یعنی همین سـلطه سیاسـی، اقتصادی دنیای سرمایه سالاری و عوامل و ایـادی آن و نیرنـگ و فتنـه گری آن را می یابنـد و افسـون تحقیر - کـه اولیـن سـلاح اسـتعمارگران غربی در برابر ملـل مـورد تهاجمشـان بوده و هست - در آنـان نمی گیرد. بـا احسـاس این عظمت است که دولت هـای مسـلمان با تکیه به مردم خود، از تکیه به قدرت های بیگانه خود را بی نیاز حس می کنند و این فاصـله مصیبت بار میان ملت های مسلمان با دستگاه های حاکم بر آنان پدیـد نمی آیـد. با احساس این وحـدت و جماعت است که نیرنگ اسـتعماری دیروز و امروز ــ یعنی احیای احساسات افراط آمیز ملی گرایی ــ این فاصـله وسـیع و عمیق میان ملت های مسلمان را پدید نمی آورد و قومیت عربی و فارسی و ترکی و افریقایی و آسـیایی، به جای آنکه رقیب و معارض هویت واحده اسـلامی آنها باشد، بخشـی از آن و حاکی از سـعه وجودی آن می گردد؛ و بـه جـای آنکـه هر قومیـتی، وســیله و بهـانه نفی و تحقیر قـومیت هـای دیگر شـود، وسـیله برای نقـل و انتقـال خصوصیات مثبت تاریخی و نژادی و جغرافیایی هر قوم به سایر اقوام اسلامی می گردد.(۱)

(شـرقی، غربی، سـیاه، سفید و صاحبان زبان های گوناگون که اینجا جمع شده اند، چند روز عمل واحدی انجام می دهند. در یک نقطه

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۶/۰۳/۱۳۷۰.

عبادت می کننـد، می خوابند و می نشـینند. این کار ها برای یک امر فرا ملیتی و فراشخصـیتی است. و الا ممکن بود این اعمال را هر کس در مسـجد جامع شـهر خودش هم انجام بدهد. چرا مردم را به یک نقطه خاص کشاندند؟ برای اینکه با هم باشند و با هم بودن را حس کننـد و آن چیزی را که فراتر از مجموعه های ملی است؛ یعنی مسـلمان بودن و وحدت اسـلامی را به اینها بفهماننـد. آن، همان چیزی است که انقلاب اسـلامی و جمهوری اسـلامی، از روز اول تا به حال روی آن تأکید می کند و می گوید حج، برای آشنایی مسلمانان با یکدیگر، اتحاد و تأمین منافع مشترک مسلمانان و احتراز از دشمنان مشترک، یعنی «برائت از مشرکین» است.(۱)

(چیز هـایی هست که نوشـتن نـدارد. هر جـا که شـما به اثری از دین نگـاه کنیـد، این را به وضوح می بینیـد. البته انسـان بـاید بصـیرت، فهم، معرفت و قـدرت درک داشـته باشد. کیست که، توحید – شـعار معنویت و وحدت مسـلمین – را در حج ببیند و نفهمد که این اجتماع عظیم، برای این است که اسلام و توحید به رخ کفر کشیده شود؟(۲)

(حج، عامل معنویت و وحدت و آگاهی و معرفت است. اینها برای ملت های اسلامی چیز کمی نیست.(۳)

(بخشـی از مردم یک ملت وقتی در یک جهت خاصـی، در یک سفری و با یک هدفی رفتند و برگشتند، هم گرایی آنها قهراً بیشتر می شود و سطح معنویت و اخلاق ملی بالا می رود. و هم علاوه بر اینها بین المللی

۱- بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۱۶/۰۱/۱۳۷۴.
۲- بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۱۶/۰۱/۱۳۷۴.
۳- بیانات در دیدار کارگزاران حج و مسئولان برگزارکننده مراسم دهه فجر، ۰۳/۱۱/۱۳۸۰.

است؛ چون ملت ها با اشتراکاتی که دارند، فرق ها و تفاوت هایی هم با هم دارند که آنها را از هم جدا می کند و احیاناً انگیزه های خصمانه ای نسبت به یکدیگر در آنها به وجود می آورد. «حج» موجب می شود که این فارق ها کمرنگ شود و آن جهات اشتراک و اتحاد بین ملت های گوناگون برقرار گردد. بنابراین ما هیچ واجبی را با این ابعاد گسترده و عظیم نداریم.(۱)

(از ذکر و حضور معنوی و خویشتن یابی انسان مسلمان در خلوت خود با خدا و شست وشوی دل از زنگار های گناه و غفلت، تا احساس حضور فرد در جمع و احساس وحدت هر مسلمان با همه امت اسلامی و احساس اقتدار ناشی از عظمت جماعت مسلمین. و از تلاش هر فرد برای شفا یافتن از زخم ها و بیماری های معنوی یعنی گناهان، تا کنج کاوی و تلاش برای شناختن و درمان کردن درد ها و جراحت های عمیق پیکره امت، و هم دردی با ملت های مسلمان، یعنی اندام های این پیکره عظیم، همه و همه در حج و در کالبد اعمال و مناسک گوناگون آن گنجانیده شده است.(۲)

(اکنون بیش از چهارده قرن است که ندای ابراهیم خلیل از حلقوم محمد مصطفی صلی الله علیه و آله ، همه ساله میهمانان بیت را در این موسم به پایگاه معنویت و وحدت می کشاند تا گرد مرکز توحید، همراه با آن جریان ابدی عروج، طواف کنند.(۳)

۱- بیانات در دیدار کارگزاران سازمان حج و زیارت، ۰۱/۰۹/۱۳۸۵.

۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۵/۰۲/۱۳۷۳.

۳- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۴/۰۲/۱۳۷۴.

۵-۱-۱۰. ناقص بودن حج بدون وحدت

(هر انسان انـدکی هوشـمند هم به وضوح درمی یابـد که اگر درس وحدت مسـلمین و عظمت امت اسـلامی و تعارف برادران جـدا افتـاده و هم صـدایی صاحبـان زبـان هـا و نژاد هـا و ملیت هـا و منـاطق جغرافیایی گوناگون و اعتصام به حبل الله با حالت طبیعی در حج منظور نمی بود و فقـط عبـادت و رابطه جـداگانه انسـان هـا بـا خـدای خود مطلوب بود، آمـدن از «مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَميقٍ»(۱) و پیاده و سواره، آن هم در یک موسم خاص، چه معنی داشت؟ رنج پیمودن این راه، چرا؟ و حضور در مکه وسپس در عرفات و مشعر و منا ، آن هم در ایام معدودات و روز ها و ساعات معین برای همه مسلمین جهان، چرا؟ و طواف گرد یک مرکز واحد و رمی یک نقطه واحد، چرا؟(۲)

(حجی که در آن هیـچ گونه نشـانه ای از بُعـد عمومی حـج و موضوع وحـدت و اتحاد مسـلمین و تجهیز جهان اسـلام و افکار عمومی دنیای اسـلام در مقابل کفر و اسـتکبار و ظلم و عناد جهانی نباشـد، همان حجِ ناقصـی است که ما سال های متمادی از آن رنج بردیم و این همه امام از آن نالیدند و ما همیشه آن را رد کردیم.(۳)

(در این عرصه عظیم [حـج]، در همان حال که ذکر خـدا: «فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آباءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْراً.»(۴) و اعلام برائت از مشرکان: «وَ أَذانٌ مِنَ اللَّهِ وَ

۱- «وَ أَذِّن فی النَّاسِ بِالحَجّ ِيَأْتُوكَ رِجَالًا وَ عَلى كُلّ ِضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كلُ ِفَجّ ٍعَمِيق؛ مردم را به حج فرا خوان تا پیاده یا سوار بر شتران تکیده از راه های دور نزد تو بیایند». (حج: ۲۷)

۲- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۱۴/۰۴/۱۳۶۸.

۳- بیانات در مراسم دیدار نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج، به اتفاق جمعی از اعضای «بعثه»، ۱۷/۰۳/۱۳۷۲.

۴- «هنگامی که مناسکِ (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد کنید، همانند یادآوری از پدرانتان (آن گونه که رسم آن زمان بود) بلکه از آن هم بیشتر!». (بقره: ۲۰۰)

رَسُولِهِ إِلَی النَّاسِ یَوْمَ الْحَجِّ الْأَکْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَری ءٌ مِنَ الْمُشْرِکینَ وَ رَسُولُه.»(۱) رکن حج محسوب می شود، حساسیت در برابر هر حرکتی که میان برادران ــ یعنی اجزای این امت واحده ــ جدایی و دشمنی بیافرینند، نیز در حد اعلاست؛ تا آنجا که حتی بگومگوی دو برادر مسلمان نیز که در زندگی عادی چندان مهم نمی نماید، در حج ممنوع و حرام است؛ « فَلاـ رَفَثَ وَ لا فُسُوقَ وَ لا جِدالَ فِی الْحَج ».(۲) آری، همان صحنه که در آن برائت از مشرکان ــ یعنی دشمنان بنیانی امت واحده توحیدی ــ لازم می شود، جدال با برادران مسلمان ــ یعنی اجزای بنیانی امت واحده توحیدی ــ ممنوع و حرام می گردد، و بدین گونه پیام وحدت و جماعت در حج، صراحت بیشتری می یابد.(۳)

(حج باید آیینه اتحاد باشد، نه آیینه اختلاف. اگر قرار باشد ما همه یک جا جمع بشویم تا در آنجا یکی به یکی بگوید تو بدی، آن دیگری بگوید تو بدتری؛ این چه جمع شدنی است! اگر اختلافی هم وجود دارد، جای بروزش آنجایی نیست که خدای متعال فرموده است: جمع بشوید تا «لِیَشْهَدُوا مَنافِعَ لَهُم»، (۴) که منافع خودشان را در آنجا به دست بیاورند.(۵)

ص: ۱۳۳

۱- «این، اعلامی است از ناحیه خدا و پیامبرش به (عموم) مردم در روز حج اکبر [روز عید قربان] که: خداوند و پیامبرش از مشرکان بیزارند!». (توبه: ۳)

۲- «کسانی که (با بستن احرام، و شروع به مناسک حج،) حج را بر خود فرض کرده اند، (باید بدانند که) در حج، آمیزش جنسی با زنان، و گناه و جدال نیست!». (بقره: ۱۹۷)

۳- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۶/۰۳/۱۳۷۰.

۴- «تا شاهد منافع گوناگون خویش (در این برنامه حیاتبخش) باشند». (حج: ۲۸)

۵- بیانات در دیدار کارگزاران سازمان حج و زیارت، ۰۱/۰۹/۱۳۸۵.

۶-۱-۱۰. برائت از مشرکین

(برائت را ما از بیرون نیاورده ایم وارد حج کنیم. جزو حج، روح حج و معنای واقعی اجتماع عظیم حج است. بعضی اشخاص دوست می دارند که در مطبوعات و در اظهارات و نیش زدن های خود در اطراف دنیا، مرتب بگویند: «شما حج را سیاسی کرده اید». «حج را سیاسی کرده اید» یعنی چه؟ اگر منظور این است که ما یک مفهوم سیاسی را در حج داخل کرده ایم، باید گفت: حج، هیچ گاه عاری از مفهوم سیاسی نبوده است. اگر کسی مفهوم سیاسی را در حج نبیند، باید دعا کرد که خدا او را شفا دهد تا بتواند ببیند!(۱)

(دست ظلم و عدوان بیرون آمده از آستین حکام حجاز، بدین اکتفا نکرده که صد ها زائر خانه خدا را در حریم امن الهی به خاک و خون کشیده و هزاران کبوتر خونین بال حرم را فقط به جرم برائت از مشرکین و اعلام نفرت از امریکا و اسرائیل و دعوت مسلمین به وحدت و برادری، تار و مار نماید؛ بلکه برای انتقام از ملتی که در همه صحنه ها بر قوای استکبار جهانی تاخته و خواب راحت را از چشم غارتگران و زورگویان جهان ربوده است، و برای زدودن اثر چند سال حج همراه با برائت، که به برکت حضور فرزندان انقلاب و مجاهدان راه قرآن و اسلام، فضای حرمین شریفین و عرفات و مشعر و منا را از ندای توحید خالص و نفی آلهه زور و زر آکنده بود، راه خانه خدا و مأمن خلق را به روی آنان بسته و زبان ها و قلم های اجیر و مزدور را

۱- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج» ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.

به کمک رسانه های صهیونیستی و امریکایی برضد آنان به کار انداخته است.(۱)

(ملت ها به هر نحو که بتوانند نسبت به مصالح دنیای اسلام دل بستگی نشان دهند و ضمن تأکید بر وحدت بین خود، به اظهار برائت از دشمنان دنیای اسلام بپردازند. این کمترین کاری است که می شود در حجی که اسلام معیّن کرده است، انجام داد و از آن متوقع بود.(۲)

(برای این جانب قابل قبول نیست که دولتی که خدمت به زائران بیت اللّه را متعهد شده است از انجام مراسمی که مایه اتحاد مسلمین و موجب عزت ملت های اسلامی و گویای نفرت از مستکبرین و دشمنان جهان اسلام است، جلوگیری کند. این کار به سود چه کسی و چه جناحی در صف بندی های کنونی دنیا است؟ آیا حمایت از ملت های مظلوم مسلمان مانند ملت فلسطین و مظلومان بوسنی و هرزگوین و مردم کشمیر و عراق و تاجیکستان جرم است؟ آیا افشاگری نقشه های امریکا و دیگر مستکبران بر ضد اسلام و مسلمین عملی بر خلاف وظیفه است؟ آیا دعوت مسلمانان به اتحاد و ابراز نفرت از عوامل تفرقه افکن دستور صریح قرآن نیست؟ آنکه از تعطیل چنین وظائف مهمی سود می برد امریکا و صهیونیسم است.(۳)

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۴/۰۴/۱۳۶۸.
۲- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.
۳- نامه به حجت الاسلام و المسلمین محمدی ری شهری به مناسبت جلوگیری دولت سعودی از آئین برائت حجّاج، ۰۸/۰۳/۱۳۷۲.

۲–۱۰. نماز جمعه

(در تزاحـم بیـن واجبـات، واجـب اهم از همه چیز، حفـظ نظـام است. یکی از وسایـل بسیار مهم برای اینکه این وحـدت، این حرکت و این تجمع صورت گیرد، همین نمـازجمعه ای است که شـما آقایـان، متصـدی و مباشـر آن هستیـد. این نمـازجمعه، حقیقتاً نعمت بزرگ الهی است.(۱)

۳–۱۰. نظام جمهوری اسلامی

(از اولین روزی که نهضت اسلامی در ایران به رهبری امام عظیم الشأن و بزرگوار ما آغاز شد، یکی از اصلی ترین مواد داعیه های این نهضت، عبارت از وحدت مسلمین در سرتاسر عالم و کوتاه کردن دست قدرت های ستمگر و متجاوز از سر مسلمانان بود. این پیام، همچنان پیام انقلاب ماست.(۲)

(بـا جمهوری اسـلامی هم به شـدت مخـالف و دشـمنند؛ چون در جمهوری اسـلامی بیـداری و مقاومت و وحـدت کلمه ملت وجود دارد و پرچم اسـلام در این کشور برافراشته شده است. البته من و شما باید مراقب خودمان باشیم و نلغزیم؛ مواظب باشیم جاذبه های دنیا ما را فریب ندهد و حیله و جنگ روانی دشمن در ما اثر نگذارد. ما باید وحدت خود را روزبه روز مستحکم تر کنیم و از پرداختن به امور فرعی خودداری نماییم.(۳)

۱– بیانات در دیدار اعضای سمینار «ائمه جمعه»، ۳۱/۰۶/۱۳۷۱.

۲– سـخنرانی در مراسم بیعت میهمانـان خـارجی شـرکت کننـده در مراسم چهلمین روز ارتحـال رهبر کبیر انقلاب اسـلامی، و جمعی از اقشار مختلف مردم مشهد و گروهی از عشایر استان خوزستان، ۲۲/۰۴/۱۳۶۸.

۳– بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام در سالروز عید سعید مبعث، ۰۲/۰۷/۱۳۸۲.

۴–۱۰. هفته وحدت

(من توصیه می کنم هفته وحدت را – که به مناسبت میلاد نبی اکرم صلی الله علیه و آله از روز دوازدهم تا هفدهم ربیع الاول ادامه دارد – همه آحاد مردم، مخصوصاً علما و فضلا و گویندگان و دانشمندان و افراد صاحب نفوذ گرامی بدارند و این مسئله را به عنوان یک شعار جمهوری اسلامی همیشه نگه دارند.(۱)

(توصیه می کنم هفته وحدت را هم دستگاه ها و هم مردم و به خصوص علمای شیعه و سنی در داخل و خارج از کشور، با جدیت برگزار کنند و نشانه وحدت و برادری قرار دهند.(۲)

(جمهوری اسلامی به مسلمانان عالم گفت، بیایید از دوازدهم تا هفدهم ربیع الاول، وحدت را آزمایش کنیم. به یک روایت ــ که غالباً اهل سنت این روایت را تأیید کرده اند و بعضی از شیعه هم آن را قبول دارند ــ روز دوازدهم ربیع الاول، روز ولادت پیامبر است. یک روایت هم مربوط به هفدهم ربیع الاول است که غالباً شیعه و بعضی از اهل سنت، آن را تأیید کرده اند. به هرحال، بین دوازدهم تا هفدهم که ایام ولادت نبی اکرم صلی الله علیه و آله است، باید به وحدت جهانی اسلام توجه بیشتری

۱– سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۱۹/۰۷/۱۳۶۸.
۲– سخنرانی در دیدار با جمعی از بسیجیان و روحانیون تهران، مدرسان و طلاب اهل سنت استان خراسان، اقشار مختلف مردم اردستان و مسئولان و کارکنان گمرک کشور و گروهی از اعضای حزب الله لبنان، ۰۵/۰۷/۱۳۶۸.

شود؛ آن حصن و حصار مستحکمی که اگر تشکیل بشود، هیچ قدرتی نمی تواند به حریم کشور ها و ملت های اسلامی دست درازی کند.(۱)

(این نام [پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله] و این مناسبت [میلاد پیامبر] در میان ما معیاری برای وحدت شده است؛ لذا اسم این هفته مبارک را که از دوازدهم ربیع الاول (ولادت آن بزرگوار به قولی) تا هفدهم ربیع الاول (ولادت آن بزرگوار به قول دیگر) است، هفته وحدت نامیده ایم؛ اولاً به خاطر اینکه وحدت امت اسلامی، امروز و همیشه یکی از مهم ترین نیاز های این امت است؛ ثانیاً به خاطر اینکه معیار وحدت و محور اتحاد مسلمین، وجود مقدس نبی مکرم اسلام و یاد و نام آن بزرگوار است.(۲)

۵-۱۰. روز قدس

(روز قدس روز هم بستگی امت اسلامی زیر پرچم نجات قدس شریف است. پس این روز را گرامی داریم و صدای خود را در دفاع از ملت ستمدیده فلسطین به گوش جهانیان برسانیم؛ و با الهام از فیض ماه رمضان، دل ها و جان های خود را محکم و استوار سازیم و ایمانمان را به وعده الهی قوی تر و بیشتر کنیم.(۳)

۶-۱۰. اعیاد

اشاره

(همه اعیاد و مناسبت های اسلامی باید این خاصیت را برای ما داشته باشد که دل های ما مسلمانان را به هم نزدیک کند. امروز مسلمانان بیش از همیشه احتیاج دارند به اینکه دل هایشان را به هم نزدیک کنند. می بینید و همه می بینند که سردمداران استکبار و صهیونیزم، دشمنی

۱- سخنرانی در دیدار با گروه کثیری از آزادگان و اقشار مختلف مردم، در اولین روز از هفته وحدت، ۱۱/۰۷/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۳- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۱/۰۷/۱۳۸۵.

خود را با اسلام و امت اسلامی آشکار کرده اند؛ پرده پوشی هم نمی کنند؛ با اسلام و امت اسلامی که متمسک به اسلام باشد، مخالفند.(۱)

(عید اسلامی، دو جهت دارد؛ که یک جهت آن توجه به خدا و معنویت و دیگر جهتش تجمع همه مسلمین، حول یک محور واحد است.(۲)

۱-۶-۱۰. عید فطر

(روز عید فطر، روز بزرگی است و روز امت اسلامی است و امروز امت اسلامی به مایه های اشتراک و وحدت و احساس عزت و عظمت، بیش از همیشه نیازمند است.(۳)

(عید فطر و نماز و توسل ما در این روز مظهر توحید کلمه و کلمه توحید است؛ زیرا هم معنویت است و هم توسل و خشوع؛ هم مستحکم کردن دل به وسیله ایمان به خداست و هم پیدا کردن حالت سکینه و آرامش و خلاصی از تلاطم های گوناگونِ نفس انسانی است. درعین حال، عید فطر متصل کردن همه نیرو ها و قوا به یکدیگر و آوردن آنها به صحنه زندگی نیز هست. بنابراین امروز هم ملت ما و هم امت بزرگ اسلامی نهایت نیاز را به این رکن رکین و اصل بزرگ اسلامی دارد.(۴)

(روز عید فطر، «الَّذِی جَعَلْتَهُ لِلْمُسْلِمِینَ عِیداً وَ لِمُحَمَّدٍ صلی الله علیه و آله ذُخْراً وَ مَزِیدا»(۵) است. چرا روز عید فطر این گونه است؟ چون روز عید فطر، مظهر اجتماع و اتحاد و برادری مردم با داشتن دل به سوی خداست. اگر این

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران، ۱۵/۰۹/۱۳۸۱.
۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۲۱/۱۱/۱۳۷۵.
۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۲/۰۸/۱۳۸۵.
۴- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۵/۰۹/۱۳۸۲.
۵- من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۱۲، باب صلاه العیدین.

در دنیـای اسـلام تـأمین شود ــ یعنی اتحاد و دل به سوی خـدا و در گرو احکـام خـدا داشـتن ــ عزت مردم هم تـأمین خواهد شد.(۱)

(عیـد اسـلامی برای زنـده کردن احساس وحدت، در بین مسـلمان هاست. عید اسـلامی یعنی روزی که در تمام دنیای اسـلام، مردم آن را جشن می گیرند. شـما ملاحظه کنید! امروز برای بیش از یک میلیارد انسان، روز عید است. البته اختلاف افق امروز یا دیروز در تعیین روز اول ماه شوال، اهمیتی نـدارد. در بعضـی کشور ها دیروز عید بود و در بعضـی کشورها، امروز. آیا این، مسـئله کوچک و بی اهمیتی است که جمع غفیر و کثیری از این یک میلیارد نفر، در این روز، در مراسم نماز شرکت می کنند و نماز واحدی را به سـمت قبله واحد، با آداب واحد و با مضـمون واحد به جا می آورند؟ این موضوع، خیلی عظیم است؛ ولی متأسـفانه به آن توجه نمی شود و بی توجهی به آن، خسارت بزرگی است. ما همه همتمان در زمینه ارتباطات خارجی با دنیای اسلامی این است که بر این نکته تکیه کنیم.(۲)

(این روز را بایـد مغتنم بشـماریم و چون یکی از مشترکـات دنیـای اسـلام است، از آن برای ایجـاد اتحـاد در میـان ملت هـای مسلمان بهره ببریم؛ زیرا امروز ملت های مسلمان به این اتحاد بسیار نیازمندند.(۳)

ص: ۱۴۰

۱- بیانات در خطبه های نماز عید سعید فطر، ۰۹/۱۱/۱۳۷۶.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۲۱/۱۱/۱۳۷۵.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام جمهوری اسلامی به مناسبت عید سعید فطر، ۱۳/۰۸/۱۳۸۴.

۲-۶-۱۰. عید غدیر

(همین مسئله غدیر هم می تواند مایه وحدت باشد؛ همچنان که مرحوم آیت الله شهید مطهری مقاله ای با عنوان «الغدیر و وحدت اسلامی» دارد. او کتاب الغدیر را - که درباره مسائل مربوط به غدیر است - یکی از محور های وحدت اسلامی می داند که درست هم هست... هم در دوران بعد از پیروزی انقلاب و هم پیش از پیروزی انقلاب، همیشه عقیده من بر این بود که امروز شیعه و سنی باید اختلافات دیرین خود را در تعامل روزمره خودشان کنار بگذارند. جنگ و دعوا را کنار بگذارند و مشترکات خود را بچسبند؛ که این [غدیر] یکی از مشترکات می تواند باشد. امروز هم عقیده ام همین است.(۱)

۳-۶-۱۰. عید نوروز

(عید نوروز وسیله ای برای احساس هم بستگی ملت های متعددی است که امیدواریم این هم بستگی، روزبه روز میان ملت های برادر و همسایه و مؤمن بیشتر شود.(۲)

۱۱. منادیان وحدت

۱-۱۱. سید جمال الدین اسدآبادی

(سید جمال الدین اسدآبادی بزرگترین کسی است، در تاریخ گذشته ما که مسلمان ها را به وحدت دعوت کرده است. سیدجمال عقیده اش این بود که اگر عالم اسلام بخواهد تجدید حیات معنوی و سیاسی بکند ناگزیر بایستی اتحاد پیدا بکند و سفر ها و صحبت ها و مذاکرات سید جمال همه اش از همین قبیل و در این روابط است. همین

۱- بیانات در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت رضا(ع) در مشهد مقدس، ۰۶/۰۱/۱۳۷۹.

۲- پیام به مناسبت آغاز سال جدید، ۰۱/۰۱/۱۳۷۵.

سیـدجمال الـدین در اواسـط قرن نوزدهم در حـدود سال های ۱۹۷۰ مثلاً ۸۷۰، حـدود صـد سـال قبل از این یا ۷۰ یا ۶۰ دقیقاً تاریخش یادم نیست، رفت هندوستان. در هندوستان یک متفکر اسلامی دیگری بود به نام سِرسید احمدخان، این لقب «سر» را هم انگلیسـی ها به او داده بودند. حالا، سـیدجمال الدین اسدآبادی مطرود و منفور انگلیسی ها و گریزان و فراری، نه انگلستان می گذارند بماند، نه فرانسه می گذارند بماند، نه مصـر می گذارند بماند، در ایران آن بلا را سرش می آورند، این یک طرف قضـیه، یک طرف دیگر، یک آقایی است که انگلیسـی ها از روی قدرشناسـی لقب «سر» به او دادند. سِر سید احمدخان، خب، متفکر اسـلامی هم بود. تفسـیر قرآن هم نوشـته، مدرسه علی گر معروف را که الان هم دانشـگاه معروفی است در هندوستان و در همه جهان اسـلام به نام دانشـگاه علی گر، دانشـگاه علی گر را سـید احمدخان تأسـیس کرده، مؤسـس آن دانشگاه است و یـک جریان اسـلامی را در هندوسـتان به وجود آورد. سـیدجمال وقتی رفت هنـد، آن قـدر بین اینها فاصـله بود که سـیدجمال اعلاـن کرد کـه اسلامی کـه سید احمـد بـه او دعـوت می کنـد اسـلام نیست. خب، حالاـ این چی کـارش کنیم؟ می شـود به سیـدجمال گفت آقای سیدجمال اسـدآبادی شـما که این همه دم از وحـدت می زنیـد چرا با سـید احمـدخان با هم کنار نمی آییـد؟ مگر می شود کنار آمـد؟ سـید احمدخانی که در قرآن یک کلمه سالم باقی نگذاشت مگر اینکه یک تعبیر کرد. هر جا از قرآن که به عقـل نـاقص یک آدم قرن نوزدهمی و علم زده و مرعوب غرب که سـید احمـدخان واقعاً مرعوب غرب بود مثل خیلی از متفکرین آن زمان، هر جا با عقل یک چنین آدمی از قرآن جور نمی آمد این را معنایش را تغییر می داد به طوری که به عقل خودش جور بیاید. در معجزات انبیا، در مفاهیم اسلامی، در خود معجز بودن قرآن، در بسیاری از

احکام اسلامی به نظرش یک جا هایی درست نمی آمد، خب وقتی درست در نیامد در یک متنی، آدم باید چه کار کند؟ باید بیشتر فکر کند، بیشتر تعمق کند، بیشتر بپرسد تا بفهمد. نه اینکه به طریقه و میل خودش آن معنا را عوض بکند. سید احمدخان این کار دوم را می کرد. قرآنی که ایشان درست کرده یک قرآن عجیب و غریبی است، یک قرآن دیگری است. تفسیری که ایشان نوشته، تفسیر قرآن در حقیقت نیست. تفسیر مفاهیم ذهنی یک متفکر مسلمان قرن نوزدهمی است با آن ویژگی هایی که گفتم مرعوب غرب، علم زده، غرب زده به معنای واقعی کلمه، که خب نشانه اش هم هست، همکاری اش با انگلیسی ها و نیز از لقب گرفتنش از انگلیس ها مشاهده می کنید. خوب به سیدجمال نمی شود گفت که آقا جناب عالی که ضد غربید؛ اصلاً سیدجمال رسالتش، رسالت ضد غربی بود.(۱)

(احیا تفکر اسلامی یک چیزی است که شیعه و سنی برنمی دارد، شما نگاه کنید سید جمال را، سنی ها می گویند سنی است، شیعه ها می گویند شیعه است. پس ببینید هر دو گروه قبولش دارند. سیدجمال کسی است که پرچم احیا اسلام را بلند کرده، پس احیا اسلام، پرچم احیا اسلام دیگر شیعه و سنی برنمی دارد.(۲)

۲-۱۱. شیخ محمد عبده

(سید جمال الدین یک سید شیعه ایرانی بود با شیخ محمدعبده یک عالم مفتی سنی شافعی. هم صدا و هم نوا شدند، فریادشان تمام دنیا را پر کرد. آمد در هند با علمای حنفی مسلمان هند با همدیگر فریاد بلند کردند، رفت در مصر با علمای شافعی آنجا، رفت در عثمانی با علمای

۱- پاسخ به سؤالات در دانشگاه تهران، ۲۵/۰۱/۱۳۵۹.

۲- همان.

حنفی آنجا. مسئله مسئله شیعه و سنی نبود مسئله شافعی و حنفی و جعفری نبود.

۳-۱۱. امام موسی صدر

(وحدت و هویت بخشیدن به شیعه لبنان و ایجاد هم زیستی و احترام متقابل میان پیروان ادیان و طوایف سیاسی در آن کشور از سویی، و صراحت در معرفی رژیم غاصب صهیونیست به عنوان «شرمطلق» و اعلام حرمت همکاری با آن از سوی دیگر و بالاخره ابراز ارادت و صمیمیت نسبت به رهبر انقلاب و بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران، چه در عرصه فرهنگی و نوشتاری و چه با همکاری با عناصر مبارز ایرانی در مدتی طولانی، از این عالم بزرگوار [امام موسی صدر] که فرزند حوزه علمیه قم و بازمانده یکی از خاندان های بزرگ علمی در جهان تشیع است، شخصیتی همه جانبه پدید آورده بود و چنین بود که امام راحل بزرگوار ما دل بستگی و تکریم خود به این شخصیت معزز را از اوایل پیروزی انقلاب با بیانات گوناگون ابراز داشتند.(۱)

۴-۱۱. آیت الله بروجردی و شیخ شلتوت

(ما همان طوری که از اول انقلاب تا امروز سعی کردیم که مسئله شیعه و سنی در این مملکت حل بشود و خوشبختانه حل کردیم، خوشبختانه توانستیم دل ها را به هم نزدیک کنیم، همین طور در سطح جهان اسلام باید همت بگماریم. این مال امروز هم نیست، مرحوم آیت الله بروجردی یکی از بنیان گذاران آن مؤسسه دارالتقریب مصر بود. مرحوم آیت الله بروجردی مرجع شیعه، یکی از بنیان گذاران بود. مرحوم شیخ شلتوت هم همین طور، او هم یکی از بنیان گذاران این مؤسسه،

۱- پیام به کنگره بزرگداشت علامه سید موسی صدر، ۰۸/۰۳/۱۳۷۸.

دارالتقریب بین المذاهب، مذاهب اسلامی، نزدیک کنند اینها را به همدیگر. این تقریب وظیفه ماست و شما علما موظفید؛ هم علمای شیعه، هم علمای سنی.(۱)

(مرحوم آقای بروجردی - درباره آقای بروجردی هیچ گونه شبهه وجود ندارد - از چاپ «فتن و محن بحار» جلوگیری کردند؛ آن هم در آن زمان که این قدر انگیزه دعوای شیعه، سنی وجود نداشته است. بعد از تشکیل جمهوری اسلامی، یکی از چیز هایی که به طور جدی در برنامه مخالفان جمهوری اسلامی وجود دارد، بحث دعوای شیعه و سنی است و واقعاً دارند ــ کَانَّکَ تَنحُو نَحوَهُم(۲) ــ تک تک موارد را دنبال می کنند، که از هر دو طرف هم هست. الان آن قدر در بین سعودی ها کتاب ضد شیعه با طعن و با دق و با تعبیرات زشت منتشر می شود که واقعاً آدم می ماند! گاهی برای بنده چنین کتاب هایی را می آورند، که البته از این طرف هم هست! ما نباید اسیر این بازی بشویم؛ باید مواظب باشیم.(۳)

(سال های متمادی است ــ از زمان مرحوم آیت اللّٰه بروجردی رحمه الله و بعضی از بزرگان علمای اهل سُنت در مصر که این فکر پیدا شده که بیایید اختلافات را کنار بگذارید؛ سنی، سنی بماند؛ شیعه، شیعه بماند؛ عقاید خودتان را داشته باشید؛ اما با هم، دست در دست هم بگذارید.(۴)

۱- بیانات در دیدار روحانیون شمال خراسان، ۱۴/۰۷/۱۳۶۲.

۲- «گویا قصد می کنی آنها را»؛ برگرفته از اشعاری که امیرالمؤمنین(ع) هنگامی که در جنگ صفین بر بالای جنازه عمار حاضر شدند، در فراق او گفتند؛ أَلَا أَیُّهَا الْمَوْتُ الَّذِی لَیْسَ تَارِکِی أَرِحْنِی فَقَدْ أَفْنَیْتَ کُلَّ خَلِیلِ أَرَاکَ مُصِرّاً بِالَّذِینَ أُحِبُّهُمْ کَأَنَّکَ تَنْحُو نَحْوَهُمْ بِدَلِیلِ؛ بحارالأنوار،ج۳۴،ص۴۳۹.

۳- بیانات در دیدار جمعی از دوستان، ۲۳/۰۴/۱۳۸۴.

۴- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت میلاد با سعادت علی بن ابی طالب(ع)، ۱۷/۰۵/۱۳۸۵.

۵-۱۱. امام خمینی رحمه الله

(اکنون که ملت ایران هم زمان با سالگرد فاجعه خونین مکه، به مصیبت بزرگ فقدان قائد اکبر و منادی وحدت مسلمین و برافرازنده پرچم اسلام و قرآن، بنده صالح خدا و ناصح دل سوز امت و فرزند خلف پیغمبر خمینی کبیر مبتلا شده است، جا دارد که حجّاج بیت الله از هر کشور و ملت، طنین ندای توحید و وحدت را که همه ساله از آن حنجره ابراهیمی بر می آمد و فضای خانه خدا و سپس فضای جهان اسلام را پر می کرد و بت های قدرت و مکنت را به لرزه درمی آورد، به گوش جان بشنوند و به دعوت او که حرف دل میلیون ها مسلمان تحقیرشده و ستم زده به وسیله حکام وابسته و مستکبر بود، پاسخ گویند.(۱)

(من گمان نمی کنم در طول ده سال که امام عزیزمان (رضوان الله علیه) این همه بیانات حکمت آمیز ایراد کردند، چیزی را به اندازه «وحدت» مورد تأکید قرار داده باشند. یکی از دو یا سه موضوعی که ایشان بیشترین تأکید را می کردند، همین مسئله وحدت دل ها و وحدت زبان ها و وحدت راه ها و هم دستی و همگامی و هم دلی بوده است. ما این مقوله را به منظور حفظ حرمت امام رحمه الله و تعظیم به روح او پاس بداریم و به عنوان یک هدف قطعی تلقی کنیم و با هر قیمتی درصدد تأمین آن باشیم.(۲)

۱- پیام به ملت شریف ایران، در تجلیل از امام امت و تأکید بر وحدت و حفظ آمادگی مردم در صحنه، ۱۸/۰۳/۱۳۶۸.
۲- سخنرانی در مراسم بیعت حجت الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی، رئیس و کلیه نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۲۴/۰۳/۱۳۶۸.

(امام بزرگوار ما رحمه الله از مهم ترین حرف هایی که از قبل از پیروزی انقلاب تا آخرین دوران زمان زندگی خود بر زبان داشت و تأکید می کرد، وحدت امت اسلامی، اتحاد مسلمان ها و بزرگ نکردنِ بهانه های کوچک بود و ما امروز می بینیم و می فهمیم که توصیه بسیار حکیمانه و بسیار درستی بوده است.(۱)

(آرمان های بزرگی که امام رحمه الله بیان می کردند، عبارت بود از، مبارزه با استکبار جهانی، حفظ اعتدال قاطع در خط «نه شرقی و نه غربی»، اصرار فراوان بر استقلال حقیقی و همه جانبه ملت ــ خودکفایی به معنای کامل ــ پافشاری فراوان و تمام نشدنی بر حفظ اصول دینی و شرع و فقه اسلامی، ایجاد وحدت و هم بستگی، توجه به ملت های مسلمان و مظلوم دنیا، عزت بخشیدن به اسلام و ملت های اسلامی و مرعوب نشدن در مقابل قدرت های جهانی، ایجاد قسط و عدل در جامعه اسلامی، حمایت بی دریغ و همیشگی از مستضعفان و محرومان و قشر های پایین جامعه و لزوم پرداختن به آنها. همه ما شاهد بودیم که امام در این خطوط، مصرانه و بدون تعلل، حرکتش را ادامه داد. ما باید راه و اعمال صالح و حرکت مداوم او را دنبال کنیم.(۲)

(اینکه امام بزرگوار توانست اسلام را عزیز کند، به برکتِ ایجادِ احساسِ وحدت در بین مسلمین بود. مسلمان در اقصی نقاط عالم، به

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۰۲/۱۳۸۳.

۲- بیانات در مراسم بیعت نخست وزیر و هیئت وزیران، ۱۶/۰۳/۱۳۶۸.

نام امام حرکت می کرد. فکر نمی کرد که «مذهب من چیست؟» «من سنی ام، او شیعه است.» «او سنی است، من شیعه ام».(۱)

(امام مرد با بصیرتی بود و اینکه شما می بینید ایشان این قدر روی اتحاد کلمه دنیای اسلام تکیه کرد، خوب این به ما نشان می دهد که قضیه خیلی اهمیت دارد.(۲)

۱۲. نمونه های وحدت

۱۲-۱. وضعیت جزیره العرب پیش از اسلام

(در صدر اسلام، دو قدرت بزرگ موجود، به طور دائم، با یکدیگر در حال جنگ و دشمنی بودند، نظام ایران باستانی، و نظام روم. در بین این دو نظام هم جزیرهالعرب بود، با اهوای مختلفه و آرای متشتته و دشمنی و کینه ورزی دائم. با اینکه دو قدرت بزرگ بالای سرشان بود و هر دو قدرت می خواستند از اینها سود ببرند و آنها را زیر فشار قرار می دادند، در جزیرهالعرب، وحدت کلمه نبود. عد ه ای مشرک بودند، عد ه ای یهودی بودند، عد ه ای نصرانی بودند و همه اینها در حال اختلاف و نزاع، یهودی شان با مشرکشان؛ مشرکشان با یهودی شان؛ همه با نصرانی شان. و باز در میان خود مشرکین هم، اختلافات فراوان قبیل های و حتی کوچک تر از قبیله ای، دائم برقرار بود. یعنی، احزاب مختلف و گروه های گوناگون، به طور دائم در حال جنگ و جدل بودند. پس، دنیای اطراف جزیرهالعرب و مهبط وحی را وقتی شما نگاه کنید، می بینید که قبل از پیروزی اسلام و پدید آمدن حکومت اسلامی در زمان

۱- بیانات در دیدار مردم قم، به مناسبت نوزدهم دی ماه، سالروز قیام مردم قم، ۱۹/۱۰/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار روز دوشنبه، ۱۴/۰۹/۱۳۸۴.

نبی اکرم صلی الله علیه و آله ، در همه طرف جنگ و خونریزی و اختلاف بود؛ تا اینکه اسلام پدید آمد.(۱)

۲-۱۲. اقدامات پیامبر

۱-۲-۱۲. تنظیم میثاق عمومی پس از ورود به مدینه

(اول، ایجاد وحدت است. همه مردم مدینه که مسلمان نشدند؛ اکثراً مسلمان شدند و تعداد بسیار کمی هم نامسلمان ماندند. علاوه بر اینها، سه قبیله مهم یهودی - قبیله بنی قینقاع، قبیله بنی النضیر و قبیله بنی قریظه - در مدینه ساکن بودند؛ یعنی در قلعه های اختصاصی خودشان که تقریباً به مدینه چسبیده بود؛ زندگی می کردند. آمدن اینها به مدینه به صد سال، دویست سال قبل از آن برمی گشت و اینکه چرا آمده بودند، خودش داستان طولانی و مفصلی دارد. در زمانی که پیغمبر اکرم وارد مدینه شد، خصوصیت این یهودی ها در دو، سه چیز بود، یکی این بود که ثروت اصلی مدینه، بهترین مزارع کشاورزی، بهترین تجارت های سود ده و سودبخش ترین صنایع ــ ساخت طلاآلات و امثال این چیز ها ــ در اختیارشان بود. بیشتر مردم مدینه در موارد نیاز به اینها مراجعه می کردند؛ پول قرض می گرفتند و ربا می پرداختند؛ یعنی از لحاظ مالی، ریش همه در دست یهودی ها بود. دوم اینکه بر مردم مدینه برتری فرهنگی داشتند. چون اهل کتاب بودند و با معارف گوناگون، معارف دینی و مسائلی که از ذهن نیمه وحشی های مدینه، بسیار دور بود، آشنا بودند؛ لذا تسلط فکری داشتند. در واقع اگر بخواهیم به زبان امروز صحبت کنیم، یهودی ها در مدینه یک طبقه روشن فکر محسوب می شدند؛ لذا مردم آنجا را تحمیق و تحقیر و مسخره می کردند. البته

۱- بیانات در نهمین گردهمایی سراسری ائمه جمعه، ۲۸/۰۶/۱۳۷۲.

آنجایی که خطری متوجه شان می شد و لازم بود، کوچکی هم می کردند؛ لیکن به طور طبیعی اینها برتر بودند. خصوصیت سوم این بود که با جا های دوردست هم ارتباط داشتند؛ یعنی محدود به فضای مدینه نبودند. یهودی ها واقعیتی در مدینه بودند؛ بنابراین پیغمبر باید حساب اینها را می کرد. پیغمبر اکرم یک میثاق دسته جمعی عمومی ایجاد کرد. وقتی آن حضرت وارد مدینه شد، بدون اینکه هیچ قراردادی باشد، بدون اینکه چیزی از مردم بخواهد و بدون اینکه مردم در این باره مذاکر ه ای کرده باشند، روشن شد که رهبری این جامعه متعلق به این مرد است؛ یعنی شخصیت و عظمت نبوی به طور طبیعی همه را در مقابل او خاضع کرد؛ معلوم شد که او رهبر است و آنچه می گوید، باید همه بر محورش حرکت و اقدام کنند. پیغمبر میثاقی نوشت که مورد قبول همه قرار گرفت. این میثاق درباره تعامل اجتماعی، معاملات، منازعات، دیه، روابط پیغمبر با مخالفان، با یهودی ها و با غیرمسلمان ها بود. همه اینها نوشته و ثبت شد؛ مفصل هم هست؛ شاید دو سه صفحه کتاب های بزرگ تواریخ قدیمی را گرفته است.(۱)

۲-۲-۱۲. ایجاد اخوت در میان مسلمین

(اقدام بعدی بسیار مهم، ایجاد اخوت بود. اشرافی گری و تعصب های خرافی و غرور قبیل های و جدایی قشر های گوناگون مردم از یکدیگر، مهم ترین بلای جوامع متعصب و جاهلی آن روز عرب بود. پیغمبر با ایجاد اخوت، اینها را زیر پای خودش له کرد. بین فلان رئیس قبیله با فلان آدم بسیار پایین و متوسط، اخوت ایجاد کرد. گفت شما دو نفر با هم برادرید؛ آنها هم با کمال میل این برادری را قبول کردند. اشراف و

۱- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۸/۰۲/۱۳۸۰.

بزرگان را در کنار بردگان مسلمان شده و آزادی یافته قرار داد و با این کار، همه موانع وحدت اجتماعی را از بین برد.(۱)

۳-۱۲. عبدالله بن اُبَی

(در زمان پیامبر، یکی از منافقان بسیار فعال، «عبدالله بن ابی» بود که با یهودی ها و کفار قریش و جاسوس های امپراتوری روم می ساخت و از هر وسیله ای استفاده می کرد، برای اینکه شاید بتواند حکومت پیامبر را از بین ببرد؛ چرا؟ چون قبل از آنکه پیامبر به مدینه بیاید، او تصور می کرد که در آینده، رئیس و حاکم و پادشاه مدینه خواهد شد! پیامبر در واقع مقام او را از او سلب کرده بود. امروز در این کشور «عبدالله بن ابی» هایی هستند؛ کسانی که خیال می کردند اگر انقلابی در این کشور رخ دهد، حکومت وقف آنها و متعلق به آنهاست. کسانی که نه فقاهت را قبول داشتند، نه امام را قبول داشتند، نه مردم را قبول داشتند، نه احساسات دینی را قبول داشتند. پیامبر با «عبدالله بن ابی» خوش رفتاری کرد و او را مجازات ننمود. نظام اسلامی هم با اینها خوش رفتاری کرد و به مجازاتشان نپرداخت. اینها امروز به برخی از پدیده هایی که دست دشمن در آنهاست، می نگرند؛ خیال می کنند فرصتی پیدا کرده اند که به نظام اسلامی ضربه بزنند. فعالیت های منافقانه خودشان را می کنند، به این امید که بین مسئولان اختلاف باشد؛ به این امید که بین مردم اختلاف باشد؛ به این امید که جوانان رابطه شان را با نظام اسلامی قطع کنند؛ به این امید که جوانان با دین قهر کنند!(۲)

ص: ۱۵۱

۱- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۸/۰۲/۱۳۸۰.

۲- بیانات در دیدار با جوانان در مصلای بزرگ تهران، ۰۱/۰۲/۱۳۷۹.

۴-۱۲. جنگ های صلیبی

(باید نشان دهید که جهان اسلام در سایه بیداری اسلامی، مصمم به بازگشت به سنت های حسنه تاریخ شکوهمند اسلام است و همان سنت ها و در رأس همه، وحدت مسلمانان است که در گذشته موجب شد مسلمانان در نبرد های سرنوشت ساز علیه متجاوزان صلیبی پیروز شوند.(۱)

۵-۱۲. ایران، نمونه ای از وحدت در جهان اسلام

اشاره

(این احساس [اهتمام به امور مسلمین]، مردم ما را به حرکت وامی دارد؛ مردم ما را به اهتمام به امور آنها [مردم بوسنی] وامی دارد. اگر لازم است به خیابان ها بیایند، با گروه های میلیونی به خیابان ها می ریزند. اگر لازم است کمک کنند و پول بدهند، به حساب های مربوط پول می ریزند و کمک می کنند. اگر چیز دیگری هم در راه حمایت از برادران مسلمان لازم باشد، باز هم ملت ما سینه را سپر می کند و آماده، می ایستد. این، یک نمونه از ملتی است که اعتقاد به وحدت اسلامی، به برادری اسلامی و به خویشاوندی اسلامی دارد. حال اگر همه ملت های مسلمان با هم چنین باشند، ببینید چه چیزی در دنیا پیش می آید! این، وحدت اسلامی است. وحدت بالاتر، بعد از وحدت میان آحاد یک کشور و یک ملت، وحدت امت اسلامی است.(۲)

(بحمداللّٰه ملت ما، ملتی یک پارچه و مردمی متحدند. این اتحاد، مظاهر بسیار ارزشمندی داشته است؛ ملت ما از امتیاز معنای هم زیستی، هم دلی، هم دستی، همگامی و اتفاق و اتحاد، با همه خصوصیاتی که در قاموس سیاسی جهان دارد و آن را ارزشمند کرده است - به تمام معنی کلمه - برخوردار بوده است و بحمداللّٰه امروز هم برخوردار است. عرض

۱- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، ۰۴/۰۲/۱۳۸۰.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

من این است که این را حفظ کنید. عرض من به شما، به مسئولان، به آحاد ملت و به قلم به دستان این است که این اتحاد را حفظ کنید.(۱)

(هرجایی که مردم بتوانند وجوه مشترک را بر وجوه اختلاف و افتراق غلبه دهند و عواطف و رفتار و ایمان و احساسات خود را بر اساس وحدت کلمه تنظیم کنند، در آن نقطه، موفقیت و پیروزی نصیب آن مردم خواهد شد؛ همچنانی که در آثار اسلامی است: «یدالله مع الجماعه».(۲) برای ملت ایران، این هم زیستی ــ چه در این منطقه [تربت جام]، و چه در سایر مناطقی که شیعه و سنی در کنار هم زندگی می کنند ــ مایه افتخار است و این نکته ای است که ملت ایران می تواند آن را به عنوان یک نقطه درخشان و روشن به دنیای اسلام نشان دهد و به آن افتخار کند.(۳)

۱-۵-۱۲. عملکرد علمای اهل سنت استان های سنی نشین ایران

(علمای اهل سنت، چه در این استان و چه در استان های کردستان، کرمانشاه و سیستان و بلوچستان ــ که من از آنجا اطلاع نزدیک دارم ــ اعم از علمای حنفی و شافعی، در نقاط مختلف، بینی این بدخواهان را ــ که پول های نفتی را هم صرف این کار می کردند ــ به خاک مالیدند. آفرین بر اینها! آنها را مأیوس کردند.(۴)

۶-۱۲. پیروزی مقاومت اسلامی لبنان

(در سال ۱۳۷۰، اعراب و مسلمانان در پی یک سلسله شکست های متوالی ــ در جریان جنگ خلیج فارس ــ دچار سرخوردگی بودند.

۱- بیانات در دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام به مناسبت عید سعید غدیر، ۲۷/۰۱/۱۳۷۷.

۲- نهج البلاغه، خطبه ۱۲۷.

۳- بیانات در اجتماع بزرگ مردم شهرستان تربت جام، ۰۹/۰۶/۱۳۷۸.

۴- بیانات در دیدار روحانیون در محل مصلای ارومیه، ۲۷/۰۶/۱۳۷۵.

وحدت درونی آنان نیز در معرض فروپاشی جدی قرار داشت و چنددستگی بر آنان حاکم بود؛ ولی در شرایط کنونی و به ویژه در پرتو پیروزی تاریخی و عظیم مقاومت اسلامی در جنوب لبنان، امید های تازه و حیات بخشی در دل مسلمانان پیدا شده است.(۱)

۱۳. موانع وحدت

۱-۱۳. خشونت و اهانت

آن کسی که علناً و آشکارا، مقدسات فرقه ای از فِرَق مسلمین را به باد اهانت می گیرد، این همان خواست استکبار است. امروز جدا کردن ملت های مسلمان از ملت ایران، یکی از هدف های مشخص و تعریف شده استکبار است. روی این، برنامه ریزی و کار و سیاست گذاری می کنند و هم در سطح دنیا و هم ـ متأسفانه ـ داخل ایران پول خرج می کنند.(۲)

۲-۱۳. وحدت عربی در مقابل وحدت اسلامی

(در نظر این زمامداران خائن، قومیت و وحدت عربی، فقط هنگامی باید مورد استفاده قرار گیرد که امریکا بخواهد از آن در برابر ایران اسلامی و اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله بهره برداری کند. اُف بر وجدان های خفته و دل های ناپاکی که لطف و عنایت امریکا را به قیمت از دست دادن همه چیز، هم ثروت های خداداد طبیعی، هم شأن و کرامت انسانی و ایمان اسلامی و آبرو و اعتبار و تشخص ملت خود طلب کردند و با

۱- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، ۰۴/۰۲/۱۳۸۰.
۲- بیانات در دیدار رؤسای سه قوه، کارگزاران نظام اسلامی و شخصیت های خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی ۱۳/۰۵/۱۳۷۵.

کفران نعمت های خدا، خود و ملت هایشان را در سراشیب انحطاط و ابتلا به غضب الهی دچار ساختند. «أَلَمْ تَرَ إِلَی الَّذینَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ کُفْراً وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دارَ الْبَوارِ»(۱).(۲)

(امروز مشکلات دنیای اسلام، بیشتر ناشی از تفرقه بین مسلمانان است. فکر می کنید هشت سال جنگ تحمیلی عراق علیه ما، به سود چه کسی تمام شد؟ حمله عراق به کویت به سود چه کسی تمام شد؟ اینها باید حل شود. مشکل این است که کشور های اسلامی باید خودشان فی مابین خودشان را اصلاح کنند. اگر این درست شد، شمشیر دشمن هم کُند خواهد شد. هرچه در این زمینه تلاش شود، موجب رضای خداست. عراق برای حمله به ما بهانه گیری کرد و گفت من دروازه شرقی دنیای عرب را حفظ می کنم! حال که آن دروازه بان در بین نیست، چه اتفاقی در این دروازه شرقی می افتد؟! اینها عوض اینکه به فکر جنگ با اسرائیل باشند؛ به جای اینکه به فکر امریکا و دشمن باشند، به فکر جنگ با ایران اسلامی افتادند.(۳)

۳-۱۳. تفرقه افکنی بین مسلمین

(امروز وحدت مسلمانان با ایجاد تفرقه های مذهبی، فرقه ای، نژادی، ناسیونالیسم های گوناگون، قومیت های مختلف و شعار های انحرافی، مخدوش شده است. مسلمانان بر فراز همه شعار های خود _ چه شعار قومیت، چه شعار مذاهب اختصاصی خودشان، چه شعار های مربوط به

۱- آیا ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند، و قوم خود را به سرای نیستی و نابودی کشاندند؟! (ابراهیم ۲۸).

۲- پیام به مناسبت اولین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی رحمه الله ۱۰/۰۳/۱۳۶۹.

۳- بیانات در دیدار امیر کویت، ۱۹/۰۹/۱۳۷۶.

سیاست های خودشان ـ باید شعار وحدت و یک پارچگی امت اسلامی را قرار دهند. امروز برای آنها یکی از کارآمدترین شعار ها این است.(۱)

۴-۱۳. منزوی کردن انقلاب اسلامی

(از سال ها قبل از انقلاب که این حرف [اتحاد مسلمین] به صورت رقیقی گفته می شد، دستگاه های وابسته به استکبار جهانی، با آن مخالفت کردند. از وقتی که انقلاب اسلامی پیروز شد، مستکبران عالم فهمیدند که اگر این حرف ـ یعنی اتحاد مسلمین ـ پا بگیرد، مسلمانان به پایگاه و مرکز و کانون و ام القرای اسلام ـ یعنی ایران اسلامی ـ متوجه خواهند شد. لذا از اول پیروزی انقلاب، پول های زیادی از طرف دولت های مرتجع و وابستگان به استکبار، برای ایجاد اختلاف خرج می شود. در کشور های مختلف، اعم از کشور های عربی یا اردوزبان و یا حتی در خود کشور اسلامی، به طرق نامریی و با دست های پنهان، می خواهند نگذارند این وحدتی که پیام انقلاب و اسلام است، پا بگیرد. ما می گوییم این وحدت را باید مهم شمرد. حرف ما این است.(۲)

۱۴. وضعیت وحدت

۱-۱۴. در جهان اسلام

اشاره

(درباره مسلمانان جهان، آنچه که حقیقتاً مایه رنج و تأسف و درد است؛ این است که مسلمانان، امروز به آن چیزی که بیش از همه احتیاج دارند، کمتر توجه می کنند و آن عبارت از بازگشت به اسلام و اتکا به قدرت اسلامی و استحکام پیوند بین مسلمانان و وحدت مسلمین است. علت این است که امروز، دشمنان اسلام در مقابل این

۱- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۷/۱۰/۱۳۷۹.

۲- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۱۹/۰۷/۱۳۶۸.

دین، موضع خشن تر و حتی صریح تری اتخاذ کرده اند. در گذشته هم با اسلام، خیلی دشمنی و ستیزه شده است؛ اما امروز بیش از همیشه، این دشمنی خشن تر و صریح تر و ستیزه جویانه تر است.(۱)

(یکی از موضوعاتی که به مناسبت امروز باید مورد توجه قرار گیرد، عظمت اسلام در قالب امت اسلامی است. درخواست ما از دولت های اسلامی این است که نسبت به این مسئله، توجه و عنایت مخصوصی مبذول کنند. بحمدالله ملت ها در سال های اخیر به مسئله کلیت اسلام و امت اسلامی توجه پیدا کرده اند. نمی گوییم آحاد ملت ها، لکن در همه ملت ها در بین مسلمین یگانگی و وحدت و جماعت، محسوس است و نغمه آن شنیده می شود. این امید و آرزو در دل آحاد مسلمین در اقصی نقاط عالم به وجود آمده است. مهم این است که حکومت ها و دولت ها هم به آن توجه کنند. این مسئله ای است که هر حکومت اسلامی؛ یعنی هر حکومت حاکم بر سرزمینی که در آن مسلمان ها هستند، از آن سود می برد.(۲)

تهدید ها و فشار های سنگین

(امروز از اتحاد و نزدیکی کشور های اسلامی، امت اسلام سود می بیند. امروز امت اسلام زیر فشار های بزرگی است. وضع فلسطین و عراق و افغانستان را نگاه کنید! سوریه را ملاحظه کنید! تهدید هایی را ببینید که امروز نسبت به همه دنیای اسلام وجود دارد و در رأس و محور همه این تهدیدها، امریکا و صهیونیست ها قرار دارند! در مقابل این وضعیت، امت اسلامی چه باید بکند؟ قدم اول این است که به

۱- بیانات در خطبه های نماز عید فطر، ۰۱/۱۲/۱۳۷۴.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام در روز عید فطر، ۲۲/۱۲/۱۳۷۲.

همدیگر نزدیک شوند و عوامل تفرقه و جدایی را بین خودشان کم کنند. البته روابط اقتصادی یکی از عواملی است که کشور ها را به هم نزدیک می کند؛ لذا ما موافقیم و از استحکام روابط اقتصادی استقبال می کنیم؛ لیکن فقط این نیست؛ هر چه ممکن است، کشور ها باید نقطه نظر های خود را به هم نزدیک کنند. البته نزدیک شدن کشور های اسلامی به هم، خوشایند قدرت های سلطه طلب نیست. سعی آنها این است که بر اساس سیاست معروف «تفرقه بینداز و حکومت کن» کشور های اسلامی را از هم جدا کنند. علی رغم میل دشمنان و مخالفان، باید ارتباطات را هر چه بیشتر نزدیک کرد. به هر حال ان شاءالله با تلاش دولت شما [پاکستان] و برادران ما در اینجا، این مقصود عملی شود.(۱)

(تا آنجایی که من در تاریخ یادم می آید، درگیری ها و تعارضات و جنگ های مذهبی بین مسلمین، به وسیله قدرتمندان هدایت شده است. از زمان بنی عباس و آن جنگ هایی که بین مکاتب کلامی تازه تأسیس شده آن روزگار اتفاق افتاد و آن کشتار های متقابل - گاهی این خلیفه بود، طرفدار این فکر بود؛ گاهی خلیفه دیگر بود، طرفدار فکر دیگری بود - تا زمان های بعد، همواره دست هایی طرفداران عقاید مختلف اسلامی را به جان هم انداختند. اگر این دست ها نبوده، آنها با هم سال ها در صلح و آرامش زندگی کردند و هیچ مشکلی نداشتند. نمونه اش همین کشور های اسلامی است که در آن، فِرق مختلف

۱- بیانات در دیدار نخست وزیر پاکستان، ۳۰/۰۷/۱۳۸۲.

اسلامی با هم مشغول زندگی هستند؛ یک نمونه اش ایران، یک نمونه اش عراق، یک نمونه اش کشور های دیگر است. چه موقع خود مردم و معتقدان به اسلام در مقابل هم صف آرایی داشتند؟ چه زمانی با هم جنگیدند؟ به هر حال ما باید گذشته را در حفاظ فراموشی بگذاریم و آن را کأن لم یکن فرض کنیم.(۱)

(امت اسلام، در سراسر آسیا، افریقا و اروپا پراکنده است. مهم این است که ما این وحدت را حفظ کنیم. تلاش زیادی می شود که این احساس وحدت بین اجزا و اعضای این پیکر بزرگ، وجود نداشته باشد. گاهی با تکیه بر ناسیونالیست ها، گاهی با تکیه بر مذاهب گوناگون اسلام، یا با ایجاد سوءظن و شایعه، سعی در ایجاد تفرقه میان امت بزرگ اسلامی دارند. هدف آنها این است که این امت بزرگ، یک پارچه و متحد نشود.(۲)

(همه خیال می کردند که هر چه از مبدأ دور شویم ـ به خصوص بعد از رحلت امام بزرگوار رحمه الله ـ دیگر شور و شوق ملت های مسلمان نسبت به ایران و انقلاب اسلامی، تمام می شود. اما می بینید که این شور و شوق، روزبه روز بیشتر و به موازات آن، روزبه روز برای استکبار جهانی، مشکل جدی تر شده است. این کار خداست کار ما نیست. این اراده الهی است. منتها ملت ایران، به کمک خدا و توفیقات الهی، زمینه این تفضل الهی را با گذشت خود، با فداکاری خود، با تلاش خود، با

۱- بیانات در دیدار با اعضای شرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

۲- بیانات در دیدار رئیس مجلس اندونزی، ۲۳/۰۶/۱۳۷۹.

خون دادن خود، با ابراز عقیده خود و با حفظ وحدت خود فراهم کرد.(۱)

(دنیـای اسـلام، تقریباً با یک میلیارد و نیم جمعیت، با امکانات فراوان اقلیمی و جغرافیایی و طبیعی و انسانی و سـرمایه های بی نظیری که در اختیار دارد، می تواند یک مجموعه عظیم و متحد را تشکیل بدهد.(۲)

۲-۱۴. در کشور های منطقه

اشاره

(امروز، روز اتحـاد و هم دلی ملت هـا و دولت های اسـلامی است. من از همین جا می خواهم به ملت خودمان و ملت عراق و ملت پاکستان و دیگر ملت های مسلمان هشدار بدهم؛ اختلافات مذهبی و اختلافات شیعه و سنی را مهار کنند. من امروز دست هایی را می بینم که با برنامه، به عنوان شیعه و سـنی، میان مسـلمانان جنگ ایجاد می کننـد. کشـتار هایی که اتفاق می افتـد و انفجار هایی که در مساجد، حسـینیه ها، نماز های جماعت و نماز های جمعه به وجود می آید، یقیناً دست خبیث صـهیونیسم و اسـتکبار در آنهـا وجود دارد؛ این کار خود مسـلمان ها نیست. هم در عراق، هم در ایران، هم در افغانسـتان، هم در پاکسـتان و هم در همه کشور های دیگر، امروز مسلمانان وظیفه دارند به موارد اتحاد و وحدت خودشان بپردازند.(۳)

(دنیا ناباورانه شاهد بن بست شـکنی در قضـیه افغانسـتان بود. مجاهدان افغان، به برکت اسلام و وحدت کلمه، توانستند ارتش بیگـانه را بیرون براننـد و اگر بـاز هم به همین دو عامـل تکیه کننـد، خواهنـد تـوانست حکومت شایسـته مطلوب خود را در آن کشور تشکیل داده و رژیم

۱- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.

۲- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۳- بیانات در مراسم شانزدهمین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۴/۰۳/۱۳۸۴.

وابسته کنونی را از جا بکنند. این دو عامل، عیناً علاج همه درد ها و گرفتاری های فلسطین و لبنان نیز هست.(۱)

۱-۲-۱۴. لبنان

اشاره

(ما خوش حالیم که بحمداللّه می شنویم و نیز احساس می کنیم که لبنان به سمت یک پارچگی حرکت می کند؛ و باید به این امر کمک کرد.(۲)

زندگی ای، با محبّت و انس

(ما، از اینکه بحمداللّه برادران شیعه در لبنان با محبت و انس زندگی می کنند، خیلی خوش حالیم و از خدای متعال می خواهیم که این انس را، چه بین شیعه، چه بین شیعه و سنی و چه بین مسلمان و مسیحی، در لبنان محفوظ نگه دارد. چه قدر خوب است که آحاد ملت لبنان، با محبت و با عدالت واقعی در امور زندگی و سازمان سیاسی، در کنار یکدیگر زندگی کنند.(۳)

(ملت لبنان و جوانان دلاور و سیاست مداران هوشمندش با سیلی سخت خود، او [امریکا و اسرائیل] را از این غفلت بیرون آوردند. دشمن اکنون درصدد بریدن این بازوی توانا و کارآمد است؛ در صدد ایجاد اختلاف میان سیاست مداران است؛ در صدد پاشیدن ویروس بی صبری و تردید در مردم است. همه باید در برابر این سمپاشی ها بیدار باشند.(۴)

۱- پیام به حجاج بیت الله الحرام، ۱۴/۰۴/۱۳۶۸.

۲- بیانات در دیدار رئیس مجلس لبنان، ۳۰/۱۰/۱۳۷۱.

۳- بیانات در دیدار رئیس مجلس لبنان، ۳۰/۱۰/۱۳۷۱.

۴- پیام تبریک به حجت الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله به مناسبت پیروزی مقاومت اسلامی، ۲۶/۰۵/۱۳۸۵.

(البته جناب عالی [رفیق حریری] دو مسئله مهم را در مقابلتان دارید: یکی حفظ وحدت ملت لبنان که شاید کلید اساسی در منطقه، در کشور شما این است و دشمنان زیادی هم دارد و حقیقتاً تلاش سختی را می طلبد که از شما برمی آید. مسئله دوم، بازسازی لبنان است.(۱)

(تبلیغات صهیونیستی می خواهد اینها [حزب الله] را با اسم ظالمانه «تروریست» بکوبد. در حالی که همه منصفین عالم، اینها را کسانی می دانند که از شرف، حیثیت، استقلال و خاک خودشان دفاع می کنند. این هماهنگی شیعی هم، برای ما واقعاً یک پدیده شیرین و مطلوب است. معتقدیم با همه نیرو، باید اطراف قضیه را حفظ کنیم. امروز برای ایجاد اختلاف بین شیعیان در لبنان، خیلی انگیزه وجود دارد. هیچ گونه اختلافی را نباید گذاشت بین شیعه جریان پیدا کند. حتی این بگومگو های مربوط به مسائل اعتقادی و فقهی و اینها هم، در بین شیعه نباید باشد. اصلاً عناصر اختلاف و تشتت را بین شیعه نباید راه داد. واقعاً می شود حدس زد صهیونیست ها که از ضربات شیعه، این قدر ناراحت هستند، پول های کلانی را برای ایجاد اختلاف بین آنها خرج می کنند. هر کاری در این زمینه، کمک به صهیونیست هاست.

(من حس می کنم یک سیاست جدی برای ایجاد اختلاف بین شیعه در داخل لبنان وجود دارد؛ الان جداً کار می کنند تا دل های اینها را از هم چرکین کنند. اول با مشکلات زبانی است، بعد هم ممکن است به جا های خطرناک تری برسد: «و إن الحرب أول ها کلام.»(۲) باید خیلی مراقب

ص: ۱۶۲

۱- بیانات در دیدار نخست وزیر «لبنان»، ۲۴/۱۰/۱۳۷۹.

۲- «فإن النار بالعودین تذکی و إن الحرب أول ها کلام» ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۹، ص ۱۴۰، به نقل از یکی از شعرای عرب.

بود که این اختلافات در لبنان پا نگیرد. هر چه بتوانید اطراف قضیه را با هم نزدیک کنید، بهتر است.(۱)

۲-۲-۱۴. فلسطین

وحدت درونی مردم فلسطین و جریانات مختلف فلسطینی یک نکته اساسی است. هرچیزی که موجب انحراف مسیر و عدم توجه به دشمن اصلی شود، یقیناً در خدمت آرمان فلسطین نخواهد بود. الحمدلله فلسطینی ها در طول این پنجاه سال از این امتحان سربلند بیرون آمده و پختگی خود را نشان داده اند. دیدیم که همه تلاش های اسرائیل برای دامن زدن به اختلافات مجاهدین، ناکام ماند و تمامی جریان های اصیل و جنبش های مجاهد و مبارز، علی رغم گرایش های متفاوت، با صبر انقلابی مانع از تحقق خواسته دشمن شدند. از این پس نیز باید چنین باشد.(۲)

(روند سازش ــ و به طور مشخص طرح اسلو ــ موجب تفرقه فلسطینیان گردید؛ اما این انتفاضه مبارک توانست وحدت ملی را به صحنه فلسطین بازگرداند. ملاحظه می فرمایید که همه اقشار مردم در این مبارزه حضور دارند و جریانات اسلامی و ملی در کنار یکدیگر قرار گرفته اند. حتی کسانی که همچنان دلشان در جای دیگری است، ناگزیر از همراهی با این حرکت عظیم شده اند.(۳)

(ما امروز داریم به ملت های غیر شیعه مسلمانِ مستضعف دنیا کمک می کنیم. امروز غیر از ما چه کسی دارد به مردم و مجاهدین فلسطین کمک می کند؟ این را خود مبارزین و ملت فلسطین می گویند. خوب، مگر ملت فلسطین شیعه اند؟ وقتی دشمن بیاید از یک چیز کوچکی،

ص: ۱۶۳

۱- بیانات در دیدار رئیس مجلس لبنان، ۲۹/۰۳/۱۳۷۸.

۲- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین ۰۴/۰۲/. ۱۳۸۰

۳- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، ۰۴/۰۲/۱۳۸۰.

یک مستمسکی درست کند و اختلاف بین شیعه و سنی را دامن بزنند، ما باید از رفتار، اعمال، وحدت و دعوتمان مراقبت و مواظبت کنیم.(۱)

۳-۲-۱۴. افغانستان

(مردم افغانستان خیال نکنند که پیروزی رسید و از فردا باب خیرات و برکات باز خواهد شد؛ خیر. زحمت دارد؛ سازندگی و تلاش و راندن دشمن لازم دارد؛ حفظ دوست و تشکیل قدرت و از همه بالاتر، وحدت لازم دارد.(۲)

(متأسفانه بلایی که امروز خود این آقایان و احزاب و گروه ها بر سر افغانستان و ملت آن می آورند، در گذشته کمتر سراغ داریم که بر سر مردم افغانستان آورده شده باشد. به خاطر گروه گرایی، به خاطر تعصبات، به خاطر نبودن وحدت ملی، به خاطر اهمیت دادن به نژادها: این یکی نژاد سفید است، آن یکی نژاد زرد است، این یکی فارس زبان است، آن یکی پشتوست، این یکی شیعه است، آن یکی سنی است، این یکی رئیسش فلان آقاست، آن یکی رهبرش فلان کس است! وقتی گردانندگان امور یک ملت به این مسائل فکر کنند، ببینید آن ملت به چه روزی می افتد! این را در افغانستان مشاهده می کنید. رحمت خدا و نور بر روان آن مرد بزرگی که نگذاشت جامعه ایران که چند برابر افغانستان جمعیت و وسعت دارد و زمینه ها برای درگیری هم در آن وجود داشت، سرگرم این بازیچه ها شود. من رئیسم، تو رئیسی، من رئیس این حزبم، تو رئیس آن گروهی، من زبانم ترکی است، تو زبانت فارسی است، آن یکی زبانش عربی است، آن یکی زبانش بلوچی است، آن یکی ترکمن است ... اینها را ــ آن مرد بزرگ و آن رهبر یگانه ــ از

۱- بیانات در دیدار روز دوشنبه، ۱۴/۰۹/۱۳۸۴.

۲- بیانات در دیدار اعضای اولین «مجمع علمای اهل تشیع و تسنن افغانستان» ۲۳/۰۷/۱۳۷۱.

درون ذهنیات مردم برداشت و جارو کرد و از بین برد. اگرچه همیشه ملت ایران قدردان امام و انقلابش بوده است؛ اما هر چه از حوادث بیشتر می گذرد مسئله روشن تر می شود.(۱)

(ملت افغان که از اقوام و مذاهب مختلف تشکیل شده، با مشارکت و همکاری همگان، توانست به پیروزی برسد. اکنون، برای اینکه بتواند راه استقلال و سازندگی را با موفقیت طی کند و به هدف های خود برسد، وحدت کلمه و همکاری اقوام و مذاهب گوناگون، شرط اساسی است و این وحدت، فقط بر محور اسلام باید باشد و بس. مذاهب و طوایف گوناگون، به ندای ملکوتی «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا»،(۲) گوش جان دهند و وحدت خود را بیش از پیش مستحکم سازند. دست هایی در کار است که تعصب های قومی و فرق های را تشدید کند و میان برادران مسلمان و یا اقوام افغان، درگیری به راه بیندازد. این دست ها، از آن دشمنان اسلام و دشمنان افغانستان است و ان شاءاللّه با هشیاری مردم و مسئولان باید قطع شود. (۳)

(یکی از اصول اسلام، وحدت مسلمین و اخوت اسلامی است. «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ».(۴) نقاط مشترک را هم باید چسبید. در افغانستان، اتفاقاً اختلافات مذهبی و فرقه و قومی هم هست. اقوام افغانستان، در طول این تاریخ دویست وپنجاه ساله که ما می دانیم، غالباً با هم درگیری داشته اند. از لحاظ قومی هم، شیعه و سنی با یکدیگر اختلافات داشته اند. باید همه اینها را در هم هضم کنیم و فقط اسلام را در همه

۱- خطبه های نماز جمعه تهران، ۰۷/۱۲/۱۳۷۱.

۲- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)

۳- پیام به مناسبت پیروزی ملت مبارز و مسلمان افغانستان، ۱۲/۰۲/۱۳۷۱.

۴- همان.

این گروه ها و دسته جات مختلف حاکم نماییم. در رأسش هم شما آقایان ــ اعم از شیعه یا سنی ــ که هر کدام بحمداللّه جمعیتی را دنبال سر خودتان دارید، باید در جهت ایجاد حکومت اسلامی و حاکمیت اسلام در افغانستان تلاش کنید و به کمتر از این هم بایستی قانع و راضی نشوید.(۱)

(همه باید تلاش کنند تا وحدت ایجاد شود. البته در طول این چند سال گذشته ــ به خصوص در یک سال اخیر ــ مکرراً به برادران مستقر در پاکستان و ایران گفته ایم که افغانستان جز با وحدت گروه ها و نیروها، نخواهد توانست به مقصود خودش دست یابد. اگر کسی خیال کند که با حذف این گروه یا آن دسته، خواهد توانست کار را به پیش ببرد، اشتباه کرده است. امروز مشکل اصلی، مشکل اختلاف است. باید هدف عمومی و اصلی، ایجاد وحدت باشد. همه هم باید کمک بکنند. آنهایی که بزرگترند، بیشتر باید تلاش کنند و آنهایی هم که کوچکترند، باید تلاش کنند تا این وحدت ان شاءالله انجام بگیرد.(۲)

(در طول جنگ تحمیلی هشت ساله، بخش عمده از زحماتی که متحمل شدیم، به خاطر موضع قاطع و صریحی بود که در امر افغانستان داشتیم. آن موضع، امروز هم وجود دارد و هیچ فرقی نکرده است. امروز هم ما در کنار ملت و جهاد و وحدت افغانستان و نیز حکومت اسلامی آینده اش قرار داریم.(۳)

ص: ۱۶۶

۱- بیانات در دیدار با رهبران گروه های جهادی افغانستان، به همراه صبغهالله مجددی (رئیس جمهور موقت افغانستان) و حجهالاسلام والمسلمین ابراهیمی (نماینده رهبری در امور افغانستان) و جمعی از مسئولان وزارت امور خارجه، ۲۹/۸/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار با رئیس جمهور موقت افغانستان و رهبران مجاهدان افغانی، ۱۱/۰۷/۱۳۶۸.

۳- همان.

(ما اتحاد شما [شیعیان افغانستان] را با گروهی که الان در مقابل طالبان مطرحند، تأیید می کنیم. این همکاری، بسیار خوب، لازم و به موقع است. الان شما وضع خوبی دارید؛ هم شما کمک می شوید، هم آنها کمک می شوند. لازم است این اتحاد و بیش از آن، اتحاد شیعه حفظ شود... ما شیعه افغانستان را پاره تن خود می دانیم؛ چه بخواهند، چه نخواهند. وقتی آقای مزاری در آن شرایط سخت در کابل زندگی می کرد و بعد منتهی شد به شهادت او، عوامل دست اندرکار اینجا به جای خود محفوظ؛ بنده که این همه گرفتاری دارم، ساعت ساعت من به مسائل آنجا مشغول بود؛ یعنی وضعیت آنجا را حس می کردم. بنابراین ما از قضایای افغانستان فارغ نیستیم؛ ذهن و دل ما درگیر قضایای مردم افغانستان است؛ به خصوص شیعه که واقعاً پاره تن ماست و از ما جدا نیست.(۱)

۴-۲-۱۴. عراق

(الان دشمن، و همین سرویس های جاسوسی اسرائیل و امریکا، در عراق یک عد ه ای را تحریک می کنند که با شیعیانی که در عراق اکثریت را دارند _ حالاـ امروز اکثریت دولت متعلق به آنهاست _ مقابله و مبارزه کنند؛ ناامنی ایجاد کنند؛ و این ناامنی را وسیله ای قرار می دهند برای این که پای خودشان را در عراق و در بغداد مستحکم کنند. امریکا برای ماندن در عراق بهانه لازم دارد و این بهانه، ناامنی است. آنها برای اینکه دولت عراق نتواند به خدمات لازم بپردازد، این اوضاع ناامن را در کشور به وجود می آورند، تا بهانه داشته باشند که بمانند. اختلافات را آنها به وجود می آورند: دل سنی را نسبت به شیعه، دل شیعه را نسبت

۱- بیانات در دیدار دسته جمعی دوشنبه ها، ۰۵/۰۸/۱۳۷۶.

به سنی آن چنان چرکین می کنند که نتوانند با این همه مشترکات، کنار هم قرار بگیرند. این، کار دشمن است. چرا ما این حقیقت را نمی فهمیم؟(۱)

(امریکایی ها بدانند دیر یا زود با ذلت و سرافکندگی از عراق خارج خواهند شد. برادران عراقی ما می توانند این دوره را کوتاه کنند؛ می توانند رفع این خطر بزرگ را نزدیک کنند؛ با چه چیزی؟ با وحدت کلمه، با تمسک به اسلام، با حفظ روحیه اسلامی و ایمانی خود و با به کارگیری عقل و حکمت و تدبیر. قدر علما را بدانند؛ قدر موقع و موضع مرجعیت را بدانند؛ قدر این محور های جمع کننده و گردآوری کننده را بدانند؛ قدر ایمان خود را بدانند و در دام تفرقه افکنی دشمن نیفتند. امروز در عراق یکی از برنامه های حتمی دشمنان ــ یعنی امریکایی ها و انگلیسی ها و اتباع و انصارشان ــ تفرقه انداختن است؛ باید در این دام قرار نگیرند.(۲)

(این خطر [دخالت در انتخابات عراق] نیز با هوشمندی و موقع شناسی و شجاعت مردم غیور و مؤمن عراق و رهبران حقیقی و بزرگوار آنان، قابل دفع است. آنان در این لحظه حساس تاریخی که سرنوشت ده ها سال آینده آنان را رقم می زنند، باید از ایمان و شجاعت و هم بستگی ملی خود، بیشترین استفاده را ببرند، انتخاباتی فراگیر و سالم و پرشور برگزار نمایند و از نتایج آن، با همه توان پاسداری کنند.

۱- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت میلاد با سعادت علی بن ابی طالب(ع)، ۱۷/۰۵/۱۳۸۵.
۲- بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۲۶/۰۱/۱۳۸۳.

اختلاف شیعه و سنی یا عرب و کرد و ترکمان و یا دیگر دسته بندی های تفرقه انگیز، تنها به وسیله دشمنان دامن زده می شود.(۱)

(به هر حال، شما راه سخت، اما افتخارآمیزی در پیش دارید. من اعتقادم این است که، آن چیزی که می تواند عراق را پیش ببرد، اتحاد و یک پارچگی آن است و اتکا و اعتماد به آن، هویت ذاتی و درونی خود عراق و مردم آن است و تکیه نکردن به بیگانگان. حضور امریکایی ها و انگلیسی ها در عراق، برای آن کشور عارضه ای بسیار خسارت بار است.(۲)

(الان دو سه عنوان مهم مطرح است؛ یکی وحدت ملت عراق و به خصوص وحدت شیعه است. اگر دشمنان با تدابیری که بلدند و تجربه کرده اند، خدای نکرده بتوانند بین صفوف شیعه، بین صفوف علما و بین صفوف مسلمین ــ شیعه و سنی ــ اختلاف بیندازند، یقیناً ضربه سختی به پیکر ملت عراق و آینده عراق خواهد خورد؛ لذا به هیچ قیمتی نباید بگذارید اختلاف به وجود آید. گاهی لازم است انسان برای حفظ وحدت ــ چه وحدت شیعی، چه وحدت علمایی و چه وحدت اسلامی ــ از امری تنازل کند.(۳)

(... نکته دیگر ــ که آن هم در ضمن مسئله استقلال مندرج است ــ موضوع وحدت عراق است. این طور برمی آید که اشغالگران درصددند عراق را از وحدت جغرافیایی و سیاسی خودش خارج کنند؛ یعنی در حقیقت هویت تاریخی و فرهنگی عراق را از بین ببرند؛ خیلی باید مراقب بود.(۴)

ص: ۱۶۹

۱- پیام به کنگره عظیم حج، ۲۹/۱۰/۱۳۸۳.

۲- بیانات در دیدار ریاست جمهوری عراق، ۰۱/۰۹/۱۳۸۴.

۳- بیانات در دیدار جمعی از علمای عراق، ۲۹/۰۷/۱۳۸۲.

۴- بیانات در دیدار جمعی از علمای عراق، ۲۹/۰۷/۱۳۸۲.

(بزرگانی در همین دوران اخیر مجاهدت ها و فداکاری هایی کردند که شهید عزیز ما مرحوم آیت الله حکیم جزو فعالان این مجموعه بود که امروز جای ایشان در میان ما خالی است. اما این سید بزرگوار با تلاش و مجاهدت خود توانست رمز وحدت کلمه و تمرکز عواطف و افکار ملت عراق، حول محور های اساسی شود. امروز به برکت آن مجاهدت ها، مردم عراق بزرگترین مشکل خود را حضور اشغالگران می دانند.(۱)

(در خصوص قضیه عراق، ما این تحلیل را قبول داریم که بزرگترین خطر برای این کشور عبارت است از درگیری های داخلی بین اقوام گوناگون عراقی؛ چه قومی ــ مثل کرد و عرب و ترکمان و امثال اینها ــ و چه مذهبی، مثل شیعه و سنی. به طور جدی باید از به وجود آمدن این طور زمینه ها پیشگیری کرد. ما به بعضی از ترور هایی که در عراق صورت می گیرد، خیلی سوءظن داریم؛ از جمله ترور شهید مرحوم آقای حکیم. ما احتمال می دهیم دست جاسوس های اسرائیلی با هماهنگی امریکایی ها در کار باشد؛ هدفش هم همین باشد که بین گروه های گوناگون اختلاف ایجاد کند. اگر بشود ان شاءالله همین وحدت نسبی ای را که امروز در عراق هست، حفظ کرد، به نظر می رسد آینده عراق قابل تحلیل باشد.(۲)

۱- بیانات در دیدار اعضای مجمع جهانی اهل بیت(ع)، ۱۷/۰۷/۱۳۸۲.

۲- بیانات در دیدار معاون رئیس جمهور سوریه، ۰۸/۰۷/۱۳۸۲.

(آنچه امروز من به شما عرض می کنم برای عراق لازم است، عبارت است از دین، عقل، شجاعت و وحدت. مواظب باشید با شعار های گوناگون، اتحاد و وحدت شما را به هم نزنند. امروز هیچ بهانه نباید موجب شود که یک جمع در عراق، مشکل عمده خود را جمع مقابل خود به حساب بیاورد.(۱)

(... نکته دوم، وحدت و یک پارچگی نخبگان و مسئولان و بزرگان در عراق است. این معروف است که انگلیسی ها همیشه گفته اند «تفرقه بینداز، حکومت کن!»؛ و این را در عراق، در ایران، در هند و در هر جایی که بوده اند، بار ها و بار ها تجربه و عمل کرده اند. البته امروز تجربه آنها در این زمینه از امریکایی ها بیشتر است؛ ولی امریکایی ها هم این کار را کاملاً بلدند و به دنبال آن هستند. هم وحدت بین جناح های مختلف شیعه، و هم اتحاد و هم دلی بین شیعه و سنی، از جمله واجبات قطعی امروز عراق است. برای آنها موفقیت بزرگی است که بتوانند اختلاف ایجاد کنند. الان هم دارند اختلاف ایجاد می کنند؛ نشانه های تلاش دشمن کاملاً جلوی چشم انسان است. دشمن هیچ وقت نمی آید صریحاً بگوید من دشمن ام و می خواهم بین شما اختلاف بیندازم؛ با چهره و شعار حق به جانب پیش می آید؛ باید بر اینها فائق آمد. به نظر من نجف می تواند همه عراق را متحد کند. امروز بحمدالله مراجع بزرگ و شخصیت های ممتازی در نجف هستند. خدا را شکر می کنیم که طول مدت فشار و اختناق صدامی نتوانست نجف را از مردان بزرگ

ص: ۱۷۱

۱- بیانات در دیدار جمعی از میهمانان عراقی، ۰۵/۰۵/۱۳۸۲.

خالی کنـد. امروز بحمدالله مراجع بزرگ و شایسته تجلیلی در نجف حضور دارند؛ همچنان که فضـلای خوبی، طلاب روشـن فکری و نخبگان سیاسـی مؤمنی در نجف و سایر شـهر های عراق حضور دارنـد. بعضـی هسـتند که سال ها مبارزه و مواجهه با حوادث دشوار را در دوره اقامت خود در ایران تجربه کرده و آزموده اند. این مجموعه باید همه تلاشش این باشد که از جهت گیری مردم و نخبگان بر ضد یکدیگر به شدت جلوگیری کند. این مجموعه باید همه تلاش ها را به سوی دشـمن اصلی جهت بدهد و مردم را به آن سـمت متوجه کند. اگر کسانی هم از این روش تخطی کنند، وقتی از سوی بزرگان و نخبگان اسـتقامت در حرکت دیدند، قهراً کارشان بی اثر می شود.(۱)

۵-۲-۱۴. پاکستان

تا آنجا که من اطلاع دارم، در پاکسـتان، گروه شیعه افراطی مطلقاً وجود ندارد. همان گروه های شیعه ای هستند که همیشه در پاکسـتان بودند و فقط شیعه اند و نه چیز دیگر. مثل سنّی هایی که فقط سنّی اند. من گمان نمی کنم که این گروه های شیعه و سنّی، بـا همـدیگر هیـچ گونه اختلاف و دعوایی هم داشـته باشـند. ولی گروه هـایی هسـتند که بـا تعصب و تکفیر گروه هـای مسلمان، کارشان را پیش می برند. علاجش نیز همان است که شما گفتید: «مشت آهنین».(۲)

(به نظر ما، مبنای کار هم ایجاد تفرقه است؛ همان شـعار «تفرقه بینداز، حکومت کن» که انگلیسـی ها از اولِ ورود به شـبه قاره طبق آن

ص: ۱۷۲

۱- بیانات در دیدار جمعی از علمای عراق، ۰۱/۰۵/۱۳۸۲.

۲- بیانات در دیدار رئیس جمهور «پاکستان»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

عمل کردند؛ البته در برهه بین مسلمان و هندو، در برهه بین مسلمان و سیک، حتی در برهه بین فِرَق مختلف هندو، و در برهه دیگر هم بین فِرَق مسلمین. انسان در تاریخچه شبه قاره، از قبل از استقلال، این را می بیند و متأسفانه تا امروز هم این معنا هست و در پاکستان این واضح است. حالا هم گروهی سعی دارند که شیعه را به طور کلی از بقیه مسلمین جدا کنند؛ بین اینها بغض و عناد بیندازند و شیعه را در موضع ضعف قرار بدهند و آنها را از صحنه سیاسی به کلی خارج کنند. این، دنباله همان سیاست است؛ چیز جدیدی نیست؛ منتها امروز به این صورت درآمده است.(۱)

(توجه به دو کار اساسی، ضرورت دارد: اول، استحکام بخشیدن به موجودیت شیعه است؛ یعنی تا جایی که امکان دارد، همین حدود بیست وچند درصد شیعه که در پاکستان هستند، اینها یک پارچه بشوند. اگر به طور صددرصد هم این یک پارچگی صورت نگیرد، ولی هدف باید صددرصد باشد. اگر به فرض، صددرصد هم یک پارچگی انجام نشود _ بعضی ها بی تفاوت باشند، بعضی ها کنار باشند _ جُل شیعه بایستی با هم باشند و پیوندی اینها را با هم مستحکم کند؛ با یک حرکت، حرکت کنند؛ با یک اشاره، راه بیفتند؛ یک جهت گیری داشته باشند؛ بین خود شیعه، دیگر تضارب نباشد؛ گروه های مختلف، با اسم های مختلف خودنمایی نکنند. تضارب بین شیعه، ضرر های خیلی زیادی می زند. من در آن سفری هم که در شش، هفت سال پیش به پاکستان آمدم، به مرحوم آقا سید عارف و مرحوم آقا سید صفدر و

ص: ۱۷۳

۱- بیانات در دیدار با گروهی از شیعیان پاکستان، ۱۶/۱۰/۱۳۷۰.

بعضـی از آقایـان علمـای دیگری کـه بودنـد، این را تأکیـداً گفتم؛ هر سـفری هم که آقایـان به ایران آمدنـد، بـا آنهـا در میـان گذاشـتم. بنابراین، سـعی بشود که خود شـیعه، یک موجودیت مستقل و محکمی پیدا کند، تا نتوانند شیعه را هضم کنند. دوم، این شـی ء واحـد و متحـد، درصدد ارتباط هرچه بیشتر با گروه های غیر شـیعه بربیاید؛ مگر کسانی که بنای بر عناد دارند؛ مثل همین گروه های وهابی که در آنجا هستند و بنای بر عناد دارند؛ آنها با سنی ها هم بدند. اگر شیعه هم یک روز - نستجیر باللّٰه - نباشـد، یا موجودیتی نداشـته باشـد، آنها بین همان سـنی ها هم اختلاف ایجاد می کننـد؛ چون آن کسانی که آنها را هدایت می کننـد، از اتحاد مسـلمین می ترسـند. البته شایـد عواملشان نمی فهمند که چه می کنند ـ مردمان جاهل و شـریری هسـتند و فقط شـرارت می کننـد ـ اما آن کسانی که اینها را هدایت می کنند، اگر به فرض شـیعه هم نمی بود، حتی بین گروه های غیر شیعه اختلاف می انداختند! به همین خاطر است که در پاکسـتانِ صد میلیونی مسلمانِ پایبندِ مؤمن، نمی گذارند نیروی اسلامی رشد کند.(۱)

جـامعه تشـیع در پاکسـتان، جـامعه مظلوم و بسـیار نجیبی است. آنهـا در جهت تفرقه حرکت نمی کننـد. رهبرانشـان، آنها را به برادری اسـلامی توصیه می کنند. خداوند شهید بزرگوار مرحوم سید عارف حسین را رحمت کند که در طول مدت مجاهدت و فداکاریش، همیشه مردم را

ص: ۱۷۴

۱- بیانات در دیدار با گروهی از شیعیان پاکستان، ۱۶/۱۰/۱۳۷۰.

به وحدت و متحد شدن در مقابل استکبار جهانی دعوت می کرد و سرانجام، استکبار با ایادی مرموز و پنهانش او را به شهادت رساند.(۱)

۶-۲-۱۴. سودان

(چرا مردم سودان با آن سابقه تمدن و روح مردانگی و غیرت، حق نداشته باشند در کشور خودشان، از مایملک خودشان، برای به خودشان یک زندگی خوب درست کنند؟ حالا یک دولت مستقلی در سودان بر سر کار است که در مقابل اراده آنها، تابع و تسلیم نیست، در مقابل این دولت، مشکلات به وجود می آید. یکی از راه ها، همین ایجاد اختلاف است. برای اختلاف هم بهانه های زیادی می‌توان پیدا کرد؛ اختلافات عقیده های و دینی، اختلافات قبیله ای؛ اگر اینها را هم پیدا نکنند، انواع و اقسام اختلافات و وسائل دیگری خلق و جعل می کنند.(۲)

۳-۱۴. وحدت در جمهوری اسلامی ایران

(ما بیش ترین تنوع قومی و مذهبی را در این کشور داریم؛ فارس، عرب، ترک، بلوچ، ترکمن، لر، شیعه، سنّی، حنفی و شافعی؛ اما وحدت کشور محفوظ است. این مسئله بسیار مهم و عظیمی است. برای اینکه بتوانند این وحدت را به هم بزنند و نقار و کدورت و اختلاف و دست به یقگی بین قومیت ها یا طوایف مذهبی به وجود آورند، حاضرند میلیارد ها دلار خرج کنند. بسیار هم خرج کردند و در دنیا به تبلیغات پرداختند، ولی نتوانستند. خدا را شکر، نظام جمهوری اسلامی با هدایت الهی پیش رفت. حقیقتاً هدایت الهی بود؛ چون این بالاتر از ذهن و فکر ما قرار داشت. دست قدرت حق ما را به این راه کشاند. اگر اشتباهی

۱- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی، سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۱۹/۰۷/۱۳۶۸.

۲- بیانات در دیدار ریاست جمهوری سودان، ۰۵/۰۲/۱۳۸۵.

هست، مربوط به آرا، نظرات و مبادرات ماست. اگر ما آنچه فضل و لطف الهی بود، دنبال کنیم؛ همین وحدت، ثبات و یگانگی، بیش از پیش تثبیت خواهد شد و بیش از پیش هم در دنیا خواهد درخشید.(۱)

(ایران مرکز اقوام مختلف است؛ و این نمی تواند یک مُخل و مانع باشد. اقوام گوناگون و لهجه ها و زبان های گوناگون در این کشور وجود دارند. در طول تاریخ هم همیشه اینجا ایران بوده و همه خودشان را ایرانی و این کشور را متعلق به خودشان می دانسته اند.(۲)

(شما خیال می کنید که در تهران مذاهب مختلف اسلامی نیست؟ من در مناطق سنی نشین زندگی کرده ام و با علما و مردم سنی معاشرت داشته ام. وقتی اهداف بزرگی در سطح ملی وجود دارد ــ در سطح امت اسلام که به جای خود ــ اصلاً به یاد کسی نمی آید که این آقا شیعه است یا سني؛ نه به یاد او می آید که مذهب من چیست، و نه به یاد من می آید که مذهب او چیست. ما مشترکات فراوانی داریم. چه قدر علمای سنی از تمام مراکز دنیا می آیند و در اینجا با ما نماز جماعت می خوانند. من در زمان ریاست جمهوری چه قدر به مراکز سنی نشین رفتم و به عنوان رئیس جمهور کشور اسلامی ایران پشت سرِ امام جماعت سنی ایستادم و نماز خواندم. این نشان دهنده چیست؟ ما در این زمینه مسئله نداریم.(۳)

بعضی خیال می کنند که بین مردم، تفرقه ایجاد شده است؛ نه. مردم در زیر سایه شعار های نظام، همه با هم متحدند. چنانچه ما از شعار های نظام پایین آمدیم و شعار های خطی مطرح شد، معلوم است که مردم

۱- بیانات در دیدار روحانیون در مصلای بندرعباس، ۲۸/۱۱/۱۳۷۶.

۲- بیانات در دیدار مسئولان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه کردستان،۱۰/۱۲/۱۳۷۷.

۳- بیانات در دیدار مسئولان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه کردستان،۱۰/۱۲/۱۳۷۷.

متفرق می شونـد ــ یـک عـده آن خطنـد، یـک عـده این خطنـد ــ آن جـایی که مربوط به نظام است، آن جایی که مربوط به اسـلام و مربوط به انقلاب است ــ آن شـعار های بالا ــ مردم همه متحدنـد. البته وقتی می گوییم مردم متحدند، قهراً آن شذاذ ناس را اسـتثنا می کنیم. همیشه این طور بوده است، عـد ه ای هسـتند ــ البته شـذاذ ــ که همیشه مخالفند؛ لیکن آن سواد ناس، آن توده عظیم میلیونی، متحدنـد. امتحـان هـای فراوانش را هم مشاهـده می کنیـد دیگر: این راهپیمـایی هـا، این تظاهرات، این انتخابات مختلف.(۱)

۱۵. بستر های ایجاد وحدت

۱–۱۵. هم دلی در واکنش به توطئه های دشمنان

(امروز قضیه کاریکاتور ها به حرکت عمومی دنیای اسلام و احساس نفرت دنیای اسلام از پنجه استکبار منتهی شده و ماجرای سامرا به وحدت شیعه و سنی در بسیاری از نقاط عالم منتهی شده؛ که علمای شیعه و سنی بنشینند، با هم اعلامیه بدهند و با هم محکوم کنند. بنابراین، دشـمن نمی تواند؛ نقشه های دشمن، نقشه های شناخته شده و تکراری است؛ سال ها روی این نقشه ها کار کرده انـد؛ اما امروز دنیای اسـلام بیـدار است و با بیـداری دنیای اسـلام، نمی تواننـد کاری بکننـد. البته این بیداری را باید حفظ کرد؛ برادران شـیعه و سـنی را باید به هم نزدیک کرد؛ دل های امت اسلامی را باید به هم نزدیک کرد. هدف دشمن را که ایجاد فتنه طایف های و فتنه و اختلافات مذهبی است ــ

۱– بیانات در دیدار با ائمه جمعه سراسر کشور، ۳۰/۰۲/۱۳۷۷.

چه در عراق و چه در بقیه نقاط عالم ــ باید برای افکار عمومی مسلمان ها بیان و افشا کرد.(۱)

۲–۱۵. نسل جوان رو به رشد و آگاه در جهان اسلام

(نگاه به جامعه جوان در کشور های اسلامی و نسل رو به رشد و رو به افزایشی که با گرایش به ارزش های اسلامی و نفرت روزافزون از امریکا و غرب در حال رشد و بالندگی است. نگاه به این همه می تواند بخت واژگون و سیاست های شکست خورده مستکبران غربی و پیش از همه امریکا را به درستی به تصویر بکشد و شکل گیری هویت متحد اسلامی را نوید دهد.(۲)

ص: ۱۷۸

۱- بیانات در دیدار استانداران سراسر کشور، ۰۸/۱۲/۱۳۸۴.

۲- پیام به مناسبت کنگره عظیم حج، ۰۳/۱۰/۱۳۸۵.

فصل دوم: تفرقه در جهان اسلام

۱. تعریف تفرقه

۱-۱. تفاوت تفرقه و اختلاف نظر

(در بحث علمی، طبیعی است که هر کس عقیده دارد. اثبات آن عقیده، به معنای نفی و رد عقاید دیگری، و استدلال بر عقیده خود است. همه اینها مفهوم، قابل درک و قابل تحمل است. همین بحث ها هم همیشه دامنه تفکر را گسترش می دهد، تعمیق می کند و پیش می برد؛ مانعی ندارد؛ لیکن آنجایی که دو گروه، هر دو منتسب به اسلام، و هر دو معتقد به مبانی اساسی واحد، در مقابل هم صف آرایی می کنند، تا یکدیگر را محو کنند، یا ضربه بزنند، یا جریحه دار کنند، این فاجعه است؛ ما از این کار بایستی جلوگیری کنیم.(۱)

ص: ۱۷۹

۱- بیانات در دیدار با اعضای شرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

۲. عوامل و راه های ایجاد تفرقه

۲-۱. عوامل معنوی

۲-۱-۱. شرک

(تفکرات شـرک آلود، انسان ها را هم تقسیم می کرد. جامعه که بر مبنای شرک بنا شده باشد، طبقات انسان هم جدا و بیگانه از یکدیگر است. وقتی در یک جامعه شـرک آلود، ربط انسان ها به مبدأ هستی و نیروی قاهر و مسلط عالم مطرح می شود، به طور طبیعی و قهری، در این جـامعه انسان ها از هم جـدا می افتنـد؛ یکی به یک خـدا، دیگری به خـدایی دیگر و سومی هم به خدایی دیگر. جامعه که برمبنای شرک باشد، میان آحاد و طوایف انسان، یک دیوار غیر قابل نفوذ و یک دره جدایی غیر قابل وصل وجود دارد. (۱)

۲-۱-۲. شیطان

(هر جا بین مؤمنین و بین بندگان صالح خدا اختلاف هست، آنجا قطعاً شـیطان و دشـمن خدا حاضـر است. هرجا شما اختلاف دیدید، جست وجو کنید، بدون دشوار شیطان را در آنجا خواهید یافت، یا شـیطانی را که در درون نفوس خود ماست و نفس اماره نام دارد و خطرناک ترین شـیطان ها هم است، پیـدا خواهیـد کرد. بنابراین، پشت سـر همه اختلافات، یا خودخواهی ها و جاه طلبی ها و منیت های ماست و یا شیطان های خارجی، یعنی دست های دشمن و استکبار و قدرت های ظالم و ستمگر.(۲)

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی، ۲۱/۰۴/۱۳۷۷.

۲- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از دانشگاهیان و طلاب حوزه های علمیه، ۲۹/۰۹/۱۳۶۸.

(ما می گوییم ملت های مسلمان باید با هم باشند. در میان یک ملت، اقوام و طوایف مسلمان و تیره های گوناگون، چه اختلافی با هم می توانند داشته باشند؟ این کار شیطان است که بین ما اختلاف بیندازد.(۱)

۳-۱-۲. جهالت و کج فهمی

(اگر می بینید امت اسلامی، دچار تفرقه است، به خاطر این است که مردم مسلمان، درست نمی دانند که وحدت هم از دین است.(۲)

(امروز روزی است که امت اسلامی چه نخبگان سیاسی و فرهنگی و دینی و چه توده های مردم در آن، باید بیش از همیشه هشیار باشند و حیله های دشمن را بشناسند و با آن مقابله کنند.

یکی از کارآمدترین حیله ها افروختن آتش اختلاف است. آنان با صرف پول و تلاش سراسیمه و بی درنگ، در پی آنند که مسلمانان را سرگرم اختلافات میان خود کنند و بار دیگر با بهره گیری از غفلت ها و کج فهمی ها و تعصب ها، ما را به جان یکدیگر بیندازند.(۳)

۴-۱-۲. عصبیت (تعصب)

(یک وقت است که در ملت های مسلمان، جنبه های قومی و ناسیونالیستی و زبان و خون و امثال آن، تقویت می شود. بدیهی است که این حالت، نشانگر آغاز جدا شدن بخش های امت اسلامی از یکدیگر است. دیدیم که مسئله فارسی گری و ایرانی گری افراطی و برگشت به تصورات و افسانه های غلطِ مربوط به نژاد و نسب و خون، چطور در دوران رژیم گذشته در این کشور عمده شد. برای چه؟

۱- سخنرانی در اجتماع بزرگ مردم خرم آباد، ۳۰/۰۵/۱۳۷۰.
۲- بیانات در مراسم اختتامیه سیزدهمین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۲۴/۰۹/۱۳۷۵.
۳- پیام به مناسبت کنگره عظیم حج، ۰۳/۱۰/۱۳۸۵.

این چه فاید ه ای برای ملت ایران داشت؟ جز ضـرر هیچ اثر دیگری نداشت. مهم ترین ضـرر، این بود که به ملت ایران در قبال دیگر ملـل اسـلامی، منش جـدایی طلبـانه ای داد و بین این ملت و سـایر ملت ها، حالت نقار و طلب کاری ایجاد کرد. عین این مطلب را با ملت های عرب هم انجام دادند. عین این مطلب را با بعضی از قومیت های دیگر این منطقه هم انجام داده اند و می دهند.(۱)

(مرتب می خواهنـد گرایش های منفی را رواج بدهند. ما هم گرای های مثبت داریم، هم گرای های منفی. گرایش مثبت این است که من خودم را وابسـته به مجموعه می دانم. گرایش منفی یـا نافی این است که وابسـتگی خودم را به معنای لگـدزدن به دیگران بدانم، مثل ناسیونالیسم منفی یا نافی.(۲)

۵-۱-۲. تکبر و خودبرتربینی

(در بعضـی از مـذاهب امروز، تنگ نظری است. غیر از خودشان، همه دنیای اسـلام را کافر می دانند: هر کس به پیغمبر عشـق بـورزد، کـافر است! هر کس در روز مولود پیغمـبر شـادی کنـد، شـیرینی بخورد، کـافر است! چه داعی است بر این گونه تنگ نظری هـا؟ مـا خیلی خوش حـالیم که الحمـدللّٰه بر فراز این اختلافـات، بتوانیم دست هایمـان را دراز کنیم و دست همـدیگر را بگیریم.(۳)

۲-۲. عوامل مادی

اشاره

(از آغاز ورود اسـتعمار اروپایی به کشور های اسـلامی، یکی از سـیاست های قطعی اسـتعمارگران، ایجاد تفرقه میان مسـلمین بوده است.

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام در روز عید فطر،۲۲/۱۲/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار با اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)، ۲۶/۰۱/۱۳۶۹.

۳- بیانات در دیدار چند تن از علمای اهل سنت پاکستان، به اتفاق مولوی «اسحاق مدنی» ۲۷/۱۰/۱۳۷۲.

گاه با حربه اختلافات فرقه و گاه با ابزار ملی گرایی و قوم گرایی و گاه با غیر اینها. متأسفانه با وجود فریاد مصلحان و منادیان وحدت، این حربه دشمن، هنوز تا حدودی بر پیکر امت اسلامی، ضربه ها و جراحت هایی وارد می سازد. دامن زدن به اختلافات شیعه و سنی، عرب و عجم، آسیایی و افریقایی، و عمده کردن ناسیونالیسم های عربی، تورانی و فارسی، اگر چه به وسیله بیگانگان آغاز شده است اما متأسفانه، امروز به وسیله خودی هایی که بر اثر کج فهمی و یا نوکری اجانب، آب به آسیاب دشمن می ریزند، ادامه می یابد. کار این انحراف گاه، به آنجا می رسد که برخی از دولت های مسلمان، با صرف پول تلاش می کنند، میان مذاهب اسلامی یا ملت ها و اقوام اسلامی تفرقه ایجاد کنند، و یا بعضی از عالم نمایان صریحاً فتوا به کفر بعضی از فِرَق اسلامی، که سوابق درخشانشان در تاریخ اسلام واضح است می دهند. ملت های مسلمان شایسته است انگیزه های خبیث این کار ها را شناخته، دست پنهان شیطان بزرگ و ایادی و اذنابش را در پشت سر آن ببینند، و خیانتکاران را افشا کنند.(۱)

(این مشکلات که بیشتر بر اثر کوتاهی و غفلت یا بد کرداری و خیانت از درون امت اسلامی، پدید آمده است، فهرست طولانی ای را تشکیل می دهد، که به عنوان ردیف های اول آن می توان اینها را بر شمرد:

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

اختلافات فرقه که بیشتر به وسیله علمای سوء و نویسندگان مزدور ترویج و تشدید می شود. اختلافات قومی و ملی ناشی از ملی گرایی افراطی که بیشتر به دست روشن فکران وابسته دامن زده می شود...(۱)

۱-۲-۲. صاحبان قدرت

(در مسئله وحدت، دو نقطه یا دو جهت گیری اساسی وجود دارد که هر کدام به تنهایی، حایز اهمیتند. وقتی ما شعار وحدت را می دهیم، این دو نکته اساسی باید مورد توجه ما باشد و همین هاست که برای زندگی عملی مسلمین، کارساز است: یکی از این دو نکته، عبارت از رفع اختلافات و تناقض ها و درگیری ها و تضاد ها و کارشکنی هاست که از قرن ها پیش تا امروز، میان طوایف و فِرَق مسلمین وجود داشته است و همیشه هم این تناقض ها به ضرر مسلمین تمام شده است. اگر به تاریخ اسلام برگردیم، خواهیم دید که زمام و مبدأ همه و یا قسمت اعظم این تعارض ها و تناقض ها، به دستگاه های قدرت مادی برمی گردد. تاریخ اسلام را ملاحظه کنید، خواهید دید که از اختلافات اولیه ـ یعنی مسئله خلق قرآن و امثال آن ـ تا بقیه اختلاف هایی که در طول زمان، بین فِرَق اسلامی ـ مخصوصاً در زمان های بیشتری بین شیعه و سنی ـ اتفاق افتاده است، تقریباً سر نخ این اختلافات در تمام بلاد اسلامی، دست قدرت هاست. البته جهالت های عمومی و تعصب های غیرمتکی به منطق و تحریک احساسات یکدیگر اثر دارد، اما اینها زمینه است و هیچ کدام، آن حوادث خونین بزرگی را که ما در تاریخ مشاهده می کنیم، به وجود نمی آورد. آن حوادث بزرگ، به دستگاه ارباب قدرت برمی گردد که از

۱- پیام به مناسبت برگزاری کنگره عظیم عبادی سیاسی حج، ۰۴/۰۲/۱۳۷۵.

این اختلاف، دنبال فایده می گشتند. استعمار که وارد کشور های اسلامی شد ـ بعضی مستقیم و بعضی غیرمستقیم ـ واضح شد که او هم دنبال همین قضیه است.(۱)

(ما اسم وحدت اسلامی را خیلی می آوریم و همه دم از وحدت اسلامی می زنیم؛ همه دم از برادری اسلامی می زنیم؛ در عمل هم مجموع های از زبدگان دنیای اسلام، حقیقتاً احساس برادری می کنند ـ الان در این جلسه، روح برادری و اخوت موج می زند ـ ما همه یکدیگر را از خود می دانیم و بین خودمان فاصله ای قائل نیستیم. این، واقعیتی است؛ اما ما نماینده و نشان دهنده واقعیت های دنیای اسلام در صحنه سیاست، در صحنه حکومت ها، در میان توده های مردم، به معنای واقعی کلمه، نیستیم.(۲)

۳-۲-۲. جریان های تفرقه افکن در جهان اسلام

(امروز در دنیا، برای ساختن مسجد ضرار، پول خرج می شود. برای ساختن دستگاه ها و ایجاد پایگاه هایی به مقصود و منظور ضربه زدن به وحدت اسلامی و ایجاد درگیری و اختلاف بین فِرَق اسلامی، پول خرج می شود. اشخاصی مثل شیطان هستند که همان گونه که او به پروردگار عالم عرض کرد: «وَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعينَ»(۳) و وجود خود را وقف اغوا و اضلال بندگان خدا کرد، اینها هم وجود خود را برای ایجاد اختلاف، وقف کرده اند.(۴)

۱- سخنرانی در دیدار با مسئولان کشوری و لشکری و میهمانان شرکت کننده در کنفرانس وحدت اسلامی، ۱۶/۰۷/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار اندیشمندان و علمای کشورهای اسلامی شرکت کننده در نوزدهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۳۰/۰۵/۱۳۸۵.

۳- «همگی را گمراه خواهم ساخت». (حجر: ۳۹)

۴- سخنرانی در دیدار با میهمانان خارجی مراسم اولین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۶/۰۳/۱۳۶۹.

(ــ که همـه ایـن واقعیـت را می داننـد؛ اگرچه بسـیاری آن را انکـار می کننـد ــ [و] این است که مظهر این بیـداری اسـلامی کسـانی نیسـتند که امروز چهره تروریسم را در دنیـای اسـلام دارنـد نشـان می دهنـد. کسانی که در عراق این جنایت ها را می کننـد؛ کسـانی که در دنیـای اسـلام، به نام اسـلام علیه مسـلمان ها فعالیت می کننـد؛ کسانی که مهم ترین وظیفه خود را ایجاد اختلاـف بین مسـلمان ها – تحت عنوان شـیعه و سـنی، تحت عنوان قوم گرایی – قرار می دهنـد؛ اینها نمی تواننـد به هیـچ وجه نمایشـگر و نماد بیداری اسـلامی باشند؛ این را خود مستکبران هم می دانند. همان کسانی که سعی می کنند اسلام را در چهره گروه های متحجر و دهشت افکن به دنیای غرب معرفی کنند، می دانند که واقعیت غیر از این است.(۱)

(امروز دست های تفرقه افکنی، در دنیای اسـلام سـعی می کننـد فکر و مذهب اهل بیت را مشوه کنند؛ آن را به شـکلی که از آن دور است، معرفی کنند. امروز بسـیاری از علمای درباری وابسته به قدرت ها در کشور های گوناگون شـیعه را حتی تکفیر می کننـد. امروز اختلاف بین شـیعه و سـنی، هـدف امریکاست؛ هـدف سـلطه های جهانی است و هـدف حکومت های دسـت نشانده آنهاست.(۲)

۴-۲-۲. بعضی دولت های اسلامی

(این همه منـابع زیر زمینی، این همه ثروت، این همه سـلاح در اختیار کشور های اسـلامی و جوامع مسـلمین است. چرا ما نمی توانیم از خودمان دفاع کنیم؟ چون متحد نیستیم. چرا متحد نیستیم؟ چون

ص: ۱۸۶

۱- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام به مناسبت مبعث فرخنده پیامبر مکرم اسلام، ۱۱/۰۶/۱۳۸۴.

۲- بیانات در دیدار میهمانان «کنفرانس جهانی اهل بیت(ع)» در روز «نیمه شعبان» ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

دولت هایی که بایـد اتحاد را تضـمین کننـد، دارای هدف های مختلفند: هدف های ملی گرایانه، هدف های کفر آلود، هدف های غیراسلامی. اما ملت ها دل هایشان با هم است. کدام دو ملتند که با هم کینه داشته باشند؟ ملت ایران و ملت عراق، بعد از هشت سال جنگ، یکدیگر را در آغوش می فشرند. جنگ، مربوط به ملت ها نیست؛ اختلافات، مربوط به ملت ها نیست؛ بلکه مربوط به دولت هاست که انگیزه های غیر اسلامی دارند. اینجا را باید علاج کرد.(۱)

(حکام سـعودی... متأسفانه مو به مو سیاست های امریکا را اجرا می کنند و نفع آنها را در نظر می گیرند و نه وظیفه اسلامی و نفع ملت مسلمان را.(۲)

(بعضـی از کشور هـای بزرگ، عـادت کرده انـد ملت هـا را همواره دنباله رو خود ببیننـد. لـذا ملت ها بایـد واقعیت و حقیقت خودشـان را نشـان دهنـد. حقیقـت این است که ملت هـای این منطقه، نقش هـای بزرگی در تاریـخ ایفـا کرده انـد و امروز هم راهش این است که صـمیمانه با یکدیگر همکاری کنند. زمینه های همکاری بسـیار زیاد است. اما البته، از پیش باید بدانند که بعضـی کشور هـا انگیزه دارنـد که نگذارنـد این همکـاری ها پا بگیرد. بایـد دیـد در این منطقه، چرا همکاری بین کشور های مختلفی که پایه ها و آشـنایی های دیرین دارند، راحت پانگرفته است و غالباً مشـکلات فراوانی داشـته اند. علتش این است که سیاست هایی مایل نیستند که این ملت ها به اتحاد و وحدت برسند.(۳)

۱- بیانات در دیدار میهمانان خارجی شرکت کننده در مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام رحمه الله ، ۱۳/۰۳/۱۳۷۱.
۲- بیانات در دیدار کارگزاران سازمان حج و زیارت، ۰۱/۰۹/۱۳۸۵.
۳- بیانات در دیدار آقای نظربایف، رئیس جمهور قزاقستان، ۱۱/۰۸/۱۳۷۱.

۵-۲-۲. استکبار

۱-۵-۲-۲. ویژگی های قدرت های استکباری

۱-۱-۵-۲-۲. تفرقه در میان قدرت های استکباری

(نقطه مثبتی که باز در اینجا بایـد از نظر دور نماند، این است که «الْمُنافِقُونَ وَ الْمُنافِقاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْض»؛(۱) یعنی از جنس یکدیگرنـد. در مـورد «وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِناتُ » می فرمایـد: «بَعْضُهُمْ أَوْلِیاءُ بَعْض»؛(۲) پیوسته به یکدیگرنـد. بین منـافقون و منافقات، آن صـمیمیت و صـفا و وحـدت هرگز به وجود نخواهـد آمـد. بالاخره در این جبهه واحد کفر و اسـتکبار، اختلاف و تشـتت رأی و تعارض قوا و نیرو ها با یکدیگر به قدری وجود خواهد داشت که اگر مؤمنین وقت شـناس وجود داشته باشند و بخواهند از فرصت ها اسـتفاده کنند، بتوانند؛ لیکن ظاهر قضـیه آن است که اگر خطر واحدی مجموعه قدرت مادی عالم و این امپراتوری خطرناک را تهدید بکند، آنها دستشان با هم است.(۳)

۲-۱-۵-۲-۲. اتحاد در مقابل جبهه حق باطل کیست؟

اشاره

(امروز می بینیـد که باطل چه کار ها می کند! باطل کیست؟ باطل امریکا، دولت انگلیس، اسـرائیل و صـهیونیست ها، دسـتگاه های استکباری و زورگوها، فراماسون ها، خبرگزاری های وابسته و سرمایه دار های اختاپوسی اند که به همه دنیا دست انداخته انـد. البته بین نیرو های باطل، مطلقاً وحـدت واقعی نیست: «جان گرگان و سـگان از هم جداست!» اما همه آنها در مقابل جبهه حق متحدنـد. شـما امروز نگاه کنید! از همان بلندگویی که صدای نخست وزیر رژیم صـهیونیستی درمی آید، صدای آن وزیر خارجه زشت بـد سـیرت بد صورت هم _ که خدای متعال زشتی را در صورت و سیرت وی جمع کرده، تا اینکه کاملاً نفرت انگیز باشد _

۱- «مردان منافق و زنان منافق، همه از یک گروهند!». (توبه: ۶۷)

۲- «مردان و زنان باایمان، ولی (و یار و یاور) یکدیگرند». (توبه: ۷۱)

۳- سخنرانی در آغاز هفتمین گردهمایی ائمه جمعه سراسر کشور، ۲۵/۰۶/۱۳۷۰.

درمی آیـد. بعـد جان میجر انگلیسـی هم ــ که بی عرضه ترین نخست وزیر بریتانیا در طول سالیانی است که ما می شناسیم ــ عیناً همان حرف را می زند. خوب؛ اینها همه شان با هم بدند؛ خیال نکنید با هم خوبند. اینها به خون هم تشنه اند؛ اما در مقابل حق با یکدیگر همدستند. در مقابل آن جبهه، باید دنیای اهل حق ــ مسلم و غیر مسلم؛ چه در دنیای اسلام و چه در جا های دیگر ــ متحد شوند.(۱)

۲-۵-۲-۲. مصادیق استکبار

۱-۲-۵-۲-۲. امریکا

امریکا خواست؛ برخی پذیرفتند!

(امریکا برای این منطقه، خلاف وحدت و برادری اسـلامی را خواست و متأسـفانه بعضی از کشور های این منطقه حساس هم، یا از روی غفلت و نادانی و یا از روی غرض ورزی و عناد، همین را پذیرفتند و بر طبق همین نقشه پلید دشمن مستکبر، حرکت و عمل کردند.(۲)

۲-۲-۵-۲-۲. انگلیس

(امام بزرگوار ما که این همه روی وحدت مسلمین تأکید می کرد، به خاطر این بود که این خطر را می دید و می شناخت. در کشور ما و سایر کشور های اسـلامی، انگلیسـی ها و دسـتگاه جاسوسـی انگلیس میان شـیعه و سنی اختلاف ایجاد کردند؛ آنها تجربه زیادی در این کار دارند؛ همه باید مراقب باشند.(۳)

۳-۲-۵-۲-۲. صهیونیسم

(اسـتعمار و استکبار و دست قدرت های بیگانه همیشه سعی کرده است با انواع و اقسام حیل، این وحدت را درهم بشکنند؛ که یکی از

۱- بیانات در دیدار امام جمعه شیراز و جمعی از مسئولان استان فارس، ۱۰/۰۵/۱۳۷۳.

۲- بیانات در «مسجد جامع» خرمشهر، ۱۹/۱۲/۱۳۷۵.

۳- بیانات در مراسم شانزدهمین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۴/۰۳/۱۳۸۴.

خبیث ترین حیله ها، حیله غصب سرزمین فلسطین و کاشتن شجره خبیثه صهیونیسم در سرزمین اسلامی فلسطین ـ یعنی در قلب ملت های مسلمان و کشور های اسلامی ـ بوده است.(۱)

۳-۵-۲-۲. اهداف استکبار از ایجاد تفرقه

اشاره

(این وحدت کلمه، این هم دستی مسلمان ها با همدیگر به زیان این قدرت ها تمام می شود. خب، وقتی این واقعیت روشن شد آن وقت معلوم می شود که [چرا دشمن دارد] با چه انگیز های دشمن دارد میان مسلمان ها تفرقه ایجاد می کند.(۲)

۱-۳-۵-۲-۲. از بین بردن اسلام واقعی

اشاره

(آنچه که برای استکبار مهم است، «اسلام» است. می خواهند اسلام را بزنند؛ این را همه باید بفهمیم. برای آنها شیعه و سنی فِرَق نمی کند. هر ملتی، هر جمعیتی، هر شخصیتی که تمسکش به اسلام بیشتر باشد، آنها از او احساس خطر می کنند؛ حق هم دارند. واقعاً اسلام برای اهداف و مقاصد سیطره جویانه استکبار خطر است؛ برای ملت های غیر مسلمان، نه؛ هیچ خطری نیست. آنها عکسِ این را تبلیغ می کنند.(۳)

انگیزه تلاش های دشمن

(در زمان حال، برای اینکه مسلمین با هم متحد و متفق نباشند و علیه هم کار کنند، تلاش های مضاعفی انجام می گیرد. این تلاش ها به خصوص در وقتی تشدید پیدا کرده، که نیاز مسلمین به وحدت، بیش از همیشه است. به تصور خیلی نزدیک به واقعیت، انگیزه تلاش های

۱- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۷/۱۰/۱۳۷۹.

۲- مصاحبه دفتر مرکزی خبر با حضرت آیت الله خامنه ای، ۱۵/۱۰/۱۳۶۰.

۳- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام،۱۷/۱/۱۳۸۶.

دشـمنان این است که از تحقق آرزوی سـیادت و حـاکمیت اسـلام ـ که امروز به مراحـل عملی نزدیک می شود ـ جلوگیری کنند. طبیعی است که اگر اسـلام بخواهد حاکمیت پیدا کند و مسـلمین در دنیای اسـلام بخواهند به اسلام تمسک کنند، با این اختلافات امکان پـذیر نیست. فاجعه آمیزترین مانع در راه حاکمیت و سیادت اسـلام این است که مسلمین را در درون جوامع اسلامی ـ چه در یک کشور، چه در کشور های متعدد اسلامی؛ فرقی نمی کند ـ به جان هم بیندازند.(۱)

۲-۳-۵-۲-۲. از بین بردن تعصبات اسلامی و ملی

(تلاش دشمنان برای منحرف کردن افکار و جوانان، ر ها کردن ایمان و تعصب های پرجوش اسلامی و مذهبی، که همیشه در همه مواقع بحرانی، نگهدار یک ملت و یک جامعه بوده است، ادامه دارد. آنها می خواهند تعصب دینی و اسـلامی ـ که اصل است ـ و تعصب فرهنگ ملی ـ که آن هم برخاسته از اسلام است ـ نباشد.(۲)

۳-۳-۵-۲-۲. حاکمیت بر سراسر جهان

(جهان خواران که سودای حاکمیت بر سراسـر جهان را در سـر می پرورانند، از بیداری و وحدت امت اسـلامی بیمناکند و آن را سدی در برابر سیل ویرانگر نقشه های خود می شمرند و در تلاش برای پیش دستی و پیش گیری از آنند.(۳)

ص: ۱۹۱

۱- بیانات در دیدار با اعضای شـرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

۲- بیانات در مراسم دیدار قشرهای مختلف مردم، ۲۹/۰۷/۱۳۷۱.

۳- پیام به کنگره عظیم حج، ۲۹/۱۰/۱۳۸۳.

۴-۳-۵-۲-۲. تسلط بر منابع و سرمایه های جهان اسلام

(نزدیـک به یـک ونیم میلیـارد نفر از جمعیت دنیا مسلمانند و مسکن آنها یکی از مهم ترین و ارزنـده ترین قطعات این زمین اسـت. ایـن همـه منـابع طـبیعی، ایـن میراث عظیـم فرهنگی، ایـن نیروی انسـانی کارآمـد و بااسـتعداد، ایـن بـازار بزرگ برای محصولات غربی، این نفت و گاز ارزشـمندی که در این کشور ها هست؛ اینها وسوسه کننده قدرت های استکباری است؛ می خواهند بر اینها تسلط کامل داشـته باشند؛ اما بیداری امت اسلامی مانع این است. وحدت امت اسلامی بزرگترین سد در مقابل این دشمنان است؛ لذا در شکستن این سد، همه تلاش خود را به کار می برند.(۱)

۴-۵-۲-۲. ابزار های توطئه

اشاره

(بایـد بدانیـد که اسـتعمار و اسـتکبار، ده ها سال _ بلکه بیشتر _ پول خرج کردنـد، تا بین مسـلمین اختلاف ایجاد کنند. برای ایجاد اختلاف، کتاب و مجله نوشـتند، شایعه منتشر کردنـد، عصبیت ها را تحریک کردنـد و در اعماق دل مسـلمین، نسـبت به یکـدیگر حقـد و کینه هـای فراوانی به وجود آوردنـد. البته در طول زمـان هـای گذشـته هم این دشـمنی هـا بود؛ اما در دوران استعمار، شکل جدیدی پیدا کرد. هر کس با سیاست جدید دنیای اسلام در طول صد یا صدوپنجاه سال اخیر آشنا باشد، توجه می کند که اشاره به چه چیز هایی می کنم.(۲)

۱-۴-۵-۲-۲. تبلیغات

(آنها با اسـتفاده از هنر، با اسـتفاده از تبلیغات، با اسـتفاده از سـیاست، با اسـتفاده از رسانه ها این طور تبلیغ می کنند که اسـلام علیه ملت های دیگر است! علیه ادیان دیگر

است! این طور نیست. اسلام علیه ادیان دیگر

ص: ۱۹۲

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۲- سخنرانی در دیدار با گروه کثیری از آزادگان و اقشار مختلف مردم، در اولین روز از هفته وحدت، ۱۱/۰۷/۱۳۶۹.

نیست. اسلام همان دینی است که وقتی بر مناطق غیر مسلمان مسلط شد، اصحاب ادیان از رحمت اسلام شکرگزاری کردند و گفتند شما بر ما از حکام قبلی خودمان مهربان تر هستید.(۱)

۲-۴-۵-۲-۲. تولید کتب ضد شیعه

(بهترین وسیله ای که این دشمن دارد، این است که بین مسلمین، اختلاف ایجاد کند، به خصوص بین آن بخش هایی که می توانند به دیگر مسلمین، الهام بخش باشند فاصله بیندازد. شما ببینید امروز در کشور های مختلف اسلام چه قدر پول از دلار های نفتی و غیر آن خرج می شود، برای اینکه کتاب بنویسند و عقاید عجیب و غریب را به شیعه نسبت دهند. من یک وقت بخش مُعظمی از این کتاب ها را جمع کردم، دیدم خیلی کتاب نوشته می شود. زیرک ترین عناصر تبلیغاتی، در تهیه و تنظیم این کتاب ها، برای ایجاد اختلاف، تلاش می کنند؛ برای اینکه آن بخش از جامعه اسلامی را که پرچم اسلام بلند کرده است و قله و اوج آن هم ایران اسلامی است ــ و نیز بقیه جا هایی که به مدد اسلام توانستند به جنگ حوادث بروند و با قدرت ها پنجه بیندازند ــ از بقیه دنیای اسلام جدا کنند.(۲)

(بنده یک کوه کتاب از کتاب هایی دارم که با دلار های نفتی عالم نما های ضد شیعه باید گفت ضد اسلام و ضد قرآن علیه شیعه و علیه امام و علیه انقلاب نوشته اند و یک نسخه اش اینجا نصیب ما شده است که ما همین طور نگاه کنیم ببینیم چه کار می کنند؟ متقابلاً باید چه

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام، ۱۷/۱/۱۳۸۶.

۲- بیانات در دیدار اعضای مجلس کویت، ۲۷/۰۶/۱۳۷۴.

کـار کرد؟ این همه تلاش مبارک و مخلصانه برای تقریب انجام می شود همین مجمع التقریبی که ما اینجا داریم، یا بقیه تلاش هـایی که در دنیـا برای تقریب می شود همه اینهـا را ر هـا کنیم برای اینکه جـاهلی یـا خبیـثی یـا مزدوری حرکتی کرده است؟ عوض افشـاگری، شـروع کنیم به کـار متقابل، اهانت، ایجاد تفرقه؟ این درست است؟ این همان چیزی است که بزرگ داشـت ولادت نبی اکرم، از آن منع می کند.(۱)

۳-۴-۵-۲-۲. عناصر وابسته و نفوذی

(شـما نگاه کنیـد، در کجای جهان اسـلام است که دست های خائن درصـدد ایجاد تفرقه و اختلاف نباشد؟ و در کجاست که مغز های پلید طراحان اسـتکباری، ساده دلان و ضـعیفانی را پیدا نکرده باشند که در خدمت هدف هایشان قرار بگیرند؟ هدف نزدیک و گام بزرگ ما، عبارت از ایجاد وحـدت بین طوایف و مذاهب اسـلامی و گروه های مسـلمان است. عده برای ضـربه زدن به حرکت عزت آفرین اسلامی، رسالتشان ایجاد تفرقه است.(۲)

(متأسـفانه در دنیـای اسـلام کسـانی هسـتند که برای تقرب به امریکا و مراکز قـدرت های اسـتکباری حاضـرند تن به هر عمل خلافی بدهنـد و بین شیعه و سنّی اختلاف بیندازنـد. من امروز دست هایی را که در برخی از کشور های همسایه ما عمـداً و حساب شده در پی ایجاد اختلاف بین شـیعه و سنّی هسـتند و قومیت ها و مذاهب را از هم جدا می کنند و جریان های سیاسی را به جان هم می اندازند، تا بتوانند از آب گل آلود

۱- بیانات در دیدار مردم قم، به مناسبت نوزدهم دی ماه، سالروز قیام مردم قم، ۱۹/۱۰/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار جمعی از دوستان، ۲۳/۰۴/۱۳۸۴.

ماهی بگیرند و منافع نامشروع خود را در کشور های اسلامی تأمین کنند، می بینم. باید هشیار باشیم. ملت ها، دولت ها، همه مسلمانان، جریان های سیاسی، روشن فکران و برجستگان باید در مقابل این نقشه دشمن هشیار باشند و نگذارند دشمن به بهانه های مختلف در ایجاد اختلاف موفّق شود.(۱)

(دامن زدن به اختلافات شیعه و سنی... اگر چه به وسیله بیگانگان آغاز شده است اما متأسفانه، امروز به وسیله خودی هایی که بر اثر کج فهمی و یا نوکری اجانب، آب به آسیاب دشمن می ریزند، ادامه می یابد... ملت های مسلمان شایسته است انگیزه های خبیث این کار ها را شناخته، دست پنهان شیطان بزرگ و ایادی و اذنابش را در پشت سر آن ببینند و خیانت کاران را افشا کنند.(۲)

(شما باید هشیار باشید؛ مردم هشیار باشند؛ روحانیون محترم کاروان ها باید با احساس مسئولیتِ تمام نسبت به این قضیه، متوجه باشند؛ بدانند دشمن چه می خواهد. غفلت بزرگی است که انسان به خیال اینکه از حقیقت دفاع می کند، از نقشه دشمن دفاع کند و برای دشمن کار کند. دیگران پول می گیرند، مزدور می شوند و این کار را می کنند؛ عده عوامِ سطحی متعصب را هم ممکن است علیه شما، علیه عقایدتان و علیه مقدساتتان تحریک کنند. اگر با عمل متقابلی مواجه شوند، بلاشک به هدف خودشان رسیده اند؛ آنها همین را می خواهند؛ می خواهند ما را با هم گلاویز کنند تا خیال خودشان را راحت کنند.(۳)

ص: ۱۹۵

۱- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۵/۹/۱۳۸۲.

۲- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۲۸/۰۲/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار دست اندرکاران مراسم حج، ۳۰/۰۹/۱۳۸۳.

(امنیت منطقه را هم خودِ دنیای اسلام باید تأمین کند. امروز عوامل صهیونیستی در دنیا، سعی می کنند بین دولت های اسلامی، به انواع طرق و شیوه های مختلف، اختلاف ایجاد کنند، تا ناامنی ایجاد شود.(۱)

۴-۴-۵-۲-۲. مذاهب اختراعی و جعلی

اشاره

(علمای اسلام باید مواظب باشند. مراقب این مذاهب اختراعی و جعلی _ که نقض وحدت است _ باشید. مواظب این دلار های نفتی که برای ایجاد تفرقه به کار می رود، باشید. مواظب این دست های پلید و مزدور که سعی می کنند «عُرْوَةِ الْوُثْقی»(۲) وحدت بین مسلمین را بگسلند و پاره کنند، باشید. با اینها برخورد کنید. این، لازمه علاقه به وحدت و پیمودن راه وحدت اسلامی است. بدون این، ممکن نیست.(۳)

(راه های بلند مدت اختلاف و شکاف که صد یا دویست و یا پانصد سال به طول می انجامیده، آیینی استعماری به وجود می آورده تا زخمی در پیکر و مجموعه عالم اسلامی ایجاد کند که درمانش به سادگی میسر نباشد؛ مثل وهابیت و برخی مذاهب و ادیان ساختگی که با هدف ایجاد شکاف در دنیای اسلام پدید آمده است.(۴)

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور یمن، ۳۰/۰۱/۱۳۷۹.

۲- «فَمَنْ یَکْفُرْ بِالطّاغُوتِ وَ یُؤْمِنْ بِاللّهِ فقد استَمْسَکَ بِالْعُرْوَهِ الْوُثْقی لاَ انْفِصامَ لَ ها وَ اللّهُ سَمیعٌ عَلیم ؛ کسی که به طاغوت [بت و شیطان، و هر موجود طغیانگر] کافر شود و به خدا ایمان آورد، به دستگیره محکمی چنگ زده است، که گسستن برای آن نیست». (بقره: ۲۵۶)

۳- سخنرانی در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی، روحانیون و مسئولان و ائمه جمعه و برادران اهل تسنن و تشیع استان های کردستان و کرمانشاه و جمعی از اقشار مختلف مردم قزوین، مبارکه، سرخه و خواف، ۲۴/۰۷/۱۳۶۸.

۴- بیانات در دیدار مردم پاکدشت، در سالروز عید سعید غدیر، ۱۰/۱۱/۱۳۸۳.

۱-۴-۴-۵-۲-۲. وهابیت

(از اول، وهابیت را برای ضربه زدن به وحدت اسلام و ایجاد پایگاهی ـ مثل اسرائیل ـ در بین جامعه مسلمان ها به وجود آوردند. همچنان که اسرائیل را برای اینکه پایگاهی علیه اسلام درست کنند، به وجود آوردند، حکومت وهابیت و این رؤسای نجد را به وجود آوردند تا داخل جامعه اسلامی، مرکز امنی داشته باشند که به خودشان وابسته باشد و می بینید هم که وابسته اند.(۱)

۵-۵-۲-۲. توطئه های استکباری

اشاره

این بیداری و اعتماد به نفس، دشمن را به توطئه های پیچیده وادار کرده است؛ این توطئه ها امروز پیش روی ماست. آنها با همه دنیای اسلام مخالفند؛ با حضور اسلام مخالفند؛ با تعلیمات اسلامی مخالفند. رئیس جمهور امریکا صریحاً سخن از جنگ صلیبی به میان آورد. دستگاه های استکباری ـ امریکا و صهیونیسم ـ دایم با تبلیغاتِ خودشان فضا را زهرآگین می کنند، برای اینکه بین کشور های اسلامی و دولت های اسلامی اختلاف ایجاد کنند. (۲)

امروز توطئه علیه دنیای اسلام، توطئه بسیار سنگینی است. اگر در این دوران علیه اسلام توطئه های سازمان یافته با شدت بیشتری کار می کند، بیداری امت اسلامی است که دشمنان را به هراس انداخته است. استکبار جهانی، طمع گر ان در کشور های اسلامی، و مداخله جویان در میان دولت ها و کشور های اسلامی از وحدت امت اسلامی در هراسند.(۳)

۱- سخنرانی در دیدار با گروهی از روحانیون، ائمه جمعه و اساتید حوزه های علمیه اهل سنت استانهای سیستان و بلوچستان، خراسان و مازندران، ۰۵/۱۰/۱۳۶۸.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۳- همان.

ردمداران جهان طبقاتی، یعنی سیاست مدارانی که همت گماشته اند جهان را همیشه در دو قطب قوی و ضعیف، یا مستکبر و مستضعف نگهدارند، و مرکز قدرت را به زیان ملت های مستضعف، میان خود تقسیم کنند، از دو قرن پیش تا امروز، از وحدت امت اسلامی بیمناک بوده و بر سر راه آن مانع تراشیده اند! همان کسانی که در دهه حاضر، با قتل عام مسلمانان بالکان، یا تبعیض و بی عدالتی نسبت به اقلیت های مسلمان اروپا، یا بی تفاوت ماندن در برابر اینها، عزم مسیحی کردن یک سره اروپا را آشکار ساختند، از یک پارچه شدن دنیای اسلام با عنوان های اهانت آمیز یاد کردند و در تبلیغ و عمل، از آن جلوگیری نمودند. (۱)

۱-۵-۵-۲-۲. طرح خاور میانه بزرگ

امروز وقت آن رسیده است که دنیای اسلام بازنگری کند؛ بر روی مسئله وحدت بجد فکر کند. امروز تهدید امریکا در این منطقه متوجه یک کشور و دو کشور نیست؛ متوجه همه است. امروز تهدید سرمایه داران صهیونیست پشت سر دستگاه حاکمه امریکا، به بلعیدن یک قسمت از منطقه ما اکتفا نمی کند؛ همه منطقه را می خواهند ببلعند و امروز صریحاً هم این حرف را می گویند. «طرح خاورمیانه بزرگ»، معنایی جز این ندارد. از پنجاه و چند سال پیش که دولت غاصب صهیونیست تشکیل شد و از حدود صد سال پیش که این فکر در مجامع غربی و اروپایی شکل گرفت، نیت همین بود که می خواهند این منطقه را ببلعند؛ ببرند؛ لازم دارند. مردم این منطقه برایشان مهم نیستند؛ همه مورد تهدیدند. وقتی همه مورد تهدیدند، عاقلانه ترین راه این است که همه به فکر بیفتند و دست ها را در دست هم بگذارند. (۲)

۱- پیام به حجّاج بیت الله الحرام، ۱۲/۰۱/۱۳۷۷.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۰۲/۱۳۸۳.

۲-۲-۵-۵-۲. اهانت به مقدسات

اشاره

امروز شما نگاه کنید ببینید امریکایی ها مصلحت خودشان را در عراق، در ایجاد اختلاف و در ناکارآمد نشان دادن دولت برآمده از مردم می بینند و لذا برای ایجاد اختلاف و جنگ طایفه ای تلاش می کنند، که حالا همین حوادث فاجعه آمیز روز های اخیر در سامرا، نمونه ای از آنهاست. قبل از آن هم برای برانگیخته کردن احساسات مسلمان ها و اهداف سیاسی گوناگونی که داشتند، مسئله اهانت به نبی مکرم اسلام(ع) را ــ با کشیدن کاریکاتور ها ــ مطرح کردند که هر دو نوع کار، از یک جنس است؛ یعنی قدم گذاشتن در میدان اهانت به مقدسات مردم، برای اینکه در تهیجی که پیش می آید، با برنامه ریزی، به اهداف خودشان برسند. نتیجه چه شد؟ نتوانستند. (۱)

۱-۲-۵-۵-۲-۲. اهانت به ساحت مقدس نبی اکرم (صلی الله علیه وآله و سلم)

تصادفی نیست که ما مشاهده می کنیم در این سال های اخیر، مثل دوران قرون وسطی و دوران تحلیل های مغرضانه مستشرقین، نسبت به ساحت مقدس نبی اکرم اهانت روا می دارند. در دوران قرون وسطی کشیشان مسیحی در نوشته ها، گفتار ها و کار های هنریشان و در دورانی که تاریخ نویسی مستشرقین باب شد، همان ها در آثارشان به شخصیت پیغمبر اکرم اهانت می کردند. در قرن گذشته هم باز دیدیم که مستشرقین غیرمسلمانِ غربی یکی از نقاطی را که مورد تشکیک و در مواردی مورد اهانت قرار دادند، شخصیت مقدس و مبارک نبی اکرم بود! مدت ها فاصله شده بود؛ ولی اخیراً باز شروع کردند. در چند سال اخیر، انسان یک تهاجم مطبوعاتی و فرهنگی پلید و شومی را در اکناف

۱- بیانات در دیدار استانداران سراسر کشور، ۰۸/۱۲/۱۳۸۴.

عالم نسبت به شخصیت نبی اکرم(ص) مشاهده می کند. این کار می تواند حساب شده باشد؛ چون به این نقطه توجه شده است که مسلمانان می توانند برگرد محور وجود مقدس نبی اکرم و اعتقاد و محبت و عشق به او جمع شوند. لذا آن مرکز را مورد مناقشه قرار می دهند. (۱)

۲-۲-۲-۵-۵-۲. هتک حرمت به عتبات عالیات

حرم مطهر عسکریین قرن ها در شهر سامرا و در میان مردم اهل تسنن محترم بود و هرگز کسی در هیچ دوره به ساحت مقدس آن اهانت روا نداشته بود. اکنون در دوران سلطه اشغالگران این دومین بار است که چنین بی شرمانه و جنایتکارانه به آن جایگاه رفیع و قدسی تعرض می شود. اشغال گران عراق نمی توانند از مسئولیت این جنایت بزرگ شانه خالی کنند. برادران شیعه و سنی عراق به هوش باشند که در دام توطئه دشمن نیفتند. مسلمانان در همه جای جهان بیش از گذشته باید مراقب سیاست تفرقه افکنی و جنگ افروزی دشمنان اسلام باشند. (۲)

با اندوه و تأسف اطلاع یافتیم که دست خیانت کار دشمنان اسلام، به جنایتی بزرگ آلوده شده و با هتک حریم مطهر و مقدس بارگاه رضوی، عده از زوار مظلوم را در حرم مطهر امام هشتم(ع) و در روز عاشورای حسینی به خون غلتانده است. دشمنان منافق و معاند و سنگ دل با این کار نشان می دهند که به هیچ یک از موازین انسانی پایبند نیستند و دشمنی آنان با ملت غیور و مؤمن هیچ حد و مرزی

ص: ۲۰۰

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام به مناسبت هفدهم ربیع الاول، ۳۱/۰۳/۱۳۷۹.

۲- پیام رهبر معظم انقلاب در محکومیت هتک حرمت حرمین عسکریین، ۲۴/۳/۱۳۸۶.

نمی شناسد. منافقین کوردل و خائن نشان می دهند که برای حریم مقدّس اهل بیت عصمت و طهارت(ع) نیز هیچ گونه حرمتی قائل نیستند و زمان و مکانی بدین عظمت و قداست مانع و رادع خون خواری و ددمنشی و کینه سبعانه آنان نسبت به ملت ایران نیست. لعنت خدا و نفرین و نفرت بندگان خدا بر آن دست های جنایتکار و دل های سیاه باد. (۱)

 تروریسم یعنی چه؟ یعنی اینکه مجموعه ای، سازمانی، گروهی یا دولتی بخواهد کار خود را با ایجاد ترور و وحشت و قتل و ناامنی پیش ببرد. مثل همین کاری که گروه منافقین روسیاه، در حرم مطهر علی بن موسی الرضا(ع) انجام دادند. این کار، مظهر زشت ترین نوع تروریسم است. (۲)

 ملت غیور عراق! امت بزرگ اسلامی! هتک حرمت به اعتاب مقدسه با حمله اشغالگران به مسجد سهله و به صحن امیرالمؤمنین(ع) در چند روز گذشته بار دیگر تکرار شد .... احساس می شود سیاست خباثت آلودی مصرانه درپی آن است که اعتاب مقدسه نجف و کربلا را صحنه درگیری سازد و این جایگاه های مقدس را در معرض هتک و اهانت قرار دهد.(۳)

۳-۵-۵-۲-۲. ایجاد کینه در دل مسلمین نسبت به یکدیگر

امروز بنده از گوشه و کنار عالم اطلاع دارم. همان دست های استعماری که در طول قرن های گذشته سعی می کردند بین شیعه و سنی

۱- پیام به مناسبت انفجار بمب در حرم مطهر امام هشتم(ع)، ۳۰/۰۳/۱۳۷۳.

۲- پیام به مناسبت انفجار بمب در حرم مطهر امام هشتم(ع)، ۳۰/۰۳/۱۳۷۳. . بیانات در دیدار جمعی از اعضای «نیروی انتظامی»، کارکنان «سازمان تأمین اجتماعی»، «سازمان بهزیستی» و اساتید و دانشجویان دانشگاه ها، ۲۹/۰۴/۱۳۷۳.

۳- . اعلام روز عزای ملی بخاطر هتک حرمت اعتاب مقدسه، ۶/۳/۱۳۸۳.

اختلاف ایجاد کنند، امروز هم تلاش می کنند برای اینکه بین شیعیان و سنیان، کینه و برادرکشی و اختلاف به وجود آورند. شما مردم هوشمند باید مراقب باشید. شاید یک عده خیال کنند که ایجاد اختلاف به نفع مذهب آنهاست، در حالی که اشتباه می کنند. هر کس دارای هر مذهبی است، به عقاید و ارزش های خود احترام می گذارد و این حق اوست. اما این احترام گذاشتن نباید با اهانت به ارزش های جمعیت دیگری همراه شود که در اعتقادات با آنها موارد اختلافی دارند. ما متفقاً به یک اسلام، به یک کعبه، به یک پیغمبر، به یک نماز، به یک حج، به یک جهاد و به یک شریعت معتقدیم و عمل می کنیم. موارد اختلاف به مراتب کمتر از موارد وحدت و اتفاق نظر است. دشمنان اسلام می خواهند بین شیعه و سنی، نه فقط در نقاطی از ایران بلکه در همه دنیای اسلام، اختلاف بیندازند. من خبر دارم که تلاش می کنند. اتفاق نظر برادران مسلمان و همراهی آنها با یکدیگر در دفاع از اسلام و نظام اسلامی به این ملت و به این کشور و نظام قدرت می دهد. تا امروز هم همین را ثابت کرده اید. (۱)

 سعی دشمن این است؛ فلسطینی ها در مقابل فلسطینی ها؛ در عراق هم عراقی ها در مقابل عراقی ها. این را باید همه مواظب و مراقب باشند. امروز اتحاد، مهم ترین نیاز مردم فلسطین است مثل بقیه مناطق عالم.(۲)

۱- بیانات در جمع مردم زاهدان در استادیوم آزادی، ۰۴/۱۲/۱۳۸۱.

۲- . بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۱/۰۷/۱۳۸۵.

 سال های متمادی، دشـمنان اسلام سعی کردند بین فِرَق اسلامی و بیش از همه بین شیعه و سنی اختلاف و جنگ و درگیری و تنازع به وجود آورند. قصد آنها نه حمایت از تشیع بود، نه حمایت از تسنن. نه گرایشی به شیعه داشتند، نه گرایشی به سنی. بلکه هم دشـمن شیعه بودند، هم دشـمن سنی. قصد آنها عبارت بود از تضعیف اسلام. می خواستند جامعه اسلامی را ضعیف کنند و بین فِرَق مسلمین اختلاف داخلی به وجود آورند. برای هر ملت و امتی، اختلاف داخلی سم مهلک است. (۱)

۴-۵-۵-۲-۲. تحریک عصبیت ها و دامن زدن به اختلافات

اشاره

در زمینه انواع مخـالفت، یـک بخش از اعمـال خصومت، ایجـاد تفرقه و اختلاف است که اسـتکبار بر روی آن به شـدت تکیه دارد. به هرجای دنیا که بنگریـد، عامل تفرقه ای مشـغول فعالیت است. هنگامی که به کاوش می پردازید، متوجه می شوید که این عامل تفرقه با یک یا ده واسطه، به ایادی خبیث استکبار منتهی می شود. تفرقه بین قومیت ها، تفرقه بین ملت ها و تفرقه بین مذاهب، از طرف استکبار در همه جای دنیا رواج دارد. امروز استکبار کار را به جایی رسانده است که با پول و تشویق و تدبیر و نقشه ریزی خود و ایادی اش، بعضی از مسلمین در جاهایی، بعضی دیگر از هم کیشان خود را تکفیر می کنند و آنها را کافر می داننـد! اصـلاً تحریـک تعصب هـا یکی از رؤوس برنـامه آنهـا در مخـالفت با اسـلام است. دیگر از این بالاتر، چه مخالفتی وجود دارد؟ (۲)

در ایران ناسـیونالیزم افراطی ایرانی مـآبی، در کشـور هـای عربی، ناسـیونالیزیم افراطی عربی و در کشـور هـای ترک زبـان، ناسیونالیزم

ص: ۲۰۳

۱- بیانات در دیدار میهمانان کنفرانس جهانی اهل بیت(ع) در روز نیمه شعبان، ۰۸/۱۱/۱۳۷۲.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.

افراطی ترکی را تقویت می کردند. در داخل این کشورها، هر جا اقلیتی وجود داشت، به تقویت ناسیونالیزم افراطی قومی آن اقلیت می پرداختند. فرض بفرمایید در داخل ایران، نسبت به بعضی از اقوام ایرانی، القائات و تلقین هایی می شد، تا جنبه قوم گرایی آنها، به شکل افراطی بروز کند. در کشور های شمال افریقا ــ در مصر و جا های دیگر ــ بین بعضی از اقوام عرب که از زمان های گذشته در آن مناطق بوده اند، به تقویت شعار ها و احساسات قومی خاص آنها می پرداختند و وادارشان می کردند که حول آن محور ها بگردند. هر جا اقلیت مذهبی بود، آن را تقویت می کردند؛ وهَلُمَّ جَرّا .(۱) تلاش هایی چنین را که در زمان سابق هم بود، بعد از انقلاب اسلامی در ایران، مضاعف و تقویت کردند؛ چون دیدند خورشید وحدت آفرین اسلام، در نهایت تلألؤ و گرمابخشی، در حال تابیدن بر دنیای اسلام است. (۲)

۱-۴-۵-۵-۲-۲. دامن زدن به اختلافات قومی

دشمنان اسلام همواره سعی کرده اند با تقسیم بندی های قومی مانع از وحدت کلمه مسلمانان شوند تا بتوانند بر آنها سیطره پیدا کنند. در ابتدای اشغال فلسطین، علمای مجاهدی چون شیخ عزالدین قسام و حاج امین الحسینی از مسلمانان برای نجات فلسطین استنصار کردند و مرجع بزرگ دینی مرحوم شیخ محمد حسین آل کاشف الغطاء حکم جهاد علیه صهیونیست ها صادر فرمود؛ ولی متأسفانه به تدریج شکل اسلامی مبارزات تضعیف و شکل قومی آن پررنگ شد.(۳)

۱- همین طور ادامه بده.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۲۱/۱۱/۱۳۷۵.

۳- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، ۰۴/۰۲/۱۳۸۰.

ستبـداد هـا و اسـتعمار هـا و حکومت های قلـدر و دشـمن اسـلام، مسـلمین را قرن ها در ضـعف و ذلت نگه داشـتند. امروز که حرکت به سـمت عزت و بیـداری مسـلمین است، مطمئناً دشـمنان کمین هایی در راه خواهنـد داشت؛ بایـد مراقب آنها بود. من یکی از این خطرات را عرض می کنم و آن، اختلاف کلمه بین مسـلمین، اختلاف بین طوایف و مـذاهب اسـلام و اختلاف بین قومیت های مسلمان است. (۱)

۲ -۲-۴-۵-۵-۲. تحریک اختلافات مذهبی

دشمن می خواهد فِرَق مختلف مسلمان را با هم دچار اختلاف و تفرقه کند. می خواهد بأس (۲)اینها را بین خودشان قرار دهد. نیت دشمن این است که نیرو های فِرَق مسلمان، صرف معارضه درونی بین خودشان شود. (۳)

قصد دارند به اسم شیعه و سنّی، مردم را در مقابل مردم قرار دهند. سـنی را نسبت به شـیعه به نحوی بدبین کنند، شـیعه را هم نسبت به سنّی به نحوی بدبین کنند. این را به خون او تشنه کنند، او را در صدد انتقام گیری از این تحریک بکنند؛ این سیاست امریکایی ها در عراق است. امروز برادران عراقی ما به شـدت به اتحادی احتیاج دارند که ناشـی از درک این حقیقت باشد که دشـمن می خواهد واقعیت مردم در مقابل اشغالگر را به مردم در مقابل مردم در عراق تبدیل کند. در کل منطقه هم همین طور است. این سیاست قدیمی اختلافات مذهبی و فرقه ای، امروز زنده شده است، که البته متخصص آن هم انگلیس ها

۱- سخنرانی در دیدار با دومین گروه از میهمانان خارجی مراسم دومین سالگرد ارتحال امام خمینی(ره)، ۱۵/۰۳/۱۳۷۰.

۲- سخنرانی در دیدار با دومین گروه از میهمانان خارجی مراسم دومین سالگرد ارتحال امام خمینی(ره)، ۱۵/۰۳/۱۳۷۰.

۳- مسئله، مشکل

هستند؛ این کار را به امریکایی ها هم یاد دادند؛ اختلاف افکنی بین شیعه و سنّی، به هر نحوی که بتوانند. همه باید متوجه باشند. (۱)

 در دنیای اسلام هم یک جا از زبان وابستگانشان مسئله هلال شیعی را مطرح می کنند که: «آ های سنّی ها! چه نشسته اید، خودتان را برسانید که شیعه ها دارند مسلط می شوند!»؛ یک هلال شیعی را از ایران تا عراق، تا بحرین، تا لبنان تشکیل می دهند؛ برای اینکه جامعه اهل سنّت و دولت های اهل تسنّن را بترسانند. از این طرف هم مظاهری را درست می کنند که جمهوری اسلامی را از همسایگانش دور کنند. مسئله جزایر و مسائل گوناگون را مطرح می کنند که ایران هم احساس کند که مورد تهدید است. سنّی را یک جور علیه شیعه و شیعه را یک جور علیه سنّی تحریک می کنند. این برنامه های اینهاست. ما اگر می خواهیم پیروزی هایی که در این چند سال ــ به حول و قوه الهی ــ علیه سیاست های استکباری در این منطقه به وجود آمده است، به نتیجه برسد، باید هوشیار و بیدار باشیم. (۲)

مسئله شیعه و سنی یکی از ابزار های مهم دشمنان برای زمین گیر کردن امت اسلامی است. هم سنی ها بدانند، هم شیعه ها بدانند؛ همه، در ایران و در دنیای اسلام، این را بدانند که اختلاف شیعه و سنی یکی از ابزار ها و چماق های دشمن علیه امت اسلامی است. آنها هر جور بتوانند، از این ابزار استفاده می کنند. آن روزی که سنی فلسطینی زیر فشار است، یک عد ه ای را با این شعار، با این تبلیغات، که اینها سنی هستند، شما

۱- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.

۲- . بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۱/۰۷/۱۳۸۵

شیعه هستید؛ سعی می کنند نگذارند کمک کنند. امروز که شیعه لبنان زیر فشار است، به یک عد ه ای می گویند شما سنی هستید، اینها شیعه هستند؛ به آنها کمک نکنید. آنها نه به شیعه احترامی می گذارند، نه به سُنی؛ آنها با اصل اسلام طرفند.(۱)

عزیزان من! همه شما مراقب باشید. تا غفلتی صورت می گیرد، ناگهان می بینیم در یک طرف جنجال های فرقه ای برپا می شود: این علیه آن، آن علیه این، با شیوه های زبونانه و پست و اهانت به مقدسات همدیگر، به رغم این همه تأکید، این همه گفتن و این همه مراقبت. پیداست که دشمن در این زمینه ها خیلی فعال است. زمینه هم یک زمینه قلبی و فکری و عقیدتی است. باید مراقب بود و شمایید که باید مراقب باشید.(۲) شما که علمای امت و مرشدان ملتید، باید مراقب باشید.

از جمله مسائل بسیار مهم، وحدت امت اسلامی است. می بینید انگیزه هایی وجود دارد برای ایجاد اختلاف، برای جدا کردن مسلمانان از هم، برای برجسته کردن مسئله شیعه و سنی؛ به خصوص در مراسم حج که جای یگانگی و اتحاد است. در آنجا متأسفانه بعضی از کسانی که یقیناً نیت های صادقی ندارند، به شیعه تهمت می زنند و اهانت می کنند؛ اینها حاکی از وجود انگیزه هایی در پشت سر این حرف هاست. ما نباید تحت تأثیر این انگیزه ها قرار گیریم. ما باید به وحدت دعوت

۱- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۱/۰۷/۱۳۸۵.

۲- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت

کنیم؛ نه فقط دعوت زبانی، بلکه دعوت زبانی و قولی با هم؛ دعوت صادقانه؛ دعوتی که مخاطب را تحت تأثیر قرار می دهد. (۱)

۵-۵-۵-۲-۲. ایجاد اختلاف بین کشور های مسلمان

اشاره

استکبار برای اینکه مانع یک پارچگی و اتحاد ملت های مسلمان شود، برای آنها دشمنان خیالی و فرضی جعل می کند و اختلافات گوناگون به وجود می آورد. نه؛ خطاست اگر کسی فریب این ترفند استکبار را بخورد. (۲)

من مجدداً تأکید می کنم؛ نباید از کید کسانی که در این منطقه [قطر] منافعی برای خودشان تعریف کرده اند، غافل بود؛ چون امروز یکی از کار های دستگاه های جاسوسی دنیا این است که اگر بین دو دولت اختلافی هم نیست، اگر لازم بدانند، اختلاف را ایجاد کنند. قوام کارِ آنها به وجود اختلافات است. (۳)

مصلحت سلطه گران در این منطقه این است که هر کدام از این کشور ها را مثل جزیره های مستقل از اطراف خودشان جدا کنند، بعد تنها که شدند، هر کار خواستند با آنها انجام بدهند. مصلحت این کشور ها این است که خودشان را از حالت جزیر ه ای خارج کنند، به هم متصل شوند و قوّت خودشان را زیاد کنند تا بتوانند در مقابل آن کسانی که مصلحتشان در ایجاد تفرقه است، بایستند. (۴)

۱- بیانات در دیدار علما و فضلای شیعه و سنی، ۰۴/۱۲/۱۳۸۱.

۲- . بیانات در دیدار کارگزاران حج، ۰۶/۱۰/۱۳۸۲ .

۳- بیانات در دیدار کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران، ۱۵/۰۹/۱۳۸۱.

۴- بیانات در دیدار امیر قطر، ۲۸/۰۴/۱۳۷۹.

۱-۵-۵-۵-۲-۲. ایجاد اختلاف و بدبینی در کشور های اسلامی نسبت به ایران

دشـمنان درصدد برآمدند که از طرق مختلف، رابطه بین دولت اسـلامی در ایران و بین جوامع و مجامع مسـلمان در اقطار عالم را قطع کنند. این کار را می کنند. یکی از آنها، طرق مذهبی است؛ جنگ سنّی و شـیعه، دعوای سنّی و شـیعه، عمده کردن و درشت کردنِ تفاوت مذهبی، که آنها شیعه اند و به شـما کاری ندارند؛ در حالی که ما در اینجا پرچم حکومت اسلام و قرآن و نـام مبـارك پیـامبر اکرم حضـرت محمـد مصـطفی را بلنـد کرده ایم. این چیزی است که همه مسـلمانان، مشـتاق و عاشق آن هستند.(۱)

یکی از مسائل مهم این روزگار، مسـئله اختلافات فرقه میان مسلمین است. این البته مسئله تازه نیست و اختلافات و نزاع و بعضاً زد وخورد بر سـر مسائل کلامی و فقهی و فرقه، از قرن اول اسـلام همواره وجود داشته است؛ لیکن در این باب، سخن تازه آن است که پس از پیروزی انقلاب اسـلامی در ایران و گسترش فکر آن در سراسـر آفاق اسـلامی، یکی از ترفند های استکبار در مقابله با این موج همه گیر اسـلامی این بوده است که از سویی انقلاب اسلامی ایران را یک حرکت شیعی به معنای فرقه آن ــ و نه اسـلامی به معنای عام ــ معرفی کرده، و از سوی دیگر، در ایجاد نفاق و نقار میان شـیعه و سنی سعی بلیغ کنند. ما از آغاز با توجه به این مکر شـیطانی، همواره اصرار بر وحدت فِرَق مسلمین داشته و کوشیده ایم این فتنه گری را خنثی کنیم و بحمدالله با تفضل الهی توفیقات فراوان نیز داشـته ایم، که یکی از آخرین آنها، تشکیل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی است و هم اکنون در سراسر جهان اسلام، علما و روشن فکران و شعرا و نویسندگان و عامه مردم از همه مذاهب

ص: ۲۰۹

۱- بیانـات در دیـدار با میهمانان کنفرانس وحـدت اسـلامی در سالروز میلاد خجسـته پیامبر اکرم(ص) و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

اسلامی، دوشادوش و با یک زبان و یک نفس، از انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران دفاع می کنند؛ لیکن دشمن با پول و طرح و تبلیغ و خباثت فراوان مجهز است و متأسفانه در نقاطی از جهان کسانی را می یابد که بتواند با تطمیع و اغفال، بر ذهن و زبان آنان تسلط یابد. لذا گاه به گاه در کشوری از یک سیاست مدار، و در کشور دیگری از یک عالم نما یا انقلابی نما شنیده می شود که به تشنیع و ناسزا به شیعیان یا به ملت ایران ــ که بزرگترین انقلاب معاصر را به وجود آورده و به گونه بهت انگیز از آن دفاع کرده اند - زبان می گشاید و قلم می راند. یا در کشور مسلمان پاکستان - که ملت آن، در شمار عزیزترین ملت ها برای ما و همیشه در خط دفاع از اسلام و جمهوری اسلامی ایران بوده و هست - کسانی با دلار های دشمنان اسلام و وحدت مسلمین، جلسات دایر می کنند و کتاب و مقاله می نویسند، تا شیعه و تشیع اهل بیت پیامبر (ص) را به باد حمله بگیرند و به مقدسات اهانت کنند.(۱)

اینکه می بینید تهمت مخالفت با حقوق بشر، نقض حقوق بشر، دست زدن به ترور و امثال اینها را این همه خرج می کنند، برای آن است که این را در دنیا اثبات نمایند! خودِ آنها می دانند که دروغ است. این، برای آن است که افکار عمومی عالَم، از نظام جمهوری اسلامی فاصله بگیرد. این، برای همان ایجاد شکاف است. این، برای آن است که میان این پایگاه رفیع اسلام و قرآن و جوامع مسلمان در سرتاسر عالم، انجذابی ایجاد نشود. البته خدای متعال کید آنها را باطل می کند:

۱- بیانات در دیدار با قاریان قرآن: محمد محمود طبلاوی، ابوالعینین شعیشع و احمد رزیقی، ۱۶/۰۳/۱۳۷۰.

«إِنَّهُمْ یَکیدُونَ کَیْداً .وَ أَکیدُ کَیْداً»،(۱) «وَ مَکَرُوا وَ مَکَرَ اللَّه.»(۲) در طول این چند سال، هر کاری که اینها کردند، خدای متعال آن را باطل کرده است. (۳)

 هفته وحدت، وحدت میان امت اسلام است. دشمن می خواهد میان فرقه های اسلامی نزاع باشد؛ به خصوص بعد از پیروزی انقلاب اسلامی دشمن خواسته است بین ایران انقلابی و اسلامی و بقیه ملت ها جدایی بیندازد. از خدا می خواهند که در دنیای اسلام گفته شود: «این ها شیعه هستند و انقلابشان انقلاب شیعی است و به ما سنی ها ربطی ندارد»! ملت ایران از اول انقلاب گفته است بله، ما شیعه و موالیان اهل بیت پیامبریم؛ اما این انقلاب، یک انقلاب اسلامی بر اساس قرآن، بر اساس توحید، بر اساس اسلام خالص و ناب، بر اساس وحدت و برادری بین همه مسلمین است. این را از اول ملت ما گفتند و امام ما نیز این را فریاد کشید و بیان کرد. (۴)

بعد از پیروزی انقلاب، دستگاه های جاسوسی امریکا، دستگاه های صهیونیست و دستگاه های استکباری دیگر، همه سعی خود را بر این متمرکز کرده اند که کشور های حاشیه خلیج فارس ــ همسایگان ایران ــ و سایر همسایگانی را که در مرز های دیگر مستقرند، از نظام جمهوری اسلامی بترسانند. می خواهند چنین وانمود کنند که نظام جمهوری

۱- «آنها پیوسته حیله می کنند و من هم در برابر آنها چاره می کنم». (طارق: ۱۵و۱۶)

۲- «(یهود و دشمنان مسیح، برای نابودی او و آیینش)، نقشه کشیدند و خداوند (بر حفظ او و آیینش،) چاره جویی کرد». (آل عمران: ۵۴)

۳- بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم (ص) و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

۴- خطبه های نماز جمعه تهران ۰۵/۰۷/۱۳۷۰.

اسلامی به فکر دخالت در کار آنها و سرنگون کردن رژیم های حاکم بر آن کشورهاست. می خواهند برای اینکه وحدت اسلامی صورت نگیرد، برادران مسلمان نیروی خودشان را صرف تعارض با یکدیگر کنند. این، نکته بسیار مهمی است. (۱)

 ما با کشور های حاشیه خلیج فارس هیچ مسئله ای نداریم. سال هاست که دشمنان اسلام و ملت های مسلمان، خواسته اند این گونه وانمود کنند که در این منطقه میان ایران و دیگر کشورها، کدورت و اختلاف وجود دارد؛ اما این خلاف واقع است. ما با کشور ها و ملت های منطقه برادریم. ما اصرار داریم که حکومت های منطقه خلیج فارس، این برادری را احساس کنند و آن را قدر بدانند. ملت مسلمان ایران و از جمله ملت های این منطقه در سایه وحدت، برادری و اتحاد، چنان قدرتی پیدا می کنند که هیچ ابرقدرتی نمی تواند به آنها زور بگوید. ما این را برای جهان اسلام و این منطقه حساس جهان و کشور های مسلمان منطقه می خواهیم. (۲)

ملت ایران ملتی قوی است. دولت ایران دولت مستحکمی است؛ چون به آحاد ملت خود متکی است. ما را که در جنگ تحمیلی عراق دیدید! دیدید چگونه رفتار کردیم! دیدید ملت ما چگونه عمل کرد! ما که از تهاجم دشمن باکی نداریم! چه کسی می تواند بگوید که عراق وقتی هشت سال با ما می جنگید، امریکا و ناتو پشت سرش نبود؟ امروز همه حقایق آشکار می شود: به عراق سلاح می دادند، پول می دادند،

۱- بیانات در «مسجد جامع» خرمشهر، ۱۹/۱۲/۱۳۷۵.

۲- بیانات در دیدار با جزیره نشینان هرمزگان، ۰۲/۱۲/۱۳۷۶.

نقشه جنگی می دادنـد، خبر ماهواره ها را می دادنـد، برایش جاسوسـی می کردنـد و همه به نفع عراق کار می کردنـد. دولت های عربی خلیـج فارس، از روی ترس به عراق کمک می کردنـد. چه کسـی می توانـد اینها را منکر شود؟ کدام دولت از این دولت های منطقه هست که بتواند بگوید در این جنگ هشت ساله، به عراق کمک نکرده است؟ نتیجه چه شد؟ آیا ملت ایران یک قدم عقب نشینی کرد؟ آیا ملت ایران احساس ضعف کرد؟ آیا رهبر ایران، که مثل کوه در مقابل همه دنیا ایستاد، احساس ترس کرد؟ آیـا ملت و رهبر و مسـئولین کشور، به خـاطر دشـمنی هـا رابطه شان روزبه روز صـمیمانه تر نشـد؟ ما که از تهاجم دشـمن باکی نـداریم! ما می گوییم وحـدت، برای اینکه شـما منتفع شوید؛ همه دولت ها منتفع شوند؛ دنیای اسـلام منتفع شود. وحدت، این است! امروز می شنوید که در خلیج فارس، باز سر و صدا هایی درست کرده اند، بهانه ای به اسم جزیره ابوموسی و از این حرف ها. این حرف ها چیست؟ اینها کار کیست؟ کیست که دست استعمارگران دیروز ـ همان دست های پلید ـ را در این مـاجرا نبینـد؟ کیست که دست قـدرت های حاضـر در خلیـج فارس را، دست امریکا را، دست اسـتعمارگر پیر منحوس، یعنی دولت انگلیس را، در این ماجرا نبینـد؟! چه می خواهنـد اینها؟ چرا می خواهنـد بین همسایه ها اختلاف بیندازند؟ چرا می خواهند برای توجیه حضور خودشان در خلیج فارس، برادران را با هم دشمن کنند؟ (۱)

ص: ۲۱۳

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم (ص) و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

۲ -۲-۵-۵-۶. اشغال فلسطین

فلسطین یک موضوع اسلامی و متعلق به کل جهان اسلام است و اشغال آن، یکی از ارکان توطئه های شیطانی سلطه گران جهانی ــ در گذشته انگلیس و اکنون امریکا ــ برای تضعیف و ایجاد تفرقه در جهان اسلام بوده است. (۱)

۲ -۲-۵-۵-۷. ایجاد تفرقه در کشور منادی وحدت

وحدت را حفظ کنید. دشمن، بسیار خواستار آن است که منادی وحدت را در خانه خودش دچار اختلاف و تفرق کند. همه این را همیشه به یاد داشته باشند. گروه های مختلف، مذاهب مختلف، شهر های مختلف و آدم های مختلف این را بدانند. دشمنان اسلام و جمهوری اسلامی، خیلی دوست می دارند بگویند «این هم جمهوری اسلامی که همه اش دم از وحدت می زد! ببینید! در خانه خودش دچار اختلاف و تفرقه است!» دلشان می خواهد چنین وضعی را پیش بیاورند. به فضل پروردگار، تا امروز نتوانسته اند و به هدایت و کمک الهی و بیداری و هوشیاری شما ملت عزیز، بعد از این هم نخواهند توانست. (۲)

 با نگاه به حوادث و مسائل جهانی به روشنی درمی یابیم که دشمنان ملت ایران درصدد آنند که دشمنی خود را از دو راه با ملت ایران به تحقق برسانند (آنچه که امروز در دنیا محسوس است این است). یکی، ایجاد تفرقه در میان صفوف ملت؛ از بین بردن یک پارچگی ملت ایران؛ و از دست ملت ایران این نیروی عظیم وحدت را ربودن و آنها را به اختلافات داخلی سرگرم کردن. و دومی، ایجاد مشکلات اقتصادی و تلاش

۱- سخنرانی در مراسم گشایش کنفرانس بین المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، ۰۴/۰۲/۱۳۸۰.

۲- بیانات در دیدار مسئولان و دست اندرکاران «حج»، ۳۱/۰۱/۱۳۷۳.

برای توقـف ملت ایران در زمینه هـای گونـاگون سازنـدگی کشور و رفـاه عمومی خود. این دو، چیزی است که در نقشه هـای کوتاه مدت و میان مدت دشـمنان ما به طور محسوس وجود دارد که اگر خود آنها هم بر زبان نیاورده بودند، قابل حدس بود؛ ولی دشمنان ما خودشان هم به هر دو نکته اعتراف کردند. (۱)

دشمنان ما و استکبار خبیث جهانی فهمیده اند که با ملت و جمهوری اسلامی ایران در میدان جنگ نظامی نمی شود وارد شد؛ برایشان خسارت های زیادی دارد و درست هم هست و این را درست فهمیـده انـد. دارنـد بودجه می گذارند و سـعی شان این است که داخل قشـر های مردم – در بین دانشـجوها، در بین کارگرها، در بین دسـتگاه های اداری، در بین کارمند ها و در بین قشر های مختلف – اختلاف ایجاد کنند تا نگذارند کشور این راهی را که دارد طی می کند، این راه را طی کند. امروز دشمن دنبال این است. همه باید هشـیار باشند. تکلیف الهی بر دوش همه ما این است که هر کدام، هر جا هستیم، چشم و گوشمان را از همیشـه بیشـتر بـاز کنیم و بـبینیم دشـمن برای این نقطه ای که مـا قرار داریم، چه طراحی ای کرده است؛ نگـذاریم او در این طراحی کامیاب شود؛ این وظیفه ماست. (۲)

من به چشم خود، دست هـای توطئه گری را می بینم که به خصوص در سـال های اخیر ــ بعـد از حمله ای که پس از پیروزی انقلاب شروع کردند؛ اما با حرکت قاطع انقلاب اسلامی و رهبر عظیم الشأن و امام

۱- . پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت حلول سال ۱۳۸۶، ۱/۱/۱۳۸۶.

۲- . بیانات در دیدار با کارگران، ۰۶/۰۲/۱۳۸۵

بزرگوار ما خنثی شد ــ به شکل بسیار خطرناکی، برای ایجاد تفرقه بین مذاهب و مسلمین تلاش می کنند. دشمنان، همیشه با اتحاد مسلمانان مخالف بوده اند. تاریخ، شاهد بر این معناست. اما امروز که پرچم مظفّر اسلام، در این نقطه از عالم، با عظمت و عزت برافراشته شده است، بیشتر از همیشه از وحدت اسلامی می ترسند. (۱)

۲-۲-۵-۵-۸. کمرنگ کردن شعار های وحدت آفرین

اشاره

حرکات بیداری مسلمین در سراسر جهان اسلام، که... موجب سراسیمگی و ناکامی طراحان توطئه های شوم... شده است، در نهایت آنان را به این نتیجه رسانیده که برای توفیق در اهداف شیطانی خود هیچ راهی به جز سست کردن ایمان مردم، مخدوش کردن وحدت و هم دلی ملت، و تبلیغ بر ضد شعار های شورآفرین و وحدت بخش مردم که برخاسته از متن ایمان آنان و محصول درس های جاودانه امام راحل کبیر آنان است، وجود ندارد. (۲)

۱-۸-۵-۵-۲-۲. شعار مبارزه با صهیونیسم

شعار های وحدت آفرین امت اسلام را از دستشان ربودند که یکی از این شعارها، موضوع مقابله با صهیونیست هاست. شعار مقابله با صهیونیسم، امر وحدت آفرینی بین ملت های اسلامی بود. پیش از این، ملت های مسلمان، در مقابل تجاوز واضح و صریح صهیونیست ها به یک کشور اسلامی، با همدیگر احساس خویشاوندی و همدردی

۱- . بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبراکرم(ص) و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

۲- . پیام به مناسبت اولین اجلاس دوره سوم مجلس خبرگان، ۰۳/۱۲/۱۳۷۷.

می کردند. دشمنان، این شعار وحدت بخش و احساس اسلامی را شکستند و از بین بردند. مضاف بر این، سعی کردند دولت ها و ملت های اسلامی را نسبت به یکدیگر دچار سوء ظن کنند. نشستند و برای بی اعتماد کردن دولت های اسلامی نسبت به یکدیگر، به وسوسه کردن آنها پرداختند. (۱)

۳. انواع تفرقه

۱-۳. تفرقه قومی و نژادی

(امروز، کشور های از لحاظ مادی مترقی دنیا، هنوز گرفتاری سیاه و سفید دارند. سیاه پوست حدودی دارد؛ سفید پوست حدودی دارد. هنوز جنگ نژادی است؛ جنگ خون است؛ جنگ قومیت هاست. و چه قدر انسانها، که به خاطر جنگ میان قومیت ها و ملیت های ساختگی از بین می روند؛ کشته می شوند؛ حقوقشان ضایع می شود و بی خانمان می شوند! پس، امروز هم بشر محتاج ندای وحدت و توحید و عدل است؛ که پرچمدار آن، اسلام و مسلمین هستند. چه کسی با این مخالف است؟ قدرتمندانی که از تفرقه استفاده می کنند؛ از شرک استفاده می کنند؛ از نبودن عدل استفاده می کنند و بنای زندگی و فلسفه حیاتشان، بر تبعیض است. امروز قدرتمندان بزرگ مادی عالم، یعنی همان کسانی که در کشور های خودشان داد دموکراسی زده اند و ادعای دموکراسی و یکسانی حقوق افراد جامعه را مطرح کرده اند و با استبداد حکومت ها ــ البته ادعا و در لفظ ــ مخالفند، همان ها، در سطح عالم، دموکراسی را از بین برده اند. ترجیح ملتی بر ملتی؛ ترجیح منطقه ای بر منطقه ای؛

ص: ۲۱۷

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۲۱/۱۱/۱۳۷۵.

ترجیح خونی بر خونی! استبداد را بر دنیا حاکم کردند، تا به گونه ای که بخواهند، دنیا را اداره کنند. این، وضع بشریت امروز است. و می بینیم که امروز بشریت محتاج همین فریادی است که پیغمبر اسلام مبنی بر توحید و عدل میان انسان ها بلند کرد.(۱)

(امروز دشمنان اسلام درصددند که وسیله اختلاف پیدا کنند؛ چه اختلاف قومی و چه اختلاف مذهبی. عین همان حوادثی را که می خواستند در اول انقلاب در ایران به وجود آورند، در افغانستان تعقیب می کنند. البته در اینجا وجود یک رهبر نافذالکلمه قوی متوکل علی اللّٰه و با استقامت در راه خدا، مثل امام رحمه الله ، مانع از پیشرفت نقشه های آنها شد. اینجا هم سعی کردند ملیت ها و قومیت ها را در مقابل هم قرار دهند. در کشور ما، فارس هست، ترک هست، عرب هست، بلوچ هست، ترکمن هست، لر هست، کرد هست. سعی کردند اینها را در مقابل هم قرار دهند و از یادشان ببرند که همه ایرانی اند. ملت ایران به هوش بود. برای یک مدت کوتاه در بین مردم جنجالی درست کردند، لکن نتوانستند موفق شوند. در اوایل انقلاب، خرمن ها را آتش می زدند. در نقاطی که سنی و شیعه بودند ـ مثل بعضی از قسمت های شمالی و بعضی از قسمت های جنوبی و غربی کشور ـ خرمن ها را آتش می زدند؛ برای اینکه هر گروه به گروه دیگر بدبین شود. شیعه بگوید «سنی بود»، سنی بگوید «شیعه بود». جنایت ها می کردند! خیلی سعی کردند از این کار ها در ایران انجام دهند: در

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

کردستان یک طور، در بلوچستان یک طور و در ترکمن صحرا طور دیگر. الان، همان کار ها و همان نقشه ها را در افغانستان دنبال می کنند. این یکی بلوچ است، این یکی پشتوست، این یکی تاجیک است، این یکی ازبک است، این یکی هراتی است، این یکی شیعه است، این یکی سنی است. اینها را تلقین می کنند.(۱)

۲-۳. تفرقه مذهبی و فرقه ای

(من می خواهم توصیه کنم - هم به شیعه و هم به سنّی؛ من به یک طرف این را نمی گویم، به هر دو طرف می گویم- هرچه می توانید، این معنا را بیشتر رعایت کنید. دشمن حساسیت های هر طرف را می داند؛ لذا روی آن حساسیت ها انگشت می گذارد و سعی می کند آنها را تحریک کند. حساسیت شیعه کجاست؟ این را دشمن می داند. حساسیت سنّی کجاست؟ این را دشمن می داند. اینها را بررسی کرده اند. آن کاری که شیعه را حساس می کند، می آیند سنّی را وادار می کنند تا آن را انجام دهد؛ آن کاری که سنّی را جریحه دار می کند، می آیند شیعه را وادار می کنند تا آن کار را انجام دهد! به این ترتیب اختلاف می اندازند. راه مقابله چیست؟ این است که طرفین عاقل باشند و بدانند که چه باید بکنند.(۲)

(وقتی می خواهند وحدت اسلامی را بیان کنند، می گویند که در صدر اسلام، نه شیعه و نه سنی بود؛ پس شیعه و سنی غلط است! نه، این حرف نادرست و سستی است. بحث سر این نیست که در صدر

۱- بیانات در دیدار اعضای اولین مجمع علمای اهل تشیع و تسنن افغانستان، ۲۳/۰۷/۱۳۷۱.

۲- بیانات در دیدار آقای حسین مولوی و مسئولان استان سیستان و بلوچستان، ۱۶/۰۸/۱۳۷۹.

اسلام، آیا شیعه و سنی وجود داشت یا نه. بالاخره بعد از پیامبر، آرای مسلمین متفاوت شد. یک عده در مسئله امامت نظری داشتند و یک عده نظر متفاوت دیگری داشتند. بعضی منبع احکام الهی را یک چیز و بعضی چیز دیگری دانستند. بنابراین، در اصول و فروع، از همان اول اختلافاتی بین مسلمانان به وجود آمد. اینکه ما بگوییم در صدر اسلام، نه شیعه و نه سنی بود، حرف غلطی است. امروز این حرف، در حقیقت به معنای نفی کردن و از بین بردن معارف و فقه و محصول فرهنگی همه فِرَق مسلمین است. روی هر چه دست بگذارند، می گویند در صدر اسلام نبوده، پس این غلط است! این، خودش حرفی شبیه توطئه است.(۱)

(امروز یکی از اهداف اساسی استکبار و امریکا در دنیای اسلام عبارت است از ایجاد اختلاف؛ بهترین وسیله هم ایجاد اختلاف بین شیعه و سنی است. می بینید دست پروردگان استعمار در دنیا به مناسبت مسائل عراق چه حرف هایی می زنند، چه سمپاشی هایی می کنند و به خیال خودشان چه بذر نفاقی می پراکنند. سال های متمادی است که دست استعمار و دست قدرت طلبِ قدرت های فزونخواه غربی دارند این کار را می کنند. در حج، فرصت خوبی برای آنهاست تا شیعه را از سنی، و سنی را از شیعه عصبانی کنند؛ آن را وادار کنند به مقدساتِ این اهانت کند، این را وادار کنند به مقدسات و محبوباتِ او اهانت کند.

ص: ۲۲۰

۱- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از اقشار مختلف مردم شهرهای شاهرود، خلخال، بیرجند، قیدار، خمسه، تیران و چالوس، روحانیون و معاونان دفاتر عقیدتی ـ سیاسی نیروی زمینی ارتش و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان، ۱۹/۰۷/۱۳۶۸.

باید هشیار بود؛ مخصوص حج هم نیست؛ در همه دوران سال و در همه میدان ها باید هشیار بود.(۱)

(این حالت [وحدت مسلمین] برای دشمن، حالت مضری است. دشمن می خواهد این را بشکند. حال اگر دوست این را بشکند چه؟ اگر به جای قدرت های استکباری، خود من و شما، با حرف زدنمان، با نوشتنمان، با گفتنمان، این وحدت را بشکنیم، شیعه را از سنی، سنی را از شیعه جدا کنیم، چه می شود؟ بعد که اینها از هم جدا شدند، نوبت می رسد به فرقه های سنی، این فرقه را از آن فرقه، اصحاب این اصول را از اصحاب آن اصول، اصحاب این فروع را از اصحاب آن فروع. بعد نوبت می رسد به شیعه، این فرقه را از آن فرقه، این دسته را از آن دسته! مگر بر کسی ابقا می کنند چرا ما باید به خواست دشمن حرکت کنیم؟(۲)

۳-۳. تفرقه منطقه ای

(منظور ما از اتحاد، تفاهم است؛ تفاهم بین دولت ها؛ تفاهم بین کشورها؛ همکاری بین اعضای امت اسلامی و دولت های اسلامی؛ هم دلی آنها با یکدیگر و تحت تأثیر اغراض دشمنان قرار نگرفتن. این منطقه حساس خلیج فارس؛ منطقه حساس خاور میانه؛ کل منطقه اسلامی که منطقه بسیار حساسی در جغرافیای عالم و جغرافیای سیاسی عالم است باید با یکدیگر تفاهم کنند؛ با هم باشند و هم دل باشند.(۳)

۱- بیانات در دیدار دست اندرکاران مراسم حج، ۳۰/۰۹/۱۳۸۳.

۲- بیانات در دیدار مسئولان و قشرهای مختلف مردم در روز ولادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام صادق(ع)، ۱۴/۰۶/۱۳۷۲.

۳- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

۴-۳. تفرقه سیاسی

(قریب یک ماه است که دشمنان اسلام این طور جنایت کارانه به یک جمع مسلمان حمله می کنند _ یک جنگ معمولی هم نیست؛ جنگی است سرشار و لبریز از جنایت های جنگی، کشتار مردم بی دفاع، استفاده از سلاح های ممنوع و غیرقانونی _ اما دولت های اسلامی، به خصوص برخی از دولت های عرب، دست روی دست گذاشته اند، دارند نگاه می کنند! این اشتباه، بسیار خسارت بار است. این دولت ها ملاحظه امریکا و ملاحظه قدرت های استکباری را می کنند؛ اما آنها در هنگام خود، ملاحظه اینها را نخواهند کرد.(۱)

۴. بستر های ایجاد تفرقه

اشاره

(چیز هایی مانع از اتحاد می شود. عمده ی آنها بعضاً کج فهمی ها و بی اطلاعی هاست؛ از حال هم خبر نداریم؛ درباره هم توهمات می کنیم؛ درباره عقاید هم، درباره ی تفکرات یکدیگر دچار اشتباه می شویم؛ شیعه درباره سنی، سنی درباره شیعه؛ فلان ملت مسلمان درباره آن ملت دیگر، درباره همسایه اش؛ سوء تفاهم ها، که دشمنان هم به شدت بر این سوءتفاهم ها دامن می زنند. افرادی هم متأسفانه بر اثر همین سوء فهم، سوء تحلیل، ندیدن نقشه کلی دشمن، بازیچه این بازی دشمن قرار می گیرند و دشمن از آنها استفاده می کند. گاهی یک انگیزه خیلی کوچک، انسانی را وادار می کند حرفی بزند، موضعی بگیرد، کاری بکند که دشمن در نقشه کلی خود از آن حرف استفاده می کند و شکاف را بین برادران زیاد می کند.(۲)

۱- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت میلاد با سعادت علی بن ابی طالب(ع)، ۱۳۸۵/۰۵/۱۷.

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۸۶/۱/۱۷.

(به جان هم انداختن برادران، یکی از نقشه های اولی استکبار است که از قدیم هم شناخته شده است؛ تفرقه بینداز و حکومت کن، یک سیاست قدیمی است؛ همه هم گفته ایم، همه هم می دانیم، درعین حال، بعضاً متأسفانه همین سیاست را دشمنِ ما می تواند اعمال کند و ما غافل باشیم؛ به خاطرتبعیت از اهواء نفسانی، به خاطر تحلیل های غلط، به خاطر کوته بینی ها، به خاطر ترجیح دادن منافع شخصی یا منافع کوتاه مدت بر منافع بلندمدت.(۱)

اختلافات منطقه و اقلیمی یک طرف، اختلافات قومی و خطرناک تر از همه، اختلافات مذهبی، همین بحث شیعه و سنی، هم یک طرف؛ اینها خیلی مهم است. همه اینها از نظر دشمن، مقدمات فروپاشی است.(۲)

۱-۴. بی توجهی علمای اسلام به مصالح مسلمین

(حقیقت این است که هزار سال در مقابل هم شیعه و سنی را قرار دادند، علیه هم کتاب ها نوشتند، به مقدسات هم اهانت ها کردند و زمینه ذهنی برای اختلاف در بین توده های مسلمان اعم از سنی و شیعه وجود دارد، دشمن از این زمینه ذهنی استفاده خواهد کرد برای ایجاد اختلاف بین دو فرقه بزرگ مسلمانان، کمااین که ما متأسفانه می شنویم که در بعضی از کشور های اسلامی، گاهی یکی از اهل علم شیعه را وادار می کنند یک حرفی بزنند که موجب تحریک توده اهل تسنن بشود یا یکی از علمای اهل تسنن را وادار می کنند که یک حرفی بزنند که موجب تحریکی برای عواطف مردم شیعه بشود که در بعضی از

۱- همان.

۲- بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۲۳/۰۸/۱۳۸۴.

کشور های اسلامی این متأسفانه هست. اگر چنانچه علما در این زمینه وظیفه خودشان را احساس کننـد و اکتفا نکنند به اینکه حقیقت برای خودشان روشن باشد و اکتفا نکنند به اینکه خودشان با علمای اهل تشیع، ارتباطات برادرانه داشته باشند، بلکه به مردم هم این اخوت و برادری اسلامی را تلقین کننـد و توطئه هـای دشـمن را به آنهـا بگوینـد، اگر این کار انجام بگیرد دیگر زمینه برای توطئه دشمنان در میان توده مردم و عوام مردم هم از بین خواهد رفت.(۱)

(علمای شیعه و سنی، در هر جای دنیا که هستند، و از جمله در کشور عزیز ما، باید مواظب باشند. این وحدت در ایران، گران به دست آمـده است. این نـدای وحدت در دنیا، گران جا افتاده است. این را آسان نشـکنید! هر که بشـکند خیانت کرده است؛ هر که می خواهد باشد. فرقی نمی کند سنی باشد یا شیعه باشد.(۲)

۲-۴. غفلت مسلمین

(این است که مسـلمانان، امروز به آن چیزی که بیش از همه احتیـاج دارنـد، کمتر توجه می کننـد و آن عبارت از بازگشت به اسلام و اتکا به قدرت اسلامی و استحکام پیوند بین مسلمانان و وحدت مسلمین است. علت این است که امروز، دشمنان اسلام در مقابل این دین، موضع خشن تر و حتی صریح تری اتخاذ کرده اند.(۳)

۱- دیدار با گروهی از علمای مذهبی بنگلادش، ۱۶/۰۶/۱۳۶۱.

۲- بیانات در دیدار مردم قم، به مناسبت نوزدهم دی ماه، سالروز قیام مردم قم، ۱۹/۱۰/۱۳۷۲.

۳- بیانات در خطبه های نماز عید فطر،۰۱/۱۲/۱۳۷۴.

(کسانی که شعار اتحاد و وحدت و برادری مسلمین را می دهند، اینها دشمن مسلمانان نیستند؛ دوست مسلمانانند، خیر مسلمانان را می خواهند و مایلند همه مسلمین عالم عزیز باشند. چه فایده دارد که در داخل جامعه اسلامی، مسلمانان از مذاهب مختلف، روبه روی هم بایستند و به همدیگر ضربه بزنند؛ از آن طرف هم دشمن بیاید، هر دوی اینها را محاصره کند، سرشان را به هم بکوبد و خودش بنشیند، تماشا و استفاده بکند؟ این، خوب است؟(۱)

(ما خیال می کنیم در این قضایا، شیوخ منطقه اگر گناهی داشته باشند، گناهشان غفلت از حقایق است. آنها هم دلشان می خواهد اتحاد و اتفاق باشد.(۲)

۳-۴. ضعف مسلمانان

(متأسفانه از نقاط ضعف موجود مسلمانان فقدان هماهنگی، هم دلی و همکاری های بین المللی است. امروز جهان اسلام مبتلابه مصیبت هایی است که نتیجه فشار و ظلم مخالفین و معاندین متحد و ضعف دوستان متفرق است ... متأسفانه جهان اسلام به وظیفه خویش آن طور که شایسته است عمل نکرد.(۳)

(دو نکته در قضیه کشمیر قابل توجه است. یکی این است که شما ببینید غربی ها و امریکا و مدعیان حقوق بشر، در این قضیه چه قدر

۱- سخنرانی در دیدار با گروه کثیری از آزادگان و اقشار مختلف مردم، در اولین روز از هفته وحدت، ۱۱/۰۷/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

۳- پیام به کنفرانس بین المجالس اسلامی، ۲۵/۰۳/۱۳۷۸.

چشم پوشی و کوتاهی می کنند! اینها چطور می توانند بگویند که طرفدار حقوق بشرند؛ در حالی که حقوق بشر، در کشمیر به بدترین شکل و در جلوِ چشم همه، تضییع می شود و اینها هیچ چیز نمی گویند؟ به نظر من، کشور های اسلامی و بیش از همه، ما و شما و کسانی که این فجایع را از دست آنها دیده اند، باید این فریب غربی ها و امریکا را برملا کنند. نکته دوم این است که ضعف کشور های اسلامی و عدم هماهنگی اینها، موجب چنین حادث های شد. والا ـ اگر واقعاً بین کشور های اسلامی، وحدت و هم دلی بود، دولت هند جرئت نمی کرد که ارتشی هایش را بفرستد، تا آن طور به مردم جفا کنند! همین دو مطلب، عیناً در قضیه بوسنی، در قضیه قره باغ، در قضیه تاجیکستان و در همه جا هایی که مسلمانان مورد فشار هستند، وجود دارد. اینها ادعای حقوق بشر هم می کنند!(۱)

۴-۴. اختلافات موجود

(به طور طبیعی برخی عوامل ضد وحدت وجود دارد - اختلافات قومی، اختلافات مذهبی و طایفه، اختلافات سیاسی - که باید با آنها مقابله کرد. با تکیه به نام مقدس پیغمبر و یاد آن بزرگوار - که محور وحدت امت اسلامی است - باید بر این اختلافات غلبه کرد؛ لیکن از این دشوارتر، موجبات تفرقه است که به امت اسلامی تزریق می شود. در بستر همین اختلافات قومی و طایفه و مذهبی، دشمنان اسلام طبق سیاست همیشگی خودشان، بین مسلمانان اختلاف ایجاد می کنند. دست دشمن، توطئه دشمن و تدبیر دشمن را در ورای این اختلافات می شود به وضوح دید؛ این را باید علاج کرد. عقلای امت از همه فرقه ها باید

ص: ۲۲۶

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور «پاکستان»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

نگذارند امواج فتنه در میان مسلمان ها ـ که به وسیله دشمنان اسلام تحریک می شود ـ به طور روزافزون آرامش و الفت و محبت را به خطر بیندازد.(۱)

(امروز دشمنان در عراق، در فلسطین، در لبنان و در هر نقطه از جهان اسلام که بتوانند آتش افروزی می کنند و با بهانه های گوناگون مذهبی و قومی و حزبی و غیره مسلمانان را به صف آرایی در برابر یکدیگر و برادرکشی تحریک می نمایند. مسلمانان نباید به آنها در این هدف ننگین و خطرناک کمک کنند.(۲)

(اعتقاد به غدیر، ولایت و امامت، که رکن اصلی مذهب شیعه است، باید مثل بقیه مباحث مهم کلامی، مایه اختلاف بین مسلمانان نشود. نه شیعه و نه غیر شیعه از فِرَق اسلامی، نسبت به این مسئله، این حالتِ حساسیت را به وجود نیاورند که در میان خودشان اختلاف و تفرقه بیندازند؛ چون، این چیزی است که دشمن می خواهد. حالا قضیه غدیر، که قضیه مهم و بزرگی است؛ دشمنان اسلام حتی از قضایای کوچک مربوط به هر یک از فِرَق و جماعات اسلامی، می خواهند برای ایجاد اختلاف استفاده کنند.(۳)

(اختلافات قومی، مذهبی، طایفه ای، سیاسی و ارضی، همه تحریک شده دشمنان است. زمینه های این گونه اختلاف ها در بین خود ما وجود داشته، منت ها ما غفلت کرده ایم و آن زمینه ها را از بین نبرده ایم. آنها هم آمده اند از غفلت امت اسلامی استفاده کرده اند و این اختلافات را تشدید نموده و ما را به جان هم انداخته اند. چه قدر از نیرو های مادی و

۱- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۱۷ربیع الاول، ۰۶/۰۲/۱۳۸۴.

۲- پیام رهبر معظم انقلاب در محکومیت هتک حرمت حرمین عسکریین، ۲۴/۳/۱۳۸۶.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران، به مناسبت عید غدیر خم، ۲۸/۰۲/۱۳۷۴.

معنوی ما صرف این دعوا ها و جنگ های گوناگون قومی و ملی و مذهبی و طایفه ای شده است. ما معتقدیم این را باید به صورت یک هدف جدی دنبال کرد.(۱)

۵-۴. برخی دیدگاه های علمای پیشین

(مبادا بیایند یک کتابی را مال مثلاً یک نویسنده قدیمی بردارند بگویند آهان ببینید چی نوشتند! خب بله نوشتند. این طرف هم نوشتند، آن طرف هم نوشتند. ما امروز من و شما هستیم که می خواهیم پایه مهربانی را بگذاریم، در گذشته که با هم جنگیدند همه، در گذشته که همدیگر را نابود کردند همه، شما هستید که امروز می خواهید مهربانی کنید؛ مراقب باشید. و این بسیار کار ظریفی است، حفظ هماهنگی و اتحاد کلمه بین مسلمان ها امروز جزو ظریف ترین کارهاست. کمترین حرکتی ممکن است خرابش کند؛ البته بعضی ها می کنند، متأسفانه از آن طرف از هر دو طرف یک کار هایی می کنند که خرابش کنند، اما هشیاری من و شما باید نگذارد.(۲)

۶-۴. سوءتدبیر حکام ممالک اسلامی

(این واجب بزرگ که ذکر خدا و انابه و استغفار در آن، با برائت و بیزاری از مشرکین و نمایش عظمت و وحدت مسلمین توأم و همراه است، امسال در شرایطی انجام می گیرد که مع الأسف بخشی از سرزمین های اسلامی عربستان و عراق، به حضور و تصرف ایادی شرک و کفر و استکبار آلوده شده و با سوءتدبیر و خباثت بعضی از حکام

۱- بیانات در دیدار شرکت کنندگان در همایش جهان اسلام، ۰۲/۱۰/۱۳۸۲.

۲- دیدار با برادران اهل سنت و شیعه استان های کردستان، آذربایجان غربی، سیستان و بلوچستان، ۱۴/۰۹/۱۳۶۳.

ممالک اسلامی، اختلافات تازه و برادرکشی های بی سابقه در میان مسلمین پدید آمده است. این چیزی است که قلب هر مسلمان غیور و معتقد به عزت اسلام و وحدت مسلمین را جریحه دار می سازد.(۱)

۵. اثرات و خطرات تفرقه در بین امت اسلام

اشاره

(ما ابزار های زیادی را برای دفاع از حق و موجودیت خود در اختیار داریم. ما جمعیت بزرگی هستیم؛ ما ثروت عظیمی داریم؛ ما انسان های برجسته و سرمایه معنوی یی داریم که به مردم ما قدرت ایستادگی در مقابل زورگویان را می دهد؛ ما فرهنگ و تمدن باسابقه داریم که در دنیا کم نظیر است؛ ما خیلی امکانات داریم، بنابراین بالقوه می توانیم دفاع کنیم. اما چرا دفاع نمی کنیم؟! چرا عملاً در میدان، کاری از ما برنمی آید؟ چون با هم متحد و یکی نیستیم؛ چون به بهانه های گوناگون ما را از هم جدا کرده اند. لشکر منظمِ عظیم و مجهزی به نام امت اسلامی را به گروه هایی که همّ و غمشان مقابله و مبارزه با هم و ترسیدن از هم و تعرض به هم و پنجه زدن به صورت یکدیگر است، تقسیم کرده اند. در این شرایط، معلوم است که این لشکر کارآیی نخواهد داشت.(۲)

۱-۵. موجب طمع دشمنان اسلام

(امروز در دنیای اسلام مهم ترین خطری که ما را تهدید می کند، تفرقه است. ما از هم جدا شدیم و دست هایمان را به هم گره نکردیم؛ لذا

ص: ۲۲۹

۱- حکم انتصاب حجت الاسلام و المسلمین حاج سیداحمد خمینی به سمت نمایندگی ولی فقیه و سرپرست حجّاج ایرانی، ۱۷/۰۱/۱۳۷۰.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام و میهمانان شرکت کننده در اجلاس وحدت، ۱۸/۰۲/۱۳۸۳.

دشـمن در ما طمع کرد. وقتی از هم جدا باشـیم، دشمن در ما طمع می کند. پیشنهاد ما به همه دولت ها و حکومت های دنیای اسـلام و به همه ملت های مسلمان، وحدت و اتحاد و نزدیکی است. از اختلافات باید عبور و صرف نظر کرد. بعضی اختلافات را می شود حـل کرد؛ آنها را حل کنیم. بعضـی اختلافات ممکن است در کوتاه مـدت قابل حل نباشـد؛ بایـد از آنها اغماض و عبور کنیم. این درست همان نقطه ای است که صهیونیست ها و امریکایی ها از آن زیان می بینند و همه تلاش خود را علیه آن به کار انداخته اند.(۱)

۲–۵. نفوذ دشمن

(آنجـا هایی که شـما می بینیـد امریکایی ها توانسـتند با نیرو های نظامی خودشان وارد و مسـلط بشونـد، اشـکال در درون آن کشور هـا بود؛ مشـکل این بود که اراده و عزم مشترک ملت و دولت برای ایسـتادگی وجود نـداشت و یـا دولتی نبود؛ والا آن جایی که ملت منسـجم و متحـدی، برخوردار از ایمان و عزم است و میان ملت و دولت پیونـد وجود دارد، اسـتکبار هیچ غلط و هیچ کاری نمی تواند بکند. تجربه خود امریکایی ها هم همین را به آنها املا می کند؛ خودشان هم می دانند.(۲)

(در روایت آمـده است: «الْمُـؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ لِأَبِیهِ وَ أُمِّه »(۳) مؤمن، برادر پـدر و مـادری مؤمن است. امروز، بیشتر از همیشـه باید به وحدت کلمه مسلمین

ص: ۲۳۰

۱- بیانات در دیدار شرکت کنندگان در همایش جهان اسلام، ۰۲/۱۰/۱۳۸۲.

۲- بیانات در دیدار مردم پاکدشت، در سالروز عید سعید غدیر، ۱۰/۱۱/۱۳۸۳.

۳- وسائل الشیعه، ج۱۲، ص۲۳۱. باب تحریم حجب الشیعه.

اهمیت داد؛ چون اختلاف، راه همیشگی نفوذ دشمنان در جوامع اسلامی است.(۱)

۳-۵. موجب تقویت دشمنان اسلام

(ملت هـای منطقه و فرقه هـای اسـلامی و پیروان دین های مختلف در لبنان و در همه کشور های اسـلامی بایـد دست اتحاد به یکدیگر دهند و نگذارند، تفرقه آنان موجب قوت دشمن شود.(۲)

۴-۵. موجب مظلومیت اسلام

(اگر امروز ملت فلسطین دچار چنین سرنوشت تلخی شده است؛ اگر امروز پیکر ملت فلسطین خون آلود است و مصیبت و غم آن ملت تا اعماق جان انسان های دردمنـد نفوذ کرده است، به خاطر اختلاف کلمه مسـلمین است. اگر وحـدت کلمه بود، این وضـعیت به وجود نمی آمد. اگر عراق اسـلامی زیر چکمه اشغالگران درآمده است، به خاطر اختلاف کلمه مسلمین است؛ اگر امروز کشور های خاورمیانه با فریاد های مسـتانه و مغرورانه امریکا مسـتقیماً تهدیـد می شوند، به خاطر اختلاف کلمه مسـلمین است و اگر مسـلمانان می خواهند از این خفت نجات پیدا کنند و اگر می خواهند فلسطین را نجات دهند و اگر می خواهند در افغانستان و عراق و سایر بلاد اسلامی، دشمن نتواند جسم و جان مسلمانان را زیر فشار قرار دهد، راهش در وحدت کلمه و

۱- سـخنرانی در دیدار با جمعی از بسیجیان و روحانیون تهران، مدرسان و طلاب اهل سنت استان خراسان، اقشار مختلف مردم اردستان و مسئولان و کارکنان گمرک کشور و گروهی از اعضای حزب الله لبنان، ۰۵/۰۷/۱۳۶۸.

۲- پیام در محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی در لبنان، ۱۱/۰۵/۱۳۸۵.

وحدت ملت ها، دولت ها و وحدت شعارهاست. روز عید فطر روز اتحاد و وحدت است.(۱)

(واقعاً حادثه عجیبی در دنیا اتفاق می افتد! این همه ادعای طرفداری از حقوق انسان می کنند؛ اما وقتی نوبت به یک عده مردم مسلمان می رسد، همه از یاد می رود! این چه عنادی است که دشمنان و قدرت های جهانی با اسلام دارند؟! این چه جنگ صلیبی ای است که امروز علیه اسلام و مسلمین به راه انداخته اند، که انسان در همه جا نشانه های آن را مشاهده می کند؟ این چه مظلومیتی است که مسلمانان در همه نقاط عالم ــ هر جایی که دشمنان بتوانند نسبت به آنها اعمال کنند ــ مشاهده می شود؟ این، ناشی از چیست؟ ناشی از این است که بین مسلمانان تفرق است؛ بین امت اسلامی تفرقه است؛ بین دولت های مسلمان تفرقه است و این تفرقه، کار دشمن است.(۲)

۵-۵. موجب ضعف و ذلت مسلمین

(اگر طرفداران قرآن و اسلام - از هر فرقه و مذهبی - راست می گویند و واقعاً دل می سوزانند و می خواهند که قرآن عزیز و عظیم بماند، باید بدانند که این فریاد ها و این قلم های مزدور و این پول های پلید و خبیث که در بعضی از کشور ها برای ایجاد اختلاف خرج می شود، مانع از سربلندی اسلام است و این، کار دشمن است.(۳)

۱- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۵/۰۹/۱۳۸۲.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران نظام، به مناسبت سالروز ولادت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفرصادق(ع)، ۲۴/۰۶/۱۳۷۱.

۳- سخنرانی در دیدار با جمعی از بسیجیان و روحانیون تهران، مدرسان و طلاب اهل سنت استان خراسان، اقشار مختلف مردم اردستان و مسئولان و کارکنان گمرک کشور و گروهی از اعضای حزب الله لبنان، ۰۵/۰۷/۱۳۶۸.

(امروز مسلمانان به اخوت و برادری احتیاج دارند. امروز شعار «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَهٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكَمْ»(۱) از همیشه جدی تر است. امروز این ضعف و ذلتی که مسلمانان کشور هایی در دنیا دچار آن شده اند، ناشی از همین تفرق و اختلاف است. اگر مسلمانان متحد بودند، فلسطین این طور نمی شد. بوسنی آن طور نمی شد. کشمیر آن طور نمی شد. تاجیکستان این طور نمی شد. مسلمانان اروپا، آن طور در محنت زندگی نمی کردند. مسلمانان در امریکا، آن طور مورد زورگویی قرار نمی گرفتند. علت این است که ما با هم اختلاف داریم.(۲)

۶–۵. مانع دستیابی مسلمین به سیادت و عظمت

(امکان برای اینکه مسلمین سیادت پیدا کنند هست، ولی مع الأسف، وقتی نگاه می کنید، می بینید که مسلمان ها مبتلایند؛ مسلمان ها تسلیم دشمنان دینند. یعنی یا به طوع و رغبت تسلیم شده اند، یا آنها را به زور و عُنف زیر مهمیز قدرت های بیگانه قرار داده اند. امروز، وضعیت متشتتِ مسلمین، یکی از مصیبت هاست.(۳)

(اگر امروز مطبوعات یک کشور شروع به حمله به یک مذهب از مذاهب اسلامی کنند و مطبوعات کشور دیگر نیز متقابلاً به مذهب آنها حمله نمایند ـ یعنی همین دعوا های سیاسی را در قلمرو فکر مذهبی و دینی وارد کردن، و با پشتوانه فکر و تعصب دینی، گروه ها را به جان

۱– «مؤمنان برادر یکدیگرند پس دو برادر خود را صلح و آشتی دهید و تقوای الهی پیشه کنید، باشد که مشمول رحمت او شوید!». (حجرات: ۱۰)

۲– بیانات در دیدار مسئولان و قشرهای مختلف مردم در روز ولادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام صادق(ع)، ۱۴/۰۶/۱۳۷۲.

۳– بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

هم انداختن _ این بزرگترین مانع است برای اینکه مسلمین، به فکر سیادت اسلام جامه عمل بپوشانند و بتوانند آن را تحقق ببخشند.(۱)

(کسانی که نمی گذارند شوکت و شکوه و عزت و عظمت این وحدت به چشم امت بزرگ اسلامی منعکس شود و بازتاب پیدا کند، جزو کسانی هستند که این ذخیره را نابود و ضایع می کنند. کسانی که نمی گذارند وحدت و شکوه عظیم امت اسلامی، آن هم در راه خدا _ نه عظمت به عنوان تفاخر، نه عظمت به عنوان استعمار و تحقیر دیگر ملت ها، نه عظمت به عنوان جنگ افروزی علیه ضعفای عالم؛ بلکه عظمت در جهت ارزش های الهی و در راه توحید _ به دنیای اسلام منعکس شود، به بشریت ظلم می کنند. امروز دنیای اسلام براثر نادیده گرفتن این ذخیره عظیم الهی ضربه می خورد.(۲)

۷-۵. تفرقه مسلمین؛ مادر مصائب

(بنده ساعتی قبل، مصائب دنیای اسلام را می شمردم، خونریزی ها را، قضایای فلسطین را، قضایای بوسنی را، قضایای افغانستان را، قضایای کشمیر را، قضایای تاجیکستان را، قضایای هند را، قضایای بعضی کشور های دیگر را. اینها همه، مصائب جهان اسلام است. اما بزرگترینِ این مصائب را که شاید بشود ما در این مصائب دانست، تشتت و تفرق مسلمین و غفلت و دوری شان از امت بزرگ اسلامی است. این را باید اصلاح کرد. در این، باید تحولی ایجاد کرد.(۳)

۱- بیانات در دیدار با اعضای شرکت کننده در گردهمایی نخستین دوره شورای عالی بین المللی مجمع التقریب بین المذاهب الاسلامیه، ۰۱/۰۷/۱۳۷۰.

۲- بیانات در دیدار کارگزاران مراسم حج، ۲۵/۱۰/۱۳۸۱.

۳- بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید سعید فطر، ۰۴/۰۱/۱۳۷۲.

(امروز در میان درد های گوناگون مسلمان ها، آنچه که بزرگتر از همه و ام الأمراض دیگر دردهاست، تفرق مسلمان هاست. ما مسلمان ها به این توصیه پیغمبر بزرگ خودمان «وَ لا تَکُونُوا کَالَّذینَ تَفَرَّقُوا وَ اخْتَلَفُوا»(۱) و یا به این توصیه «وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا»،(۲) عمل نمی کنیم؛ ضعف دنیای اسلام هم بر اثر همین تفرق است. امروز عامل تداوم ضعف مسلمین، تفرق آنهاست. در هر دور های از زمان بیماری هایی بوده است. در این دوره، بیماری اصلی، عدم اتحاد کلمه مسلمان ها است.(۳)

(سم مهلک دنیای اسلام تفرقه است. این تفرقه، ملت ها را از هم جدا می کند؛ دل ها را از هم جدا می کند.(۴)

۸-۵. موجب تزلزل و خیانت به اسلام و مسلمین

(بعد از همه تحلیل ها و فراتر از همه سلسله علل و عوامل برای گرفتاری هایی که امروز دنیای اسلام با آن مواجه است، انسان اساس را در تفرق مسلمین مشاهده می کند. مسلمین اگر با هم مجتمع باشند، دل آنها هم گرم خواهد شد و مرعوب دشمنان خود قرار نمی گیرند. هر کس که مرعوب قدرت های مسلط بین المللی است، به خاطر این است که احساس تن هایی و بی پشتیبانی می کند. اگر دولت و ملتی مرعوبند، علت، همین است؛ اگر افرادی مرعوبند، علت، همین است. اگر ملت ها و دولت های اسلامی به یکدیگر احساس دل گرمی کنند؛ دولت ها ببینند

۱- «مانند کسانی نباشید که پراکنده شدند و اختلاف کردند». (آل عمران: ۱۰۵)

۲- «همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هرگونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!». (آل عمران: ۱۰۳)

۳- بیانات در دیدار مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی، ۲۴/۰۸/۱۳۸۳.

۴- بیانات در دیدار گروه های مختلف مردم به مناسبت میلاد با سعادت علی بن ابی طالب(ع)، ۱۷/۰۵/۱۳۸۵.

که ملت هایشان پشت سر آنها ایستاده اند؛ ملت ها ببینند که دولت ها عازم بر احقاق حقند؛ ملت ها ببینند که ملت های برادر، با آنها هم دل و هم صدایند؛ آن گاه رعبی که استکبار در دل های بعضی از ملت ها و رؤسای دولت ها انداخته است، دیگر جایی نخواهد داشت. اولین اثر اتحاد این است که انسان احساس قدرت می کند. اولین اثر تفرق این است که باطن انسان را تهی می کند؛ «وَ تَذْهَبَ ریحُکُم »؛(۱) طراوت و نشاط یک انسان و یک ملت را از آنها می گیرد.(۲)

امروز هر کس که موجب جدایی دل های مسلمانان و فِرَق اسلامی از یکدیگر شود _ در حالی که در مقابل دشمنان دین و دشمنان اسلام و دشمنان قرآن، احتیاج به وحدت و هم دلی دارند _ به همان اندازه تلاش خود، به اسلام و مسلمین خیانت آشکار کرده است. این را همه باید بفهمند.(۳)

۹-۵. غفلت از دشمن واقعی

(امروز روز اتحاد دنیای اسلام است. شما ببینید برای به هم زدن همین اتحاد ضعیفِ کنونی، دشمن چه قدر سرمایه گذاری می کند. اوضاع عراق را نگاه کنید؛ اوضاع دیگر مناطق اسلامی هم کم و بیش با همان توطئه ها دست به گریبان است، برای اینکه بین طوایف اسلامی، فِرَق اسلامی، اقوام اسلامی و ملت های اسلامی، به بهانه های مختلف اختلاف بیندازند: اینها، آنها را بکشند؛ آنها، اینها را بکشند؛ اینها، بُغضِ آنها را در دل

۱- «نزاع (و کشمکش) نکنید، تا سست نشوید، و قدرت (و شوکت) شما از میان نرود!». (انفال: ۴۶)

۲- بیانات در دیدار با کارگزاران نظام جمهوری اسلامی به مناسبت عید سعید فطر، ۲۵/۰۹/۱۳۸۰.

۳- بیانات در دیدار کارگزاران و مسئولان حج، ۱۶/۱۲/۱۳۷۵.

بپرورانند؛ آنها، متقابلاً کینه اینها را به دل بگیرند؛ نتیجه این بشود که از دشمن اصلی دنیای اسلام، طراحان تسلط و سیطره بر این منطقه از دنیا، غافل بمانند.(۱)

۶. مبارزه با تفرقه

۱-۶. لزوم مبارزه با تفرقه

اشاره

(شما نگاه کنید، در کجای جهان اسلام است که دست های خائن درصدد ایجاد تفرقه و اختلاف نباشد؟ و در کجاست که مغز های پلید طراحان استکباری، ساده دلان و ضعیفانی را پیدا نکرده باشند که در خدمت هدف هایشان قرار بگیرند؟ هدف نزدیک و گام بزرگ ما، عبارت از ایجاد وحدت بین طوایف و مذاهب اسلامی و گروه های مسلمان است. عده برای ضربه زدن به حرکت عزت آفرین اسلامی، رسالتشان ایجاد تفرقه است؛ آنها را شناسایی کنید و هوشمندانه با آنها مقابله نمایید. اگر مسلمانان هشیار باشند و خود را به عزت اسلام، عزیز بشمارند و به قوت اسلام، قوی بپندارند، بی گمان این حرکت خواهد توانست به اهداف خود برسد.(۲)

(از جمله مشخصه های حرکت و جهت گیری نظام در راه و خط امام...، اصرار بر وحدت مسلمین و مبارزه با تفرقه افکنی استکبار [است].(۳)

ص: ۲۳۷

۱- بیانات در سالروز میلاد پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۲۷/۰۱/۱۳۸۵
۲- سخنرانی در دیدار با دومین گروه از میهمانان خارجی مراسم دومین سالگرد ارتحال امام خمینی رحمه الله ، ۱۵/۰۳/۱۳۷۰.
۳- بیانات در مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام رحمه الله ، ۱۴/۰۳/۱۳۷۱.

(امروز هر حرکت تفرقه انگیز در دنیای اسلام، گناهی تاریخی است. آنان که عنودانه گروه های عظیمی از مسلمین را به بهانه های واهی تکفیر می کننـد؛ آنان که با گمان های باطل، به مقـدسات فرقه هایی از مسـلمین اهانت می کنند؛ آنان که به جوان هـای از جـان گذشـته لبنـان که مایه سـربلندی امت اسـلامی شدنـد، از پشت خنجر می زننـد؛ آنان که برای خوشامـد امریکا و صهیونیست ها از خطر موهومی به نام هلال شـیعی سـخن می گویند؛ آنان که برای شـکست دولت مسـلمان و مردمی در عراق ناامنی و برادرکشی را دامن می زنند؛ آنان که دولت حماس را که محبوب و منتخب ملت فلسطین است از هرسو زیر فشار قرار می دهنـد. چه بداننـد و چه نداننـد مجرمانی به شـمار می روند که تاریخ اسـلام و نسل های آینده از آنان با نفرت یاد خواهند کرد و آنان را مزدوران دشمن غدار خواهد دانست.(۱)

(برادران مسلمان! در برابر انگیزه های تفرقه و دست های تفرقه افکن که برانگیخته دشمنند، مقاومت کنید.(۲)

(برادران! من وقت ندارم در مورد اختلافات و گله های بین شیعه و سنّی حرف بزنم. مسئله ما بالاتر از اینهاست. من این تقاضا را از خودِ شـما دارم. از برادران شـیعه نیز می خواهم که این مسائل را کنار بگذارند. سفارش و تأکید و توصیه و دعوا می کنم و ایـن سـفارش هـا اثرگـذار اسـت؛ امـا رخنـه نیز وجـود دارد. بایـد بـا ایـن مـوارد، عاقلانـه برخـورد کرد، نـه انتقـام جویـانه و خصمانه.(۳)

۱- پیام به مناسبت کنگره عظیم حج، ۰۳/۱۰/۱۳۸۵.
۲- پیام به کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی در شهرستان سنندج، ۱۹/۰۶/۱۳۷۱.
۳- بیانات در دیدار روحانیون اهل تسنن استان سیستان و بلوچستان، ۰۶/۱۲/۱۳۸۱.

۱–۱–۶. امر قرآنی به مبارزه با تفرقه

(دشمن از راه های مختلف توطئه می کند؛ یکی از راه ها، اختلاف افکنی است. هرگونه اختلافی، هرجا که باشد، برخلاف نظر اسلام و قرآن است؛ چه اختلافات سیاسی باشد، چه اختلافات قبیله باشد. اختلافات ایلی و قبیله هم غلط است. همه مسلمانند... همه با هم برادرند؛ چه اختلافی؟ ما اختلافات ناسیونالیستی را در سطح دنیا نفی می کنیم. ما می گوییم ملت های مسلمان باید با هم باشند. در میان یک ملت، اقوام و طوایف مسلمان و تیره های گوناگون، چه اختلافی با هم می توانند داشته باشند؟ این کار شیطان است که بین ما اختلاف بیندازد.(۱)

۲–۶. راه کار های مبارزه با تفرقه

۱–۲–۶. لزوم از خود راندن تفرقه افکنان

(وقتی در خصوص مسئله ای بین دو جناح و دو گروه فکری... اختلاف وجود دارد - البته اختلاف های فکری و سلیقه ای یک امر طبیعی است و اشکالی هم ندارد _ آنها [دشمنان اسلام] یک طرف را مورد حمایت قرار می دهند و یک طرف دیگر را می کوبند. راه خنثی کردن توطئه آنها این است که آن طرفی که مورد حمایت آنها قرار گرفته، صریحاً و علناً از آنها برائت بجوید. اگر این کار را بکنند، دشمن به هدف خود _ که ایجاد شکاف است _ نمی رسد. اگر این کار نشد، دشمن به هدف خود امیدوار می شود.(۲)

(دست هایی بین این جامعه عظیم تفرقه ایجاد می کند. این، مسئله مهمی است. همه باید چشمشان را باز کنند، این دست ها را بشناسند. اینها، دست هایی است که در حقیقت علیه قدرت نیروی اسلامی مجهز شده

ص: ۲۳۹

۱- سخنرانی در اجتماع بزرگ مردم خرم آباد، ۳۰/۰۵/۱۳۷۰.

۲- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۶/۱۲/۱۳۷۹.

است. شعار ما، وحدت مسلمین است. معتقدیم که این، قدم اول می باشد.(۱)

۲-۲-۶. دوری از طعن و بی احترامی به پیروان فِرَق دیگر

(آن کسی که علناً و آشکارا، مقدسات فرق های از فِرَق مسلمین را به باد اهانت می گیرد، این همان خواست استکبار است. امروز جدا کردن ملت های مسلمان از ملت ایران، یکی از هدف های مشخص و تعریف شده استکبار است. روی این، برنامه ریزی و کار و سیاست گزاری می کنند و هم در سطح دنیا و هم ــ متأسفانه ــ داخل ایران پول خرج می کنند.(۲)

۳-۲-۶. دعوت به محکمات و مشترکات اسلامی

(می بینید دشمنی دشمنان را! می بینید تلاش آنها را برای نابود کردن هویت اسلامی و ایجاد اختلاف بین امت اسلامی! بنشینید علاج کنید؛ اصول را بر فروع ترجیح بدهید. در فروع ممکن است افراد یک مذهب هم با همدیگر اتحاد نظر نداشته باشند؛ مانعی ندارد. مشترکات بزرگی وجود دارد؛ گرد این محور ــ محور مشترکات ــ همه مجتمع شوند. مواظب توطئه دشمن باشند؛ مواظب بازی دشمن باشند.(۳)

(آنها [دشمنان] متأسفانه در طول سال های متمادی، موفق شدند کشور های اسلامی را از هم جدا کنند؛ بایستی با این سیاست، عملاً مبارزه کرد. ما باید به هم کمک کنیم؛ آنها به کسی از ما کمک نخواهند کرد. آنها منافع شان در به جان هم انداختن کشور های اسلامی است. بر

۱- بیانات در دیدار با جمعی از ائمه جمعه کشورهای نامبیا، موزامبیک، افریقای جنوبی و لسوتو، ۰۳/۱۲/۱۳۶۸.
۲- بیانات در دیدار رؤسای سه قوه، کارگزاران نظام اسلامی و شخصیت های خارجی شرکت کننده در کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۱۳/۰۵/۱۳۷۵.
۳- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار کارگزاران نظام، ۱۷/۱/۱۳۸۶.

روی نقاط اساسی دنیای اسلام هم باید تکیه کرد که یکی از مهم ترین آنها، مسئله فلسطین است. مسئله فلسطین کلید حل مشکلات دنیای اسلام است.(۱)

۶-۲-۴. جایگزین کردن روحیه مفاهمه به جای مبارزه

(اولین کار، استحکام داخلی است. نباید بگذارید این مباحثات و بگومگو ها به مقابله و مواجهه و تخاصم تبدیل شود؛ این تنها توصیه من به شماست. گفتن و شنودن و اعتراض کردن، هیچ اشکالی ندارد. افرادی از اعتراض کردن بدشان می آید که یا متکبرند یا پشتوانه مردمی ندارند؛ می ترسند؛ دلشان می لرزد. اگر کسی اهل تکبر نباشد _ که خدای متعال را شکر می کنیم که این آلودگی را در ما قرار نداده _ و متکی به حمایت مردم باشد، به هیچ وجه از این گفتن ها و شنیدن ها ناراحت نمی شود؛ اما مراقب باشید که از این گفت وشنودها، دشمن همان چیز را که می خواهد وانمود کند، به دست نیاورد... می گوید مخاصمه و دشمنی؛ یعنی فرض می کند یک گروه، گروه دیگر را می خواهد نابود کند! این گونه تصویر می کند. نگذارید این تصویرسازی مطلوب دشمن تحقق پیدا کند؛ این را مراقب باشید.(۲)

۶-۲-۵. هشیاری در مقابل دشمنان و تفرقه افکنان

(همه باید خود را مخاطب این کلام حساب کنند. من به همه می گویم؛ هم به اهل سنّت، هم به شیعه، هم به کتاب نویسان، هم به شعرا، هم به مطبعه چی ها، هم به کسانی که در بین مردم پایگاهی دارند،

ص: ۲۴۱

۱- بیانات در دیدار ریاست جمهوری سودان، ۰۵/۰۲/۱۳۸۵.

۲- بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۰۷/۰۳/۱۳۸۲.

حرفی می زنند و مستمعی دارند. همه باید این حقیقت را بفهمند و دشمن را بشناسند. مواظب باشید که دشمن در سنگر خودی جا نگیرد. مواظب باشید که شما به جای تهاجم به دشمن، به خودی حمله نکنید. عالِم به زمان باشید؛ یعنی دشمن و دوست و عرصه مبارزه را بشناسید. اینها خیلی مهم است.(۱)

(کشور ها مراقب باشند و اتحاد خودشان را حفظ کنند. در داخل ملت ها، اتحاد ملی را باید حفظ کنند. برادران فلسطینی از جناح ها و گروه های مختلف بدانند که اتحاد آنها امروز از همه عوامل پیروزی شان مهم تر است. مبادا به خواست دشمن _ که می خواهد بین گروه های فلسطینی اختلاف بیندازد _ با هم اختلاف کنند و از نقشه ای که دشمنان برای آنها کشیده اند، غفلت کنند. عین همین قضیه در مورد لبنان صادق است. ملت لبنان وحدت خود را با همان شعار های کوبنده مقاومت لبنان حفظ کنند. ملت عراق از اختلافات فرقه ای و طایفه ای به شدت پرهیز کند. امروز این راه و علاج حل مشکلات منطقه ماست و امیدواریم خداوند متعال همه ما را موفق بدارد و همه ملت های اسلامی را موفق بدارد که بتوانند به این وظایف مهم عمل کنند.(۲)

ص: ۲۴۲

۱- بیانات در دیدار با میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی در سالروز میلاد خجسته پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام جعفر صادق(ع)، ۰۱/۰۵/۱۳۷۶.

۲- خطبه های نماز عید سعید فطر، ۰۲/۰۸/۱۳۸۵.

(این جانب به همه برادران و خواهران در پاکستان ضمن تحیت و سلام یادآوری می کنم که هشیاری در برابر دشمنان اسلام و دست های تفرقه افکن و فسادانگیز را روزبه روز قوی تر کنند.(۱)

۷. نمونه هایی از تفرقه و اثرات آن

۷-۱. نمونه هایی از دوران صدر اسلام

۷-۱-۱. دوران پیامبر اعظم(ص)

(درباره وحدت و اتحاد و یک پارچگی و هماهنگی در جامعه اسلامی عرض کردیم که برای استحکام نظام و حرکت اجتماعی، وحدت و هماهنگی لازم است و تفرقه زیان بخش است و کلام امیرالمؤمنین(ع) را در نهج البلاغه؛ در خطبه قاصعه نقل کردیم که آن حضرت می فرمایند: «در اقوام و امم گذشته هرجا وحدت و اتفاق نظر و هماهنگی و هم دلی بین مردم بود، عزت و بزرگواری و قدرت و شرف متعلق به آن ملت ها و اقوام بود. و هرجا دل ها از هم جدا شد، راه ها از هم جدا شد و وحدت از سر مردم سایه برچید، وضع زندگی مردم نابسامان شد؛ عزت آنها تبدیل به ذلت شد؛ پیشرفت آنها متوقف شد و دچار عقب نشینی و عقب گرد شدند»(۲)... چند آیه در قرآن در باب وحدت مسلمین وجود

ص: ۲۴۳

۱- سخنرانی در دیدار با گروهی از روحانیون، ائمه جمعه و اساتید حوزه های علمیه اهل سنت استان های سیستان و بلوچستان، خراسان و مازندران، ۰۵/۱۰/۱۳۶۸.

۲- «فَإِذَا تَفَكَّرْتُمْ فِی تَفَاوُتِ حَالَیْهِمْ فَالْزَمُوا كُلَّ أَمْرٍ لَزِمَتِ الْعِزَّهُ بِهِ شَأْنَهُمْ وَ زَاحَتِ الْأَعْدَاءُ لَهُ عَنْهُمْ وَ مُدَّتِ الْعَافِیَهُ بِهِ عَلَیْهِمْ وَ انْقَادَتِ النِّعْمَهُ لَهُ مَعَهُمْ وَ وَصَلَتِ الْكَرَامَهُ عَلَیْهِ حَبْلَهُمْ مِنَ الِاجْتِنَابِ لِلْفُرْقَهِ وَ اللُّزُومِ لِلْأُلْفَهِ وَ التَّحَاضِّ عَلَیْهَا وَ التَّوَاصِی بِهَا وَ اجْتَنِبُوا كُلَّ أَمْرٍ كَسَرَ فِقْرَتَهُمْ وَ أَوْهَنَ مُنَّتَهُمْ مِنْ تَضَاغُنِ الْقُلُوبِ وَ تَشَاحُنِ الصُّدُورِ وَ تَدَابُرِ النُّفُوسِ وَ تَخَاذُلِ الْأَیْدِی...؛ پس آن گاه در زندگی گذشتگان مطالعه و اندیشه می کنید، عهده دار چیزی باشید که عامل عزت آنان بود و دشمنان را از سر راه شان برداشت، و سلامت و عافیت زندگی آنان را فراهم کرد ، و نعمت های فراوان را در اختیار گذاشت ، و کرامت و شخصیت به آنان بخشید، که از تفرقه و جدایی اجتناب کردند، و بر وحدت و هم دلی همت گماشتند، و یکدیگر را به وحدت واداشته به آن سفارش کردند. و از کار هایی که پشت آنها را شکست، و قدرت آنها را درهم کوبید، چون کینه توزی با یکدیگر، پر کردن دل ها از بخل و حسد به یکدیگر پشت کردن و از هم بریدن، و دست از یاری هم کشیدن، بپرهیزید». (خطبه: ۱۹۲)

دارد که هرکـدام اشاره به نکته ای و مطلب اساسـی و مهمی می کند؛ بعضـی از آن آیات را من امروز عرض می کنم. یکی از این آیات آن آیه ای است که مربوط می شود به «مسجد ضرار». ماجرای مسجد ضرار این است که بعد از آنی که رسول اکرم صلی الله علیه و آله به فتوحات بزرگی نائل شدنـد، مکه را فتح کردند؛ در جنگ حنین پیروز شدند؛ دشـمنان را تا اقصـی نقاط جزیرهـالعرب منکوب کردنـد، دشـمنان ؛ منـافقین و دشـمنان خـارجی ــ که هم دسـتی این دو گروه بسـیار عبرت انگیز است؛ منافقین داخلی، همدست و همزبان و هم دل با دشـمنان صـریح و خشن و قصـیّ القلب خارجی؛ با هم کار می کنند- تصـمیم گرفتنـد که به شـیوه دیگری وارد بشونـد و میـان مردم اختلاـف ایجـاد کننـد و پایگاهی برای دشـمن در درون جامعه اسـلامی بوجود بیاورند. چون پایگاه در میان مسلمانان بود، باید نام و نشان اسلامی داشته باشد؛ چون دشمن به صراحت نمی گوید من دشـمنم! از پوشـش اسـتفاده می کنـد؛ از وسـیله و کانالی که برای مردم موجه باشـد؛ قابل قبول باشد بهره برداری می کند؛ لذا مبـادرت کردنـد به سـاختن یـک مسـجد. بهانه ای هم که آوردنـد این بود که در شب های بارانی مردم برای اینکه از راه های دور برسـند به مسـجد ــ مسـجد اصـلی ــ مشـکل دارنـد؛ احتیـاج به مسـجدی هست، این مسـجد را مـا بنـا می کنیم. مسـجدی ساختند. از رسول خدا صـلی الله علیه و آله هم درخواست کردند که به آن جا بروند و در آن مسـجد اقامه نماز کنند تا مسجد از نظر مسـلمان ها موجه بشود. رسول اکرم صلی الله علیه و آله هم اول تصمیم گرفتند که به مسجد بروند، بعد وحی الهی نازل شد و حقیقت امر را برای رسول خدا صلی الله علیه و آله و مسلمین افشا کرد.

در این آیه ها که درباره مسجد آمده است، این مسجد توطئه آمیز و پایگاه دشمن و محل ایجاد اختلاف و دودستگی [معرفی شده است]؛ آیه این است که: « وَ الَّذینَ اتَّخَذُوا مَسْجِداً ضِراراً وَ کُفْراً وَ تَفْریقاً بَیْنَ الْمُؤْمِنینَ وَ إِرْصاداً لِمَنْ حارَبَ اللَّهَ »؛(۱) یعنی کسانی که مسجدی با چهار نیت؛ با چهار هدف، بنا کردند که مرجع همه این هدف ها هم یک چیز بیشتر نیست و آن توطئه علیه نظام اسلامی و نابود کردن حاکمیت اسلام و حکومت اسلامی است. آن چهار هدف یکی «ضرار» است؛ برای ضرر زدن به مردم؛ چون مسجد مایه برکت و رحمت و فایده برای مردم است، اما این مسجد مایه ضرر و زیان می شد برای مردم. دوم «وَ کُفْراً»، اگرچه مسجد است و نام خدا بر روی آن هست و به عنوان عبادت خدا به وجود آمده است، اما وسیله ای است برای حاکمیت کفر[شده است]. سوم «وَ تَفْریقاً بَیْنَ الْمُؤْمِنینَ.»(۲) این مسجد برای تفرقه انداختن میان مؤمنین است؛ یک دسته را به آن مسجد ببرند؛ یک دسته را در همان مسجد بگزارند؛ بین مسلمین تفرقه ایجاد کنند، «وَ إِرْصاداً لِمَنْ حارَبَ اللَّهَ وَ رَسولَه.»(۳) و بالأخره اینجا کمین گاهی است که دشمنان محارب خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله در آن کمین خواهند گرفت و مترصد فرصتی خواهند شد تا به دشمنان خارجی که با اینها هم قول و هم عهد شده اند، کمک کنند.

۱- «وَ الَّذینَ اتَّخَذُوا مَسْجِداً ضِراراً وَ کُفْراً وَ تَفْریقاً بَیْنَ الْمُؤْمِنینَ وَ إِرْصاداً لِمَنْ حارَبَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَیَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنا إِلاَّ الْحُسْنی وَ اللَّهُ یَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَکاذِبُونَ؛ خدا شهادت می دهد، آنهایی که مسجدی می سازند تا به مؤمنان زیان رسانند و میانشان کفر و تفرقه اندازند و تا برای کسانی که می خواهند با خدا و پیامبرش جنگ کنند کمین گاهی باشد، آن گاه سوگند می خورند که ما را قصدی جز نیکوکاری نبوده است دروغ می گویند». (توبه ۱۰۷).

۲- همان.

۳- همان.

ابوعامر نامی از عرب که قبل از بعثت رسول خدا صلی الله علیه و آله مسیحی شده بود و راهب شده بود [پس از آشکار شدن دعوت رسول اکرم صلی الله علیه و آله] با پیغمبر به مخالفت و معارضه برخاست؛ او بود که به رسول خدا صلی الله علیه و آله گفته بود که هر گروهی با تو بجنگند من با آنها همراه خواهم شد، تا با تو بجنگم! دشمنی او با پیغمبر چنین دشمنی کوری بود. این [گفته او] نشان دهنده این است که هیچ انگیز ه ای جز هواو هوس بر این معارضه و مبارزه حاکم نیست؛ هرکس با حق درافتاد... این شخص با اوست. پیغام داده بود این ابوعامر به منافقین، در داخل، که شما پایگاهی درست کنید؛ آماده باشید تا ما هم برویم و با قدرت بزرگ نظامی آن روز_ یعنی روم _ مذاکره کنیم تا لشکرکشی کند؛ شما از داخل، نیروی خارجی از بیرون، اسلام را منهدم و نابود کنیم. منظور از «إِرْصاداً لِمَنْ حارَبَ اللَّهَ وَ رَسولَه»(۱) همین ابوعامر راهب است که پیغمبر اکرم اسم او را گذاشتند ابوعامر فاسق؛ یعنی او ادعای ایمان به خدا می کند؛ ادعای مسیحیت می کند، اما در حقیقت هیچ ایمانی بر دل او حاکم نیست. خُب، مسجدی با این خصوصیات ساخته بودند. شما در این آیه ملاحظه می کنید لحن قرآن را، کفر و ارصاد و ضرار در کنار تفریق؛ یعنی تفرقه بین مسلمان ها یکی از بزرگترین گناهانی است که بر این [اقدام] بار شده بود. شاید بقیه هدف های این مسجد ضرار هم جز با تفرقه افکندن میان مسلمان ها امکان پذیر نبود. این اهمیت تفرقه افکندن بین مسلمان ها را مشخص می کند.

بعضی توجه نمی کنند به اینکه جداکردن صفوف مردم از یکدیگر چه قدر بزرگ است؛ چه قدر گناه عظیمی است. بعضی توجه نمی کنند

۱- همان.

که با گفتن یک جمله، با ایجاد دل خوری میان گروه ها نسبت به یکدیگر، با برانگیختن جمعی در مقابل جمع دیگر چه گناه عظیمی را مرتکب می شوند. تفریق بین مؤمنین در این آیه ردیف کفر و ارصاد لمن حارب الله و رسوله گذاشته شده؛ این یک آیه است. به نظر من جا دارد که این قبیل آیات را که اهمیت تفرقه افکندن بین مؤمنین را این طور مشخص می کند، ما دائماً در ذهنمان داشته باشیم؛ مخصوصاً کسانی که با افکار و عقول مردم سروکار دارند.(۱)

۲-۱-۷. دوران امام حسن مجتبی(ع)

(اگر مردم هشیار نباشند، همان بلایی بر سرشان خواهد آمد که بر سر مردم مسلمان در دوره امام حسن(ع) و بعضی از دوره های دیگر آمد. در آن زمان، چون مردم هشیار و آگاه نبودند، جریان حق شکست خورد. اگر آگاهی و هشیاری باشد، وحدت کلمه هم هست. مراقب باشید که وحدت کلمه را حفظ کنید؛ موقعیت ها را به درستی درک کنید و بدانید که امروز اساسی ترین کار ما، توجه به این امور است.(۲)

۳-۱-۷. دوران امام حسین(ع)

(عبرت ماجرای امام حسین(ع) این است که انسان فکر کند در تاریخ و جامعه اسلامی؛ آن هم جامعه ای که در رأس آن، شخصی مثل پیامبر خدا ــ نه یک بشر معمولی ــ قرار دارد و این پیامبر، ده سال با آن قدرت فوق تصور بشری و با اتصال به اقیانوس لایزال وحی الهی و با حکمت بی انتها و بی مثالی که از آن برخوردار بود، در جامعه حکومت کرده است و بعد باز در فاصله ای، حکومت علی بن ابی طالب(ع) بر

۱- خطبه نمازجمعه تهران، ۲۵/۰۱/۱۳۶۸.

۲- سخنرانی در مراسم بیعت جمع کثیری از عشایر عرب خوزستان و مردم نجف آباد، ۱۹/۰۳/۱۳۶۸.

همین جامعه جریان داشته است و مدینه و کوفه، به نوبت پایگاه این حکومت عظیم قرار گرفته اند؛ چه حادثه ای اتفاق افتاده و چه میکروبی وارد کالبد این جامعه شده است که بعد از گذشت نیم قرن از وفات پیامبر و بیست سال از شهادت امیرالمؤمنین(ع)، در همین جامعه و بین همین مردم، کسی مثل حسین بن علی را با آن وضع به شهادت می رسانند؟ ... عامل دیگری که وضع را به آنجا رسانید و انسان در زندگی ائمه(ع) [هم] این معنا را مشاهده می کند، این بود که پیروان حق که ستون های آن اساس واقعی بنای ولایت و تشیع محسوب می شدند، از سرنوشت دنیای اسلام اعراض کردند و نسبت به آن بی توجه شدند و به سرنوشت دنیای اسلام، اهمیت نمی دادند. بعضی افراد یک مدت مقداری تحمس و شور نشان دادند که حکامْ سختگیری کردند؛ مثل قضیه هجوم به مدینه در زمان یزید که اینها علیه یزید سر و صدایی به راه انداختند، او هم آدم ظالمی را فرستاد و قتل عامشان کرد. این گروه هم، همه چیز را به کلی بوسیدند و کنار گذاشتند و مسائل را فراموش کردند. البته، همه اهل مدینه هم نبودند؛ بلکه عد ه ای بودند که در بین خودشان، اختلاف داشتند. درست عکس تعالیم اسلامی عمل شد؛ یعنی نه وحدت و نه سازماندهی درست بود و نه نیرو ها با یکدیگر اتصال و ارتباط کاملی داشتند. بنابراین، نتیجه آن شد که دشمن، بیرحمانه تاخت و اینها هم در قدم اول، عقب نشستند. این نکته، نکته مهمی است.(۱)

۱- بیانات در جمع فرماندهان، مسئولان و پرسنل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی انتظامی و جمعی از جانبازان انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۰۵/۱۰/۱۳۷۴.

۲-۷. در دوران معاصر

۱-۲-۷. فلسطین

(اگر ما امروز وحدت می داشتیم و اگر به معنویت اسلام تکیه می کردیم، دشمن نمی توانست با این وضوح ملت فلسطین را در خانه خودش این گونه مورد شکنجه و فشار و تعقیب و آزار قرار دهد. قضایای فلسطین دل هر انسان غیرتمندی را - ولو زیاد تدین هم نداشته باشد - خون می کند و راحت و آرام را از او می گیرد. کیست که منظره حمل پراحساس کودک یکی دو سال های را که کشته شده است، ببیند و بتواند راحت بخوابد؟ کیست که محاصره مردم را در خانه ها و کوچه ها و خیابان ها و شهر هایی که متعلق به آنهاست و زمینی که استخوان اجداد آنها قرن هاست در آن دفن است، ببیند و متأثر نشود؟ امروز مردم بیت المقدس و الخلیل و غزه و بقیه مناطق سرزمین مغصوب را محبوس کرده اند؛ آنها را در خانه خودشان می کشند؛ در خانه خودشان پدران و مادران را به داغ فرزندانشان می نشانند؛ به آنها گرسنگی می دهند و آنها را محاصره اقتصادی می کنند. اگر امت اسلامی متحد بود، مگر چنین چیزی ممکن بود؟ امروز هم واجب ترین فرایض ما ملت ها و دولت های مسلمان این است که در این قضیه با هم وحدت کلمه پیدا کنیم.(۱)

(توصیه دیگر من این است که امروز همه همت دشمن این است که میان صفوف فلسطینی اختلاف بیندازد. حتی آن عناصر خائن فلسطینی هم که با دشمن همکاری می کنند، همتشان ایجاد اختلاف است. تسلیم این توطئه دشمن نشوید. عناصر حماس، جهاد اسلامی، فتح _ جوانان فتح که تازه وارد این میدان شده اند _ این میدان را ر ها

۱- بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر، ۰۷/۱۰/۱۳۷۹.

نکننـد و همه بـا هم باشـند. رئیسان و سـرکردگانی که به نفع دشـمن حرف بزننـد و دسـتور بدهنـد، دسـتورشان گوش کردنی نیست.(۱)

۲-۲-۷. عراق

(زخمی که امروز در عراق وجـود دارد، اختلاـف بین شـیعه و سـنی است، که به وسـیله یـک گروه افراطی بی خبرِ از اسـلام، دارند آن را تشدید می کنند. نمی شود گفت اینها سـنی اند؛ اینها نه سـنی اند، نه شـیعه؛ هم دشـمن شیعه اند، هم دشمن سنی؛ اینها دشـمن اسـلامند. این کسانی که مسـجد شـیعه را منفجر می کنند ــ این روز ها صدام دارد محاکمه می شود برای کشـتن صـدوپنجاه، شـصت نفر شـیعه در یـک روسـتایی ــ چـه فرقی دارنـد بـا صـدام؛ اینهـا هـم بمب گـذاری می کننـد و صـد نفر، صدوپنجاه نفر از مردم شیعه را در حله، در بغداد و در بخش های مختلف از بین می برند؛ اینها هم مثل صدام هستند. بنابراین، نمی شود گفت که اینها سـنی هسـتند. سـیاست دشـمنان اسـلام ایجاد اختلاف بین شـیعه و سـنی است. این، یکی از راه هایش است. هر کسـی به این اختلافـات شدیـد کمـک کنـد، در واقع به آن اهـداف کمـک کرده است. جا دارد که همه گروه های عراقی، این حرکات را محکوم کننـد و از آن تبری بجویند. خوشـبختانه بزرگان شـیعه عاقلانه و خوب عمل کردند؛ به شـیعیان توصیه کردند که عکس العمل نشان ندهند، که این کار مهمی بود.(۲)

در عراق، شیعه و سنّی قرن ها کنار هم زندگی کرده اند. چه قدر فامیل های شیعه و سنی با هم خویشاوند و قوم و خویشند. در طول این

۱- سخنرانی در اجتماع بزرگ بسیجیان شرکت کننده در اردوی فرهنگی، رزمی یاران امام علی(ع)، ۲۹/۰۷/۱۳۷۹.
۲- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۹/۰۷/۱۳۸۴.

چند قرن گذشته، هیچ وقت اختلافی به این شکل مطرح نبوده است. زمان عثمانی ها دولت و حکومت به شیعه زور می گفتند و اذیت می کردند، و زمان صدام و زمان های دیگر هم کم و بیش همین طور بود؛ اما مردمِ شیعه و سنّی با هم کاری نداشتند. امروز می خواهند مردم را به جان هم بیندازند.(۱)

۳-۲-۷. افغانستان

(آنچه که همیشه در ذهن بنده می گذرد، این است، چیزی که در صحنه افغانستان، این بلیات را به دنبال خودش آورده، اختلافات گروه ها و سران آنهاست. اختلافات، خیلی به مردم فشار آورده است. بالاخره همه جا اختلافات هست؛ یعنی هیچ وقت، آدمی هیچ دو گروهی را نمی تواند پیدا کند که با هم اختلاف نظری نداشته باشند؛ حالا چه در زمینه های اعتقادی، چه در زمینه های سیاسی و یا زمینه های حزبی و گروهی. منتها با ملاحظه هدف های بزرگ تر، انسان اختلافات را باید به حداقل برساند و نگذارد کار این اختلافات به جا هایی برسد که نشود حلش کرد. بنده الان هم تصورم این است، اگر اعضای این جبهه ای که به عنوان «جبهه اسلامی» و بازمانده دوران جهاد مقدس افغانستان است، با هم صادقانه و صمیمانه همکاری کنند، این مشکل ــ نمی خواهم بگویم آسان خواهد شد؛ چون به جا های خیلی سختی رسیده است ــ را ه حل پیدا خواهد کرد. الان گمان می کنم، باز در بین همین دوستان خودمان در «جبهه متحد اسلامی»، اختلافات مانع از کارسازی و پیشرفت می شود. باید بالاخره اختلافات را کنار بگذارند؛

ص: ۲۵۱

۱- بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۲۱/۰۷/۱۳۸۵.

کم کنند، تا یک مرکز مقتدر و صاحب نفوذ به وجود آید و مردم را با تکیه بر ایمان مذهبی شان _ که در افغانستان این ایمان به وفور وجود دارد _ بسیج کنند. همچنان که دیگران این کار را کردند.این اختلافاتِ طایفه ای و مذهبی، نباید آنجا وجود داشته باشد. خوب؛ یک ملت مسلمان، امروز دچار این همه مشکلات است و این همه توطئه علیه اوست. جمعی که بین خودشان وجه مشترکی دارند، بیایند وحدت نظر پیدا کنند؛ وحدت رویه پیدا کنند. با این کار، موفقیت نزدیکتر خواهد شد.(۱)

برادران افغانی ما گوش کنند! مبادا این آیه شامل حالشان باشد: «أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْراً وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دارَ الْبَوارِ.»(۲) برادران افغانی مواظب باشند! تا به حال ناشکری کردند؛ به جنگ داخلی روی آوردند و اختلاف و بُکُش بُکُش راه انداختند. بلایی بر سر شهر های خودشان آوردند که روس ها و کمونیست ها نیاورده بودند. باید عملشان را اصلاح کنند و به راه حق و حساب برگردند. فراموش نکنند، این اسلام بود که توانست آنها را بر شوروی پیروز کند.(۳)

متأسفانه بلایی که امروز خود این آقایان و احزاب و گروه ها بر سر افغانستان و ملت آن می آورند، در گذشته کمتر سراغ داریم که بر سر مردم افغانستان آورده شده باشد. به خاطر گروه گرایی، به خاطر تعصبات، به خاطر نبودن وحدت ملی، به خاطر اهمیت دادن به نژادها این یکی نژاد سفید است، آن یکی نژاد زرد است، این یکی فارس زبان

۱- پیام به آقای بشار اسد به مناسبت درگذشت آقای حافظ اسد، ۲۱/۰۳/۱۳۷۹.

۲- «آیا ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند، و قوم خود را به سرای نیستی و نابودی کشاندند؟!». (ابراهیم: ۲۸)

۳- بیانات در خطبه های نماز جمعه (۱۹ رمضان ۱۴۱۶) ۲۰/۱۱/۱۳۷۴.

است، آن یکی پشتوست، این یکی شیعه است، آن یکی سنی است، این یکی رئیسش فلان آقاست، آن یکی رهبرش فلان کس است! وقتی گردانندگان امور یک ملت به این مسائل فکر کنند، ببینید آن ملت به چه روزی می افتد! این را در افغانستان مشاهده می کنید.(۱)

۴-۲-۷. پاکستان

(اگر آن مقدار کاری که انگلیسی ها در این جا کردند، در هر کشور دیگری کرده بودند، شاید بشود گفت از اسلام اثری نمی ماند. الان شما کشور های آفریقایی را ملاحظه کنید؛ شمال آفریقا مسلمان و خوبند، اما ظواهر اسلامی مثل پاکستان هرگز رعایت نمی شود. آن رعایت های اسلامی و آن خلوص اسلامی که ما در پاکستان مشاهده کردیم، در آن جا ها نیست. پیداست که مردم پاکستان به حسب ترکیب روحی و ذهنی، ایمانشان قوی است؛ دشمن این را می داند. روان شناسی مردم در دست دشمن است؛ او می خواهد هر طور که هست، این ایمان را از بین ببرد؛ لذاست که دارند اختلاف ایجاد می کنند.(۲)

(در جایی که انگیزه های اختلاف بین شیعه وجود داشت، آقایان توانستند الحمدلّله وحدتی به وجود بیاورند. الان وحدت بیشتر لازم است. الان ملاحظه می کنید که با شیعه چه می کنند و دولت پاکستان هم به وظایف خودش هیچ عمل نمی کند؛ در حالی که اینها شهروندان خودش هستند. در چنین وضعی، بزرگان شیعه باید فکر اساسی بکنند. هرکاری مورد اتفاق باشد یا لااقل اکثریت آراء بر آن مجتمع باشد، ما از آن حمایت می کنیم؛ اما وقتی اختلاف آراء و تشتت وجود دارد، هرکس

۱- خطبه های نماز جمعه تهران ۰۷/۱۲/۱۳۷۱.

۲- بیانات در دیدار با گروهی از شیعیان پاکستان، ۱۶/۱۰/۱۳۷۰.

رأیی می دهد؛ آن وقت مسئولان ما می مانند چه باید بکنند. امیدواریم ان شاءاللّه بتوانید این مشکلات را از سر راه بردارید. می دانیم که متأسفانه وضع شیعه امروز در پاکستان از همیشه بدتر است.(۱)

(بین سنّی و شیعه، نه در ایران و نه در پاکستان، هیچ وقت دعوایی وجود نداشته است. من به پاکستان رفته ام؛ آقای رئیس جمهور هم رفته اند. هر کدام از ما که رفتیم، میلیون ها مردم شیعه و سنّی پاکستان از ما استقبال کردند. آنها که در آن سفر عجیب و غریب به استقبال بنده آمدند یا به استقبال ایشان آمدند، همه شیعه نبودند. رؤسای پاکستانی و دولت های مختلفی که از زمان مرحوم «ضیاءالحق» تا امروز سرِ کار آمده اند و با اختلاف سیاست هایی که داشتند، با ما صمیمی و دوست بودند، همه سنّی بودند و هیچ کدام از آنها شیعه نبودند. ما در روابط دوستانه و صمیمانه، اصلاً و مطلقاً، عامل شیعه و سنّی نداریم. لیکن الان دست هایی در پاکستان کار می کنند، برای اینکه وانمود کنند که بین شیعه و سنّی، جنگ است؛ یا می خواهند این جنگ را، عملاً، به وجود آورند. اصلاً نباید حملات و ضربات سپاه صحابه به شیعیان را، به حساب جنگِ شیعه و سنّی بگذارند. ما این را به حساب جنگ شیعه و سنّی نمی گذاریم. ما، هم از شیعه و هم از سنّی پاکستان حمایت می کنیم. ما شما را، که دولت پاکستان هستید، دوست می داریم و ملت پاکستان را هم دوست می داریم. برای ما فرق نمی کند و از لحاظ مذهبی، در روابط و عواطف ما تأثیری ندارد. اما آنها دشمنند؛ و می خواهند که این

۱- بیانات در دیدار جمعی از علمای پاکستان، ۰۴/۰۸/۱۳۷۷.

رابطه و احساس را از بین ببرند. به نظر من، مناسب است که شما با اینها برخورد کنید؛ هر طور خودتان می دانید و هر طور که به مصلحتتان است.(۱)

(... مطالبی که بیان کردید، مورد اعتقاد ماست. اینکه شما گفتید مصمم هستید با اختلافات فرقه در پاکستان بکلی مقابله کنید، برای ما خیلی مایه خرسندی است و می بینیم که این سیاست دارد در پاکستان اجرا می شود. این اختلافات، طبیعی نیست. خطاست اگر کسی فکر کند چنانچه در جایی اختلاف مذهبی بود، حتماً باید تنازع وجود داشته باشد. قرن های متمادی، شیعه و سنی در پاکستان، در شبه قاره و در ایران کنار هم زندگی کرده اند و هیچ تعارضی هم با یکدیگر نداشته اند. اگر ما می بینیم در برهه در این زمینه برخورد های خشنی به وجود می آید، باید دنبال عوامل آن بگردیم؛ باید دید چه کسانی از این اختلافات منتفع می شوند. یقیناً نه دولت پاکستان و نه دولت جمهوری اسلامی ایران از این حوادث منتفع نمی شوند؛ ما هر دو از وجود چنین اختلافات و درگیری هایی متضرر می شویم. بدون تردید این اختلافات خشونت آمیز، تحمیلی است؛ لذا نظر شما کاملاً درست است؛ باید با این اختلافات مقابله کرد.(۲)

۵-۲-۷. یمن

(امروز البته مسئله قحطانی و عدنانی مطرح نیست. امروز قضیه، قضیه واقعیت دنیای اسلام و امت اسلامی است. آنچه که ما همواره در سیاست خارجی به دنبال آن هستیم، همکاری دنیای اسلام است. این،

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور «پاکستان»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

۲- بیانات در دیدار نخست وزیر پاکستان، ۰۵/۱۲/۱۳۸۳.

نفعش به دنیای اسلام و منطقه برمی گردد. ما معتقدیم که دنیای اسلام، از این اختلافات و درگیری ها، خیلی ضرر کرده است. شما به درستی به جنگ هایی که در این منطقه اتفاق افتاد، اشاره کردید. چقدر ملت های منطقه از این جنگ ها ضرر دیدند! باید به سرعت جای خالی این ویرانه ها را پر کرد. شما بحمدالله توانستید وحدت یمن را تأمین کنید. امروز یمن یک کشور متحد است. فکر می کنم دهمین سال وحدت یمن است. قبلش شما دو قسمت بودید، با انواع تنازعات. یقیناً همین وضعیت، درهمه دنیای اسلام، همین ضرر ها را دارد. ما معتقدیم که دنیای اسلام باید به هم نزدیکتر شوند.(۱)

۶-۲-۷. شبه قاره هند

بنده طبق مطالعاتی که در مسائل تاریخی کرده ام، در بین دولت هایی که در منطقه اسلامی، سلطه گری و استعمارگری داشته اند ــ مثلاً در شمال افریقا فرانسوی ها بودند، در شبه قاره انگلیسی ها بودند، قبلاً در شبه قارّه هلندی ها و پرتغالی ها بودند ــ آن دولتی را که متخصص ایجاد اختلاف است، پیدا کرده ام. دولت انگلیس متخصص ایجاد اختلاف است. در همین شبه قاره هند، در اواخر قرن نوزدهم، آن وقتی که مسلمانان و غیر مسلمانان با انگلیس مبارزه می کردند، انگلیسی ها یک نوبت بین هندو و مسلمان اختلاف می انداختند، یک نوبت بین خود مسلمانان اختلاف می انداختند، آن هم نه بین شیعه و سنّی، بلکه بین مسلمانان سنّی که اکثریت داشتند! از یک طرف «سِرِ سید احمدخان» بود، از یک طرف «مولانا محمودالحسن.» این دو معاصر بودند؛ اما

۱- بیانات در دیدار رئیس جمهور یمن، ۳۰/۰۱/۱۳۷۹.

محمودالحسن با آن خصوصیّات، سِر سیداحمد با این خصوصیّات، و انگلیسی ها دائم در حال اختلاف ایجاد کردن بین این دو بودند. انگلیسی ها عجیبند!(۱)

ص: ۲۵۷

۱- بیانات در دیدار علما و فضلای شیعه و سنی، ۱۳۸۱/۱۲/۰۴.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹